כ"ג סיון תשמ"ה, 12.6.1985 מיספר 2493 שנה 49 המחיר 1500 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

ווטרגייט ברשות השידור

סקופ

המנכ"ל הכין חומר סודי על מנהלי הרשות כדי להגישו למבקר־המדינה וערב הגשתו

חיק המנכ"ל נגנב

מנכ"ל אורי פורת

קפה האג

קפה האג. לאנשים שאוהבים הרבה
קפה ביום וגם בלילה.

חדש!
קפה טורקי נטול קפאין
באריזת וואקום.

קפה האג.
ליהנות בעיניים עצומות.

מכתבים

הפתרון הוא שרון

הקורא לוין אינו מתפעל מעורכת־הדין לאה צמל (העולם הזה 15.5)

קראתי והזדעזעתי. היא אמרה שהזדהתה עם המחבלת שפוצצה את רכב־החיילים (ליד מטו־לה). אלוהים עוד לא ברא יצור כזה. איך אנו מחזיקים אותה בתוכנו ואיזה סיפורים היא מספרת, שהעניינים התחילו אחרי קום המדינה מההתנחלויות. ומה עם הפרעות לפני קום המ־דינה?

היות ובתוכנו נמצאים הרבה כמוה, מכל הסו־גים ומכל המינים, אני מניח שרק (אריק) שרון היחיד שיוכל לטפל באלה, ערב־רב של יהודים חוטאים ומחטיאים.

לא שאני מעדיף את שרון, אלא שאותם חוט־אים עוזרים לי להתקרב אליו ואל יהודים כמו (מאיר) כהנא, שפעם הייתי רחוק מהם.

אני מקווה שיום אחד נקיא את כל אלה מתו־כנו. מה דוחף את צמל להגן על ערביה המניחה מטען־צד? כדאי לה מאוד להתאסלם. יש הרבה ערביות, תהיה עוד אחת.

רם לוין, לוס אנג'לס

● ● ●

מדינת־המשיח

הקורא פרנקל איננו יכול יותר. הוא חייב להסביר מה היא עמדתם, כלפי המדינה, של יהודים דתיים באמת.

האגודה (אגודת־ישראל) נוסדה כדי להילחם בציונות החילונית והדתית כאחת. אך אחרי קום המדינה, כשראו אנשי האגודה את המלובה והממשלה והכסף הרב הצפוי להם, אם יסכימו למדינה, שינתה ההנהגה האגודאית את צורתה ולבשה צורה אחרת והדברים עתיקים.

וכיום הם הציונים הכי גדולים והכי פאנא־טיים. הם לא מעיזים להמרות את פי בגין, שמיר, פרס, כי כל כספם מקבלים מהם וכידוע „כסף מטהר ממזרים".

ומה שלפעמים שומעים קול־חולשה, המבקש חוקים על־פי התורה, זה אינו אלא שקר גס בעלמא. העיקר מה שהם רוצים, הוא כסף וכסף ועוד הפעם כסף והם משתמשים בתורה כדי להשיג כסף.

אבל אנחנו היהודים החרדים לדבר ה', שומרי תורה ומצוות בלי הוכמות, החונים על דגל מחנה סאטמאר וכל הנילווים אלינו, מתנזרים מכל שיי־כות עם הציונים החילוניים ובעיקר מהדתיים, „העושים מעשה זמרי ומבקשים שכר כפינחס".

ומכאן המחלוקת הקשה בינינו ובין שאר החסידים. כמו גור, ויז'ניץ, לובאוויטש. בעלז וכו' וזאת צריכים לדעת, כי ההתנגדות למדינה אינה מחמת איזה עניין פוליטי או כלכלי אלא היא (ההתנגדות) מיוסדת על אדני־התורה.

אנו מצווים ועומדים לחכות לביאת־המשיח. ואף־על־פי שיתמהמה, עם כל זאת אחכה לו בכל יום שיבוא. אמן! ועל זה סובב והולך התנגדותנו למדינה ונאמר יותר: אפילו המדינה כולה תיהפך לצדיקים וכגון שהרבי מגור יהי ראש־הממשלה ורב שך יהי שר־הבטחון והלובאוויטשער יהי שר־האוצר וכו' ויחקקו חוקים שכל אזרח בישראל צריך לקיים כל התורה כולה, גם כן נתנגד למדינה, כי התורה והמדינה הם שני דברים נגדיים — עד ביאת־המשיח.

המצפה לישועת ה' בקרוב —

משה פרנקל, ניו־יורק

● ● ●

אולי האינדבס אשם

קורא היושב בפירנצה האיטלקית עוקב משם אחרי האינפלציה בבית ומעלה הירהורים מעניינים.

אומנם. אני יושב פה, בגולה, כסטודנט לרפואה ויש לי מספיק בעיות שוטפות. אבל ליבי וראשי גם די הרבה במה שהולך בארץ, ועניין האינפלציה מטריד אותי נורא.

ועכשיו, דווקא כאן, באיטליה, מתנהל ויכוח ציבורי על נושא, שייתכן והוא אחד הגורמים הנכבדים לאינפלציה גם בארץ. זה נושא ההצמ־דה. למעשה, היא היוצרת ספיראלה, כששכר ומחירים, בעזרתו האדיבה של מדד־המחירים (האינדבס המהולל), רודפים זה אחר זה ומחממים זה את זה.

בוויכוח המתנהל כאן על הסקאלה מובילה (תוספת־היוקר, בלשוננו) התברר כי הסל של המוצרים לחישוב האינדבס ביורכב מ־89 מוצרים בסיסיים (מחשמל ותחבורה עד בגדים ומזון, כולל עשרה מיני פירות), הנצרכים על־ידי משפחה עירונית ממוצעת בת ארבע נפשות, כשהאב צורך 3.000 קאלוריות ליום וכך בן מישפחה אחר — 2.400.

זה סל שהורכב לפני 28 שנים וכולל, מצד

(המשך בעמוד 4)

חנינה בלליח

היא הפתרון המתקדם וההומאני למשבר הלאומי שנוצר בעיקבות הלחץ הציבורי, אחרי שחרור 1150 הערבים במיסגרת חילופי־השבויים. לשחרור מוקדם של הטרוריסטים היהודיים. לחנינה כזאת, קובע עורך העולם הזה, ב־מדורו, הנדון מעלה עצומה: היא מונעת כל אפלייה.

7

בכל מחיר

מיטב המוחות בעולם עסוק בבעיה גור־לית: איך למנוע את הרוטציה בראשות ממשלת־ישראל. עוסקים בזה שמעון פרס ואריאל שרון, ג'ורג' שולץ ומרגרט תאצ'ר, המלך חוסיין ויאסר ערפאת. לכל אחד מהם סיבות משלו, אך המטרה היא משותפת לכל: צריכים למנוע את הרוטציה — בכל מחיר!

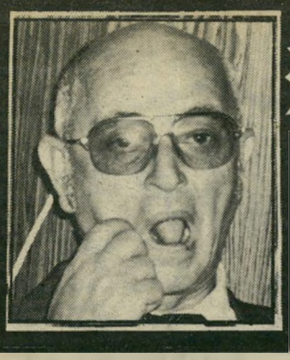
10

כתבת השער הקידמי:

סקוופ

החיק שנגנב

מנכ"ל רשות־השידור, אורי פורת (בתמונה), הכין תיק נגד יריביו בוועד־המנהל, והתכוון להעבירו לעיונו של מבקר המדינה. מי שגנב את התיק, סיכל את כוונתו והצליח להציג את פורת באור מגוחך, כחולה־רוח הלוקה בשיגעון הרדיפה. „העולם הזה" גילה את תוכנו של התיק ומביא גם את תגובתו של נתן ברון. ווטרגייט ברשות השידור.

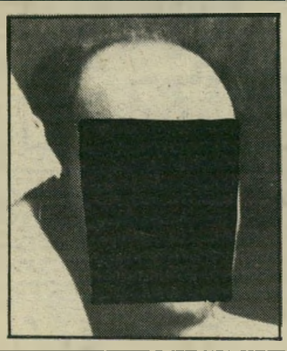
8

כתבת השער האחורי:

אנס במלכודת

„הראיות משכנעות בצורה מרהימה," פסק השופט, שדן במעצרו של החשוד כאנס מצפון תל־אביב. אולם הסניגור שאל, אם מימצאי בדיקות המעברה היו אחידים. „ה־עולם הזה" מנתח את שיטות הזיהוי — גבס, דם, זרע ורוק.

14

לבנון — הפלונטר הבא

למרות ההכרזות החגיגיות, ממ־שיכה ישראל לבוסס בבוץ הלב־נוני. צבא־השכירים הישראלי של צד"ל, וחיילי צה"ל ש־לציידו, כבר מזמינים את הפלונטר הבא.

6

חתונת־הצנע

אברהם שפירא הבטיח, אברהם שפירא קיים. לנשואי בנו, שמואל, עם הזיינאית אסתר שיפר, הוא ערך חתונת־צנע. 3000 איש ואשה היו שם וגם העולם הזה. אבל רק 350 הוזמנו לארוחת שבע הברכות. מנה ראשונה: דג דקר ברוטב שקדים; מנת־ביניים: מרק דג; מנה עיקרית: עוף צלוי או כתף עגל; מנה אחרונה: ברד־בית־תפוחים עם רוטב וניל

16

חיי לימוזינה

העליות והמורדות בחייו של שחקן־קולנוע, יום אחד בתנאי־לחץ, ללא תקציב. למחרת לימוזינה בנמל־התעופה וצרור כסף.

43

מן הגולות אל הגולים

הוא משחק כדורגל, מחוזר על־ידי אינסוף בחו־רות, קונה בגדים ואוכל במיסעדות. זהו אלי אוחנה, יליד האזבסטונים של קריית־עובד הירוי־שלמית. אחד מתשעת ילדי רחל ומסעוד אוחנה. כשהיה קטן היה אלוף הגולות. היום הוא אלוף הגולים. המלך. אצל ביתר ירושלים. כמובן.

40

פיצוץ בקיבוץ

קשר של השתקה נוצר סביב אחת השערו־ריות המדהימות ביותר: התקשרות תמו־הה של גיזברי התנועה הקיבוצית עם ספסר־בורסה אלמוני, שהוריד לטימיון עשרות מיליוני דולארים מכספי ההתיישׁ־בות. מיהו דויד בלאס. מה חוקר דויד ליבאי, כיצד קשור לעניין המיליונר היהודי שאול אייזנברג?

12

שרשרות תאומות

שרשרת־זהב היא הראייה המרכזית בתיק רצח ישישה יפואית. אבל הנאשם נרצח, המודה כי מכר שרשרת־זהב לאדם מסויים. טוען כי זו שרשרת שהיתה של אשתו מאז ומתמיד וכי אך מקרה הוא שהשרשרת רומה בכל לשר־שרת־זהב אחרת, אותה נהגה הישישה שנרצחה לענוד. יש לו גם עדות מסייעת: תצלומים מקלטות־וידיאו בהם רואים את אשתו עונדת את השרש־רת־התאומה בחגיגות מישפחתיות — כמה שנים לפני שנרצחה הישישה.

28

לולינקה

כך קראה פולה בן־גוריון לידידתה הטובה, תופ־רת־הצמרת לולה בר, מדמויות המיתולוגיה ה־ארצישראלית. החושפת עברה, מפראג עד רחוב הירקון בתל־אביב ואת לקוחותיה, מלאה רבין עד הקיבוצניקיות. שהיו לנשות שרים ואותן לימדה, כלשונה, „איך לובש, מה לובש, מי לובש."

35

בתולת־ברזל

אם בעונות קודמות החוכמה היתה לח־שוף כמה שיותר, השנה העניין הוא לכסות כמה שיותר ואת זה אפשר היה לראות בחתונת שפירא: צוארון סגור ומסוגר אבל כתפיים מודגשות. הרבה בד, הרבה משי והרבה כסף. סגנון של בתולת־הברזל.

18

תלבושת־עור: פתיחה חדשה

פתחו מיסעדה חד־שה. ערכו מסיבה. הוסיעו 2000 אור־חים. ביניהם בלטו דוגמניות צמרת: סינצ'י מור בלבוש נועז, חני סרי (בת־מונה) בתלבושת־עור. היא רכשה אותה בנסי־עתה האחרונה לאר־צות־הברית הגדולה.

39

רחל המרחלת מדווחת:

אלמה מאהלר הישראלית חיה בתוכנית ל' ● כיצד להשיג גט כמעט בלי מאמץ ● מה מספרים בבריכה של צהלה ● מי העוזרת בביתו של ראש־הממשלה והכל על המרגמה, התותח והגברת המהודרת מארץ־ישראל הזאהרת ●●●●●●

44

העולם הבא

מדוע בית־הדפוס המזייף דולארים, מזייף רק שטרות בני דולר אחד (.יש לי בית־דפוס קטן!") ● מדוע הרבי מלובביץ קרא לממשלת־ישראל להימנע מלהשתתף ב־מילחמת־הכוכבים (.מחשש פן יאכלו מא־כלי־בשר בשביל־החלב!") ומדוע רוצח־הקשישים מכלא תל־מונד אופטימי (.סבו של הקורבן האחרון שלי היה ערבי!")

46

המדורים הקבועים:

מיכתבים – הלובאוויטשער כשר־האוצר 3
קורא יקר – להתראות בשנת 2037 4
תשקיף – הקשר התורכי בצפון 5
במדינה – חיילת אחת דומה לשניה 6
הנדון – המוצא ממצוקה לאומית אקטואלית 7
תמרורים – בגיל 13 הוא ידע את שקספיר בעל־פה 14
יומן אישי – לגעת בעור לבן. לספק מידע סודי 15
מה הם אומרים – „עם־ישראל הוא לא כל־כך עם־הספרי!" 20
גם זה וגם זה – ספר־הבישול של הספר של פנינה רוזנבלום 22
שידור – המיסדרון של אברום בורג והשאלות של רפיק חלבי 27
תשבצומן – החתיכה של הרוזן ברנדוט (5 אותיות) 32
הזרוסקופ – בכחוס והתאומים ' 33
מיכתבים לרותי – אחד עם שיר ואחת עם חיוך מיסתורי 34
הווי – ביקור במאיר־שערים 34
אנשים – מכשיר־טלוויזיה לח־כים ומועדון ממוזג לליברלים 38
ספורט – 25% מהנכחרת הם תלמידי־ישיבה 41
קולנוע – כיצד שם משה דיין את ישראל על המפה 43
רחל המרחלת – אווירי תינוג די קן דו, ווי קן דו בטר 44
העולם הבא – שאלת ראש־הממשלה 46

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך־מישנה: דוב איתן ♦ עורך תבנית: יוסי שנון ♦ עורך כיתוב: גיורא נימני ♦ צלמי מערכת: ציון צפריר, ענת סרגוסטי ♦ עורך דפוס: יפתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם סיטין ♦ מחלקת המודעות: רפי זכרוני ♦ המו"ל: „העולם הזה" בע"מ ♦ הדפסה: „הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב ♦ הפצה: „גד" בע"מ תל־אביב

קריאה נעימה

זה קורה במישפחות הטובות ביותר. בעיקר אצל הומוריסטים וקאריקטוריסטים.

אדם רואה בדיחה מוצלחת ונהנה ממנה. היא הופכת לחלק מעולמו הרוחני. כעבור זמן עולה אותה הבדיחה במוחו, לרגל מאורע אקטואלי כלשהו. אלא שהפעם נדמה לו שזהו רעיון מקורי שלו. הזיכרון שלו בגד בו, ומעלים ממנו את המקור.

זה קרה השבוע למישהו מאנשי דבר אחר, המדור ההומוריסטי של דבר.

ועדת־החקירה פירסמה את הדו"ח שלה על רצח ארלוזורוב. המסקנה העיקרית שלה היתה שאיש מן החשודים של אז אינו אשם. למחרת פורסמה במדור דבר אחר כותרת גרולה:

שער „העולם הזה"
איפה ארלוזורוב. איפה?

„ארלוזורוב חי — וגר בארגנטינה." ואכן, אם איש לא הרג את ארלוזורוב, בוודאי לא מת.

זה היה כל־כך מצחיק עד שתחנת גלי צה"ל שידרה את הכותרת, למחרת בבוקר, למאזינים. וזה באמת מצחיק, ורק חבל שזה לא כל־כך מקורי. וזה מקור הבדיחה:

לפני עשר שנים פירסם הצוות ההומוריסטי של העולם הזה, זו הארץ, ספר בשם זו ארץ זו, שבו כינס את מיטב יצירותיו.

בין כל העיתונאים, העורכים, הכתבים, הצלמים, הקאריקטוריסטים וההומוריסטים שעלו לגדולה מעל עמודי העולם הזה — והם כיום השיכבה המובילה ברוב כלי־התיקשורת — שמור לאנשי זו הארץ מקום מיוחד. הזמנתי אותם ב־1973, כאשר כתבו מדור בעיתון סטודנטים. מעל עמודי העולם הזה הם יצרו יצירה מקורית, שלא היתה דומה לה. „ארבעת המוסקטירים", כפי שנהגנו לקרוא להם — כ. מיכאל, חנוך מדמרי, קובי ניב ואפרים סידון — הגיעו בשבועון זה לפיסגה של הומור ישראלי אותנטי. הם גם תרמו תרומה מכרעת לתוכנית ניקוי ראש בטלוויזיה.

לצערי החליטו לבסוף להיפרד איש מרעהו, והלכו איש־איש לדרכו. לדעתם, אך לא לדעתי, מיצתה הרביעיה את עצמה. לפני כן פירסמו את הספר הנ"ל.

בסיפרם פירסמו פארודיה על העולם הזה. (אגב, לא היתה זאת הפארודיה הראשונה. כאשר היה רחבעם („גנדי") זאבי ראש אג"ם, נהג מדי שנה לפרסם ערב פורים גליון של האגם הזה. שהיה כולו פארודיה של העולם הזה.) על שער גליון־הפארודיה, העולם הזו. הופיעו תמונתו של זאב ז'בוטינסקי והכותרת: „ארלוזורוב חי ונמצא בארצות־הברית."

בינתיים מטפח העולם הזה מרור הומוריסטי חדש. העולם הבא (ראה עמוד 46) ואני מקווה שיצליח כמו קודמו. אף שהוא שונה ממנו לגמרי.

להתראות בשנת 2037

יתכן כי השינאה היא אחת המחמאות הכנות ביותר שאפשר לתת לעיתון. שהרי אין טעם לשנוא את מי שאינו קיים, אינו חשוב, או אינו משפיע.

לפי אמת־מידה זו, העולם הזה קיים, חשוב ומשפיע מאוד, כי גם עתה הוא מעורר בחוגים מסויימים שינאה להוטה. כמו בימים הראשונים של מערכת זו לפני 35 שנים. מאז ומעולם עורר שבועון זה אהבה ושינאה בלהט רומה.

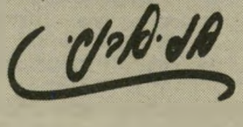
לעיתים אני נדהם למראה עוצמת־השינאה שהעולם הזה מעורר, אם לדון על פי המאמרים המתפרסמים עליו לאחרונה בעיתונים ובחיבורים שונים.

אחד הביטויים לכך הוא מסע־לחישות מאורגן מצד חוגים מסויימים. המפיצים כי העולם הזה עומד להתמוטט, כי ימיו ספורים, וכיוצא באלה בדותות.

האמת היא שהעולם הזה הוא, אולי, העיתון היחיד בארץ שאינו מפסיד כיום כסף. יש לכך סיבה פשוטה: אין אנחנו מפונקים. מכיוון שמעולם לא יכולנו לינוק כסף ממיפלגה, מוסד, חברת־ענק או אילי־הון, וגם לא עסקנו בביזנס מן הצד, למדנו לחיות במיסגרת האמצעים שלנו. לפני שנה, כאשר הורע מצב העיתונות בארץ, עשינו מה שאין ממשלת־ישראל מסוגלת לעשות: צימצמנו את הוצאותינו, כדי להתאימן להכנסות. התקציב שלנו מאוזן, ואין לנו חובות.

אילו היו עיתונים אחרים נוהגים כך, בוודאי היה מצב העיתונות בארץ טוב יותר, ולא היתה נשקפת סכנה לעצם קיום העיתונות — כפי שהכריזה השבוע אגודת המו"לים של העיתונות היומית, שזעקה חמס. עיתונים המנהלים את עסקיהם בכזבזנות שחצנית, מתוך תיקווה ש־איזשהו בארון ישלם את החשבון, צריכים לבוא בטענות קודם כל אל עצמם.

אשר לשבועון זה — בעוד שנתיים יחגוג העולם הזה את יובל ה־50 שלו, והוא מזמין את קוראיו הצעירים לחגוג עימו את יובל ה־100 בשנת 2037.

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

אחד, מיצרכים שכבר כמעט אין משתמשים בהם. כמו שומן־חזיר למריחה על הלחם, ומצד שני מיצרכים זולים במיוחד, המנמיכים. כמובן, את רמת־ההתייקרות הכללית. בתור סיגריות. למשל. מופיעה הסיגריה נציונאלה. שהיא גם קטנת־מימדים, גם כמעט אי־אפשר להשיג אותה בחנות או בקיוסק, וכאשר משיגים אותה היא עולה בערך שליש ממחיר של חפיסת־סיגריות ממוצעת.

כל זה פתח לי את המחשבה שגם האינדכס בארץ יכול לסלף את המציאות, ודווקא בכיוון השני, ולחמם את האינפלציה.

ראובן אטיאס, פירנצה איטליה

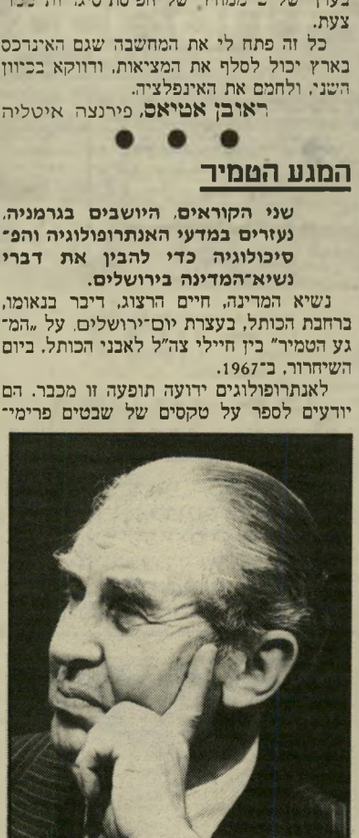
● ● ●

המגע הטמיר

שני הקוראים, היושבים בגרמניה, נעזרים במדעי האנתרופולוגיה והפסיכולוגיה כדי להבין את דברי נשיא־המדינה בירושלים.

נשיא המדינה, חיים הרצוג, דיבר בנאומו, ברחבת הכותל, בעצרת יום־ירושלים, על „המגע הטמיר" בין חיילי צה"ל לאבני הכותל. ביום השיחרור, ב־1967.

לאנתרופולוגים ידועה תופעה זו מכבר. הם יודעים לספר על טקסים של שבטים פרימיטיביים באפריקה, שבהם יוצרים המשתתפים „מגע טמיר" עם עצמים שונים. בשבטים מסויימים מקויימים מגעים מסוג זה עם האדמה עצמה.

הרצוג
אנתרופולוגיה? פסיכולוגיה?

התופעה ידועה גם לחוקרי־הנפש. אצלם התופעה ידועה כפטישיזם.

חבל שהנשיא לא ציין בנאומו, אם חיילי צה"ל קיימו את המגע הטמיר עם אבני הכותל כשכלי־זינם בידם, או לא.

יוסי בן־עקיבא, ירון מטרס, טיבינגן, גרמניה

● ● ●

גימטריה פה, גימטריה שם

המיספרים מסתדרים בכל זאת. הטבע זה אכן, אלהים (העולם הזה 29.5 ואילך) **ויש גם פיתרון לרצח ארלוזורוב.**

מרטין בובר (בספרו גוג ומגוג) שם בפי רבי יעקב יצחק מפשיסחה (1766־1817), הידוע בכינויו היהודי, את הדברים הבאים:

„ומי הוא זה שהכיר את גדולת הטבע, הרי הטבע בגימטריה — אלהים (ככתיבו במיקרא)." **יעקב בהט**, חיפה

מה יש לגימטריה לומר לפרשת רצח ארלוזורוב?

מי רצח את חיים ארלזורוב? = 1269
לאלוהים פתרונות = 1269

שמואל ברי־קמא, תל־אביב

● ● ●

תקדים „קרייזלר": הלוואי עלינו

לא נראה לקורא רובין להשוות את העזרה שהושיטה ממשלת ארצות־הברית לחברת־המכוניות קרייזלר, **עת עמדה לפני פשיטת־רגל, לעזרה שמבקשים להושיט** לאתא (העולם הזה 5.6)

הלוואי עלינו מה שקרה בין ממשלת ארצות־הברית לחברת־המכוניות קרייזלר. קודם כל שם לא שפכו את הכסף צ'יק־צ'אק, אחרי בדיקות שטחיות של כמה ימים (או שבועות), אלא עמלו חודשים רבים, ורק אחרי שנוכחו לדעת כי ביסודו של דבר יש לקרייזלר בסיס איתן והיא, למעשה, זקוקה להון חוזר כדי שתעמוד על רגליה ורק אחר שהסנאט והקונגרס נתנו את הסכמתם לכך, ניתנו הכספים הממשלתיים — אבל גם אז רק כהלוואות נושאות ריבית מיסחרית ובתוספת חבילת מניות בריאה.

וכאשר השתקמה קרייזלר ועמדה על רגליה, תוך שנתיים־שלוש, היא לא רק החזירה את ההלוואות קודם זמנן אלא גם הגישה לממשלת ארצות־הברית מתנה יפה מאוד. כי כאשר קרייזלר שוב עמדה על רגליה, עלו מניותיה בבורסה וממשלת ארצות־הברית מכרה את המניות שהיו בידיה ברווח של כמה עשרות מיליוני דולארים.

שלמה רובין, חיפה

● ● ●

גאוות בבל

הקורא סייג סבור כי אם מותר לקוראים יוצאי תימן לכתוב להעולם הזה **ולהשתבח בייחודם, ואם מותר לקוראים בני הגליל לנהוג כך גם כן** (העולם הזה 22.5 ואילך). **וודאי מותר לו, יוצא בבל, לספר בשבח עדתו.**

כולם חושבים שאנחנו, יוצאי בבל, הבאנו ארצה רק את משה לוי, הרמטכ"ל, את אורי עמית, ראש העיריה העיראקי הראשון בארץ ואת הקבאבג והשישליק על הגריל בפארק הירקון.

אבל האמת היא שזה אפס קצהו ואחרי שבגלויות האחרונים התחילו קוראים יוצאי תימן, מצד אחד, ויוצאי הגליל, מן הצד השני, לטפוח לעצמם על שכמיהם, גם לי יש מה לומר.

תתפלאו לשמוע, אבל עוד לפני כמעט 4000 שנה, היו אבות־אבות־אבותינו אשפי־מיטבח איניני־טעם. היו להם 300 סוגי לחם, מקמחים שונים, בתיבולים שונים, עם מילויים שונים, בצורות שונות (מצורת לב עד צורת שד־אישה). היו להם 100 מיני מרקים; היו להם 25 מתכוני בשר (בין השאר כבשים ועיזים, יעלים ויונים) ו־18 סוגי גבינה.

מאיפה אני יודע את כל זה? מהגליון האחרון של ירחון ארכיאולוגי אמריקאי, בו מספר חוקר מאוניברסיטת ייל האמריקאית על מה שפיענח מלוחות־האבן העתיקים, עליהם היו חרותים, באכדית, ובכתב־היתדות, כל התפריטים הנ"ל.

אורי סייג, רמת־גן

● ● ●

זכות ראשונים

כתב היומון על המשמר, **מבקש להסב את תשומת־הלב לעובדה, כי גם הוא שבר קשר־ההשתקה על ספרו של יאיר קוטלר**, כוח להשחית (העולם הזה 29.5).

פרסום ראשון על הספר כוח להשחית של יאיר קוטלר, היה במדור שלי, ביום הוצאת הספר לאור, ה־29 במארס 1985.

אמי לנדאו, תל־אביב

כלייה למכירה

הקורא בכר פשט את הרגל. חובותיו מגיעים ל־12 אלף דולר. לדעתו, נותר לו מוצא אחד: למכור אחת מכליותיו.

אני, בכר מרדכי, מתל־אביב, רחוב פין 2, יליד 1951, מספר תעודת־זהות 5052209, נשוי + 2, מצב בריאות תקין, ללא שום מחלות, מעוניין ורוצה למכור כלייה אחת לכל אדם חולה במחלת כליות. עקב פשיטת־רגל וחובות של סך 12 אלף דולר, לכל מיני נושים ובנק לאומי.

החברה שלי כעת סגורה, בפקודת הממשלה. הדירה שלי נפרצה. לכן, בלי שום ברירה, אני נאלץ למכור כלייה אחת. במידת הצורך, אני נוסע לארצות־הברית בשביל למכור כלייה אחת ולשלם את כל החובות שלי.

דף תשקיף

האופציה הליברלית חוזרת

אחרי שבוע של שיחות בין צמרת־העבודה וכל המיפלגות הדתיות, על הקמת ממשלה צרה, הגיע תור האופציה הליברלית.

בעשרת הימים הבאים יעקבו ראשי העבודה אחרי ההתפתחויות בליברלים. בכנסת מדברים על הפתעה גדולה בתום הדיון של ועידת המיפלגה בשאלת האיחוד עם חרות.

ההנחה היא, ששוב תקום לתחיה קבוצת ח"כים ליברליים אשר יודיעו כי הם מעדיפים פילוג והצטרפות לעבודה על־פני איחוד עם חרות.

שוב מוזכר השר יצחק מודעי כמי שיעמוד בראש הקבוצה.

מיקלטי־מס באילת

אנשי־עסקים המעוניינים ליהנות מסי־רות איזור הסחר־החופשי באילת רשמים באחרונה חברות חדשות שבתובתן ב־אילת.

במישרדי רשם־החברות הבחינו שלא אחת מופיעות כמה חברות תחת אותה הכתובת. מתברר שבעלי החברות שוכ־רים במשותף חדר או דירה, רק לצורכי הרישום הפורמלי.

עיריית אילת מתיחסת בחיוב לגידול הפיקטיבי בחברות האילתיות, משום ש־בדרך זו היא תגדיל את הבנסתה ממס־עסקים.

עיסקת שרון־פנטגון?

עוד מספיחי מילחמת־הלבנון: במישרדי הפרקליטים הגדולים בניו־יורק נפוצה שמועה, כי מישפט שרון־„טיים" הסתיים כפי שהסתיים בעיקבות עיסקה בין הצדדים.

על־פי השמועה, סנה שרון לראשי הפנטגון, בשבוע האחרון למישפטו, ואיים כי יחשוף מיסמכים אשר יעידו, כי בכירי הממשלה האמריקאית היו בסוד תוכניותיו כבר שנה לפני פריץ הקרבות, ואף העניקו לו אור ירוק. הפנטגון הסעיל מייד לחצים על השבועון ודרש ממנו להביא למיזמו המהיר של המישפט. כתוצאה מהלחצים ויתר „טיים" על השלב האחרון של ההגנה: מיצעד עדי־אופי ישראליים, שנועד להכפיש את שמו של שרון.

צה"ל לא הציג את הפינים

עיתונאים שבאו למעבר הגבול במטולה, על־פי הזמנת דובר צה"ל, סירבו להיכנס לדרום־לבנון, אלא אם כן יתיר להם צה"ל לראות את החיילים הסיניים השבויים בידי צה"ל.

דובר צה"ל סירב להיענות לבקשה.

העיתונאים לא נכנסו ללבנון, ואז הוכהל אנטואן לחד לגדר הטובה ושוחח עם הכתבים.

קשר תורכי בצפון

המקור המרכזי והמהיימן למידע על המתרחש עתה בדרום לבנון הוא דובר יוניפ"ל, טימור גוקסל, תורכי במוצאו. הצלחתו נובעת בעיקר מדילדול חמור במידע שצה"ל מספק על המתרחש מעבר לגבול.

סיכסוך כספי בליכוד

הסיכויים לאיחוד הליכוד נראים עתה קלושים ביותר, לפחות על־פי התנהגות גיזברות הליברלים.

חרות דורשת עזרה לקופתה הריקה, בגלל מערכות הבחירות לכנסת ולהסתדרות. הליברלים, הניזונים גם מכספי איגוד־העובדים, מסרבים לעזור.

חקירה כלכלית במישטרה

היחידה הארצית לחקירת הונאה במטה הארצי תתחיל לטפל בקרוב בפרשה כלכלית רצינית, גדולה ומקיפה יותר מהחומר הגולמי בפרשת לוינסון, שהועבר אליה בזמנו.

אחד הצירים בחקירה הוא העברות כספים לחו"ל. צוות חוקרים מיוחד ישלח לאירופה.

זילברברג במהדורה שניה

הפרופסור דויד ליבאי, שקצר הצלחה בהגנה על ישראל זילברברג, מבריח המט"ח לשוויץ, מטפל עתה בפרשה דומה, ומייצג חשוד באותה העבירה.

שדולה למען צום

קאדים ואנשי־דת מוסלמיים בגליל מתכוונים לסעול למען חקיקה שתאסור על מוסלמים לאכול בפרהסיה בחודש הרמדאן. חוק כזה קיים בגדה, והוא מאפשר לבתי־המישפט להטיל על העבריינים עונשי־מאסר.

אנשי־הדת, המודאגים מעליית מיספרם של מחללי הרמדאן, סבורים כי יוכלו לגייס לצידם את הח"כים של המפד"ל, ש"ס ואגודת־ישראל.

בראש השדולה יעמוד, כנראה, השייח' מוחמד חובייישי מעכו.

המר לא יהיה נשיא

למרות רצונו העז של זבולון המר להתמנות כנשיא אוניברסיטת בר־אילן, במקומו של הפרופסור עמנואל רקמן, לא יעלה הדבר בידו.

ראשי האוניברסיטה אינם מעוניינים באישיות פוליטית, גם אם הוא היה יושב־ראש המועצה להשכלה גבוהה, בתוקף תפקידו בשר־החינוך.

שחל במעקב

מעורבתו חסרת־התקדים של שר־האנרגיה, משה שחל, בנסיונות לפיתרון משבר „אתא", ותוכניתו למכירת קרקעות המיפעל כדי להחיות את „אתא", מעוררת התעניינות רבה בחוגים שונים, התמהים על הסיבות המסתתרות מאחורי יוזמת השר החיפאי.

שחל, עורך־דין במיקצועו, התמחה בעבר בטיפול במקרקעין. הוא כבר ביצע כמה עיסקות גדולות עם שיכון עובדים, ולא ברור מה טעם הוא מצא עתה להכריח אותם להיכנס להרפתקה בכורדני.

המישטרה נגד משה דיין

צמרת־המישטרה במחוז הצפוני זר־עמת על יעילותו הרבה של דובר „מגן־דויד־אדום", משה דיין, הממהר לדווח ל־כלי־התיקשורת על כל אירוע הקשור בשרות זה, מייד אחרי בואם של אנשי מד"א למקום האירוע.

לא אחת מקדים דיין את דובריי־ה־מישטרה בצפון בשעות רבות.

כדי לחבל ביעילות עבודתו של דיין, סנו בכירים במישטרה הצפונית להנהלת מד"א ודרשו מהם לצמצם את תחומי פעילותו.

לעזרתו של דיין נזעקו כתבי הצפון, וכמחאה הודיעו על צימצום הקשרים עם המישטרה ועל התייצבות חד־משמעית מאחורי דיין.

המבקר ימסור רכושו לקיבוץ

מבקר ההסתדרות הקשיש, שלמה שטנגר, עומד למסור לרשות קיבוצו, מעיין־צבי, דירה בתל־אביב שאותה קיבל בירושה. הקיבוץ ישתמש בדירה, קרוב לוודאי, לשיכון חבריו שנמצאים בעיר.

מחפשים את נוימן

הקבלן ניסן נוימן, חבר המיפלגה הליברלית, ששב מארצות־הברית כדי להשתתף בוועידת־המיפלגה ביום החמישי הבא, גרם לכך ששתי הסיעות הגדולות ירוצו אחריו.

אנשי השר אברהם שריר הפיצו שמועה שנוימן הובא על־ידם כדי לגייס קולות לאיחוד מיידי עם חרות. נוימן ידוע כגייסן קולות מעולה.

המידע גרם להתרגשות בסיעתו של השר יצחק מודעי, ואנשיו החלו לחפש אחרי נוימן. מכיוון שהוא אינו גר בדירתו הקודמת, הם עדיין לא איתרו אותו.

התיק של קולק

תיק־הצד של אורי, בנו של אביטל מסיניזון, גויים עליידי ראש עיריית ירו־שלים, טדי קולק, כשעלה על בימת ברי־כת־הסולטן כדי לחלק תשורות לענק הג'אז, שהופיעו בקונצרט הנעילה של פסטיבל־ישראל.

קולק, שעלה לבימה לנאום, אל מול מצלמות הטלוויזיה, בא למקום ובידו תיק קניות של אשתו. ברגע האחרון החליט שתיק זה אינו יאה לו, ונטל את תיקו של מוסיניזון־הבן.

בתיק היו מצלמה וציוד אישי. קולק רוקן את התיק, שם בו את התשורות ועלה לבימה כשהוא אוחז בו.

מיבחני־בד בטלוויזיה

השבוע ייערכו מיבחני־בד בטלוויזיה לקרייני־רצף. אך נראה שלא ניתן יהיה להעסיק גם את מי שיעבור את המיבחנים בהצלחה.

הסיבה: ברשות־השידור עומדים לפטר 220 עובדים עד סוף השנה, ולכן אי־אפשר יהיה לקלוט באותו הזמן עובדים חדשים.

מנכ"ל למבקר המדינה

יאיר הורביץ, היועץ המישפטי של עיריית ירושלים, יתמנה בקרוב לתפקיד מנכ"ל מישרד מבקר־המדינה.

המנכ"ל הקודם, רפאל ורדי, לשעבר מתאם פעולות צה"ל בשטחים הכבושים, פרש לפני כמה חודשים מהתפקיד. במקומו של הורביץ בעיריית ירושלים יכנס קצין בכיר בצה"ל, שיפשוט בקרוב את מדיו.

„תדיראן" בכוכבים

במישרד־הביטחון מלגלגים על דיווחי „תדיראן", שהם יקחו חלק ב„מילחמת־הכוכבים". בצמרת המישרד גורסים, שלדיווחים אלה אין כל שחר.

הרומנים מוכרים את ביגדיהם

20 רומנים — רקדנים, זמרים וטבחים, שבאו ארצה לרגל חודש רומניה. שעורכת אחת מרישתות־המלונות — מסתובבים בשעות הבוקר במלון שבו הם מתאכסנים ומנסים למכור באופן פרטי את חולצותיהם הרקומות לתיירים ולישראלים.

לא מכים ביחידה המרכזית

שוטרי היחידה־המרכזית בתל־אביב החליטו להימנע מאלימות בלפי חשודים ועצורים, על־פי סניה אישית של שר־המישטרה, חיים בר־לב.

ש לישראל בדרך החוצה מלבנון —

היא דורכת על מוקש שהיא הניחה בעצמה

צרה ושמה צד"ל

משהו מצחיק קורה לישראל בדרך החוצה מלבנון. היא דורכת על מוקש שהיא הניחה בעצמה.

המוקש הוא גוף, שניתן לו השם המפואר „צבא דרום לבנון".

הוא הונח, כדי שכל מי שיתקרב לגבול־ישראל מצפון ידרוך עליו ויתרסק.

עכשיו מתברר כי היחיד העלול לדרוך עליו הוא ישראל עצמה.

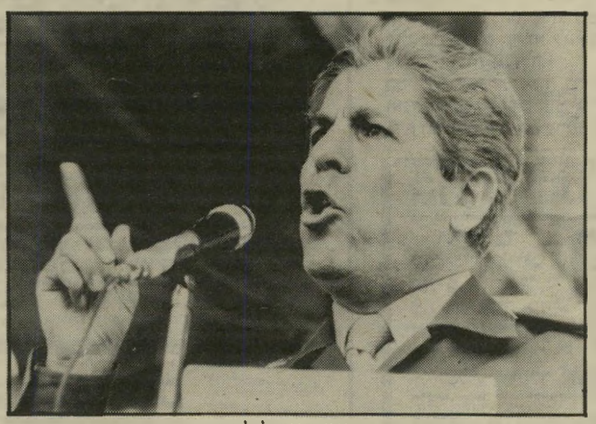
זה קרה כבר השבוע, עוד לפני שצה"ל הספיק לצאת רשמית מלבנון. וזה אות לבאות.

שבויים וחיילי־שוקולד. פיר־טי התקרית אינם חשובים ביותר, והם לוטים ערפל־קרב סמיך.

לפי גירסה א', זו של ראשי צד"ל: חיילי הגדוד הפיני של כוח־האו"ם (יוניפ"ל) תקפו עמדה של צד"ל, פרקו את הנשק מן האנשים, לקחו אותם בשבי ומסרו אותם בידי אויביהם, אנשי אל־אמל השיעי.

לפי גירסה ב', זו של האו"ם: אנשי צד"ל רצו לערוק, ונמסרו בידי אנשי אל־אמל מרצונם.

שתי הגירסות לא היו סבירות. צבא אמיתי אינו נכנע ללא מאבק. אין שום סימן לכך ש־11 אנשי צד"ל גילו תח־נגדות כלשהי. אם אכן יש אמת בגיר־סת צד"ל, הרי היא מאשרת את חש־שותיהם השחורים ביותר של מפקדי צה"ל: הגוף הקרוי צד"ל אינו שווה מאומה, אין הוא יחידה צבאית, הוא מורכב מחיילי־שוקולד.

איש־צד"ל לחד
עוד אלה יוצאים, אלה נכנסים

גם גירסת האו"ם אינה סבירה. סרט־טלוויזיה, שהוקרן גם בישראל, מראה את אנשי צד"ל בצור, כשהם נראים כשבויים לכל דבר, תחת מישמר מזויין של השיעים. מנהיג השיעים, נביה ברי, הציע לשחררם תמורת שיחרור אסירים שיעים הכלואים (שלא כחוק) בעתלית. משמע: גם הוא התייחס אליהם כאל שבויי־מלחמה, שניתן להחליפם.

צבא־כיבוש מוסווה. אך לא זה העיקר. העיקר הוא עצם הבעיה ה־כרוכה בקיומו של הגוף הקרוי צד"ל.

יצחק רבין טען השבוע כי זוהי מיליציה, כמו שאר המיליציות הפר־עלות בלבנון. הוא האשים את האו"ם ביחס של איפה ואיפה, על כי הוא נושא ונותן עם מיליציות אחרות, אך מסרב להכיר בצד"ל. התקריות התכו־פות בין צד"ל ויוניפ"ל נולדו כולן על רקע זה.

אך זוהי היתממות גמורה. המיליצ־יות האחרות בלבנון הן כוחות אותנ־טיים: אירגוני־הגנה מקומיים של הע־דות. לא פעם מחפש לו כוח כזה בעל־ברית חיצוני (סוריה, ישראל), אך בעי־קרו זהו מישמר מזויין של אוכלוסיה, היושבת בשטח מסויים.

אין אדם בעולם המאמין כי צד"ל הוא כוח כזה. הכל יודעים כי זהו צבא־שכירים של ישראל, שהוקם על־ידי ישראל, בכסף ישראלי, בנשק ישראלי, באימונים ישראליים, בפיקוח ישראלי.

שני קצות החבל. משום כך מטיל העולם אוטומטית על ישראל את האחריות לכל מעשה של צד"ל. איש אינו מתייחס ברצינות לפיקציה של הגנרל אנטואן לחד, העצמאי־כב־יכול.

הסכנה שבכך היא רבה. זה הוכח כבר בתקרית השבוע. היא כפולה:

כוח־האו"ם, הנמצא למעשה במצב של מילחמה עם צד"ל, מורכב מיחידות של עמים ידידותיים לישראל. פינלנד היא מדינה ידידותית, וכך גם צרפת, איי פיג'י, נורווגיה ועוד.

כל תקרית בין יחידות של מדינות אלה ובין צד"ל, שבה נשקפת סכנה לחיי החיילים, מקימה מייד את דעת־הקהל בארצות אלה נגד ישראל.

מנהיג אירי תבע לפני שבוע לבטל את ביקור הנשיא חיים הרצוג באיר־לנד, שבה נולד, בגלל תקרית בין האי־רים וצד"ל.

זוהי דוגמה קלאסית של חוסר היכולת הישראלית לקבל החלטה ברורה. שוב אוחזת ממשלת־ישראל בחבל בשני הקצוות.

יצחק רבין היה רוצה בברית עם השיעים, וסומך על אל־אמל ועל הסו־רים כגורמים פוטנציאליים שישמרו על „שלום הגליל". באותה השעה עצ־מה תומכים רבין ועמיתיו בצד"ל, המונעים כל הסדר גלוי או סמוי עם השיעים.

יתכן שנביה ברי היה רוצה להגיע להסכמה אילמת עם ישראל, בחסות סוריה, על רקע השינאה המשותפת לפלסטינים. אך די במעשה־טבח אחד של צד"ל בכפר שיעי כדי לפוצץ את הרעיון הזה.

מילבוד 85. הצרה היא שאין בישראל אדם המסוגל לשנות את המ־צב. זהו מילבוד.

כדי להצדיק את הנסיגה מלבנון, ולאפשר לליכוד לטעון כי המילחמה לא היתה לגמרי מיותרת, הוסכם על „רצועת ביטחון".

כדי לתת תוכן כלשהו לרצועת־הביטחון, הוסכם להשאיר שם את צד"ל ועוד „כוחות מקומיים" — קרי: שכירי־חרב מקומיים, שערכם הצבאי כקליפת־השום.

עכשיו מונע צד"ל רגיעה וביטחון. למעשה הוא מונע את סיום ההתערבות הישראלית בלבנון.

השבוע, כאשר יצאו אחרוני הכוחות של צה"ל רשמית מלבנון, היה ברור כי המילחמה לא תמה. היא נמשכת, באמ־צעות צד"ל, וכתוצאה מכך עלול צה"ל להיקרא ככל רגע לחזור ללבנון.

כאילו כדי להבטיח זאת, נפלו הש־בוע פצצות־קטיושה על הגליל, וצה"ל חזר ללבנון כדי להגיב.

אחרוני צה"ל יצאו — וראשוני צה"ל נכנסו מחדש.

זה היה צפוי!

במשך החודשים האחרונים הזהיר „העולם הזה" פעמים רבות מפני הקונספציה, המשי־אירה את צד"ל ב„רצועת הביטחון".

כך כתב אודי אבנרי ב„העולם הזה" (24.4.85), תחת הכותרת „רצועת אי־הבי־טחון":

...הריני מבקש בזה לקבוע, בעוד מועד, כי תוכ־נית זו כולה מטורפת. אפשר לומר, תוך התנצלות כלפי קלאוזביץ: זהו המשך הטימטום באמצעים אחרים.

...מה טיבם של מגוייסים כאלה?

האם הם יילחמו כלוחמים עזי־נפש? האם יחרפו את נפשם? מהי המוטיווציה שלהם?

מובן מאליו שערכו הצבאי של כוח כזה שואף לאפס – ונדמה שאין איש בצמרת צה"ל החושב אחרת.

אבל כוח כזה, יכול לפעול ככוח־טרור – כלומר, כחבורה המטילה את אימתה על הכפרים, על־ידי ביצוע מעשי־זוועה, אשר צה"ל עצמו אינו רוצה ואינו מסוגל לבצעם.

...כאשר כוח זה יושאר לבדו מצפון לגבול, יוסרו המוסרות. אנשיו יקראו דרור ליצריהם. כלבנונים אמיתיים, כל מעשה־זוועה ייראה להם כנורמלי. במצבי־סכנה ייתקפו בפאניקה, ואז יהיו מסוגלים לזוועות נוראות עוד יותר.

כל מי שראה אנשים אלה בשטח, יודע שזהו המצב.

מכיוון שהם אנשי הדרום, יהיו לאנשי צד"ל גם חשבונות אישיים ועדתיים. החיילים המארוניים בצד"ל עלולים לעשות שפטים בשיעים ובדרוזים, הדרוזים בשיעים ובמארונים. השיעים בכל.

וזהו העיקר: כל מעשי־הזוועה שיבוצעו, יירשמו על חשבון ישראל.

לא יהיה אדם אחד בעולם שלא יטיל על ישראל את מלוא האחריות לזוועות שיבוצעו על־ידי אנשי הכוח הזה, שהוא בגלוי ולעיניכל, כוח שכיר של ישראל.

שום הכחשה לא תעזור כאן, כפי ששום הכחשה לא עזרה אחרי צברה ושאתילה – ובצדק.

כפי שאמרתי אז אחרי מעשה אני מוכן לומר עכ־שיו לפני מעשה: מי שמכניס נחש ארסי לעריסה של תינוק, לא יוכל לטעון „לא אני הרגתי את הילד!"

...לגבי האוכלוסיה בדרום־לבנון, ובעיקר האוכ־לוסיה השיעית, יהיה צד"ל צבא־כיבוש, פשוטו כמשמעו, בדיוק כמו צה"ל.

קיומו של כוח זה ב„רצועת הביטחון" יהווה גירוי מתמיד. הוא ימשוך אליו פיגועים, כמו שנייר־זבובים מושך אליו את הזבובים. הוא לא ימנע פיגועים. הוא יגרום להם.

יתכן שיש בישראל מישהו האומר לעצמו: „או קיי, שיפגעו בצד"ל; העיקר הוא שלא ייפגעו ביישו־בים שלנו!"

זוהי אשליה. כאשר צד"ל יותקף, הוא יבצע מעשי־נקם. מעשי־הנקם ישלהבו שיבעתיים את השינאה לישראל, ויגררו אחריהם בהכרח לפיגועים בישראל עצמה.

אם ייכשל צד"ל במשימתו ויימצא במצוקה, יצ־טרך צה"ל לשעוט צפונה כדי להצילו – וכך תחזור כל הפרשה על עצמה.

בעבור חודש חזר והדגיש „העולם הזה" (1.5.85), תחת הכותרת „מיהו־מי בכמיהו־מיהו":

...בתוך הקלחת הכללית מהווה צד"ל את אחד הכוחות הלוחמים. גם אם ירצו הכוחות בדרום־לבנון לשכוח את הגבול הישראלי, לא ישכחו את קיומו של צד"ל – הן ככוח־כיבוש מטעם ישראל, הן ככוח נוצרי מקומי המעורב במילחמת־האזרחים.

כבר השבוע היה ברור לכל מי שרצה לראות ששכרו של צד"ל יוצא בהפסדו.

...בשם מי פועל לחד? בשם ישראל! ככוח נוצרי מקומי! ברור כי כל מעשיו והכרזותיו של צד"ל נר־שמים אוטומטית על חשבונה של ישראל. המקיימת כוח זה ושהתחייבה לחוש לעזרתו ב„רצועת־הביטחון" בכל עת־צרה.

על־ידי השארת צד"ל בלבנון, באמתלה של „רצועת־ביטחון", חוזרת ישראל לזירה הלבנונית. היא מעורבת עד לצוואר. ומעורבות זו עלולה למ־שוך את האש אל הגבול הצפוני – חרף כל הכוונות הטובות והמזימות הציניות.

במדינה

העם

האו"מניקים

איך לא לרכוש ידידים בעולם ולהצליח בחברה הבינלאומית

לפתע פיתאום מצאה ישראל את עצמה בסיכסוך עם פינלנד.

המדינה הצפונית היא ידידה מוב־הקת של ישראל. היא מייצגת את ענ־ייני ברית־המועצות בישראל, וכך היא משמשת צינור חשוב לקשר הרופף בין ירושלים ומוסקווה.

הגורם לסיכסוך: פרשה שבה מעו־רבים חיילי פינלנד, המשתתפים בכוח האו"ם בלבנון (ראה מיסגרת).

אויבים חדשים. הרעת היחסים בין ישראל ובין חיילים המשרתים את האו"ם אינה תופעה חדשה. סידרת המשברים החלה עוד עם הקמת המ־דינה.

דוגמה של אנשי־או"ם שירתו כמש־קיפי שביתת־נשק וכחיילי כוחות־חירום וכוחות־לשמירת־השלום בגבו־לות ישראל. רובם המכריע של אנשים אלה, בני עשרות מדינות מרחבי העו־לם, הפכו תוך כדי מילוי תפקידם מתנגדים של ישראל, ולפעמים גם אנטי־ישראלים קיצוניים־ואף אנטי־שמים ממש.

אחדים מראשי המשקיפים כתבו אחרי סיום תפקידם ספרים, שהיוו כת־בי־אישום חריפים נגד ישראל.

מה גורם לתופעה זו?

„הכלב שלמטה". הדיעה המקו־בלת היא שזהו דבר בלתי־נמנע. הזרים הבאים למרחב, כשהם תמימים וניטר־ליים, ולפעמים גם פרוי־ישראלים מ־עורפלים, מדועזעים כשהם נתקלים במציאות שלא הוכנו לה.

הם רואים את מחנות־הפליטים הפ־לסטיניים, את המצוקה והקיפוח, בעוד שישראל מצטיירת בעיניהם כמדינה גדולה, חזקה ושחצנית. האהדה הטיב־עית ל„כלב שלמטה", לצד החלש, מביאה את האו"מניקים להזדהות גו־ברת והולכת עם הצד הערבי.

אך יתכן שיש גם סיבה נוספת, מעשית יותר. ישראל לא למדה מעולם להתייחס אל אנשי האו"ם בכבוד. מאז שדיבר דויד בן־גוריון בבוז תהומי על „או"ם־שמו־ם". טיפלו כל ראשי־הממ־שלה ושרי־הביטחון באנשי האו"ם ב־זילזול.

הסיכסוך הנוכחי בדרום־לבנון הוא המשך הגיוני לכך. מאז שעברו הטנ־קים של צה"ל ביוני 1982 על פני אנ־שי האו"ם חסרי־האונים, נראה יוניפ"ל בעיני הישראלים כבריחה. התוכניות של רצועת־הביטחון ושל תפקיד צד"ל בה הוכנו בלי שום התחשבות בקיומו של כוח האו"ם שם.

מעטה של אדיבות. אולם ה־או"ם אינו גוף ערטילאי, כפי שנדמה. כוחותיו מורכבים מאנשים חיים, בני עמים שונים. תקרית עם האו"ם מביאה עימה, בהכרח, סיכסוך עם העם שחיי־ליו מעורבים בתקרית. הפינים נהגו אומנם השבוע בהתאפקות אופיינית, אך מתחת לאדיבות המופגנת התעוררו רגשות עמוקים.

אין זו שיטה טובה לרכוש ידידים בעולם ולהצליח בחברה הבינלאומית.

דיעות

פצצה בדרך

אחד מגדולי המנהיגים הידודיים קורא למשא־ומתן בין ישראל ואש"ף — מייד

זאת עומדת להיות פצצה.

האיש שהכין אותה הוא פיליפ קלוצניק (77), מוותיקי המנהיגים היהודיים בארצות־הברית, איש מובהק של המימסד.

הוא עומד לקרוא להקמת מדינה פלסטינית ולמשא־ומתן ישיר בין יש־ראל ואש"ף.

„קונסנזוס השטויות". פצצת־

(המשך בעמוד 11)

הנדון:

הפיתרון המתקדם וההומאני למשבר הלאומי שנוצר:

חנינה כללית

אני כותב את הדברים האלה אחרי לבטים קשים. התייעצתי עם מישפטנים, קרימינולוגים ואנשים אחרים, שאני מחשיב את דעתם. חלקם תמכו בהצעתי, חלקם פסלו אותה מכל וכל.

גמרתי אומר להעמיד אותה לדיון ציבורי.

ההצעה: להכריז על חנינה כללית.

■ ■ ■

עמיים בתולדותיה הכריזה מדינת־ישראל על חנינה כללית.

מועצת־המדינה הזמנית הכריזה על החנינה הראשונה ביש־בתה האחרונה, לפני שמסרה את השילטון לידי הכנסת הנבחרת הראשונה.

החנינה הכללית השניה הוכרזה ביולי 1967, בעיקבות מילח־מת ששת־הימים. היא לא חלה על סוגים מסויימים של עבריינים, אך רוב רובם של אסירי ישראל שוחררו. היה זה אקט של חסד — ואולי גם אקט של הודייה — על הניצחון המזהיר של צה"ל, שנראה אז לרבים כמעשה של נס והצלה.

אולם בין מצדדי החנינה היו אז גם מי שסברו כי החנינה עצמה היא מעשה מועיל ונבון, בלי קשר למאורע חגיגי כלשהו.

כך אמר אחד המישפטנים המכובדים ביותר בכנסת. ראובן ארזי ממפ"ם: „אין זה הכרחי שחנינה תינתן דווקא לרגל מאורע מדיני בלתי־רגיל בחיי המדינה. נראה לנו כי סבירה גם חנינה שניתנה בפרק־זמן מתקבל על הדעת, גם ללא סמיכות למועד מסויים, אם יש לכך הצדקה ציבורית וחברתית."

זו היתה דעתי אז, וזהי גם דעתי היום.

אני בעד מתן חנינה כללית מדי פעם — אמנם לעיתים רחוקות — כדי לרוקן את בתי־הכלא ולאפשר להמוני עבריינים להתחיל בחיים חדשים.

אך איני רוצה להסתיר כי העיתוי של הצעתי נובע הפעם ממצוקה לאומית אקטואלית, שיש לה השל־כות חברתיות, מישפטיות, מדיניות ורוחניות מרחי־קות־לכת.

■ ■ ■

בחודש שעבר נאלצה מדינת־ישראל לשחרר 1150 „אסי־רים ביטחוניים" במיסגרת חילופי־שבויים.

אילו הוחזקו אסירים אלה מלכתחילה כשבויי־מילחמה, לא היתה בכך כל בעייה. אך מדינת ישראל לא העניקה לאנשים אלה מעולם מעמד של שבויי־מילחמה, אלא התעקשה להתייחס אלי־הם כאל פושעים פליליים רגילים, בתוספת התואר „ביטחוניים". לכן היה שיחרורם כרוך בתרגילים של לוליינות מישפטית, שלא היו מכובדים ביותר.

מובן ששיחרור זה הביא בעיקבותיו מייד צעקה גדולה. היתכן לשחרר ערבים שרצחו (או ניסו לר־צוח) יהודים — ולא ישוחררו יהודים שרצחו (או ניסו לרצוח) ערבים?

כבר אמרנו והוכחנו שזהו מין ושאינו מינו, ושאין כל רמיון בין חנינה ובין הענות לסחיטה. אך הגיון לחוד ורגשות לחוד. חלק גדול של הציבור מאמין שנוצר כאן מצב בלתי־סביר ובלתי־צודק.

הלחץ הציבורי גרם לתהליך פוליטי, גלוי ונסתר, המבטיח עתה את שיחרורם המוקדם של השרי־ריסטים היהודיים. קיימת על כך הסכמה בין הליבוד, המערך והדתיים, ורק על השיטה המדוייקת עדיין לא הוחלט.

הנטייה היא עתה לערוך קומדיה מישפטית מבישה: להמשיך במישפטים, לקוות שהשופטים יגזרו לרוב הנאשמים עונש־מאסר מיזעריים אשר יאפשרו שיחרור מיידי, ולהעניק חנינה אישית לכל האחרים. כלומר: להפוך את החוק והמישפט לחוכא ואיטלולא.

הנאשמים עצמם קיבלו על כך הבטחות מפורשות. ולראייה: הם הפסיקו בכל התרגילים המישפטיים, ומבקשים להאיץ את מתן פסקי־הדין. נאשמי־הרצח ויתרו על מישפט נפרד והצטרפו למישפט הכללי. הנמלטים מבקשים לחזור ארצה כדי להישפט במהירות.

כל זה כדי שהקומדיה תובל להגיע לסיומה המהיר.

■ ■ ■

יינני מעלה על דעתי אסון יותר גדול מאשר מתן חנינה מיוחדת לסוג זה של פושעים ופשעים.

אנשי־הטרור ביצעו פשעים נתעבים. הם ירו ללא־אבחנה לעבר סטודנטים חפים־מפשע, שהיו שקועים בלימודיהם, וערכו בהם טבח. הם הניחו מיטעני־חבלה באוטובוסים, שהיו אמורים להוביל גברים, נשים וילדים, ערבים, זרים ואולי גם יהודים. הם ניסו לרצוח וגרמו חבלה חמורה לראשי־ציבור. הם תיכננו את פיצוץ המיקדשים המוסלמיים. אילו ביצעו את זממם, היו עלולים לגרום לתבערה עולמית ולהריגת אלפי יהודים בפוגרומים ברחבי העולם המוסלמי.

כל הפשעים האלה בוצעו על רקע פוליטי־רעיוני.

אם תינתן חנינה נפרדת לסוג זה של פשעים, הרי סירוש הדבר מתן גושפנקה ממלכתית לעושים. למי־עשים ולמניעיהם.

תהיה זאת הכרזה, קבל עם ועולם, שמדינת־ישראל מתייחסת בסלחנות לרצח ערבים ולפיצוץ מיקדשים מוסלמיים.

המסר יהיה לכל: מותר ורצוי לבצע מעשים כאלה. מדינת־ישראל קורצת בעין או עוצמת עין. החנינה מובטחת מראש.

לא יועילו כל עלי־התאנה שבהם מבקשים לכסות את ערוות הרעיון הציני, כגון „הבעת חדטה" ודיברי־הבל מסוג זה. אם תעניק מדינת־ישראל חנינה לטרוריסטים היהודיים, היא מציבה את עצמה חד־משמעית לצד הטרור היהודי. מנהיגי־הטרור יהיו, למעשה, למנהיגי המדינה.

העובדה שממלא־מקום ראש־הממשלה מציע זאת בפה מלא, ושמיגוון עצום ורב של פוליטיקאים, רבנים ואישי־ציבור שונים מציעים עתה הצעה נלוזה זו, מחמירה את המצב שיבעתיים.

אם תתגשם, חלילה, יהיה זה סוף מדינת־החוק, ביזוי מערכת־המישפט, השפלת הנשיא ואובדן אח־רוני הנכסים הדמוקרטיים שהציבור יכול לכבדם.

■ ■ ■

אם ניתן למנוע אסון זה?

אנשי־רוח ופרשנים כותבים מאמרים נגדו. אך בצמרת המדינה כבר קיימת הסכמה אילמת לביצוע השיחרור. מחנה־השלום מפולג ומפורר, עייף ורצוץ, כאשר ראשיו שונאים איש את רעהו ואינם מסוגלים לשתף פעולה. לא תצמח ממנו ישועה, כאשר מולו עומד מחנה גדול ורב, נלהב ומשולהב, מלוכד ותקיף.

קשה להאמין שנשיא־המדינה יעמוד לברו מול הלחץ האדיר הזה.

הדבר לא ייעצר כאן. בעיקבות שיחרורם של אנשי־הטרור, יבואו דרישות נוספות. אם יש לחון רוצחי־ערבים — מדוע רק את הפרוטקציונרים האלה? מדוע לא את רוצחי נהג־המונית? מדוע לא את בן־שימול, יורה הטיל באוטובוס, ואת שאר אנשי מאיר כהנא?

כבר הושמעה התביעה לשחרר את כל האסירים „החוזרים בתשובה". כל רוצח יקה עימו כיפה, לחובשה ברגע שייתפס. ועל מערכת־המישפט יופקדו רבנים, שיחליטו מי ראוי לחנינה ומי לא — כמו האיית־אללה באיראן.

ואחרי הרבנים באים עסקני־השכונות. אם טרוריסטים אשכנ־זים, מדוע לא בני־מצוקה מיזרחיים?

ומדוע לא צימחונים? או חובבי־חיות? או אדומי־שיער?

■ ■ ■

נסיבות אלה יש מעלה עצומה לחנינה כללית: היא מונעת כל אפלייה. לא יהיה בה משום מתן גושפנקה ועידוד לסוג מסויים של פשעים, על רקע גזעני, לאומני, דתי או פוליטי.

ייהנו בה כולם, על פי קריטריון אובייקטיבי.

אם רוצים לתלות זאת במאורע לאומי כלשהו, הרי סיום מילחמת־הלבנון, שגרמה לפילוג ולטראומה כה עמוקים בציבור, יכול לספק את האמתלה המתאימה.

הגיע הזמן לנקות את השולחן, לפתוח דף חדש, להתחיל מחדש.

■ ■ ■

אני מבין, כמובן, את הטענות נגד חנינה כללית, ואיני מזלזל בהן. הן כבדות־מישקל.

אומרים כי שיחרורם הסיטוני של עבריינים יגביר את הפשיעה ויוסיף עבודה למישטרה. משום־כך מתנגדים ראשי־המישטרה תמיד לרעיון זה.

עד כמה שידוע לי, הדבר לא הוכח. האם גאה גל של פשיעה ב־1949 או ב־1967? התשובה היא, כמדומני, שלילית.

אומרים שמרבית המשוחררים חוזרים במשך הזמן לכלא.

זה נכון כשלעצמו. אך זה נכון לגבי כל המשוחררים, גם מי שזוכים בשיחרור בתום ריצוי עונשם.

ואולי יש לראות גם את הצד השני של המטבע: לסתות חלק מן המשוחררים לא יחזרו לכלא. הם ישתמשו בהזדמנות זו כדי לפתוח דף חדש בחייהם ולצאת מן המעגל הטראגי של חטא ועונש.

אומרים כי חנינה סיטונית, להבדיל מחנינה אישית, מערערת את סמכות בתי־המישפט.

זה היה נכון, אילו היה מדובר בחנינה כל כמה שנים. אך אנו מדברים גם על חנינה כמעשה חריג מאוד, אחת לדור.

החנינה השניה היתה ח"י שנים אחרי הראשונה. החנינה השלישית, אם תתקבל הצעה זו, תהיה גם היא בדיוק ח"י שנים אחרי השניה.

■ ■ ■

אם רוצים, אפשר לסייג הפעם את החנינה, כשם שסוייגה החנינה השניה. אז הוצאו מתחולת החנינה כמה וכמה סוגים של עבירות.

אפשר להוציא עבירות מסויימות מתחום החנינה — ובלבד שהקריטריון יהיה אובייקטיבי וטוב לכל, בלי הבדלים של דת, גזע, לאום, עדה ומין.

למשל: אם רוצים אפשר להוציא מן הכלל רוצחים או אנסים, או פושעים אלימים שנהגו באכזריות מיוחדת. אפשר להסתפק בהפחתת העונש לגבי סוגים מסויימים של עבריינים. זה פוגם בכלליות החנינה, אך אין זה פוגם ברעיון עצמו — כל עוד יישמרו עקרונות השיוויון והצדק.

אני גם מציע שלא תהיה זאת חנינה מוחלטת, במובן המילולי של המושג, אלא הפיכת עונשי־

(המשך בעמוד 32)

מי התגנב ללישכת המנכ"ל, גנב תיק סודי ממגירתו, הכין העתקים והדליף קטעים מובחרים מתוכו לצהרון?

המסמכים הגנובים

מנכ"ל רשות־השידור נדהם. אורי פורת הביט בכותרת העיתון ושיפשף את עיניו שוב ושוב, כמי שאינו מאמין.

באותו בוקר, כמו בכל בוקר, התייצב בלישכתו בבניין כלל שבירושלים. לפניו היתה מונחת ערימת העיתונים היומיים, והוא התחיל לקרוא אותם באיטיות, כמו בכל יום. ואז עצר. ליבו הסיר פעימה אחת, האותיות מול עיניו ריצדו וחזרו למקומן, שחורות. ברורות.

הוא שלח יד מהססת אל מגירת שולחן־הכתיבה. הציץ פנימה בזהירות. פותח ממראה עיניו. אך לשווא. התיק היה מונח במקומו הקבוע בתוך המגירה.

הוא לא הבין איך יכלה הידיעה להלוך החוצה. איש בר־שות לא ידע על קיומו של התיק הזה.

את כל החומר אסף לבדו, בסודיות. גם את המיכתב הפותח ואת המיסמכים שרצה להדפיס לא נתן למזכירה שלו. את הדברים האלה הדפיס עבורו אחד מעוזריו, והוא היחיד שידע על הסיפור. פורת שמר על כללי זהירות ממדרגה ראשונה.

הבותרת בצהרון צעקה: „פרט פתח תיקים למתנגדים!" מתחת לכותרת התנוססה תמונה מעוותת שלו, ובציריה תמונותיהם של דויד אדמון וישל נתן ברון, חברי הוועד־המנהל.

היה ברור לו שמישהו נכנס באישון־לילה למישרדו, פתח את המגירה המסויימת, לקח את התיק הסודי, צילם אותו, החזיר אותו למקומו ומיהר להדליף לעיתונות.

התיק הכיל מיכתב של פורת ל־יצחק טוניק, מבקר־המדינה, והוא מעין הקדמה לחומר הנמצא בתיק. החומר בתיק נוגע לפעילויותיהם של אנשים בכירים בהנהלת רשות־השידור, עיסוקים פרטיים הנוגדים את חברותם במועצת־מנהלים של מוסד ציבורי. הדברים הבולטים נוגעים לנתן ברון ולדויד אדמון, חברי הוועד־המנהל, ולמיכה יגון, יו"ר הרשות.

למחרת־היום עמד פורת להיפגש עם המבקר ולמסור לידיו את התיק.

מי שגנב את התיק מן המגירה הפרטית של פורת ידע על פגישתו הצפויה של המנכ"ל עם מבקר־המדינה. הוא גם ידע שאם יוגש החומר למבקר, הוא עלול להפליל כמה אנשים. הוא הבין היטב שכאשר ייצאו הדברים ממישרדו של מבקר־המדינה, הם ישאו צביון רישמי וחשוב, והדברים עלולים להזיק לכמה אנשים. הוא ביקש להקדים רפואה למכה. לפני פירסום הדברים על־ידי פורת, ביקשו יריביו לפרסם חלק מהם בעצמם, בצורה שאיפשרה לשוות לפורת אופי מטורף ופרנואידי, ולהציגו באור מגוחך. כמי שטופל על כל העולם עלילות מגוחכות.

הגנב ידע על הפגישה המתוכננת בין המנכ"ל למבקר־המדינה. די היה לו להציץ ביומן הפתוח של פורת, המונח באופן קבוע על שולחנה של מזכירתו, כדי לראות עם מי ומתי הוא צריך להיפגש. כשגילה את הפגישה הצפויה ביום השישי, פעל מייד.

לעיני הגנב עמדו נסיכות נוספות. ביום הראשון עמד להתקיים כינוס של מליאת רשות־השידור. הוא חשב שאם יוכל לכוון את הפירסום בעיתונות ל־יום ישיבת המליאה, יצליח להרוג כמה ציפורים במכה אחת. הוא יוציא את הרוח ממיפרשיו של פורת, ואף יציג אותו מראש בעיני הציבור הרחב, ובמיוחד בעיני חבריו למליאה, כחולה־רוח, אדם לא־שפוי, שאינו אחראי למעשיו.

הוא פעל מהר. הוא חיכה להזדמנות שפורת יצא מחדרו, נכנס פנימה, חיטט בניירות, מצא את התיק האמור. לא היה קשה לזהות אותו, מכיוון שהעמוד הראשון בתיק היה המיכתב המופנה אל מבקר־המדינה.

הוא לקח בזריזות את התיק תחתיו ורין למכונת־הצילום שבקצה השני של המיסדרון. איש מן העובדים לא חשד בו, כשראה אותו מסתובב כשבידו תיק קרטון. זה היה תיק בכל התיקים המישרדיים, ועליו הכתובת: רשות השידור.

למי היה מניע?

מי שסחב את התיק לא היה אדם זר במישרדים, אחרת היה מעורר חשד.

מישרדי רשות־השידור שוכנים בבניין כלל בירושלים. בקומה זו יושבים כל הפקידים הממונים על תקציבי הרשות וכוח־האדם. בקצה המיסדרון האחרון נמצא חדר־הישיבות, שבו מתכנסים חברי הוועד־המנהל וחברי־הם־ליאה. ממול שוכנים חדריהם של מנכ"ל הרשות והיו"ר שלה. הלישכות סמוכות, מזכירותיהם יושבות משני עבריו של אותו הקיר.

חברי הוועד־המנהל באים למישרד פעם בשבוע, לישיבה. חברי־המליאה מתכנסים אחת לחודש, או בכינוסים מיוחדים, אך אלה אינם תכופים. כל האנשים האלה מוכרים בקומת מישרדים זו, אך אין מרבים לראותם. מיכה יגון, יו"ר הרשות, שהוא באופן מעשי יו"ר־פעיל, יושב במישרדו כמה פעמים בשבוע.

אחד ההברלים הבולטים בין פרשה שערורייתית זו של גניבת מיסמכים לבין פרשת ווטרגייט המפורסמת, הוא שבארצות־הברית נתפסו הפושעים תוך כדי ביצוע מעשה, והדבר גרם בסופו־של־דבר להתפטרותו־באונס של הנשיא. כאן לא נתפס איש, אף אחד לא יועמד לדין ולא יאולץ להתפטר.

ניתן רק לנחש, על־פי המניעים והאפשרויות, מי יכול לעשות זאת ולמי היה אינטרס בפירסום כזה של הדברים.

החומר שהודלף לצהרון חדשות היה מסווג. מי שביצע את העבירה וצילם את התיק לא רצה למסור את כל תוכנו לעיתונאית. הוא ליקט כמה דברים שהוצאו מהקשרם, ושאינם מצטרפים לאישום רציני, ואותם מסר לפירסום. מטרתו היתה להוציא את העוקץ מן הדברים, והוא אכן הצליח.

שלושת האנשים שהוזכרו בפירסום הגיבו על הדברים בו־במקום, אך לא התייחסו ענייניות להאשמות. שלושתם הציגו את פורת כמטורף.

השלושה:

● **מיכה יגון**, יו"ר הרשות, על תנאי העסקתו, משכורתו הגבוהה והטבות נוספות שהוא מקבל מן הרשות.

● **דויד אדמון**, שלגביו מונה פורת במיסמכים שורה ארוכה של ניגודי־אינטרסים בין עיסוקיו, כפירסומאי העוסק בכל תחומי־הפירסום, ובכללם תשדירי־שרות בטלוויזיה, או קשרים עם חברות הנותנות פירסומות לרדיו, ועוד האשמות הקשורות לעיסוקו זה ולהיותו יועץ שר־האוצר לתיקשורת, ובו־זמנית יו"ר ועדת־הכספים של רשות־השידור.

● **נתן ברון**, חבר הוועד־המנהל, שגם לגביו העלה פורת טענות חמורות של ניגוד־אינטרסים.

שותף וגם אינטרסנט

„לבוד מר יצחק טוניק, מבקר המדינה." זוהי השורה הראשונה במיכתב שהכין אורי פורת, והוא המיסמך הראשון בתיק הגנוב.

וזו לשונו:

מן הסתם לא נעלם מידיעתך הוויכוח המתנהל זו עת ממושכת בר־שות־השידור ובמוסדותיה הנבחרים. ויכוח זה נסב על שורת נושאים, אך עיקרי ומהותי שבהם הוא לגבי הפירוש הרחב שנותנים אחדים מחברי הוועד־המנהל לחוק רשות־השידור, עד כדי פגיעה בו וברוחו ופגיעה בהילכות המינהל התקין.

בנסיבות אלה כשלעצמן לא הייתי מתיר לעצמי להטריד את כבודו.

ברם, משעה שהתעצם הוויכוח ופרץ אל הגופים הפוליטיים, הנני מוצף בפניות אישיות, טלפונים וכתבות, המפנות תשומת־ליבי למה שנראה להדיוט כמוני בענייני מישפט כעניינים, שמצד המוסר הציבורי מוטב היה להם אלמלא באו לאוויר העולם, משבאו.

למעט מן הדברים הייתי עד כבר בעבר. לא ראיתי מקום להעיר עליהם, בהיות נשואי התלונות נציגי־ציבור. הממונים עליי על־פי חוק, לענייות־דעתי, מתפקידי להשגיח על המערכת הכפופה לי, ולא על זו הממונה עליי (עניין) שהוא, אולי, מתפקידיו של יושב־ראש רשות־השידור. אלא משעה שהצטברו העדויות לכלל מסכת מחמירה והולכת של פגמים מהותיים ובסיסיים במינהל התקין, בסדר הציבורי, אולי אף עבירות על חוק, לא מצאתי בי עוד כוח להבליג.

הריני מביא בזה לידיעתך הדברים אשר הובאו לידיעתי, ולחוות־דעתך אצפה.

בהוקרה, אורי פורת.

עד כאן המיכתב למבקר־המדינה, המיסמכים הבאים אחריו בתיק נוגעים ישירות לאנשים מסויימים.

„ניגוד־אינטרסים ברשות־השידור."

הנפשות הפועלות

● **אורי פורת – מנכ"ל רשות־השידור. היה חבר מערכת ידיעות אחרונות. עד שהתמנה כיועץ ראש־הממשלה לתיקשורת, בימי כהונתו של מנחם בגין. הוא סיים את תפקידו ביחד עם בגין, וכמה חודשים אחר־כך נבחר על־ידי ממשלת־הליכוד כמנכ"ל רשות־השידור. הוא מכהן בתפקידו קצת יותר משנה.**

● **מיכה יגון – יו"ר הרשות ויו"ר הוועד־המנהל. איש מפד"ל, חובש־כיפה. בוועד־המנהל הקודם שימש יגון כסגן־יו"ר הרשות, ועם תחילת תקופת־הכהונה החדשה מונה כיו"ר, בגלל אילוצים קואליציוניים של הליכוד כלפי המפד"ל. יגון הוא עורך־דין, המחזיק בתפקיד פעיל במוסדות לישכת עורכי־הדין בתל־אביב.**

● **נתן ברון – חבר הוועד־המנהל של רשות־השידור. היה בעבר חבר מערכת ידיעות אחרונות. פרש מן העיתון ופתח בית־ספר לעיתונות. לפני שנה הוסיף גם קורס לטלוויזיה. ברון היה אחד המועמדים לתפקיד מנכ"ל־הרשות. לא זכה בתפקיד ונבחר כחבר הוועד־המנהל. הוא יו"ר ועדת־המישנה לענייני חדשות, ויו"ר הוועדה לתשדירי־שרות. חבר בוועד־המנהל מטעם הליכוד.**

● **דויד אדמון – חבר הוועד־המנהל. איש המיפלגה הליברלית, המשמש כיו"ר סניף תל־אביב. איש־עסקים ובעל מישרד־פירסום גדול, הקרוי על שמו. הוא משמש, בהתנדבות, כיועץ שר־האוצר לענייני־תיקשורת. בוועד־המנהל הוא משמש כמישנה־ליו"ר הרשות, בעיקר בשבתות ובחגים, שבהם היו"ר עצמו מנוטרל, בגלל נוהגיו הדתיים. אדמון משמש גם כיו"ר ועדת־הכספים של רשות־השידור.**

מנכ"ל פורת ליד דלת לישכתו

....ואולי אף עבירות על החוק..."

זו כותרת קובץ המיסמכים המתייחסים לנתן ברון, חבר הוועד־המנהל, איש־הליכוד, בעל בית־ספר לעיתונאות וטלוויזיה.

„באפריל 1984," נאמר במיסמך, „נבחר מר ברון לכהן כחבר הוועד־המנהל של רשות־השידור. איש־עסקים כברון הריח מהר מאוד את האפשרויות המיסחריות הגלומות בתפקיד זה. ואומנם, לא חלפו אלא שבועות אחדים מאז התיישב בהנהלת רשות־השידור הממלכתית על תקן ‚עיתונאי', כביכול, ואז הרחיב מר ברון את עיסקי בית־הספר לעיתונאות שלו בבית־ציוני אמריקה ופתח שם גם ‚בית־ספר לטלוויזיה'.

„הפוטנציאל המיסחרי הגלום בתפקיד זה, ואומנם, לא חלפו אלא שבועות אחדים מאז התיישב בהנהלת רשות־השידור הממלכתית על תקן ‚עיתונאי', כביכול, ואז הרחיב מר ברון את עיסקי בית־הספר לעיתונאות שלו בבית־ציוני אמריקה ופתח שם גם ‚בית־ספר לטלוויזיה'.

„הפוטנציאל המיסחרי הגלום בתפקיד זה, ואומנם, לא חלפו אלא שבועות אחדים מאז התיישב בהנהלת רשות־השידור הממלכתית על תקן ‚עיתונאי', כביכול, ואז הרחיב מר ברון את עיסקי בית־הספר לעיתונאות שלו בבית־ציוני אמריקה ופתח שם גם ‚בית־ספר לטלוויזיה'.

„הפוטנציאל המיסחרי הגלום בתפקיד זה, ואומנם, לא חלפו אלא שבועות אחדים מאז התיישב בהנהלת רשות־השידור הממלכתית על תקן ‚עיתונאי', כביכול, ואז הרחיב מר ברון את עיסקי בית־הספר לעיתונאות שלו בבית־ציוני אמריקה ופתח שם גם ‚בית־ספר לטלוויזיה'.

„הפוטנציאל המיסחרי הגלום בתפקיד זה, ואומנם, לא חלפו אלא שבועות אחדים מאז התיישב בהנהלת רשות־השידור הממלכתית על תקן ‚עיתונאי', כביכול, ואז הרחיב מר ברון את עיסקי בית־הספר לעיתונאות שלו בבית־ציוני אמריקה ופתח שם גם ‚בית־ספר לטלוויזיה'.

„הפוטנציאל המיסחרי הגלום בתפקיד זה, ואומנם, לא חלפו אלא שבועות אחדים מאז התיישב בהנהלת רשות־השידור הממלכתית על תקן ‚עיתונאי', כביכול, ואז הרחיב מר ברון את עיסקי בית־הספר לעיתונאות שלו בבית־ציוני אמריקה ופתח שם גם ‚בית־ספר לטלוויזיה'.

„הפוטנציאל המיסחרי הגלום בתפקיד זה, ואומנם, לא חלפו אלא שבועות אחדים מאז התיישב בהנהלת רשות־השידור הממלכתית על תקן ‚עיתונאי', כביכול, ואז הרחיב מר ברון את עיסקי בית־הספר לעיתונאות שלו בבית־ציוני אמריקה ופתח שם גם ‚בית־ספר לטלוויזיה'.

„העולם הזה" מגלה את ההאשמות והטענות אשר אסף מנכ"ל הרשות נגד מנהליה ועובדיה

קידו הציבורי של מר ברון בוועד־המנהל של רשות־השידור הוא ברור לחלוטין: התלמיד המוסר לידיו את הצ'ק (1000 דולר) עבור קורס חצי־שנתי (שניים או שלושה שיעורים בשבוע), יכול לחשוב, לתומו, כי אם המנהל של בית־הספר ובעליו הוא גם חבר־הוועד־המנהל של הרדיו והטלוויזיה הממלכתיים, הרי מן הסתם, בתום לימודיו, תהיה סלולה בפניו הדרך אל התיקשורת האלקטרונית.

„כדי להגביר את הרושם הזה דאג הוא גם שותפו־לעסקים של האיש המפיק אותם. נוסף לכך יכולים תלמידי בית־הספר לחשוב כי ניתן לחדור אל הטלוויזיה הממלכתית בדלת האחורית, אם ימצאו תעסוקה באולפניו הפרטיים של מר קול."

בהקדמה למיסמך נטען כי כבר בשנות ה־60, כשברון היה חבר מערכת ידיעות אחרונות ופתח בית־ספר לעיתונאות, החליטה ועדת־האתיקה של אגודה־העיתונאים כי עיסוקו הפרטי נוגד את היותו עיתונאי, והוא נאלץ למכור את בית־הספר.

מר ברון, כבר עם ראשית פעילותו בוועד־המנהל, לשוות לעצמו תדמית של „האיש החזק ברשות־השידור", מינה את עצמו ליו"ר ועדת־המישנה של הוועד־המנהל לענייני חדשות (גוף שאינו מוכר כלל בחוק) וליו"ר הוועדה לתשדירי־שרות. המאשרת תשדירים המופקים עבור הטלוויזיה הישראלית על־ידי מפיקים פרטיים.

„שותפו ב‚בית־הספר לטלוויזיה' הוא מר יצחק קול, אשר במיקרה הוא גם מפיק תשדירי־שרות עבור הטלוויזיה הממלכתית, והקשור קישרי־מיסחר עימה בהפקות שונות, ובין השאר שעשועונים.

„זהו, כמובן, סידור נוח מאוד, כאשר האיש המאשר את תשדירי־השרות לפרוש מאגודת־העיתונאים: „על פי כללי האתיקה של העיתונאים, חל על עיתונאי איסור מוחלט להיות שותף בעסקים אשר בהם הוא יכול לנצל את מעמדו כעיתונאי לטובת עסקיו, ואפילו אם לא נתפס בקלקלתו, יש בכך משום מראית־עין. במיוחד חל על העיתונאי איסור חמור לעסוק בכל צורה של פירסום או יחסי־ציבור."

„ביב־שופכין של רכילויות"

המיסמך ממשיך ומפרט את עיסקיו של ברון כאיש־יחסי־ציבור: „ערב הבחירות האחרונות זכה (ללא מיכרז, תמורת 20 אלף דולר) לטפל את יחסי־הציבור של הוועדה הכלכלית, אשר אורגנה על־ידי ממשלת־הליכוד, ובמיסגרת פעילותו ב־וועד־המנהל של רשות־השידור ניסה ללחוץ על מערכת מבט לסקר אירועים שונים במיסגרת הוועדה."

בפירסומי ההרשמה לבית־הספר ל־עיתונות, הקורס לטלוויזיה," נאמר: „השתתפות מעשית בהפקות טלוויזיה. הקורס נועד להכשיר כוח־אדם מיקצועי בתחומי הטלוויזיה בישראל."

ברף־המידע על הקורס מסופר על המיוחד שבו: „הקורס מהווה מיסגרת יחידה מסוגה, המאפשרת לתלמידים לרכוש ידע מעשי ולא להסתפק בשמיעת הרצאות בלבד. התלמידים יצפו מקרוב ויטלו חלק בהפקות מיקצועיות (כגון: תוכניות מיוחדות, שעשועונים, כתבות וכו') ויקנו נסיון וידע בהליכי־העבודה במדיום."

כששמע נתן ברון את ההאשמות נגדו, הגיב: „אני מרחם על אורי פורת שהגיע לדרגה כל־כך אומללה שצריך להתפלש בביב־השופכין של רכילויות זולות, במקום להתעסק בעיקרו של דבר. לדעתי הוא נתפס להיסטריה.

„אורי פורת לימד בבית־הספר ל־עיתונות במשך 17 שנה. הוא היה מורה מרכזי אצלי, מהיום שהקמתי את בית־הספר. הוא יודע, יותר מכל אדם אחר, שלא מבטיחים עבודה, אלא להיפך, מזהירים מראש כל תלמיד שלא מובטח לו דבר כשיסיים את הקורס. יתרה מזאת: התלמידים חותמים על התחייבות, שבה הם מצהירים כי ברור להם שלא מבטיחים להם כלום בסיום הקורס.

„אורי הוא האחרון שמותר לו לה־טיל רפש לבאר שממנה שתה במשך שנים רבות."

בדפי־המידע של הקורסים נאמר: „התלמידים יצפו מקרוב ויטלו חלק בהפקות מיקצועיות המיועדות לשידור בטלוויזיה... ויקנו נסיון בהליכי העבודה במדיום."

ברון: „זה נכון. אנחנו עורכים חלק מן השיעורים המעשיים באולפני ג.ג., ששם עושים עבודות רבות, גם בטלוויזיה הישראלית, אבל לא רק לטלוויזיה."

אינך רואה פסול בכך שאתה יו"ר ועדת תשדירי־השרות, בעוד ששותפך לבית־הספר, יצחק קול, הוא אחד ממפיקי תשדירי־השרות?

ברון: „ועדת־התשדירים אינה דנה בזהותו של המפיק. אלינו פונים גופים ציבוריים."

ואין לך גישה לתשדירים הנעשים באולפני ג.ג., בהפקת שותפך לבית־הספר?

ברון: „אני לא יודע איזה תשדירים מופקים באולפני ג.ג. אני אומר שוב, הפניות לוועדה אינן ממפיקים או מפירסומאים, אלא ממוסדות ציבוריים, ממישרדי־ממשלה. אנחנו גם פוסלים הרבה מאוד תשדירים, וגם אז אני לא יודע מי הפיק אותם.

במקום לעסוק בניהול עוסק אורי פורת בהשמצות אישיות וברכילויות זולות. מוטב שיציל את העסק מהתמוטטות מוחלטת. צר לי שהגיע למצב כה משפיל שצריך לעסוק בעניינים כאלה!"

זאת אומרת שאתה מבטל את כל החומר הקשור בך?

ברון: „החומר עליי הוא דברים פומביים. כל המידע על הקורסים מפורסם בעיתונות. אלה לא דברים חסויים, והכל חוקי."

טוענים שאתה לוטש עיניך לתפקיד מנכ"ל רשות־השידור.

ברון: „אינני מוכן להתייחס לכך בשלב זה."

על הטענות שהכין פורת למען מבקר־המדינה כלפי אישים אחרים ברשות — בהמשך סידרה זו.

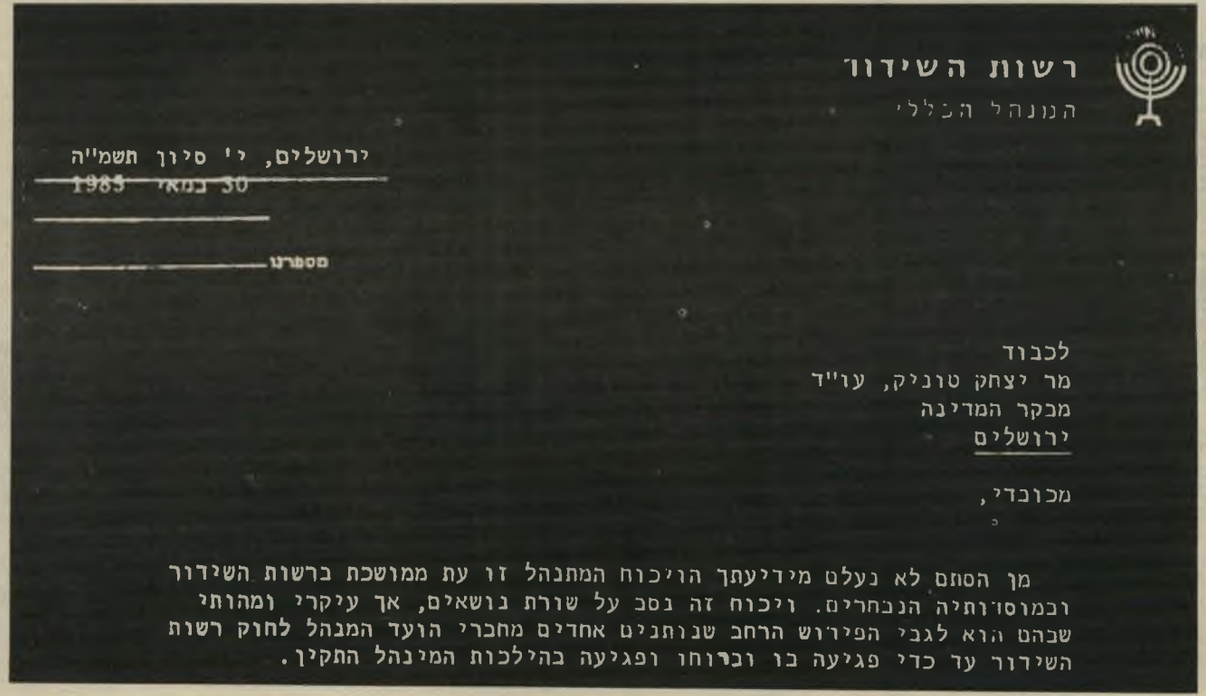
ענת סרגוסטי

חבר־יועד ברון
„אני מרחם על פורת!"

דף־מידע בבית־הספר של ברון
„...ויטלו חלק בהפקות מיקצועיות המיועדות לשידור בטלוויזיה"

מיכתב־הלווי של פורת למבקר־המדינה
„משעה שהצטברו העדויות לכלל מסכת מחמירה והולכת..."

עין לרוטציה צופיה

ד ה נשמע כמו בריחה. אך ברגע זה עסוקים מטכ המוחות בעולם ב־ בעייה גורלית: איך למנוע את הרו־ טציה בישראל.

עוסקים בזה שימעון פרס ואריאל שרון. עוסקים בזה ג'ורג' שולץ ורי־ צ'רד מרפי. עוסקים בזה המלך חוסיין ויאסר ערפאת. ועכשיו הצטרפו לעי־ סוק זה גם מרגרט תאצ'ר וראשי מדי־ נות אירופה.

לכל אחד יש סיבות משלו. לכל אחד יש בעיות משלו. אך המטרה היא משותפת.

צריכים למנוע את הרו־ טציה. בכל מחיר.

● איך לסלק את חרות?

ל כאורה נראית הבעיה פשו־ טה. צריכים להציע לממשלת־ ישראל הצעה שאי־אפשר לסרב לה. המערך יקבל אותה. הליכוד ידחה או־ תה. סוף סיפור.

אך כמה שזה נשמע קל, זה קשה לביצוע.

קודם כל, מפני שהליכוד אינו רוצה. לדן מרידור, האיש הצ־ עיר של יצחק שמיר, מייחסים את האימרה: „גם אם יחזירו את מיזרח ירושלים, אנחנו לא נס־ רק את ממשלת־האחדות!"

זוהי הגזמה. אך ברור לגמרי שיצ־ חק שמיר יאחז בקרני־המיזבח עד ל־ רגע האחרון ממש.

השאלה היא: האם אפשר ליצור מצב שבו לא תהיה לליכוד ברירה אלא לפרוש מהד־ ממשלה?

תנועת־החרות היא תנועה פופר־ ליסטית. יש בה לחצים מלמטה. וכאן יש לפרס בעל־ברית מאין כמוהו: שרון.

בדיוק כמו ששמיר מעוניין בקיום ממשלת־האחדות והרוטציה, כך מעונ־ יין שרון שלא יקומו ולא יהיו. אם יח־ זור שמיר ויהיה ראש־ממשלה, יקטנו סיכוייו של שרון להדיח אותו ולבוא במקומו. וזוהי, כמובן, המטרה מס' 1 של שרון בשלב זה.

לעומת זאת, אם תיפול הממשלה, יפול גם שמיר. הקרב על המנהיגות בחרות ייפתח לרווחה. שרון יתמודד עליה. ואולי גם דויד לוי.

המסקנה: ברגע שיווצר מצב שבו יראה באילו מוברת ממשלת־האחדות את אריק־יש־ ראל השלמה, ייבנם אריאל שרון לפעולה. תקום הצעה:

„מוכרים את המדינה: צריכים להסיל את הממשלה!"

שרון אינו חזק בימים אלה. אך הוא יודע לפנות אל ההמונים. אלה ממל־ אים תפקיד חשוב בתנועה. במאבק בין העסקנים ובין ההמונים ינצחו ההמונים — כך, על כל פנים, מקווה שרון.

ברגע הנכון יהיה המכניזם כך: פרס ירצה לקבל הצעה שתוצע על־ידי האמריקאים. המתנחלים יצעקו חמס וידחפו את גוש־אמונים. גוש־אמונים יצעק חמס וידחוף את התחייה. התחייה תצעק חמס ותדחוף את האגף הקיצוני של חרות. ואז ייכנס שרון לפעולה ויכריח את שמיר לצאת מן הממשלה.

כך מקווה שרון. וכך מקווים גם פרס, שולץ, חוסיין ועוד ועוד.

אולם אין זה פשוט כל־כך. כי לשם כך דרושים כמה תנאים:

● **ההצעה צריכה להיות די חמורה (מבחינת חרות) כדי להכריח אותה לפרק את הממ־ שלה.**

● **היא צריכה להיות די פו־ פולרית בציבור הישראלי כדי שהמערך יובל להסכה להגל.**

● **היא צריכה להתקבל על דעת חוסיין וערפאת.**

● מתי זה יקרה?

ד תהליך, כפי שנראה השבוע, הוא מסובך מאוד. ואלה השלבים:

● ריצ'רד מרפי, פקיד בכיר ב־ מישרד־החוץ האמריקאי, ייפגש בע־ מאן עם מישלחת ירדנית־פלסטינית, ובה ראשי־ערים ופרופסורים פלס־ טיניים, שיקבלו אישור מפורש מפי יאסר ערפאת ומוסדות אש"ף.

● הפגישה תצליח, וג'ורג' שולץ יזמין את המישלחת — באותו ההרכב או בהרכב דומה — לוושינגטון.

● שולץ יזמין את המישלחת הירדנית־פלסטינית ואת ישראל לק־ יים שיחות פנים־אל־פנים, בהשתתפות אמריקאית.

● פגישות אלה תתקיימנה תחת איזושהי „מיטריה בינלאומית". על טי־ בה של המיטריה מתנהל ויכוח, כאשר אש"ף רוצה בשיתוף הסובייטים, כדי לשמור על קשריו, והאירופים לוחצים יחד עם האמריקאים להוצאת הסוב־ ייטים מן העניין בשלב הקרוב.

כל זה עדין מאוד. כי בכל שלב ושלב יהיה צורך בהסכ־ מת חוסיין, שאינו יכול להסכים בלי ערפאת. ואילו ערפאת אינו יכול להסכים מבלי לשכנע את מוסדות אש"ף.

אלה מחייבים את התהליך, אך יש בהם מיגוון רחב של דיעות וכוחות, וביניהם אנשים שהם מלאים חששות, הסבורים שזוהי מלכודת, הרוצים בשי־ תוף הסובייטים, ועוד ועוד.

ואילו בצד הישראלי אין פרס יכול להסכים לשום דבר אם הליכוד אינו מסכים — אלא אם כן הוא מוכן לפירוק ממשלת־האחדות.

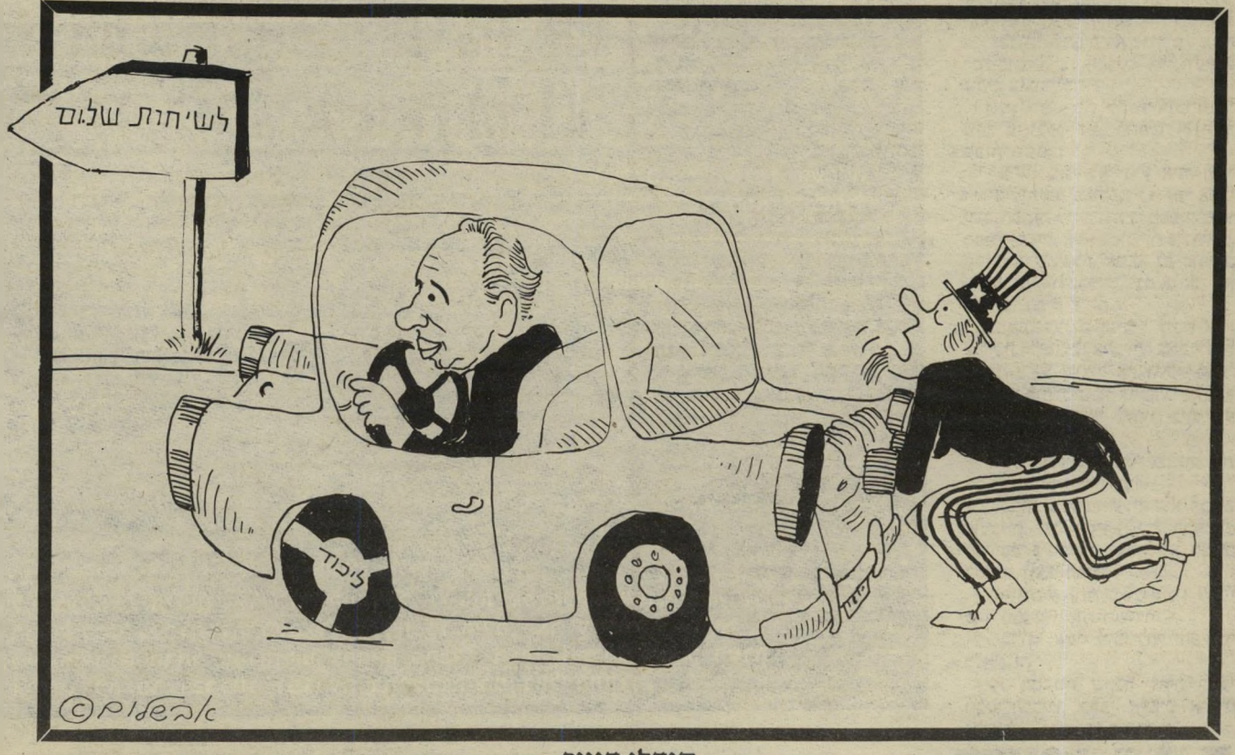
ואת ממשלת־האחדות אי־אפשר לפרק אלא כשיש שני תנאים:

● **שהעילה תהיה פוסולרית.**

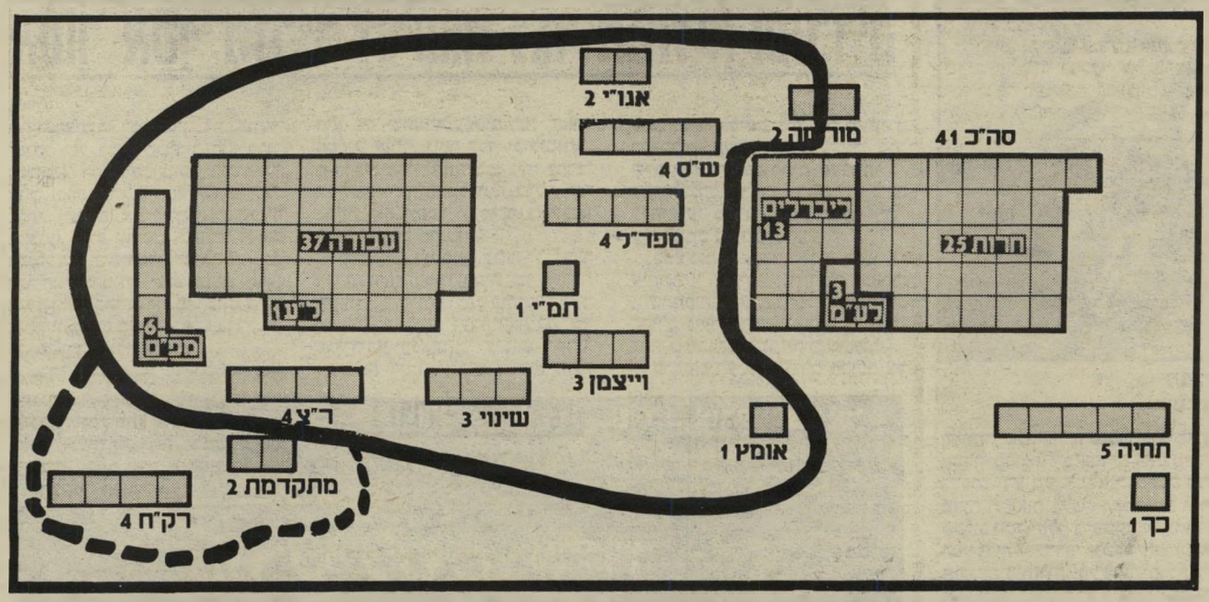
● **שיש ממשלה חילופית לשים במקומה.**

וכל זה בתחום של זמן סביר — בתקופה שהתחילה השבוע ושתסתיים זמן ניכר לפני מועד הרוטציה, כדי למנוע את הרושם שהכל בא כדי להתכחש להסכם. לפרס יש עדיין בעייה של אמינות.

מכאן שכל הגורמים — ה־ מערך, האמריקאים, הירדנים, הפלסטינים והאירופים — סבורים שיש להביא את התה־ ליך הזה לשיאו לפני סוף 1985.

סנדלי דנוור

● ממשלה חילופית: אפשרית

ב משך השבוע ישבו כל המדי־ נאים, העיתונאים והפרשנים, ב־ ארץ ובעולם, כשעפרונות בידיהם, ושירטטו דיאגראמות של ממשלות אפשריות. מושגים כמו „ש"ס" ו„מור־ שה" נרשמו באנגלית, בצרפתית ואולי גם ברוסית, מבלי שאיש מהרושמים יידע בדיוק מה זה.

קודם כל, חשבון הממשלה החלו־ פית:

● **לממשלה צרה יש מאגר בטוח של 53 קולות בילבד:** המערך, כולל ל"ע (37), מפ"ם (6), ר"ץ (4), שינוי (3), יחד (3).

● **משמאלה יש 6 קולות:** של רק"ח (4) והרשימה המתקדמת לשלום (2), העשויים לתמוך בממשלה מבחוץ, או להימנע. (שישה קולות אלה מונעים, למעשה, כל אפשרות מן הלי־ כוד להקים ממשלה צרה משלו.)

אולם גם בעזרת קולות אלה, לא תוכל הממשלה לקבל אלא 59 קולות.

בתיאוריה יכלה לקום ממשלה כזאת בעזרת הקול הכודד של תמ"י (1) ושל אומץ (1) — ביחד 61 קולות.

אך אין להניח שהמערך יסתכן ב־ממשלה כזאת. במשך חודשים עסקו רוב מרכיביה, ובניהם מפ"ם ור"ץ, בהשחרת הרשימה המתקדמת ובהחרמתה. איש גם לא ירצה להיות תלוי בקולות רק"ח. מכיוון שרק"ח כפופה לגמרי לאינטרסים סובייטיים, היא מתנגדת גם ליוזמת־חוסיין (בניגוד לר' שימה המתקדמת), ועל כן אי־אפשר לסמוך עליה כתומכת בממשלה שת־קום כדי לקדם תהליך־שלום זה.

המסקנה: הממשלה החילופית וקו־קה בכל מחיר לקולות הדתיים, כולם או חלקם.

● **המחנה הדתי כולל 12 קר־לות:** ש"ס (4), מפד"ל (4), אגודת־ישראל (2), מורשה (2). האם הם באים בחשבון?

על כך יש דיעות שונות. הנה הע־רכה מוסמכת:

● **אגודת־ישראל** היא מיפלגה יונית בעיקרה. אין לה כל קושי בהצטרפות לממשלה צרה, העולה על דרך השלום.

● **ש"ס** היא בעייתית יותר. ציבור־הבוחרים המיזרחי שלה נחשב, בצדק או שלא בצדק, כציבור ניצי.

שהמערך יבטיח להם כל דבר תמורת תמיכה, וגם זוללי־הדתיים של ר"ץ ושינוי מבינים כי תמיכת הדתיים חיונית, אפשר לעסוק עסק.

לכן תיתכן ממשלה בהרכב של גוש־המערך (53) והדתיים (11), כלי דרוקמן) או חלק מהם, תוך הימנעות המתקדמת ורק"ח (6).

● בחירות מוקדמות: בלחי אפשריות

לעומת זאת אין כימעט כל סיכוי לעריכת בחירות חדשות. כי לשם כך דרוש חוק בכנסת, ולקבלת החוק דרושים 61 קולות.

מהיכן יבואו?

● אף לאחת מן **המיסלגות הדתיות** אין אינטרס בבחירות מוקדמות, ורק אגודת־ישראל יכולה להסתכן בהן, מפני שאין לה מה להפסיד. יתכן שגם ש"ס בטוח בעצמה.

● **תמ"ל ואומץ** יגוועו בבחירות אלה סופית — אם לא ייכנסו לרשימת המערך, ושם כל המקומות כבר תפו־סים פעמיים־שלוש.

● **הליכוד** בוודאי שאינו מעוניין בבחירות, אם יש חשש שיירד בהן עוד יותר. **התחייה** לא תרוויח בבחירות, והיא עלולה להפסיד קולות לטובת **מאיר כהנא.** שרק הוא ירוויח בלי ספק — הרבה או מעט. אך רשימת כהנא עלולה להיאסר לפי החוק החדש, המונה על שולחן הכנסת, ולכן ספק אם הוא יהיה מוכן להסתכן.

● **מפ"ם** תוכל להסתכן רק אם תחזור לרשימת־המערך, כי אין לה שמץ של סיכוי לקבל שישה מנדטים לבדה. איחוד עם ר"ץ אינו נראה לה, מה גם שהרשימה המשותפת תוזכה, מן הסתם, בפחות מנדאטים מכפי שיש כעת לשתיהן בנפרד. ר"ץ נהנית מפופולריות, אך זוהי פופולריות מ־פוקפקת. הציבור של יפי־הנפש כבר הוכיח שהוא הפכפך, וברגע המכריע עלול מרביתו לברוח בחזרה למערך כדי "לחסום את הימין". **שינוי**, המת־כדי נדנר בין ממשלה ואופוזיציה, אינו יודע היכן הוא חי, ויש לו שתי פנים — פני אמנון רובינשטיין ופני מרדכי וירשובסקי.

● רק"ח זכתה בהישג נאה בהס־תרות — אך מאז חל שינוי גדול. הטבח החדש בצברה ובשאתילא חשף את כל חולשותיה. בנצרת קיימה אס־פה, שבה התחננה בקול־ענות־חלושה שלא להיגרר אחרי המאשימים את סוריה בטבח. כל ערבי יודע כי סוריה גרמה לטבח הפלסטינים, וכי רק"ח נמנעה מלגנותה בגלל תלותה במוס־קווה. לכן יתכן כי בבחירות קרובות תימשך ברחוב הערבי עליית **הר־שימה המתקדמת.** שנעצרה בב־חירות בהסתדרות. רשימה זו גינתה את סוריה בכל פה, ותומכת ביוזמת־השלום של חוסיין־ערפאת.

תמונה מבולבלת זאת מובי־חה רק דבר אחד: כימעט ואי־אפשר להשיג בכנסת זו רוב לסיזור הכנסת — מה גם ששום ח"כ, שאינו בטוח בכספאו בכנסת הבאה, לא ישיש להצביע בעד סיטורי עצמו. הוא יכול תמיד לחלות ברגע המכריע.

● רק דרך המיקרוסקופ

בצד מסובך, נוטים פוליטי־קאים לרחות הכרעות. אין ספק שזוהי גם נטייתו של שימעון פרס. אולם ישראל תלוייה עתה בארצות־

במדינה

(המשך מעמוד 6)

הנייר היא חוברת מטעם גוף הקרוי מכון לשלום במיזרח התיכון, שה־רוח החיה בו היא הפרקליט מרל תורפ מוושינגטון, מחסידי הרעיון של שלום ישראלי־פלסטיני.

כעילה לחוברת שימש מאמר ש־פירסם העיתונאי מאיר מרחב בג'רו־סלם פוסט. מרחב (65), יליד גרמניה, לשעבר פקיד בכיר בבנק ישראל, דיבר על "קונסנזוס של שטויות" והציג את השאלה: "כמה זמן זה יקח, כמה מילחמות עלינו לנהל, כמה חיים צריכים להתכוזבז, כמה כסף נוציא, לפני שנגיע לכלל מסקנה כי אש"ף, יהיה מאוס עלינו ככל שיהיה, הוא נציג הפלסטינים, ויש לו כוחזטו על כל מדינה ערבית ועל כל קבוצה פלסטינית שתסכים להסדר ישראלי־פלסטיני?... עם מי נעשה שלום, אם לא עם אוייב־בנפשו?"

הדברים, שנכתבו במרס השנה, יכלו לשמש כתשובה לדבריו של שימעון פרס בכנסת השבוע, שבהם חזר על כל סיסמות "הקונסנזוס של השטויות".

טינית, הרי "חיוני הדבר שהגבלות אלה יוסכמו... על־ידי נציגים אותנ־טיים ועצמאיים של העם הפלסטיני."

אסון עולמי. שאל המהגיג הי־הודי־אמריקאי: "אם אש"ף מוכן עתה, סוף־סוף, לדבר ולנהל משא־ומתן עם ממשלת־ישראל, האם ממשלת־ישראל לא צריכה להיות מוכנה לכך גם היא?"

סיכם קלוצניק: "הסיבה העיקרית לכך שאני מפרסם את הדברים הפעם ברבים בצורה זו היא החשש מפני אסון עולמי, אם מנהיגינו בוושינגטון, בירר־שלים ובשאר בירות המיזרח התיכון לא ינצלו את ההזדמנות הקיימת עכ־שיו.

מישפט

כפילותיה של אורלי דובי

ביצד אפשר לטעות בזיהוי

מהיום בו התפרסמה תמונתה של

אורלי דובי

יפה בן־שיטרית

קו ההגנה: דימיון מפתיע

אורלי דובי בעיתון, והחיילת הוכרזה כנערדת, קיבלו בני משפחתה טלפונים למכביר. היו אנשים שטענו כי ראו את החיילת מסתובבת בתחנה המרכזית בתל־אביב ומציצה בחלון של חנויות־נעליים. היו שסיפרו כי ראו אותה מוכ־רת קלטות של הרי קרישנה ברחובות. היו חיילים שסיפרו כי ראו את אורלי במחנה, שותה קפה בשקם עם חברות. לאחר יום העלמה.

מיקלחת בבסיס. כאשר התגל־תה גופתה של אורלי, כחודש לאחר העלמה, היה קשה לפאתולוג לקבוע את יום־המוות המדויק.

המישטרה לא השאירה אבן אל אבן בתיק רצח זה. אחרי שנעצר שלמה חליווה, ונאשם כי הוא שרצח את ה־חיילת ביום־החופשה האחרון שלו מה־כלא, הפך מועד הרצח ללב המישפט. אם לא נרצחה אורלי בלילה האחרון לחופשתו של חליווה, אי־אפשר יהיה להאשימו ברצח.

מאחר שחייל טען כי ראה את אורלי במחנה לאחר העלמה, נחקרו כמעט כל החיילות בבסיס של אורלי. הן נזכרו כי באותם ימים ספורים, אחרי העלמה של אורלי, ביקרה במחנה חיילת אחרת, שאיננה שייכת לבסיס. היא באה לבקר חברה ובילתה איתה בשקם, ואף התקל־חה בבסיס. חיילת זו, אמרו החברות, דומה דמיון מפתיע לאורלי, ואנשים שלא הכירו את השתיים באופן אישי, יכלו בהחלט לטעות ביניהן.

אליבי בבלא. מאותו רגע חיפשו חוקרי המישטרה את כפילתה של אורלי. תמונתה של יפה בן־שיטרית, חיילת בעלת שיער ארוך, הדומה דמיון מפתיע לאורלי, הוגשה השבוע לתיק בית־המישפט על־ידי התובעת נורית שניט. תמונתה היא תמונה של בחורה חייכנית, הנושאת בידיה עציץ. בעזרת התמונה ניסתה התובעת לשכנע את בית־המישפט, כי מי שטען שראה את אורלי בבסיס לאחר שנעלמה, ראה בעצם את יפה בן־שיטרית.

הצהרת השלושה. דבריו של מרחב הועתקו בכמה עיתונים אמרי־קאיים, ביניהם ניו־יורק טיימס. הם עוררו את קלוצניק להגיב.

קלוצניק, מי שהיה יו"ר מועדון הנשיאים של האירגונים היהודיים, נשיא הקונגרס היהודי העולמי, נשיא בני־ברית, ממייסדי הלובי היהודי ושר בממשלת קארטר, היה ידוע תמיד כהוגה־דיעות עצמאי. הוא גם רמז לא פעם על גישתו השונה לעניין הפלס־טיני.

את מעשהו החשוב ביותר עשה חודש אחרי פרוץ מילחמת־הלבנון. ב־2 ביולי 1982 פירסם קלוצניק, יחד עם נחום גולדמן ופייר מנדס־פראנס, פניה שבה קרא להכרה ב"זכות הפלסטינים להגדרה עצמית" ולמשא־ומתן בין יש־ראל ואש"ף כדי לשים קץ למילחמה בלבנון. פניה זו, שפורסמה בלה־מונד בשיתוף־פעולה עם אריק רולו (ראה יומן אישי), נודעה בשם "הכרזת פא־ריס". איש לא ידע כי הוכנה בקפדנות בהתייעצות עם הר"ר עיצאם אל־סר־טאווי, אישי־אמונו של ערפאת ומנהיג מחנה־השלום באש"ף. למחרת היום פירסם יאסר ערפאת בבירות הנצורה תגובה, שבה בירך על פניה זו.

אולם בקריאתו החדשה מנסח קלוצניק את הדברים בפעם הראשונה בצורה חד־משמעית לחלוטין. הוא קבע כי בהשתמשם במונח "הגדרה עצמית" התכוונו כל שלושת המנהי־גים ל"מדינה פלסטינית, בצורה זו או אחרת". גולדמן ומנדס־פראנס רצו לה־גיד זאת בפירוש, אך קלוצניק הצדיק אז נוסח מתון יותר.

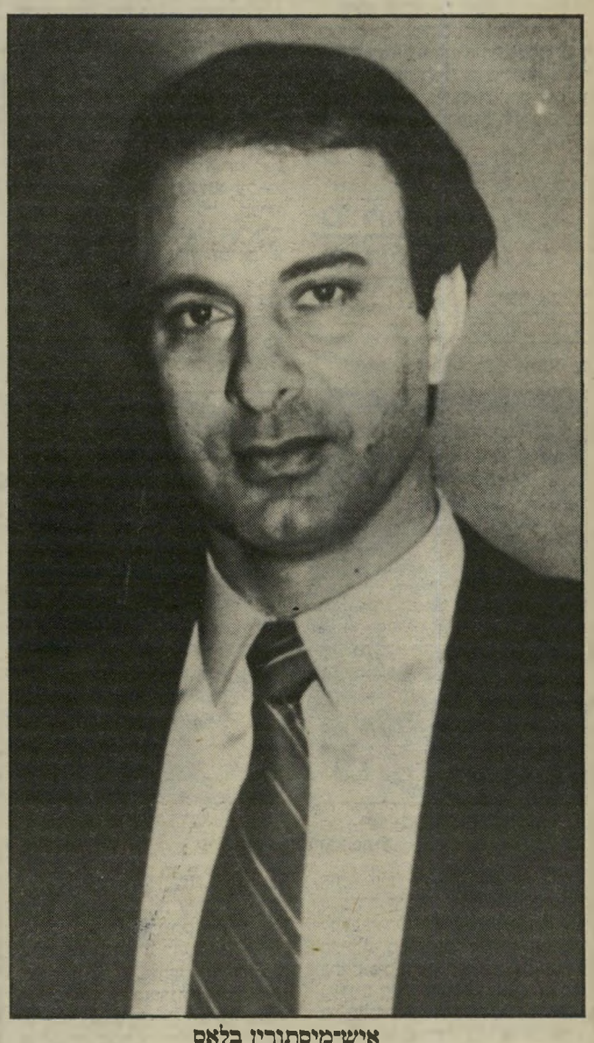
קבע קלוצניק: "קיים עתה צורך דחוף במשא־ומתן בין ישראל ואש"ף." אם יוטלו הגבלות על המדינה הפלס־

"בעיקבות תגובה זו של ער־פאת החליט אורי אבנרי למחרת היום להיפגש עם ערפאת בבירות הנצורה.

"לא נפרק את ממשלת־האחדות גם אם יחזירו את מיזרח ירושלים!" איים דן מרידור

קשר של השחקה נוצר בכלי־התיקשורת סביב אחת השערוריות המדהימות ביותר בתולדות המדינה: החקשרות של אנשי־כספים של התנועה הקיבוצית עם ספסר־בורסה אלמוני שהוריד לטימיון עשרות מיליוני דולארים מכספי ההתיישבות

פיצוץ בקיבוץ

איש־מיסתורין בלאס
יותר חיוור מחיוור

בימים הקרובים עומדת להתפוצץ שערוריה כלכלית שזמן רב ידובר בה. יתכן שזוהי השערוריה הכלכלית הגדולה ביותר שידעה ישראל.

שניים קשורים לפרשה המדהימה: המוסדות הפיננסיים של התק"ם ואיש־עסקים מיסתורי, דויד בלאס.

בינואר השנה התמוטטו מניות המזוהות עם בלאס בבורסה. אז התברר שהתק"ם מושקע אצלו בלא־פחות מ־90 מיליון דולר — כסף שהוא פרי עמל ויזע של חברי הקיבוצים, בשדה ובמיפעלי־התעשיה.

עתה בודק הפרופסור דויד ליבאי, על־פי בקשת התק"ם, את טיב היחסים וההתקשרויות שבין הקיבוצניקים וכלאס (ראה מסגרת).

הרקע לבדיקה זו: חשדות כבדים שהובאו לידיעת שני מזכירי התק"ם, אלי זמיר מקיבוץ מעגן מיכאל ויוסף פרלמוטר ממפלסים. על־פי החשדות, משהו בהתקשרות ובמערכת־היחסים לא היה כשר.

כאשר נודע לראשונה על ההיקף המדהים של המפולת שאליה גרר בלאס את הקיבוצים, הרימו רבים גבה. הם לא שמעו מעולם את שמו של האיש. אבל גם אנשי־המפתח בתק"ם ידעו על האיש, שבידיו הפקידו סכומי־עתק, רסיסי־מידע נלבב.

פירוש שם־מישפחתו של בלאס — יליד חלב שבסוריה — בשפה הגרמנית הוא חיוור. בלאס הפך עצמו ליותר חיוור מחיוור, וכך גם את עסקיו. הם בלתי־נראים, בלתי־יידועים.

צעיר ומיסתורי

מיהו דויד בלאס? מאין הוא צף? איך הוא הצליח לרכז בידיו תוך זמן קצר עוצמה כלכלית עצומה?

נדמה שבפעם הראשונה נודע שמו של בלאס, גם למי שאינו מקורב לבורסה, באמצעות העולם הזה (29.2.84) במדור תשקיף. אז פורסם, תחת הכותרת „מתעניינים בקבוצת בלאס", המידע הבא: „אנשי־בורסה ובנקאים מגלים עניין בקבוצתו של איש־העסקים דויד בלאס, המגלגלת בבורסה סכום של יותר מ־70 מיליון דולר. בלאס מבצע את עסקותיו מחשבונות בארבעה בנקים."

בלאס „גילה" את הבורסה כמה חודשים קודם לכן. תחילה כרוכש חבילות של מניות סולידיות בשער נמוך, זמן קצר אחרי מפולת הבורסה, אחת מני רבות.

לפני כן היה שמו מוכר, גם כן בקושי, בתחומי הדלא־ניידי — בעיקר כבעלים ורוכש של בתים תפוסים על־ידי דיירים מוגנים. פרשיות שונות ששמו נקשר בהן, ושהגיעו לבית־המישפט (ראה מיסגרת), שייכות לתחום עסקים זה.

באותה תקופה טעו רבים בזיהוי של בלאס בגלל שמו. היו שחשבו שהוא ממוצא אירופי. מי שלא הכיר אותו אישית, גם לא העלה על דעתו שהוא צעיר ונאה למראה.

בלאס הוא בן 40. הוא נשוי לאיזאבל ג'וי מרסמן. היא בת למישפחה אמידה מלונדון. לזוג שתי בנות. בלאס, נמוך הקומה, מתלבש לפי צו־האופנה האחרון, תמיד בחליפות גזורות היטב. הוא מעשן סיגרים, והמיסעדה האהובה עליו היא המיסעדה המיזרחית ציון של ציון לוי בכרם־התימנים. הוא נוסע ברכב בה־אם־וה משנת־ציור 1984. אשתו נוהגת במרצדס 1985.

הוא מתגורר בדירה מפוארת בשדרות־חן בתל־אביב. הריצפה מרוצפת בשיש. מיספר־הטלפון בדירתו חסוי. כך גם הטלפון במישרדיו.

למעשה, בלאס הוא אדם שלא ניתן להשיגו. למישרדו, השוכן בצומת הרחובות שינקין ושדרות־רוטשילד, אי־אפשר להיכנס. דלתות המופעלות באמצעות שלט־רחוק וטלוויזיה במעגל־סגור מונעות את הכניסה לשם למי שאינו אורח רצוי.

בלאס מוקף בעוזרים, יועצים, שומרי־ראש, עורכי־דין ורואי־חשבון. מי שהצליח לאתר את מיספרי־הטלפון במישרדו ולטלפן לשם, לא זכה מעולם לשמוע את קולו. לכל היותר הוא הועבר מיועץ זוטר ליועץ בכיר.

אחד מעורכי־הדין העובדים איתו הוא צבי וולף, איש מישטרה לשעבר, שניהל את החקירה ללכידת רוצחי הברוקר יעקב אלטרוביץ — המפעיל באולם־הבורסה של חברת־הברוקרים מוריץ את טוכלר. וולף, בעל קשרים מצויינים בצמרת־המישטרה, היה ללא ספק רכש טוב מאוד של בלאס. נראה שההתחברות ביניהם פתחה לפני בלאס כמה דלתות סגורות במישטרה.

בלאס פועל באמצעות לא פחות מ־20 חברות. בחלקן מופיע שמו, בחלקן לא. לא אחת החברות הן בנאמנויות על־שם עורכי־דינו או רואי־החשבון שלו.

אין לו שותפים. איש אינו יודע אם מדובר בכספים אישיים שלו, של מישפחת אשתו, או, כפי שאמרו שמועות ברחוב הכלכלי, של יהודים עשירים מאיראן, ששמו בו את מיבטחם.

לכן מפתיע ביותר הזינוק המטאורי שלו למעלה.

מה חיפש זיגל?

בלאס פועל בשלושה תחומים: עיסקי דלא־ניידי, מתן הלוואות בשוק־האפור ובבורסה.

בשנה האחרונה נוספו לרכושו הנכסים הבאים: מיפעל־מתכת בפתח־תיקווה, דירות ברמת־אביב ג', בתים תפוסים בלב תל־אביב ושותפות עם רמי אונגר לרכישת הבית הישן של סוכנות הרכב אוויס.

החברה המרכזית שבה הוא פועל היא איזבל השקעות. על־שם אשתו. חברות אחרות שלו: דויד בלאס בע"מ, שלו ושל אשתו, שהוא המנהל שלה; הארמון — הוא ואשתו בעלי המניות שלה; צאליה השקעות — הקשורה באיש־הביטוח דני לאופר, בעל סוכנות שתפים.

בזמנו, ערב התמוטטות מניותיו בבורסה, החזיק בלאס בשני סוגים עיקריים של חבילות־מניות:

● האחת שייכת לקבוצת דיסקונט המורחבת. ביניהן מניות של השקעות דיסקונט, אי־די־בי פיתוח, שופר־סל, ואורדן תעשיות. בחלקן החזיק ביותר מעשרה אחוז.

● קבוצת מניות אחרת היתה של פי־בי הבנק הבינלאומי כלל ישראל. החברה לישראל ובנק הספנות. גם החברה לישראל וגם בנק הספנות קשורות באיש־העסקים שאול

מזכיר־תק"ם זמיר (ליד תמונת יצחק טבנקין)
ארבעה־חמישה גיזברים

אייזנברג, המחזיק בשליטה בהן. יתכן שכאן עשה בלאס את טעות חייו.

כל מי שמחזיק בעשרה אחוז ממניות של בנק מדווח על כך לבנק־ישראל, וזה חייב לבדוק מיהו בעל העניין, כדי להעניק לו את הסכמתו להחזיק במניות.

בחודש ינואר 1984 זומן בלאס במפתיע לחקירה ביחידה הארצית לחקירות־הונאה. הוא נחקר אישית על־ידי מי שהיה אז מפקד היחידה, תנ"צ ניצב בנימין זיגל, ועל־ידי סגנו, נורמן פייט. רואה־חשבון במיקצועו.

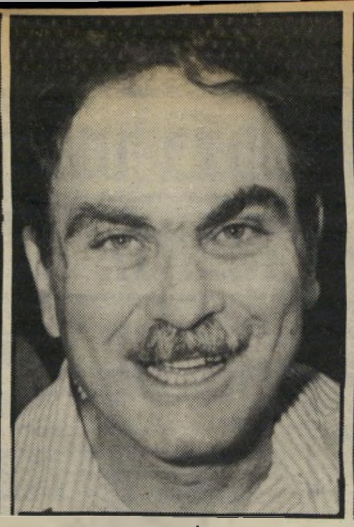
הבדיקה היתה סביב חשדות שבלאס פועל בחלק מעסקיו באופן בלתי־כשר. החוקרים העלו חרס בידם. לא דבק בו רבב. השמועות ברחוב הכלכלי היו,

השבוע הזה שואל:

1. איך התקשרה התנועה־הקיבוצית, ה־אמורה לשמור על אמות־מידה גבוהות במיוחד של מזסר עיסקי, עם אלמוני והסכידה בידי סכומי עתק?
2. מי האחראים להתקשרות זו, ומה היו המניעים שלהם? האם מניעיהם היו כשרים?
3. איך לא נבדק הרקע הכלכלי והאישי של איש העסקים?
4. איך נמסר לידיו הון־עתק מבלי לבדוק את הערבויות קודם למתן ה־כסף?
5. מה נמחק מדוח הבדיקה של סנטה יוספטל?
6. מדוע ממשיכים ראשי התנועה־הקיבוצית להרדים את החקירה?

בודק ליבאי
תלונת קיבוצניקים אמיצים

ידיד־בלאס אמוראי
פניה מלישכת ראש־הממשלה

אוייב אייזנברג
נתח ב־בנק הספנות"

בלאס והתנועה הקיבוצית:

איך נוצר הקשר?

לא במיקרה הגיע בלאס אל התק"ם.

מזה שנים מתלבטים בתנועה הקיבוצית מה לעשות בכסף הרב המתנקז בקופות השונות.

האינפלציה הגבוהה והמומחיות הנדרשת מן העוסקים בפי־נאנסים הביאו את ראשי־הקיבוצים להחלטה לקחת חלק במיש־חקי־הבורסה. היתה זו החלטה בעלת משמעות עקרונית: העניין כולו נחשב מוקצה מחמת מיאוס אידיאולוגי, אך הוא מחוייב המציאות בתנאים הקיימים.

בלאס הופיע במישרדי התק"ם אחרי שגיזברים הסתבכו עם מאיר אדיב. כלכלן לשעבר בכלל, ובאחרונה מ־ייעץ בעיסקות ממון. אחרי שאדיב לא הצליח לעמוד בהתחייבו־ ממנה לקח כספים תמורת ערבות שלא היתה התערב בלאס.

על־פי השמועות, הצליח בלאס לכסות חלק מחובו של אדיב.

המישטרה, שהחלה לחקור אז חשדות בדבר הברחות כספים לחו"ל, הפסיקה את החקירה, לקורת רוחם הרבה של ראשי התק"ם.

בפעולה זו קנה בלאס את ליבו של דויד (־דוויקי") גולן, איש הפינאנסים הבולט של התנועה הקיבוצית.

על מעורבותו הרבה של בלאס בכספי התק"ם נודע ברבים רק בעיקבות ההתמוטטות. בלאס הציע לקיבוצים שיתנו לו את כספם, כהלוואות בשוק־האפור. הוא הציע שיעורי ריבית אטרק־טיביים ושותפות ברווחים בבורסה.

הערבויות להלוואות היו ביטחונות בנכסים, באיגרות־חוב וב־מניות על מחצית הסכום. בתקופת השיא, כך אומרים, הוא גילגל 90 מיליון דולר מכספי הקיבוצים.

כספי הקיבוצים שניתנו לבלאס התחלקו כך: 50 מיליון דולר של התק"ם ו־10 מיליון של הקיבוץ הארצי, שהושקעו באמצעות חברת א־ש־ת כספים, ועוד 30 מיליון, שניתנו לבלאס ישירות מהתק"ם.

מלבד זאת, תימרן בלאס בין עשרה גופים פינאנסיים של הקיבוצים.

הצ'ק שחזר

ערב ההתמוטטות, ואולי בלי שום קשר אליה, התקיימה פעילות „חשודה" בבורסה.

כמה סוחרים בבורסה הזרימו היצעים עוד לפני המיסחר. כלומר, הם מכרו ב־שורט" מניות שהיו מזוהות עם בלאס.

מכירה ב„שורט" היא הכינוי לפעולת סוכן אשר מוכר מניות שאינן ברשותו. בכך הוא מוריד את מחיריהן, ומרוויח אחר־כך, בבואו לקנות את המניות במחירים נמוכים מאוד.

מישהו, שמכר ב־שורט" את מניותיו של בלאס, ידע מה שהוא עושה. כעבור שבוע הוא הרוויח הרבה כסף.

בסוף חודש ינואר ביקשו הקיבוצניקים מבלאס שישיב להם חלק מהכסף שהיה ברשותו. נראה שמישהו גילה שאצל בלאס נמצאים כספים רבים מדי של התק"ם והקיבוץ הארצי. בלאס נתן צ'ק של בנק המיזרחי לפקודת חשבונו בבנק דיסקונט. הצ'ק חזר. הקיבוצניקים מיהרו להיפגש עם צמרת הבנק, וראשי דיסקונט הסבירו שהם לא יכלו לנהוג אחרת. מכיוון שערבויות בלאס אינן מספקות אותם.

ההסתבכות החדשה של התק"ם וחוסר יכולתם לממש את הערבויות שבלאס נתן בידיהם גרמה לרעידת אדמה. ראשית אצלם, ואחר־כך גם בצורת מיני־מפולת בבורסה.

אחר־כך ניסו שני הצדדים להגיע להבנה. בלאס הציע הסדר, שעל פיו יחזיר חמישית מהכסף במזומן, השאר בנכסים מוגנים ובמניות, שערכן ירד באותו שבוע בחצי.

העיסקה לא יצאה אל הפועל, ודיברו על כך ששני הצדדים יהיו חייבים להגיע לבית־המישפט.

בינתיים התברר שתעודות תפ"ס, שהוחזקו בבנק דיסקונט על שמם של קיבוצים, נמכרו על־ידי בלאס, ללא ידיעת הבנק, כדי להשקיע את הכסף בעסקות עתידיות. לבנק אסור היה למכור תעודות אלה.

בתנועה הקיבוצית רעשו וגעשו הרוחות. הוקמה ועדה, שבראשה עמדה סנטה יוספטל, ח"כית לשעבר.

יוספטל בדקה ומצאה דרך ניהול כושלת והמליצה המלצות טכניות שונות.

בדוח שלה אפילו נמחקו שלוש שורות על קישרי התק"ם ובנק דיסקונט, ומלבד ראשי התק"ם איש לא ידע מה כתוב שם.

הפאשלות הקודמות

לרוע מזלם של אנשי התק"ם, הם נכשלו כמעט בכל מגעיהם עם הבורסה.

הסתבכויותיהם בבורסה מגיעות ליותר מ־400 מיליון דולר – סכום שברובו הגדול לא ישוב לידיהם לעולם. כ־250 מיליון דולר הם הפ־סידו בהתמוטטות המניות הבנקאיות.

- **לפני שנה וחצי הם נפלו קורבן לשני נוכלים, שמשכו מהם כספים תמורת כיתבי־ערבות מזוייפים על שם סניף של בנק המיזרחי בהרצליה. הזיוף היה כל־כך חובבני, שבבנק לא הבינו כיצד נפלו הגיזברים בפח.**
- **הקיבוצים היו מושק־עים גם דרך קבוצת (יוסי) ריגר (ואליעזר) פישמן. ערב לפני מפולת הבנקאיות הפ־סידו הקיבוצים כמה מיליוני דולארים, שהושקעו באמצ־עות חברת יורופאל.**
- **הקיבוצים הילוו ליורם גיל, מגיל אלקטרוניקה, סכום של יותר מ־10 מיליון דולר. גיל, יבואן מוצרי־אלקטרו־ניקה, נמצא בסיכסוך כספי עם בנק דיסקונט ויושב עתה בשוויץ.**
- **אחר־כך הסתבכו הקי־בוצים בהתמוטטות חברת מאגרים, שבראשה עמד שמואל דכנר.**
- **והנפילה האחרונה קשו־רה בבלאס.**

הגיזבר שרצה לחו"ל

חשיפתו של בלאס לתיקשורת החלה בידיעה ששמו לא הוזכר שבדרך זו מנסים יריביו לחסל אותו. זהות יריביו היתה ברורה.

בינתיים ביקש בלאס הכרה במעמדו בבנק הספנות. בנק ישראל סירב לא־שר לו זאת.

בשלב זה התייצב עדי אמוראי לי־מין בלאס. הוא פנה לממונה על שוק ההון, יהודה דרורי, וביקש ממנו שיגן על זכויות המיעוט בבנק הספנות. כלומר — זכויותיו של בלאס.

לא במיקרה פנה אמוראי וביקש לעזור לבלאס.

איש־העסקים המיסתורי אינו מיס־תורי כל־כך במיפלגת־העבודה. הוא תרם כספים רבים למיפלגה ערב הבחי־רות האחרונות. הוא תרם גם לקבוצת אל"ף – אזרחים למען פרס. אמוראי עצמו מכיר את בלאס מעולם העסקים. בנק־ישראל עצמו אישר לפני שלו־שה חודשים לפני עיתונאים, שלישכת ראש־הממשלה לחצה על הבנק לאשר לבלאס להיות בעל עניין בבנק־הספ־נות.

בית־המישפט:

שיקר במצח נחושה

דווים לדמותו של דויד בלאס ולשיטות עבודתו אפשר למצוא בתיקי בתי־המישפט. שתי פרשיות שונות, שהתגלגלו לתי־קים מישפטיים, שופכות על אישיותו אור, הרחוק מלהיות חיובי.

הפרשה הראשונה קשורה במערכת יחסיו עם הרבנית לאה ברמן, אמו החורגת של יצחק ברמן, השר הליברלי לשעבר.

הרבנית (81), שנפטרה לפני שנה וחצי, היתה אלמנתו של הרב ברמן, ראש ישיבת דרום, שנפטר לפני 11 שנה.

אחרי מותה פנה האפוטרופוס שלה לבית־המישפט וטען שבלאס קיבל, שלא כדין, את כל רכושה של הנפטרת. האפוטרופוס, עורך־הדין מנחם ברגר, היום נשיא לישכת עורכי־הדין, טען כי בניגוד לעמדת מישפחת הרבנית קיבל בלאס ממנה, אחרי שהתיידד איתה, וילה ברחובות, דירה בבת־ים, יהלום־ענק ופסנתר עתיק, שמחירו הוערך בחצי מיליון דולר. כן קנה ממנה בית ב־40 אלף דולר – חצי משוויו הריאלי.

הרכוש כולו הוערך ב־750 אלף דולר.

חעלול בטאבו

בסוף חודש מרס השנה בא בלאס לבית־המישפט, למסור את גירסתו. בין השאר אמר: „טיפלתי בה בדרך שבה בן אוהב מטפל באמו." ובמקום אחר: „הייתי הכל בשבילה. היא התייעצה איתי בכל דבר. קיבלתי ממנה יהלום, פסנתר ומתנות רבות אחרות. היא פשוט דחסה לי את המתנות האלה!"

גם לגבי הבתים, הוא הודה שקיבל אותם במתנה.

מה טעם מצא בלאס הצעיר להתיידד עם הרבנית הישישה? היורשים לא קיבלו את גירסת איש־העסקים, ובית־המישפט אמור להכריע בסוגיית מנהל־העיזבון.

בתיק מ־ טי אחר, מחודש אפריל השנה, קובע השופט ישראל גילעדי שבלאס „שיקר במצח נחושה."

יובר?

ם משה דמנקביץ' פנה לסעד מישפטי, ובפיו סיפור הוא רכש מבלאס דירה בדרום תל־אביב ושילם בתשלומים במזומן ובצ'קים, ללא קבלות. כאשר סיים את תשלום חובותיו, ביקש שהדירה תירשם על שמו בטאבו, כדת וכדין.

לדיברי הקונה, דחה בלאס את הרישום בטאבו, בטענה שהמ־דובר בדירת דמי־מפתח ולא בדירה רגילה, שנמכרה לבעליה הח־דשים.

אחר־כך התברר שבטאבו רשומה הדירה על־שם גיסו של בלאס. הגיס עצמו לא ידע כלל שהדירה רשומה על שמו.

בבית־המישפט טען בלאס שלא קיבל כסף מהקונה. במישטרה הציג בלאס מיסמך המעיד שבנו של דמנקביץ' הוא רוכש הדירה, ולא האב. למישטרה הגיע בלאס אחרי תלונת דמנקביץ־האב.

במישטרה הוצע לאב להתפשר, כדי שלא יוכח בבית־המישפט שבנו שיקר וחתם על תצהיר כוזב.

האב התפשר וחתם שאין לו שום תביעות נגד בלאס, ואז הדירה הועברה על שמו בטאבו.

לפני כן תקף השופט גילעדי את בלאס במילים חריפות, על שאמר כי לא קיבל כסף תמורת הדירה. קבע השופט: „הוא שיקר במצח נחושה. אינני מאמין כי מתווך ותיק יעשה עיסקה בלי להחתים את הקונה על מיסמך כלשהו."

בה, ושהופיעה ביום השני, ה־28 בינו־אר, בידיעות אחרונות. הכתב הכלכלי בני ברק דיווח על משבר שאליו נקלע איש־עסקים ידוע, שבידיו מניות רבות. באותו יום פורסמה בכרוניקה של מדור הבורסה בדבר ידיעה דומה, בה הוזכר שמו של בלאס. רק למחרת עלתה הפרשה לכותרות הראשיות.

אז התברר, שבשום מערכת לא מצוי תצלום שלו. צלמי־עיתונות ארבו לו ליד פתח ביתו וליד מישרדו. בלאס טילפן למישטרה, נשלח חבלן־מיש־טרה, אשר לא יכול היה לעזור לבלאס.

איש־העסקים חשב מהר והפתיע את הצלמים והכתבים שהמתינו בכניסה למישרד. הוא הזמין אותם אליו. הוא צולם, והשיב בקצרה לשאלות. הנוכ־חים כובדו בקפה שחור.

הכתבים הכלכליים התייחסו אליו בזהירות רבה. אולי משום שהוא שותף ביומון הכלכלי גלובס.

ייתכן שכך היתה מסתיימת עוד הסתבכות פינאנסית של הקיבוצים, הפעם עם איש אלמוני, שאיש אינו יו־דע את הביוגרפיה המלאה שלו.

אבל הגורל זימן המשך לפרשה זו.

לפני חודש עמד לצאת לחו"ל אחד הגיזברים ש„התפוטרו" מתפקידם ב־עיקבות מפולת־בלאס. אותו גיזבר נתן אמון בלתי־מסוייג באיש־העסקים ה־תל־אביבי, והמשיך לנהל איתו עסקים גם אחרי ההתמוטטות.

האיש הנשוי לבת־קיבוץ ותיקה, ביקש שנת־חופש. מישהו בדק, ומצא במהירות, שכחבר קיבוץ אין באפ־שרותו לעשות חיים במשך שנה מעבר לים. הוא התבקש להסביר את העניין.

כפי שפורסם בלעדית בגיליון האח־רון של העולם הזה, העדיף הגיזבר בדימוס לנתק מגע עם מי שניהלו חקירה עצמאית בעניין.

התחמקותו הדליקה אורות אדומים: מה היה באמת טיב יחסיו עם בלאס? מה היה טיב היחסים בין גיזברים אחרים ואיש־העסקים?

בדיקה העלתה שמדובר בארבעה־חמישה אנשי־כספים, שלא ברור מדוע העניקו יחס טוב כל־כך לאשף־הבור־סה.

בערב חג־השבועות הועבר תיק חקירה עצמאי של כמה קיבוצניקים אמיצים לשני מזכירי התק"ם.

בחומר היה חשד שמשהו שאינו כשר היה בדרך עבודתם של הגיזברים. המזכירים חיפשו מוצא ומצאו אותו בב־דיקה עצמאית, הנערכת עתה על־ידי הפרופסור ליבאי.

חקירה זו, שאין לה סמכות ושיניים, נועדה, כך חוששים כמה קיבוצניקים, לטייח את המימצאים.

הגיזבר מהקיבוץ בצפון הודיע שס־תם נטפלים אליו ושמעלילים עליו עלילות־שווא. הוא איים שישלח יד בחייו אם לא ירדו ממנו. בינתיים שכר את שירותיו של הפרקליט התל־אביבי היקר רם כספי.

כך או כך: בלאס מגיע שוב לכו־תרות. הפעם הוא לא יוכל להתחמק מתשובות לכמה שאלות המעסיקות קיבוצניקים ואנשי־עסקים גם יחד.

בן־ציון ציטרין

השופט שדן במעצרו של החשוד במיקרי־האונס בצפון תל־אביב אמר שהראיות משכנעות בצורה מדהימה.

„העולם הזה" מנתח את השיטות הנהוגות בזיהוי של אנס

דם, זרע, חוק ונעל

ד אם החשוד שעצרה המישטרה הוא באמת האנס מצפון תל־אביב? שאלה זו מעסיקה בימים אלה את כל הנאנסות, את אנשי המישטרה ואלפים מתושבי תל־אביב. האם הגבר הערבי בן ה־31, המוחזק במעצר כבר יותר מעשרה ימים, הוא האיש שהטיל את חיתתו על הנשים הבודדות המת־גוררות בצפון־העיר?

כאשר נעצר הגבר, ששמו עדיין אסור לפירסום, ביום האחרון של חודש מאי, קיוו אנשי המישטרה בכל ליבם כי פתרו את הבעיה והסירו את פחד האנס מעל העיר. אולם מנסיון העבר למדו, שאין לפרסם מייד את דבר תפיסתו של חשוד, פן יתגלה כי היה זה מעצר־שווא.

איש־מישטרה אמר עם מעצרו של החשוד: „חסר לנו שאנחנו נפרסם כי עצרנו את האנס מצפון תל־אביב והלילה הוא יכה שנית. הרי נעשה צחוק מעצמנו!"

בשלב הראשון טרם היו חוקרי המישטרה בטוחים כי זהו האיש שביצע יותר משמונה מעשי אינוס בשנה האחרונה.

המישטרה המתינה יותר משבוע, עד שהסירה את האיפול הכבד מן הפרשה, מכיוון שחיכתה עד שיגיעו לידיה תוצאות מבדיקות־המעבדה. אומנם, נציג המישטרה, שביקש השבוע את הארכת מעצרו של החשוד, הטיל עדיין איפול מוחלט על בדיקות אלה, אך מתוך החקירה התגלו כמה וכמה פרטים.

ידוע כבר כי כאשר החלה המישטרה לחקור את מיקרי־האונס, היא מצאה בכמה מקומות עיקבות־אדם חשודות. העקבות הוטבעו בגבס וצולמו. המישטרה חיכתה עד שיהיה בידיה חשוד מתאים, כדי לבדוק אם נעליו מתאימות לעקבות שבידה.

שריטות ונשיכות

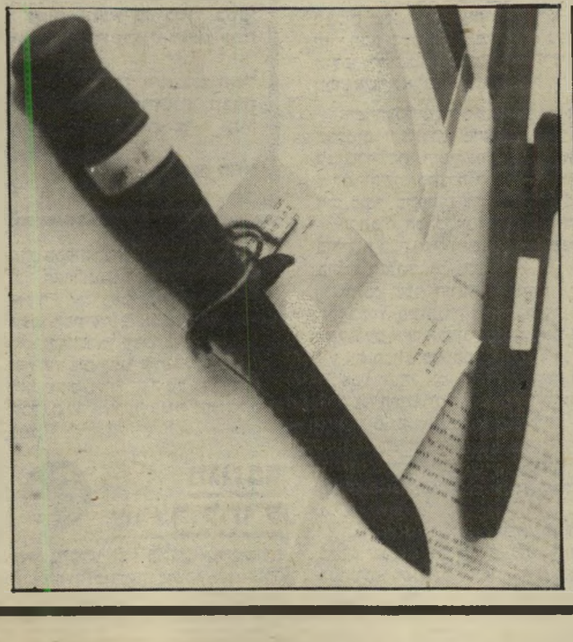
ב שנים האחרונות התפתחו מעבדות המישטרה בצורה יוצאת מן הכלל, והן כיום בין עשר המעבדות המשוכללות ביותר בעולם. מומחי־המעבדה יכולים, בעזרת מכשירים חדישים ומרווייקים, להשוות עיקבות־נעל ולקבוע בביטחון אם יש ביניהן זהות. העקבה נבדקת קודם כל על־פי גדלה וסוג הסימנים שהוטבעו בה בבית־החרושת. אם אלה מתאימים לנעלו של החשוד, ממשיכים לבדוק את הסימנים המיוחדים, המתהווים בכל נעל בזמן נעילתה.

בדרך־כלל אלה הם שיירי בוץ ואבן, הנדבקים בנעל ויוצרים גבשושיות בולטות, חורים, סימני קרעים או מסמרים. כאשר משווים את הסימנים ביבוע, סימן הזיהוי הברוק ביותר אדם במקום הפשע הוא שר לקבוע בביטחון כמעט מוחלט את זהות הנעליים.

נראה כי במיקרהו של האנס מצפון תל־אביב יש בידי המישטרה זיהוי כזה. בהוד כי המישטרה לקחה מייד אחרי ל מעשה־אונס טביעות־אצבע מכל טביעת־האצבע שלו. בתי־המישפט מקבלים זיהויה של טביעת־אצבע ללא עידעור. מאחר שהאנס נהג ליטול סכינים מתוך מיטבח של הנאנסות, בהוד כי המישטרה לקחה מייד אחרי ל מעשה־אונס טביעות־אצבע מכל

החשוד (באמצע) מוכל במיסדרון בית־המישפט
האם מימצאי בדיקות־המעבדה היו בלתי־אחידים?

מקום אפשרי שבו נגע האנס ועל כן יתכן מאוד, שאם האנס לא לבש כפפות, ניתן לזהותו בביטחה על־פי טביעות־אצבעותיו.

מלבד שני סימנים אלה ישנם אמצעי זיהוי שאינם משתנים מאונס לאונס. בכל מיקרה אונס נבדקת הנפגעת מייד אחרי שהיא מגישה את תלונתה. החוקרים המנוסים מבררים מפיה כל פרט היכול לעזור בזיהוי האנס ובאי־תורו. היא נחקרת על צורתו, גובהו, קולו ומיבנה ידיו. היא נחקרת גם על צורת ביצוע האונס, מה בדיוק עשה התוקף ומה אמר לה. הנפגעת נשאלת אם השאירה סימנים על גוף התוקף, אם בהתנגדותה שרטה אותו או נשכה אותו. כל הפרטים הללו נרשמים מייד עם הגשת התלונה.

אחרי התלונה נלקחת המתלוננת למכון לרפואה מישפטית או לגינקולוג בבית־חולים. הרופא בודק אם נשארו בגופה שרידי־זרע. לעיתים נשארים שרידי־זרע גם על בגדיה או על כלי־המיטה, וגם אלה נשלחים למעבדה.

הרופא, הבודק את הנפגעת, מנסה

(המשך בעמוד 42)

חמרורים

המפיק

נחוג ♦ יום־הולדתו ה־56 של **מנחם גולן**, איל־קולנוע ובעל רשתות בתי קולנוע בארץ, באיטליה, בהולנד ובאנגליה, שאליהם צירף רשת נוספת (של 12 בתי־קולנוע גרמניים) ביום־הולדתו. גולן, המפיק השנה 20 סרטים בהוצאה של כמאה מיליון דולר, הוא בנו של חשמלאי טברייני, שחתר מאז ומתמיד אל הבימה: בגיל 13 ידע את רוב מחזותיו של שקספיר בעל־פה וגם היה משלם מיל לכל ילד מן השכונה שהיה בא לחזות בסרטים תוצרת־בית, שאותם הפיק כבר אז. לפני שעשה את חילו, הספיק גולן גם להיות בקורס־טיס של חיל־האוויר, גם להיות שומר־לילה בקונסוליה הישראלית בלונדון וגם להיות אב לשלוש בנות.

● ● ●

המלח

נחוג ♦ יום־הולדתו ה־70 של **הרמן וווק**, סופר אמריקאי־יהודי שנודע ברבי־המכר שלו (מהמרד על הקיין עד רוחות־מילחמה). ווק שומר־המיצוות שירת בימי מילחמת־העולם בחיל־הים האמריקאי. מה שסיפק לו את הרקע למרד וייתכן גם את ההשראה לבנו, שאחרי שעלה ארצה, עושה עתה את שרות־החובה שלו בצה"ל, בחיל־הים.

● ● ●

השיכור

נפטר ♦ בלונדון, בגיל 70, **הלורד ג'ורג' בראון**, מי שהיה סגן ראש־הממשלה ושר־החוץ של בריטניה בשנות ה־60. בראון, בנו של נהג־משאית אירי, היה מפורסם בנטייתו לטיפה המרה (לעיתים: שש כוסיות לפני ארוחת־הצהריים), באשתו ההודיה, שארתה זנח, בגיל 67, לטובת מזכירתו בת ה־30, ובגילוי־הלב המוחלט שלו. היה זה בראון שאמר פעם לגולדה מאיר, בעת ביקור בארץ: „את בסך הכל יהודיה מרוסיה, שבאה לישראל דרך אמריקה!"

● ● ●

התוקע

נפטר ♦ בראשון־לציון, בגיל 71, **אריה קוצר**, מורה וסופר (בדם מפציע שחר), שעבר בחייו, כבנו של רב ליטאי, את כל הקשת הימנית מביתר, אצ"ל ולח"י עד חירות והתחיה. פירסומו של קוצר בא לו כאשר נאסר על־ידי הבריטים אחרי שתקע בשופר בעת תפילת־הנעילה של יום־הכיפורים. ברחבת הכותל המערבי (מעשה שאותו אסרו הבריטים כדי למנוע חיכוכים עם המוסלמים בהר־הבית הסמוך) וגורש, בסופו של דבר, למחנה־מעצר באפריקה. אחרי קום המדינה היה קוצר גם בין אנשי הלח"י, שנעצרו כחשודים בקשר לרציחתו בירושלים של הנסיך השוודי, מתווך האו"ם פולקה ברנדוט (שהציע לבנאם את ירושלים), אולם שוחרר ממעצרו אחרי ששבת שביתת־רעב במשך 14 יום.

● ● ●

הבנקאי

נפטרה ♦ בתל־אביב, בגיל 84, **טובה סלומון**, מראשונות העיר ואלמנתו של אריה סלומון, יליד ירושלים, תלמיד־ישיבה שהיה בין מייסדי אגודת־הספורט מכבי בבירה בראשית המאה, וכבעל נתינות גרמנית שירת במילחמת־העולם הראשונה בלהק חיל־האוויר הגרמני, שהיה מסופח לצבא התורכי באיזור. סלומון, אביו של צלם־העיתונות מקסים סלומון (צלם הקבע הראשון של העולם הזה ולאחר מכן בעל מועדוני־צלילה) ניסה, אחרי המילחמה, את כוחו במישחק בתי־אטרון ירושלמי, אך העדיף, לבסוף, קריירה בנקאית. שאותה החל בסניף אפ"ק (אנגלו־פלשתיין קומפני, קודמתה של בנק לאומי) בבירות ואותה סיים, כעבור עשרות שנים, כמנהל סניף בל"ל יפו.

טרמפ אל השבי

קיוויתי שעם שוב אחרוני השבויים מבין הנחלאים, ישפך אור חדש על החלק המוזר ביותר של הפרשה: איך נפלו שניים מהם בידי אחמד ג'יבריל.

לצערי, לא הובהר העניין. נדמה כי השמונה היו בהלם בשעת מעשה, ועל כן לא שמו לב למה שקרה סביבם.

לי ידוע הסיפור מן הצד השני. מיד אחרי המיקרה נפגשתי עם עיצאם אל־סרטאווי, וניסיתי לברר אצלו פרטים. לאחר מכן

ג'יבריל

חזרתי לעניין בשיחותי עם יאסר ערפאת, שבהן ניסיתי לפעול למען שיחרור השבויים.

הסיפור, כפי שסופר לי על־ידי סרטאווי, היה כלהלן:

השמונה נלקחו בשבי על־ידי כיתה של טירונים. היו אלה סטודנטים פלסטיניים, שנענו — כמו רבים אחרים — לקרי־את פת"ח וחזרו ללבנון, מכל קצות תבל, כדי להילחם בפלי־שה הישראלית. הם עברו רק אימונים בסיסיים. בשעת האימו־נים הפתיעו את הנחלאים ולקחו אותם בשבי.

בדרך הארוכה אל העורף (של הפלסטינים) נתקלו השובים במכונית שהיתה שייכת לאירגונו של אחמד ג'יבריל. כל השטח ההוא היה אז בשליטת הסורים. אלה מנעו כל רכב מאנשי פת"ח, השנואים עליהם, והעניקו רכב בשפע לאנשי ג'יבריל, הנאמנים עליהם.

לפי גירסת סרטאווי, תפסו השובים (עם שבוייהם) טרמפ ברכב של ג'יבריל, וכאות־תודה מסרו להם שניים מן השבויים, שנבחרו באופן מיקרי מבין השמונה. במיפקדת פת"ח נערך על כך בירור, ומפקד הכיתה נזנף, ואולי נענש.

ערפאת אישר גירסה זו, אך מדבריו קיבלתי את הרושם שהשניים לא ניתנו לג'יבריל במתנה, כמחווה של רצון טוב, אלא שהדבר נכפה עליהם, ולא היתה ברירה.

כך או כך, לשני השבויים ולמדינת־ישראל זה עלה ביוקר.

פרשת הנעדרים

ובהזדמנות זו:

אני מרגיש שאני חייב לציבור הסבר אישי על חלקי בפרשה הכאובה של הנעדרים. שבה הייתי מעורב.

בדרך לפגישתנו האחרונה עם יאסר ערפאת, כמישלחת מטעם הרשימה המתקרמת לשלום, הסכמנו בינינו שנעלה שאלה זו כאחת הנקודות העיקריות. היה בכיסנו מיכתב של יצחק רבין, שבו הבטיח להתיר את קבורתו של פאהד קוסמה המנוח בחברון, אם ימסור אש"ף מידע על גורל הנעדרים. אולם הסכמנו שלא להעלות את העניין אצל ערפאת כהצעה של עיסקה, אלא כמחווה של רצון־טוב כלפי הציבור הישראלי.

שמחתי על הסכמה זו, כי לדעתי מידע על גורל של נעדרים אינו נושא נאות להתמקחות. זהו עניין הומאני יסודי. מישפחה, שבנה נעדר בשדה־הקרב, טובלת יסורי־תופת. המישפחה זכאית לדעת מה קרה לבן שלה. לאיש אין הרשות למנוע ממנה מידע זה.

העלינו את העניין בשיחות המוקדמות עם עוזריו של ערפאת, והשמענו אותו באוזניו כאשר נפגשנו עימו בצהרי יום השבת, ה־9 בפברואר. להפתעתנו, גילה ערפאת מייד הבנה מלאה לעניין, וניכרה בו הנטייה להיענות לבקשתנו בו במקום. אך הוא אמר שיעדיף בשעות הקרובות כמה בירורים, וישיב על בקשתנו בערב.

בפגישה השניה, במוצאי־שבת, אכן השיב ערפאת תשובה חיובית ללא כל הסתייגות. הוא ראה בכך מחווה הומאניטרית ואיתות של רצון־טוב כלפי הציבור הישראלי. הוא לא העמיד שום תנאי, וגם הדגיש זאת. הוא ביקש רק שהות של שבוע, כדי להביא את הפרטים שלא היו מצויים בידיו. הנחנו שהם נתונים בידי מחלקת־המיבצעים, שאינה נמצאת בארץ שבה נפגשנו.

בו במקום קראתי באוזניו באנגלית את נוסח ההודעה, שניסחנו קודם לכן בעברית. לא היתה זאת הודעה משותפת, אלא הודעה מטעם המישלחת שלנו בלבד. אך רצינו שהדברים יהיו על דעת הצד השני, גם לפרטי הפרטים.

וכך נאמר בטיוטה שקראתי בקול רם: „המישלחת הביעה את מישאלתה לקבל את שמותיהם ושאר המידע על הנעדרים הישראליים במילחמת־לבנון, והיו"ר ערפאת הבטיח להמציא לה מידע זה תוך שבוע."

תוך כדי קריאת הדברים היה נראה לי כי המילים „תוך שבוע ימים" הן נוקשות מדי, ואינן לוקחות בחשבון תקלות אפשריות. הצעתי על כן להחליפן במילים „תוך כמה ימים". נפתח ויכוח קצר, אך ערפאת תמך בהצעתי, והיא התקבלה.

מאז עברו שלושה חודשים, והמידע לא הגיע לידינו. מה קרה? אין לי ספק כי ההבטחה של ערפאת ניתנה בתום־לב. אם כן, מדוע לא הוגשמה?

אני מנחש (וזהו ניחוש בלבד, אך לא ניחוש ללא ביסוס) שהדברים קרו כך: כאשר הביאו ערפאת ומקורביו את העניין לפני המוסדות המוסמכים של פת"ח, קמה לכך התנגדות. אולי אמר מישהו: „עם כל הכבוד ליושב־ראש, זה לא נושא למחווה. המידע הזה שווה הרבה. הישראלים רגישים במיוחד לעניינים אלה. איננו רשאים לספק את המידע חינם, כאות של רצון־טוב כלפי כמה ישראלים. אם יש ביכולתנו להשיג תמורתו מחיר, בצורת חברים משוחררים."

ערפאת אינו דיקטטור, ואינו שליט כל־יכול. הוא יושב־ראש.

הוא מנהיג בעל סמכות רבה, אך לא בלתי־מוגבלת. הוא כפוף להחלטות המוסדות של אירגונו. נראה כי במיקרה זה היתה ההחלטה נגדו.

באותם הימים כבר היה ידוע שהמשא־ומתן בין ממשלת־יש־ראל ואחמד ג'בריל הגיע להסכמה על חילופים חסרי־פרופורציה, ויתכן מאוד שידיעה זו השפיעה. אני מניח שמישהו אמר בדיון: „איננו יכולים לתת משהו חינם. כמחווה, כאשר ג'בריל משיג את שיחרורם של יותר מאלף לוחמים."

גם התגובה בישראל על ההודעה שלנו לא יכלה לעודד את ראשי פת"ח להסכים למחווה. כאשר חזרנו, הומטרו עלינו קללות. יצחק רבין חזר בו מיד, ופומבית, מן ההתחייבות שנתן לנו בעניין קוסמה. הציבור הישראלי וכלי־התיקשורת לא גילו כל עניין חיובי במחווה של ערפאת.

מבחינת הפלסטינים לא היתה זאת פרשה חשובה, לאור המאורעות הדרמאתיים שהחלו כעבור יום: הסכם ערפאת־חוסיין, התחלת תהליך־השלום, הטבח החדש בצברה ובשאתילא, עמידת הפלסטינים על חייהם בלבנון, הצטרפות הלוחמים הפלסטיניים

הפרו־סוריים לכוחות ערפאת, והנסיונות לאחות את הקרע בין אש"ף והפורשים.

איני מציין זאת כדי להצדיק את הפרת ההבטחה. לדעתי, אין לה שום הצדקה. מבחינה הומאניטרית, זה פסול מיעקרו, יהיו המניעים כאשר יהיו. ומצד מוסדות פת"ח לא היה בזה משום חוכמה לבטל התחייבות פומבית של יאסר ערפאת.

פרשה זו ציערה אותי מאוד, ואני רואה חובה לעצמי לתת פומבי לצער זה.

לנגוע בעור לבן

תמר מירוז טוענת שקילקלתי לה את הסידרה יהלום הכתר. תמר, כתבת הארץ, אומרת שהיתה צופה בסידרה וליבה יצא אל ההודים. היא הזדהתה עם העם המדוכא, שביקש להשתחרר מעול אדוניו הבריטיים. והנה כתבתי במדור זה, לפני שבועיים, שיחסם של הבריטים בסידרה להודים דומה מאוד ליחס הישראלים כיום לערבים. „עכשיו אני כבר לא יודעת איך להתייחס," מתלוננת תמר.

זוהי באמת בעיה.

קראתי לאחרונה שוב את ספרו של לורד בתל, ההיסטוריון הבריטי, המשולש. הוא מתאר, בצורה אוביקטיבית ויסודית את שלוש הצלעות של הסיכסוך בארץ בשנים שבין 1935 ו־1948. הוא מביא מיסמכים רבים המשליכים אור על היחסים בין הבריטים, היהודים והערבים.

מי שקורא כיום את המיסמכים הבריטיים מאותה תקופה, לומד הרבה על יחס הבריטיים למחתרת העברית. גם בהתכתבות פני־מית הם קראו לאנשי אצ"ל ולח"י „טרוריסטים", „מרצחים", „חלאת־אדם", „טיפוסים שפלים" וכיוצא בזה. אין ספק שכך אכן הצטיירה המחתרת בעיניהם. הם בוודאי לא העלו על דעתם שכעבור דור יקראו הישראלים באותם השמות עצמם לחברי האירגונים הפלסטיניים.

יש הגיון פנימי לכל שילטון על עם זר, והגיון זה אינו תלוי בטיב הכובשים. הם יכולים להיות אכזריים יותר או פחות (והבריטים היו בוודאי כובשים פחות אכזריים מאחרים) אך הכי־בוש אינו כופה על בעליו רק מעשים מסויימים, אלא גם דפוסים נפשיים. הכיבוש מכריח את הכובש לבוז לנכבש ולראות בו תת־אדם, כי אחרת לא היה מסוגל לעשות את הדברים שהוא צריך לעשותם. הרעיון, שגבר הודי יכול לנגוע באשה לבנת־עור, עורר חלחלה בלב גיבורי־הסרט. מה זה מזכיר?

רפול האמיתי

שמו האמיתי של אריק רולו הוא רפול. הוא נולד במצריים למישפחה ספרדית ותיקה.

כאשר התמנה כתכב לה מונד לענייני המיזרח התיכון, נסע למצריים. ליבו היה מלא חששות. איך יקבלו במצריים הנאצרית כתב של עיתון צרפתי שאינו יהודי בלבד, אלא גם יליד־מצריים? והרי בלי גישה לשילטונות המצריים לא יכול היה למלא את התפקיד רב־האחריות שהוטל עליו. מצריים, תחת שילטונו של גמאל־עבד־אל־נאצר, היתה אז מרכז העולם הערבי מכל הבחינות.

רולו הגיע לחסנין הייכל, עורך אל־אהראם ואיש־אמונו של עבד־אל־נאצר. הוא שאל בהיסוס אם יש לו, לדעתו, סיכוי להת־קבל אצל הנשיא.

„אתה רוצה להיפגש עם הראיס?" שאל הייכל, „חכה רגע!" הוא ניגש אל הטלפון ואמר: „גמאל, יש פה מישהו הרוצה לדבר איתך. כדאי לך לקבלו." כעבור רבע שעה היה רולו בביתו של המנהיג האגדתי.

אישיותו של עבד־אל־נאצר כבשה את רולו, כפי שכבשה כמעט כל אדם שפגש בו. בין השניים נוצרו יחסי־ידידות, שהת־זיקו מעמד עד מותו של נאצר. זה פתח הרבה שערים לפני רולו בכל רחבי המרחב, וחיש מהר יצא לו שם מוצדק כאחד העיתו־נאים — ואולי העיתונאי בה"א הידיעה — שיש לו מידע מהימן על המתרחש בעולם הערבי.

לא פעם שפך עבד־אל־נאצר את ליבו לפני רולו. כמה חודשים לפני מותו ישב עימו והעניק לו ראיון גלוי־לב עד להדהים, ובו ריבר בפה מלא על נכונותו לעשות שלום עם ישראל, ובכלל זה כינון יחסים דיפלומטיים ומיסחריים. תמורת החזרת השטחים הכבושים.

אחרי חמש־שש שעות של הירהורים בקול־רם ביקש עבד־אל־נאצר את רולו שלא לפרסם את השיחה, מלבד חלק קטן, אך הניח לו לקחת עימו את הקלטות. כעבור כמה ימים השמיע לי רולו את השיחה כולה בביתו בפאריס. שאלתי אותו, בהתרגשות, אם הוא מוכן להרשות לי להשמיעה, בסוד כמוס, באוזני שרים ישר־אליים. רולו הסכים. ביקשתי לעניין בכך כמה שרים, וביניהם פינחס ספיר, אך איש מהם לא היה מעוניין.

מאז אין מנהיג במרחב — החל מחסן מלך מארוקו וכלה באיית־אללה חומייני, שאינו שמח להעניק ראיון לרולו. חוץ מ־.

פעם בא רולו לבקר אותי בכנסת. ראיתי את מנחם בגין, אז ראש האופוזיציה, ושאלתי את רולו אם הוא היה רוצה לשוחח עימו. רולו נלהב לרעיון. עד אז ערכתי פעמים רבות היכרות בין בגין ובין עיתונאים מרחבי העולם, שבאו לבקרני, ובגין קיבל את פניהם באדיבות ובמאור־פנים (כשם שהקפיד תמיד להתייחס אליי בסבר־פנים יפות.)

לכן נדהמתי מן הסצנה שהתפתחה הפעם. עצרתי את בגין במיסדרון, כשרולו עמד לידי. בגין חייך אליינו. „מר בגין," אמרתי, „הייתי רוצה לערוך לך היכרות עם מר רולו מלה מונד." החיוך של בגין נעלם. הוא לא הושיט יד, אלא פנה לו עורף והלך.

כמעט כל אישי־הצמרת בישראל שנאו את רולו. הם ראו בו יהודי שבגד בעמו, האוהד את הערבים, העוזר להסברה הערבית. העובדה שרולו דיווח באופן אובייקטיבי, ושגילה הבנה לעניין הפלסטיני, הספיקה כדי להפכו בעיניהם לעוכר־ישראל.

העובדה שאני אוהב את האיש ומוקיר אותו אך אישרה את רעתם עליי. הלך הזרזיר אצל העורב.

רולו הוא איש כלבבי, מפני שהוא עיתונאי מן הסוג שאני אוהב. הוא מומחה לשטח שהוא מטפל בו, הוא כתב מצויין, הוא משתדל להיות אוביקטיבי — אך הוא גם מעורב בכל נימי נפשו בנושאים שהוא מדווח עליהם. הוא שוחר השלום הישראלי־ערבי, ופעל למענו הרבה מעל לצו החובה העיתונאית ומעבר לקריאת המיקצוע.

ב־1965, אחרי יוזמת־השלום של הנשיא התוניסי חביב בורגיבה, הציע לי לכתוב בלה־מונד מיכתב גלוי לבורגיבה כדי לברכו. כתוצאה מכך פנה אליו השגריר התוניסי וביקש להיפגש עימי בסוד. השיחה נערכה בשגרירות, בנוכחות רולו. (על רקע הפגישה ותוצאותיה כבר סיפרתי, כמדומני, במדור זה).

מאז תיווך רולו לא פעם ביני ובין מנהיגים ערבים שונים. הוא גם עזר לשוחרי־שלום ישראליים אחרים. הרפתקאותיו של אייבי נתן לא היו אפשריות בלי עזרתו.

רולו

כאשר שואלים לא־פעם בי־תמיהה מניין להעולם הזה המידע המאפשר לו להינבא בדייקנות כה רבה ולחזות מראש את המתרחש בארצות המרחב. הרי התשובה היא שאנשים כמו אריק רולו, עיתונאים־מומחים שאיכפת להם, סיפקו לנו במשך השנים מידע סודי שלא יסולא בפז.

באותו הזמן רכש רולו גם את אמונם של המנהיגים הפלס־טיניים. הוא עזר לצאלח („אבו־איאד") חלף, מראש פת"ח, לכתוב את הספר ללא מולדת. שהופיע גם בעברית, והקדים לו הקדמה שבה העלה על נס את שיחותינו עם ראשי אש"ף.

במשך השנים זכה רולו בהכרה עולמית, לא רק בעיתונאי המערבי מס' 1 לענייני המרחב, אלא גם כמומחה בעל שיעור־קומה מדעי לנושא זה. פגשתי בו בוועידות ובכנסי־עיתו רבים. כאשר מתכנסים מומחים לענייני המרחב, רולו הוא אורח מבוקש.

אך רולו לא עסק מעולם בענייני־מיפלגות. לכן הופתעתי השבוע כאשר נודע שהנשיא פראנסואה מיטראן מינה את אריק רולו כשגריר צרפת בתוניסיה (הארץ שבה שוכנים גם מוסדות אש"ף.)

איחלתי לו השבוע הצלחה בתפקידו החדש. זה לא יכול היה לקרות בישראל!

שטיח לבן

איש טרוד

אברהם שפירא מנגב את הזיעה מעל פניו כשהוא לוחץ את ידי המוזמנים לקבלת־הפנים. בניו לצידו והבן־החתן ישב במקום אחר. שפירא התנשק ארוכות עם כל הגברים.

א ברהם שפירא עמד בדיבורו. הוא הבטיח שלא יהיה אוכל רב בחתונת בנו, וכך, אכן, היה. 3000 איש, מוזמנים לקבלת־הפנים שערך תע־שיין־השטיחים והח"כ לפני החופה, אצו־רצו אחרי המלצרים שהסתובבו בין הקרואים הרבים ומגשים עגולים בידיהם.

מחוסר־בריה התנפלו האורחים על **ג'שולחנות**, שעליהם הונחו המנות האחרונות לקבלת־הפנים. שם ניתן היה למצוא גלידה, עוגות, עוגיות, מוס בטעמים שונים ולבסוף גם קפה חם.

קבלת־הפנים נקבעה לשעות שש־שמונה. רק חלק מן המוזמנים ובני־המשפחה, 350, הוזמנו גם לארוחת־הערב. הלא הוא טקס שבע הברכות המסורתי, שהחל אחרי סיום החופה.

גם שדכנית. החתן, שמואל, ישב מנשוא ושפירא ניגב מפניו את הזיעה כל הזמן.

הכלה, אסתר שיפר, בת לסוחרים אמידים מווינה האוסטרית, לא נראתה כלל. כי הנשים והגברים הופרדו. הגב־רים נכנסו לפואייה ושם בירכו את הבן. הנשים כוונו לעבר שפת־הבריכה, ורק לקראת השעה שמונה יצאה לשם הכ־לה, מלווה, בין השאר, על־ידי השדכ־נית הלנה עם־רם, שבשידוך זה לא היה לה חלק.

הפעם, בניגוד לפעמים קודמות, גם אורחיהם כדי למנוע בריחת מטבע זר לחו"ל, על־הוצאותיו והוצאות המלווים אותו לווינה. ולמרות שהחתונה נערכת בארץ גילה שפירא כי הוא ישלם רק את הוצאות הקוקטייל והורי הכלה יממנו את שבע הברכות.

על פי חלוקה זו ישלם שפירא יותר מ־30 אלף דולר ואילו הורי הכלה יותר מ־40 אלף דולר.

גם ברוכית. בקוקטייל נראו זה לצד זה אברכי־משיח וגדולים בתורה, ומולם צמרת המימסד: ח"כים, בכירי־לביבות־תירס קטנטנות, קבאב דק ו־שוקי־עוף וזעירים צלויים.

הבאר היה על טהרת המשקאות הישראלים, מבית אליעז. המתמחה בעשיית יין שחרדים רשאים לשתות ממנו.

ומי שלא הוזמנו לארוחת־הערב החג־גיגית הפסידו די מעט. לארוחה הוגשו למנה ראשונה: מילון ממולא בפירות, דג דקר ברוטב שקדים, מיקפא לימון. כמנת־ביניים מרק צח וכמנה עיקרית: עוף צלוי או כתף־עגל עם פיטריות.

רבנים החערבו עם קציני ביטחון, אברכים עם פוליטיקאים, בחתונת הצנע של מלך השטיחים שהוא שוב מנכ"ל המדינה

מיצעד לחופה

הכלה, אסתר, מובלת אל החופה. כשפניה מכוסות בהינומה שהתעופפה כל הזמן ברוח החזקה שנשבה במירפסת הגדולה של המלון. מאחוריה צעדו שלוש עשרות בנות מישפחה קרובות. הצעירות אחזו בשולי שימלתה ואחדות ליוו אותה עד לחופה ממש.

אל ההתייחדות

החתן שמואל והכלה מובלים על־ידי אנשי הביטחון, אחרי החופה, אל חדר־ההתייחדות. הכלה מחזיקה את הכתובה. השניים ירדו לאולם שבו נער־כה ארוחת שבע הברכות רק כעבור שעתיים ומחצה. לפני החתונה ראה החתן את הכלה רק פעם אחת.

לפני החופה

הכלה, אסתר שיפר, בפינה המיוחדת בעזרת הנשים. המוזמנות עמדו בתור ללחוץ את ידיה. אסתר ובעלה הטרי יתגוררו בירושלים. הוא ילמד. בשלב ראשון, בכולל.

עשה שפירא כל מאמץ לפייס את התיקשורת. הכתבים זכו ליחס מיוחד שתחילתו במסיבת־עיתונאים שנערכה סמוך לתחילת קבלת־הפנים, ובה פיר־טו הטבח הראשי של המלון, ושפירא עצמו, את התפריט ואת עלותו הנמוכה.

כמקובל אצל החרדים, החתונה הי־תה צריכה להיערך אצל הכלה. אך שפירא אילץ את הוריה לבוא ארצה עם צה"ל, שרי־ממשלה, ראשי המשק וה־עיתונות.

וכולם ריברו עם כולם, אבל לפני כן התעניינו באוכל: לקוקטייל קבלת־הפנים הוגשו בתחילה כריכונים קרים, דקים וקטנטנים. מילוי הכריכונים היה שמך־מעושן, אילתית מעושנת, דג מלוח, עגבניה ממולאת וביצים ממו־לאות. אחר־כך הוגשו מתאבנים חמים: ולצידם: שני סוגי תוספות: סלסלת ירקות וסלט ירוק.

כמנה אחרונה הוגשה כרוכית־תפו־חים עם רוטב וניל וקפה. האורחים שתו משקאות קלים ויין לבן ואדום מתוצרת הארץ.

עם הינומה. נושא השיחה המר־כזי היה שאלת הקמת הממשלה הצרה של המערך ולווייניו, עם כל המיפ־

לחופה

חיוך של אושר על פניה של הכלה לפני שנכנסה אל מת־חת לחופה. אסתר שיפר נבחרה על־ידי תעשיין־השטיחים מתוך עשרות מועמדות שהוא בחן בארץ ובחו"ל.

עדינות וקשיחות הכלה מובלת אל עזרת־הנשים על־ידי המאבטחת אתי. הכלה, שזה ביקורה הראשון בארץ, נדהמה בוודאי מבנות־מינה הקשוחות שאיבטחו אותה.

לגות הדתיות. לכל־אחד היתה דיעה אחרת. על־פי משה שחל הכל פתוח לקראת הסכם. על־פי עזר וייצמן עדיין לא ידוע. על־פי חיים בר־לב הוא אינו יודע על מה מדובר. ואילו על־פי הר"ר יוסף בורג אי־אפשר היה לקבל תשובה כלשהי כי הוא בא, לחץ ידיים ונעלם.

החופה עצמה התאחרה. היא עמדה להיערך תחת כיפת־השמיים. אך לפני כן התפללו הגברים שעה ארוכה. ואילו הנשים הצטטנו ברוח שהחלה לנשוב מכיוון הים.

רק בשעה תשע בערב החלה החו־פה. החתן הובהל על־ידי בני־מישפחתו ושפירא עצמו מתוך האולם. אחרי רבע שעה הובלה הכלה מעזרת־הנשים, כש־פניה מכוסות בהינומה. חזן סילסל ב־קולו והאורחים, שהופרדו שוב לגברים ולנשים, נדחסו אל הבמה.

אחר־כך התפרצו כולם פנימה. אבל הפעם היחס היה שונה. רק מי שהיה לו סימון מיוחד על ההזמנה, שאיפשר לו להיכנס לאולם הגדול, לארוחת־הערב, עבר את אנשי הביטחון הטורדניים והלא־אדיבים. האחרים נאלצו לפנות לכיוון הפתח, כשהם לא שבעים וגם לא כל־כך מרוצים.

כן־ציון ציטרין

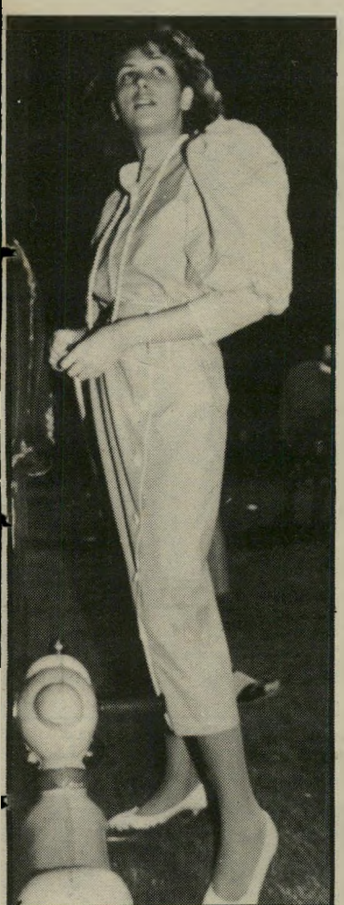
שתי פגישות שעה ששפירא מתחבק עם וייצמן, מתחבק החו־קר הפרטי שלום ירקוני, שכבר לחץ את ידי שפירא, עם בנו של שפירא. הכל המתינו לאנשי ש"ס, לאריק שרון שאיחר, ולראש־הממשלה, שימעון פרס, שהופיע באותה שעה ממש בתוכנית הטלוויזיה מוקד.

נשיקה וסוד שפירא נושק לשר עזר וייצ־מן (למעלה) ואחר־כך ממ־תיק עימו סוד כלשהו (למטה) תוך כדי שוייצמן לוחץ את ידיו של שפירא כדי לברכו. שני מוזמנים אחרים לחתונה שזכו להתעניינות רבה היו ניצב בנימין זיגל, וסגן נציב מס־ההכנסה, אברהם צרפתי.

אופנה חרדית

כפתורים שימלה כמעט צ־רה. מעוטרת ב־כפתורים לאורכה. צווארון סגור.

הפעם אין מה לעשות. את כל הווריאציות ניצלנו בפעמים אחרות. הפעם צריך חדש. אין שום אפשרות לקחת את חצאיות־המיני, שהיו להיט בשנה שעברה, ולהאריך אותן. האורך השולט השנה הוא 10־15 סנטימטרים מעל הקרסול.

גם המחשופים הנדיבים, מן הקיץ שעבר ומן הקיץ שלפניו, לא מודרניים הפעם. אם בעונות קודמות החוכמה היתה לחשוף כמה שיותר, במיקרה הזה הענין הוא לכסות כמה שיותר.

כמה ✱ שיותר בד

תחיל מלמעלה — מן הצוואר והצווארון. לא חשוב מה אופי השימלה, לא חשוב לאיזה אירוע את צריכה אותה, חשוב שהצווארון יהיה סגור. הולך בעיקר צווארון עגול פשוט, קלאסי, ללא הרבה מישחקים. חשוב מאוד שלא יראו כלום מבעד לצווארון.

נמשיך הלאה. אם הצווארון סגור, ברור מאליו שמתחתיו הכל סגור גם כן. אבל כאן יש יותר מישחקים. קודם כל אפשר להדגיש את הכתפיים, זה אפילו רצוי. את תרגישי הרבה יותר נשית עם כתפיים מודגשות. זה לא מה שהיה פעם, כשהאשה החרדית היתה צריכה להצטנע ולא להיות מורגשת. עכשיו המצב שונה לחלוטין — שיחרור האישה חל, כנראה, גם על האשה החרדית.

עיצוב כתפיים מודגשות של שמ־לות עושה אותך הרבה יותר זקופה, מאריך את החלק העליון של הגוף ואת הצוואר. מן הכתפיים נשפך הבד למטה לכיוון המותניים, אפשר עם כיווצים באיזור הכתפיים ובאיזור המותניים, או מתחת להן. כמה שיותר בר, יותר מודרני.

רצוי שהבד יהיה רך, משי כמובן, או ממשי מבריק גם היא. הסיגנון יותר קלאסי, רחב, חצאית קפלים מסורתית כמעט. מבדיל אותה מן הסטנדרט הצעיף בצבע מנוגד, עם פרחים לבנים.

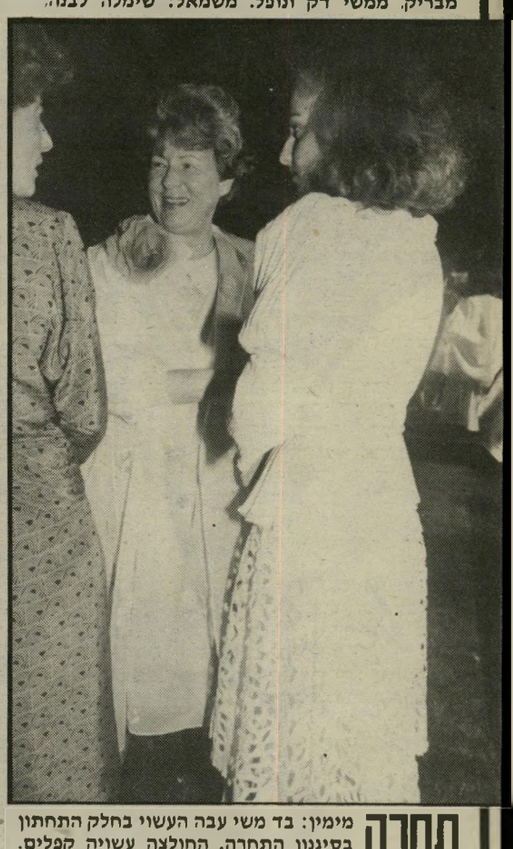

ירכיים מודגשות מימין: שימלות בד בגוון כחול, וקצת מבריק, ממשי דק ונופל. משמאל: שימלה לבנה.

מחחת למותן השימלה מימין מנוקדת עם שר־וולים עד אמצע המרפק. השמא־לית: חגורה רחבה על המותן. צווארון מלחים ובד משי רך.

תחרה מימין: בד משי עבה העשוי בחלק התחתון בסיגנון התחרה. החולצה עשויה קפלים. משמאל: ילדה בשימלת משי עם כתפיים מודגשות.

החתונה בבית שפירא היתה חגיגה לבחי האופנה: השמלות עלו מ־500 עד אלף דולר ויותר

כשהבד נופל רחב מן הכתפיים ואסוף בכיווצים בחגורה רחבה מסביב ליר־כיים. לדוגמה כזו יש כמה יתרונות — היא מאוד נשית מחד ומאידך אינה מגרה את דמיונו של הגבר יותר מן המידה הדרושה.

היו חרדיות, מאלה שהתקבצו ובאו לדשא של מלון הילטון בתל־אביב, כדי להשתתף בשימחת החתונה של בנו של הרב אברהם שפירא, שחרגו מן הסטנדרט. היו כאלה שהרחיקו לכת עד לתקופת הצ'רלסטון — שימלה א־רוכה, עד הקרסוליים, כשהחגורה נמ־צאת אי־שם באיזור הברכיים ומשם הבד נופל בכיווצים רבים למטה.

גם זה יכול ללכת השנה, אבל לא ליום־יום, אלא רק לאירועים מיוחדים. עם שימלה כזאת אי־אפשר להסתובב סתם בחצר, בין אברכים לבושי קפוטות שחורות.

הרבה בד שימלה בסיגנון קלאסי, ההדגשה במותניים, וגם הכתפיים מודגשות מאוד. עיטור בצורת אפליקציה של פרחים על המותן ועל הכתפיים. הצוואר, כמו בכל הדגמים, סגור.

כמו כלה שימלה בסיגנון הצ'רלסטון, בחגורה רחבה באיזור הבירכיים. השרוולים רחבים, הצווארון סגור. מימין למטה: חלק עליון רחב, שרוולי עטלף, חגורה רחבה באיזור הירכיים.

סאטן־משי, הוא הטוב ביותר, למי שכיסה (וכיס בעלה, ברוב המיקרים) מאפשר קניית מטרים רבים של בד־משי יקר. אם ידך אינה משגת לקנות את הכמות הדרושה של בד־משי, תתפשרי על בד אחר, לא על גיזרה אחרת, המצריכה פחות בד.

בחצרות רבות של אדמו"רים בארץ ובעולם, אפשר לראות השנה שמלות רחבות וגדולות. הקו המקשר בין כולן הוא מיעוט השמלות הקלאסיות, שבהן קו המותניים מודגש. הפעם הלכו המעצבים על קו ירכיים מודגש.

כתפיים מודגשות, מהן נו־פל הבד אל חגורה רחבה – המדגישה את הירכיים.

למרבה הפלא לא ניתן היה להבחין בין נשות ישראל החסודות לבין הנשים שבאו מווינה, מקום מושבה של מישפחת הכלה. רוב השמלות נתפרו, כך סופר, בארץ, ועוצבו כאן.

סגנון ★ בתולת־הברזל

המעצבים מעבירים אותנו ל־נושא הבא — נושא התקציב. אצל בני שפירא ורומיהם השאלה אינה עולה, כמובן. כמה שטיחים פה ושם וכל העסק נראה אחרת. אצל כל אשה אחרת שאלת התקציב היא שאלה מרכזית בתיכנון המלתחה החדשה.

אפשר, כמובן, לגשת לחנויות חסו־דות במאה־שערים או בבני־ברק, אבל שם את מקבלת את הדגם הסטנדרטי ואת מסתכנת שמישהי אחרת תופיע בשימלה דומה. ומצד שני אלה בוודאי שמלות השוות לכל כיס.

אם התמזל מזלך ונולדת בבית מישפחת שפירא, מצבך שונה לחלוטין. את יכולה בקלות ללכת על הטוב ביותר שהוא. בדרך־כלל, גם היקר ביותר. קודם בחרי לך מעצב. ביחד איתו תבחרי את סוג הבד ואת הדגם. דעי לך ששימלה מבד טוב (משי לפחות) בעיצוב מיוחד ותפירה מיוחדת מחירה מתחיל ב־500 ועלול להגיע עד אלף דולר ויותר.

היו מי שאמרו שאת כל הכסף ש־חסך שפירא באוכל בחתונה הזאת, הוא השקיע בתפירת שמלות בבתי־אופנה יקרים בארץ. מי שהרוויח הכי הרבה מן החתונה היה בוודאי מעצב־האופנה שתיכנן ותפר את כל השמלות. והוא ידוע, נוסף לכל, כיקרן.

לסיכום, כשאת באה לבחור לעצמך בגד, ולא חשוב אם מדובר במשהו לאירוע מיוחד ויוקרתי, או בגד ליום־יום, זיכרי כמה קווי־יסוד עקרוניים — צווארון סגור, שרוולים ארוכים, אפשר כאלה המגיעים עד אמצע המרפק, אבל לא למעלה מזה. אורך השימלה כעשרה סנטימטרים מעל הקרסול. מתחת לשימלה לא תציץ רגל חשופה. אלא רגל בגרב ניילון חלקה או עם דוגמה עדינה. אפשר להגדיר את הסיגנון בשם בתולת־הברזל.

אפשר לנגוע גם קצת בתיסרוקות. מיטפחות־ראש לא הולכות יותר על נשים נשואות. כולן עברו לפיאות. הנראות יותר ויותר טבעיות ומושכות. הצעירות. הלא־נשואות, מסורקות חופשי, מאופרות איפור קל. לא מוגזם. לא מורגש כמעט.

למרבה הפלא רווקא בחתונה כזו. של מיליונרים, לא נראו תכשיטים מנקרי־עיניים. מי שלבשה תכשיטים. הטמיעה אותם בעדינות על ידיה וצווארה.

בקיצור — הדגש הוא על הבגד. פחות על התיסרוקת והאביזרים הניל־ווים. בגד יקר מבד יקר.

רבקה שריר:
„אשת אח"מ יכולה לתרום הרבה בחו"ל!"

בעידן הקיצוצים הראוותניים בנסיעות שרינו לחו"ל, בתקופה שבה נפסלה בתרועות רמות נסיעתו לחו"ל של השר משה קצב, בולטת הצטרפותן של שולמית שמיר ולאה רבין לבעליהן במסעותיהם לחו"ל. שתי הגברות זכו בביקורות מושחזות במיוחד בעיתונות.

פניתי בנושא עדין זה לריבקה, רעייתו של אברהם שריר, שר־התיירות, המרבה לסייר בחו"ל. שריר אמור לנסוע בסוף החודש לוועידה באיטליה, אותה נסיעה שנמנעה, על פי צו־השעה, ממנכ"ל משרדו, רפי פרבר, שהתראיין במדור זה בשבוע שעבר.

● **האם יש בדעתך להצטרף לנסיעתו הקרובה של בעלך?**

אני לא יודעת עדיין אם הוא יסע. נסיעתו לא אושרה עדיין על־ידי ראש הממשלה. יכול בהחלט להיות שאתלווה אליו, אבל גם אם אעשה כך — זה לא יהיה על חשבון המדינה. ההוצאות והאירוח כולו הם על חשבון המדינה המארחת.

● **אני מבינה מכך שאת בעד התלוותן של נשות אח"מים בסיוריהם בחו"ל.**

כל נסיעה צריכה להיבדק לגופה. גם נסיעתה של האשה: אשת האח"ם יכולה לתרום הרבה: כיצד? אני, למשל, נפגשת עם אנשים רבים במשך מסע, וכמו שאת מכירה אותי, אני מדברת באיכּפתיות ומנסה לשכנע. נסיעת „אשתו של" צריכה להיבחן על־פי מידת תרומתה ויכולתה לקדם את ענייני המדינה.

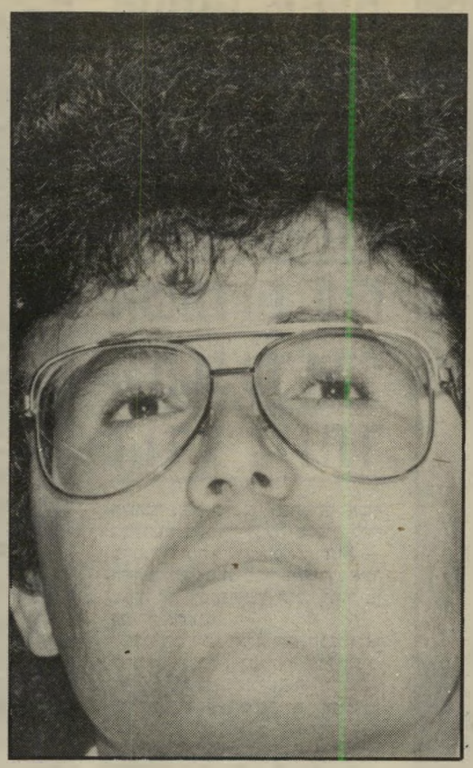
● **תארי לי סדר־יום אופייני בנסיעותיך.**

אם אני נוסעת במסגרת הבונדס או היו־ג'י־איי — אז אני נפגשת עם קבוצות־נשים. ואם אני מתלווה לנסיעות־עבודה של בעלי — אני נפגשת עם סוכנים ומשתדלת לתרום. אלה לא מסעות־תענוגות, בניגוד לתדמיתם. אלה גם לא מסעות־קניות. אני נמצאת לעיתים בכל יום בעיר אחרת. סדר־היום מאוד צפוף. פרט לשבת, שבמהלכה אני נמנעת מלנסוע.

מתנות? איפה: למי יש זמן? נאלצתי כבר לבקש מאחרים שיקנו עבורי.

לסיכום: אני מציעה לכל העיתונאים המקטרגים שיצטרפו לנסיעה אחת של שר בחו"ל, יראו מהו סדר־יום מפרך. ואז יכתבו.

● **זהו דווקא רעיון שיתקבל יפה בכלי־התקשורת.**

אלי דיין:
„על אף פרשת אורט, מימדי הכהניזם באשקלון קטנים!"

שערוריה באשקלון – מנהל בית־הספר „אורט" אסר גילויי־מחאה נגד תופעת הכהניזם בבית־ספרו, כפי שבאו לידי ביטוי על־ידי חברי תנועת השומר־הצעיר. האירוע המקומי היכה גלים בקנה־מידה ארצי, אחרי שקיבל סיקור בטלוויזיה. פניתי לאלי דיין, ראש־העירייה הצעיר של אשקלון. דיין פרש לא מכבר מתמ"ג, וכיום הוא עומד בראש רשימה עצמאית.

● **מהי תגובתך על האירוע האחרון, שהעלה את עירך לכותרות?**

אני ממש מתפלא. לקחו את האיש הכי לא־נכון לצורך הרגשת העניין החשוב הזה.

מנהל בית־הספר אורט הוא אדם מאוד סובלני. דיברתי עימו ועם המנהל הפדגוגי של בית־הספר (המנהל הפדגוגי כפוף למנהל האדמיניסטרטיבי) והסתבר לי שהכל לא נכון!

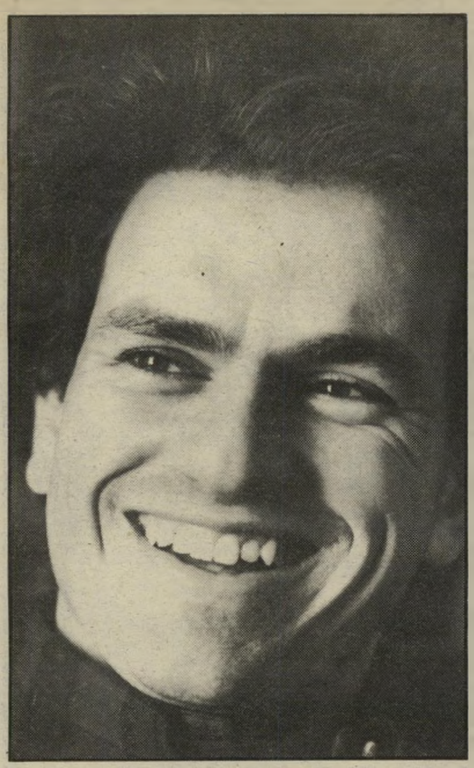
היתה כאן פשוט אי־הבנה. מכיוון שהתלמידים לא הורשו להפגין על־ידי המנהל הפדגוגי של בית־הספר. שלל גם המנהל האדמיניסטרטיבי את זכותם זאת.

זוהי לא רק אי־הבנה — זהו עוול משווע: לא רק שמנהל בית־הספר אינו כהניסט, אלא הוא איש תנועת־העבודה. הוא מטפח דרך־קבע את כל התנועות הציוניות בבית־הספר. שימעון פרס הופיע אצלו, גם יוסי שריד וכמובן אני התארחנו אצלו.

רוצה הוכחה להזדהותו הפוליטית? הוא תמך במועמד המערך לתפקיד מזכיר מועצת־הפועלים בבחירות להסתדרות. תמך בג־לוי, במודעה בעיתון.

● **איך אתה מעריך את מימדי תופעת הכהניזם בעירך?**

לדעתי מימדי התופעה קטנים ביותר. אין לי נתונים מיספריים, אך אני מכיר את התושבים פה. הם לא קיצוניים. אם מתייחסים למיקרה הספציפי — כל הפגנת־נגד רק עלולה להגביר את אחוז־התמיכה בכהנא: בכלל, אני חושב שכל אי־ההבנה הנוראית הזאת מקורה ברגישות הגדולה לתופעה זאת.

אבי נשר:
„לקחת אסירים לקולנוע זה פיתרון אידיאלי!"

תחילה לקחו עצירים לרחיצה בים. השבוע התבשרנו על פינוק חדש – אסיר, השפוט לארבע שנים על הרחת הירואין, נלקח לבילוי בסרט על־ידי שלושת השוטרים ששמרו עליו. הכרטיס, אגב, שולם על־ידם. תחת לפנות לשר־המישטרה או לדוברו, החלטתי לקבל דווקא את גובתו של אדם היוצר קולנוע. בחרתי באבי נשר, הבימאי הצעיר, העומד להעלות בקרוב את סרטו החדש שוברים.

● **מה היתה תגובתך הראשונית, כשקראת על האירוע יוצא־הדופן?**

דווקא הייתי בעד. אני חושב שזה צעד נכון בדרך לפיתרון בעיית הקולנוע הישראלי. לקחת אסירים לשפת־הים — זה מסוכן, הם עלולים לטבוע. לעומת־זאת, להביאם לקולנוע — זה תרבותי וחינוכי. אבל יש לקחתם רק לסרטים ישראליים. ציונות, בטח ציונות. אסירים הם גם קהל טוב. סבלני, קהל הרגיל לשבת, חוץ מזה, מה הן האלטרנטיבות? לקחת אותם למיסעדות? לחו"ל זה יקר. קולנוע הוא הבידור הזול ביותר!

● **התגובות הסטנדרטיות על האירוע — צחוק — מעליבות אותך, כקולנוען?**

לדעתי, הן פשוט נובעות מתוך קינאה וצרות־עין. בעלי מיסעדות היו מעדיפים שיקחו אותם למיסעדות, חברי־כנסת — לסיור בכנסת וכו'. חוץ מזה, בית־קולנוע הוא הפיתרון האידיאלי לאסיר הממוצע. קודם כל, הוא סגור. שנית, אם אין האסיר מתנהג מדאי — ניתן לשעממו בסרט אמנותי ארוך. העונש החמור ביותר, שעליו אני ממליץ, הוא צפייה בסרטים פילוסופיים, עם שתיקות ארוכות.

הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם

דבורה רובינשטיין:
„כל המניאקים יודעים את שמי ואת כתובתי!"

בשבוע שעבר היא היתה גיבורה לאומית. היא עזרה למישטרה לתפוס את האנס, או מי שהמישטרה חושבת לאנס של צפון תל־אביב. היום היא יושבת בדירתה ואוכלת זאת עצמה. כל העולם יודע את כתובתה המדוייקת, את שמה ואת מצבה המישפחתי, והיא חוששת. מה בדיוק את חוששת, שאלתי אותה.

תראי, אם יסתבר שהאנס הזה הוא באמת האנס ויכניסו אותו לעשר שנים לכלא, מי ערב לי שאבא שלו או אח שלו או הבן־דוד שלו לא יבוא אליי להתנקם. הרי כולם יודעים שאני גרה לבד ואיפה אני גרה. זה מבלי להזכיר את העובדה שיש עוד כמה מניאקים בעיר הזאת ששמחו לקבל כתובת של אשה שגרה לבד.

● איך הגיעו אליך העיתונאים?

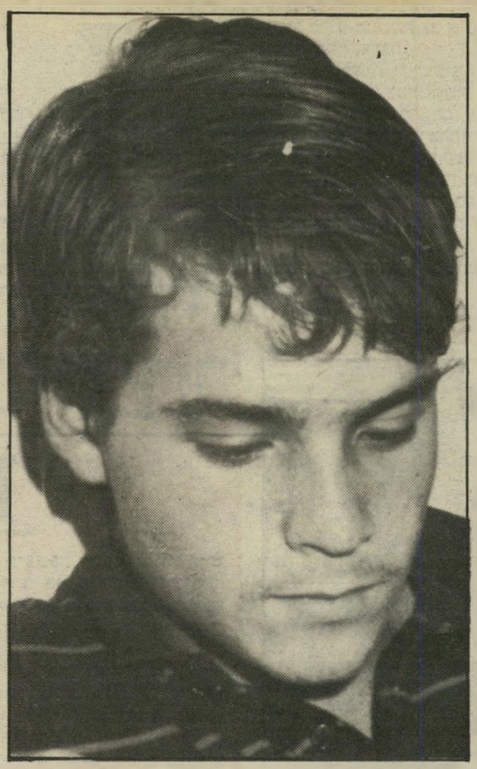
זה עוד דבר שמרגיז אותי עד מוות. באיזה זכות המישטרה מחלקת את הכתובת שלי לכל עיתונאי. מישהו שאל אותי אם אני מסכימה?

● יכולת לסרב להתראיין.

תראי, אני לא כל יום תופסת אנסים ומעולם לא היה לי קשר עם העיתונות. חשבתי שאם אסכים להגיד כמה מילים, אוכל לבקש שלא יזהו אותי בשמי. ביקשתי מהעיתונאי שאיתו דיברתי שירשום את שמי בראשי־תיבות ושלא יזכיר את הכתובת המדוייקת. הוא אמר שיהיה בסדר ולמחרת ראיתי שכל הפרטים המלאים מופיעים בעמוד הראשון של העיתון שלו. כנראה שלא בחינם כולם שונאים עיתונאים. ברגע שהאדם נתן להם את הסיפור עם כל הפרטים, הוא יכול ללכת מצידם קיבינימאט.

● את מפחדת עכשיו?

אני גם מאוכזבת וגם מפחדת. מאוכזבת מהעובדה שאזרח שעושה מעשה אזרחי משלם עליו בפרטיותו. ובהחלט מפחדת שכל סוטי־המין בישראל מחזיקים את שמי וכתובתי. אני חושבת שלא תהיה לי ברירה אלא לעבור דירה בקרוב ואם עוד פעם תהיה לי הזדמנות לעזור למישטרה, אחשוב על זה פעמיים.

אודי ערן:
„לא אכבס בחוץ את הכביסה המלוכלכת שלנו!"

בעוד כשלושה שבועות תיערך בתל־אביב הקרנת־הבכורה של הסרט הישראלי חסמבה. השחקן הראשי אודי (אהוד) ערן לא יהיה נוכח במעמד החגיגי. אודי נוסע השבוע לארצות־הברית כחבר במישלחת תנועת־הצופים. מה תפקידה של מישלחת כזאת, שאלתי אותו.

המישלחת מונה כ־40 בני־נוער. רוב המישלחת תשב במחנה־קיץ של נוער ציוני אמריקאי ותתן כל מה שאפשר לתת מישראל. נלמד אותם שירים, נרצה הרצאות, נענה על שאלות, למעשה ננסה בכל דרך להצית אצלם זיק לישראל. הרעיון הוא לא ללכת על גדול, אלא להיות שלב אתך בסולם שאולי יביא אותם ביום מן הימים הנה. קבוצה יותר מצומצמת מתוך המישלחת, ואני בתוכה, תשאר בארצות־הברית ארבעה חודשים אחרי גמר החופש הגדול. נלך שם לבתי־הספר ונמשיך את העבודה.

● שליחי־סוכנות קטנים?

לא. לא השליח הסוכנותי הממוצע, עם כל הכבוד.

● אודי, אתה תצטרך גם להסביר את ישראל. תצטרך להסביר את מילחמת־הלבנון. איך תסביר?

תיראי, אנחנו מייצגים אמנם את הנוער ואת המדינה, אבל יש מקום ניכר מאוד להתבטאות עצמית. אין עלינו שום צנזורה, מלבד אולי דעות חריגות מאוד.

● למשל?

למשל, מי שהחזיק בדעות הרב כהנא פשוט עף. אני אענה לשאלה שלך בדבר ההסברים. ברור לי שאם אעמוד בפני 250 איש, לא ארצה לכבס בפניהם את הכביסה המלוכלכת שלנו. אתן להם את כל הזוויות של התמונה. אם אישאל בפירוש מה דעתי האישית, לא אתבייש להגיד אותה. לעומת זאת, כאשר נשב בפורומים קטנים, ברור לי שכל אחד מחברי המשלחת ידבר על הרגשתו שלו ועל דעותיו בכל נושא ונושא.

● הנוער היהודי בארצות־הברית הוא דתי בחלקו. איך תסתדר עם זה?

אני מעריך שבנקודה זאת אעשה קצת שקר בנפשי, כדי לא לפגוע בהם. הדת היא, לצערי, מכנה משותף מהיותר מודגשים ביננו לבינם.

● אתה מצטער שלא תשתתף בבכורה של „חסמבה"?

מצטער, אבל אדם צריך להחליט מה סדר־העדיפויות שלו.

אוהד זמורה:
„עם ישראל הוא לא כל־כך עם הספר!"

תיכף זה מתחיל שוב. פקקי־תנועה בכל הערים הגדולות. מאות דוכני־ספרים מפוזרים ומיליוני בני־אדם עוברים וממשמשים את הסחורה. בכל חנויות־הספרים בארץ כבר ניתנת לקונים ההנחה של 25־40 אחוז, אז למה כל הבלגן הזה של שבוע־הספר, שבטח גם עולה הון־עתק למישהו ובסופו של דבר נגבה מהקונים. שאלתי את המו"ל אוהד זמורה: למה צריך את זה בכלל?

זאת פשוט תצוגה ענקית של כל מה שיש שבארץ בשטח הספרים. אדם ממוצע לא יודע מה ראה אור בזמן האחרון. חנויות־הספרים מחזיקות מלאי קטן ובשבוע הספר, בטיול רגלי אחד, יכול אדם לראות עשרות אלפי ספרים בבת אחת ואז יש סיכוי שספר או ספרים אחדים, שלא ידע על קיומם בכלל, ימצאו חן בעיניו. יש גם העניין שאתה מטייל בין הספרים, אף מוכר לא לוחץ עליך לקנות ולא נטפל אליך, אתה הולך לאט, מסתכל, בוחר ומחליט בעצמך.

● אתה חושב שזה לא הקהל הרגיל שקונה ספרים במשך השנה?

לקבוצה קטנה מאוד באוכלוסיה יש מנהג קבוע להיכנס לחנות־ספרים פעם בכמה זמן, לראות מה חדש ולקנות ספר. רוב האנשים נכנסים לחנות כשהם צריכים ספר לברי־מיצווה. לקבוצה הזאת, עם המינהג הקבוע לבקר בחנויות־ספרים, שהיא לדעתי 10־15 אחוז מהאוכלוסיה, באמת שבוע־הספר לא תורם הרבה, מלבד אולי ההנאה של האירוע. אבל לשאר ה־85־90 אחוז זה המיפגש השנתי הכמעט יחידי עם הספר העברי.

● אם האחוזים שלך הם כמו שאתה אומר, אז אנחנו לא בל־כך עם הספר.

בטוח שלא.

● כמה ספרים מוכרים בשבוע־הספר, בדרך כלל?

ההנחה היא שמוכרים כמיליון ספר.

● אם כך, בכל זאת השבוע הזה עושה משהו לתרבות של עם. למרות שאומרים שרוב הספרים הנמכרים הם ספרי־בישול.

עם על כל שמונה ספרי־בישול נמכר ספר רציני וטוב אחד, זו תרומה גדולה לתרבות וחוץ מזה, מה רע בספרי־בישול?

דניאלה שמי

גם כן כבוד

תמיד אמרתי שאם אדם חי מספיק זמן, הכל יקרה לו. הנה עובדה. בשבוע שעבר הוצעה לי הצעת־השוחד הראשונה בחיי. בעל חנות־תכשיטים סיפר לי שאצלו בחנות יש תכשיטים מאוד יפים ומעניינים והוא מוכר אותם בשני־שליש המחיר מאשר בחנויות אחרות. הוא אמר לי שאם אני אכתוב כמה מילים טובות על החנות שלו, הוא יתן לי במתנה תכשיט יקר לפי בחירתי.

רגע אחד של תדהמה ומייד פרצתי עליו בצעקות גדולות, מבולבלות ולא ברורות אפילו לי. כל כושר־הביטוי שלי נעלם בבת אחת ומה שיצא לי מהפה היה סתם צרור של מילים גסות. יצאתי מהחנות שלו בזעם ואחרי שנרגעתי קצת, טפחתי לעצמי על השכם ואמרתי לעצמי איזה בן־אדם נחמד וישר וכל השאר אני. זה שאני שונאת תכשיטים זה בכלל לא שייך לעניין. אני לגמרי בטוחה שככה הייתי מתנהגת גם אילו הוא היה מציע לי שוקולד שוויצרי שאני מאוד מאוד אוהבת.

אבל זה הכל שטויות. מה שקרה באמת זה ששיניתי את דעתי על נותני־השוחד למיניהם. תמיד חשבתי שהם בטח אנשים. אם לא ישרים, אז לפחות מתוחכמים ומומלחים שיודעים מה הם עושים וככה הם מתעשרים וכו' וכו' ופתאום הבנתי שהם סתם מושחתים ואידיוטים גם.

אם האדון המשחד היה, למשל, מזמין אותי לכוס קפה ומסביר לי כמה התכשיטים שלו מיוחדים (בגלל הבנתי בנושא בטח לא היה לו קשה לשכנע אותי) ואם הוא היה מוכיח לי שבאמת אצלו בחנות זה יותר זול מאשר במקומות אחרים, אני חושבת שהייתי כותבת על החנות שלו ברצון.

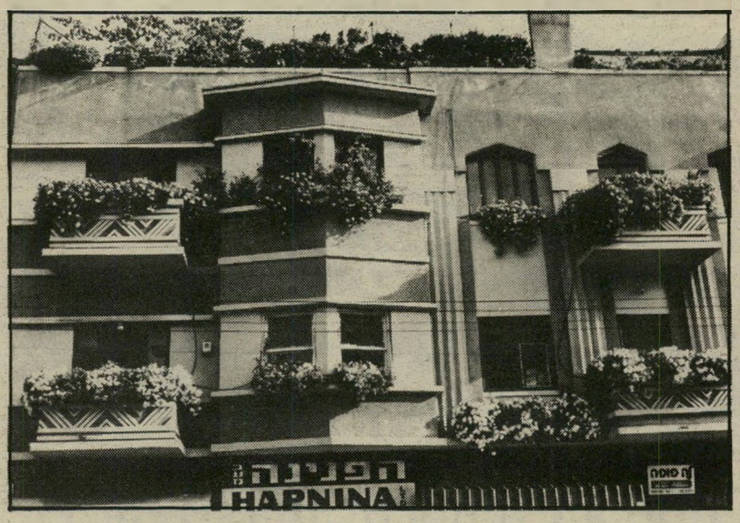
איך הוא הגיע לחנות־תכשיטים כזאת אם הוא גם מושחת וגם אידיוט? אמרו לי שאולי דווקא בגלל זה. לך תדע.

דגע של נחת

יש עיתונאים שהחברים הפרטיים שלהם תמיד מחפשים להם איזה שחיתות טובה, או מעשה־תועבה הגון. כדי לשמח את לבבם.

גם החברים שלי מחפשים לי כל הזמן דברים מעניינים שאוכל לכתוב עליהם, אלא שתמיד יוצאים להם מותק של דברים.

הברה אמרה לי שאם אני רוצה רגע של נחת, שאואיל לעלות על אוטובוס מס' 4 ואסע איתו עד רחוב אלנבי מספר 82, שם יש בית שהוא ממש פנינה בנוף התל־אביבי. נסעתי, נהניתי והצטערתי שהצילום הוא בשחור־לבן. אם מישהו יגיד לכם שתל־אביב זה כיעור אחד גדול, תשלחו אותו לבית היפה הזה.

שיהיה במזל דגים

שככה יהיה לי מזל בחיים כמה שספרי־בישול יוצאים לאור בזמן האחרון. כולם כותבים אותם, בשלנים מקצועיים, עקרות־בית, פסיכולוגים, עיתונאים ועכשיו גם ספרי־צמרת. למרות האינ־פלציה בספרי־הבישול, בשבילי כל ספר חדש הוא שמחה גדולה ומכל ספר אני לומדת משהו חדש.

הספר האחרון שיצא רק השבוע בהוצאת מודן הוא דגים מאת קובי בר, שעד עכשיו היה ידוע רק כספר של פנינה רוזנבלום ובלונדיניות אחרות, ועכשיו הסתבר שהבחור גם אוהב לאכול ולבשל.

הספר מכיל עשרות מתכוני־דגים, שלצערי לא אנסה אף אחד מהם באופן אישי כי 75% מישפחתי לא אוכלים דגים וה־25% הנותרים (זאת אני) מספקת את תאוותי הדגיות במיסעדות.

מלבד מתכוני־הדגים שבספר, מפוזרים בספר טיפים לבשלנים. הנה שלושה מהם:

אם נותרו לכם דגים מטוגנים, אל תשמרו אותם במקרר לארוחת־הצהריים של יום־המחרת. החמיצו אותם. שימו את הדגים בכלי־זכוכית עמוק, ולפו עליהם לימון, חומץ, פלפל שחור, מלח, ופרוסות־בצל בכמות מספקת ליצירת רוטב על הדגים. אחרי יום או יומיים הם ספגו את הטעמים והם מוכנים לאכילה.

או:

נותר לכם בצל קלוף שלם, או חלקו, שלא נוצל לתבשיל? פרסו את הבצל לפרוסות או לחתיכות בינוניות והכניסו אותו לצנצנת־זכוכית. שיפכו חומץ עד לגובה הבצל. אפשר להשתמש בבצל המוחמץ לבישול, לסלט, לעיטור לדגים או סתם כך. עם חתיכת־לחם.

או:

למה שלא נטגן כמה בצלים גדולים קצוצים, בפעם אחת. עד שישחימו. נעביר אותם לצינצנת ביחד עם שמן־הטיגון ונוציא אותם מהמקרר בעת הצורך. מחזיק במקרר כחודש ימים.

בחודש הספר העצרי עולה דגים דגים 9.500 שקל. אחר־כך אני כבר לא אחראית.

משרת־ציבור סוג ז'

ביום ראשון ה־2.6.85 נסעתי באוטובוס קו 4 לאורך רחוב בן־יהודה בתל־אביב. בתחנת מנדלי עלו לאוטובוס שלוש ילדות בנות 11־10, לובשות מדי בית־ספר ונושאות ילקוטים. הן נכנסו לאוטובוס ואחת מהן הגישה לנהג את הכרטיסיה שלה ואמרה לו משהו שלא שמעתי. „תעופו מכאן, שלושתכן!" צעק הנהג בגסות ושלוש הילדות ההמומות ירדו מהאוטובוס. פניתי לנהג האדיב ושאלתי אותו בשיא־הנימוס מדוע הוא סילק את הילדות. „אני לא חייב לך תשובות." ענה הנהג. מספר האוטובוס היה 54־709־40.

אולי הוא לא חייב לי תשובה, אבל אני מציעה שאחד ממנהלי חברת דן יבקש ממנו לכתוב מאה פעמים „אני משרת־ציבור ותפקידי להיות מנומס."

מִתְגֵי שוקולד

פיסות שוקולד בצורת מקלונים וזעירים לזרייה על עוגות, לפתנים וכיו"ב.

מַרְקוּעַ

ביסקויט: מאפה דק ופריך

ירצו — יאכלו, לא ירצו — ימרחו

חברתי הטבעונית, שכבר הספקתם בוודאי להכיר אותה מכל מיני דברים בלתי־מתקבלים על הדעת שהיא מסרה לי ואני לכם, הודיעה לי

בשמחה גדולה שאם אני מתה להתחיל לטפל בעור־הפנים שלי, יש לי אישור ממנה להתחיל עכשיו. היא הסבירה לי שחברת הלנה רובינשטיין הוציאה לשוק סדרת תכשירי־יופי על בסיס טבעי, ללא תוספת חומרים ותהליכים כימיים.

רוצים לדעת מה בדיוק? בבקשה.

1. קרם ניקוי־פנים עם גרגרי־מישמש ואגוזי־מלך.
2. תחליב־לחות חוחובה (כנראה איזה צמח חשוב)
3. תחליב־לחות מלפפונים
4. קרם לילה מאבוקדו

החברה שלי אמרה שזה טוב מאוד וגם לא כל־כך יקר.

טרחתי וטילפנתי להלנה רובינשטיין כדי שהם יאשרו לי את כל סיפורי הפירות והירקות והם אמרו שהכל נכון וגם שלחו לי תמונה של בחורה יפה שאיכשהו שייכת לעניין. לך תדע אם היא מרחה על עצמה את כל הירקות האלה או סתם אכלה אותם.

על־כל־פנים. אם אתן כל הזמן בעניין טבע בלבד, יש לכן סיבה למסיבה.

פינת בן־יהודה

נורא כעסו עלי מהאקדמיה שכתבתי לכם על השוקולד צ'יפס. מאיפה אני צריכה לדעת ש־קוראים לזה בעברית מתגי שוקולד?

הייתם מאמינים למשל שמרקוע זה פשוט ביסקוויט: מאפה דק ופריך?

ידעתי שלא תאמינו לי, אז הנה צילום של החומר המקורי, כדי שתתייחסו לעניין ברצינות. שאו ברכה.

מציאות

להיות עשיר צריך לדעת, כנראה. השבוע יצא לי לקבל שעור באיך להיות עשיר מגברת אחת. ששולטת היטב בחומר. למשל — הסבירה לי הגברת — אני לא קונה שום דבר אלא אם הוא במיבצע, במכירת־חיסול. אין מיבצע — לא קונים. אפשר לחיות בלי רוב הדברים שאנחנו קונים יום־יום.

עכשיו באה הפצצה. הגברת העשירה הסבירה לי שמהמחקר הפרטי שלה מסתבר שכל חברות־התמרוקים, למשל, מוכרות פחות או יותר את אותם המוצרים, רק בשינוי־אדרת, בשינוי־שם ובשינוי־מחיר. כך גם רוב החברות המייצרות תכשירים לניקוי־הבית, בגדי־ים, בגדים, לבנים, אפילו רהיטים ואפילו־אפילו טלוויזיה. ניסיתי קצת להתווכח. אבל היא אמרה לי: „תיכנסי לחנות שמוכרת חמישה סוגי טלוויזיה, ותנסי לראות הבדל ממשי בתמונה שהן משדרות." מה אגיד לכן? שכנעה אותי.

אז מה שצריך כנראה כדי להיות עשירה זה לקנות כל יום עיתון ולחפש במודעות מי מוכר מה, איפה ובכמה. מה שבמיבצע היא קונה.

נו, ומה את קונה השבוע, שאלתי אותה. השבוע אקנה שמפו לשערות מתוצרת סנוב. באריזה חסכונית של 500 גרם, שעולה בדרך כלל 3.600 שקל, אבל בחודש יוני עבור אותו המחיר אני אקבל כתוספת לשמפו גם סבון וקרם לידיים. אקנה חמישה שמפויים ואיתם אקבל חמישה סבונים וחמש שפופרות קרם ידיים בחינם, והנה יש לי מלאי לכל השנה כמעט.

ומה תעשי עם חמש שפופרות של קרם ידיים (שמתבזבז לאט), שאלתי אותה בתקווה שהנה חפרתי לה בור. אארוז אותן יפה ואתן מתנה לחברה שחוגגת יום־הולדת.

כך אמרה העשירה. חייכה והלכה והשאירה אותי לשלם עבור הקפה והקרואסון שלה. מה אמרתי לכן. צריך לדעת להיות עשיר.

שוופס - טעם מיוחד לאנשים מיוחדים

נשר בראל & שות

בואו להתפעל מאמקור XL

מקרר האפשרויות הבלתי מוגבלות עם סידור הפנים המודולרי הראשון בעולם.

לאחר פיתוח של שנים, מחקרי שוק ארוכים ועבודה מאומצת אמקור מציגה מקרר מהפכני: אמקור XL שעוצב בידי האמן מייקל לקס, ממעצבי המוצר הגדולים בעולם.

אמקור XL - כאילו כל יום מקרר אחר...

ב אמקור XL ניתן לשנות את המבנה הפנימי מדי יום. מיקום המגירות, המדפים, הקופסאות והמגשים אינו קבוע והוא נעשה לפי צרכי הרגע, בהתאם לכמות המזון או סוג האוכל. גמישות זו מאפשרת ניצול מקסימלי של נפח המקרר.

לחסכון במקום – מגירות הבשר, קופסאות הסלט ומגשי קוביות הקרח ניתנים להשחלה ב„מסילת מיכלים" היכולה להיקבע בכל מדף גם במקרר וגם בתא ההקפאה.

אמקור XL - היישר לשולחן

כלי האחסון ב אמקור XL נשלפים ממקומם ואפשר להגיש בהם לשולחן האוכל – עיצובם החיצוני יפאר כל שולחן.
הפינות העגולות, מקילות על הניקוי.
אין צורך לזכור היכן בדיוק הם היו במקרר – הם הרי מתאימים לכל מקום...
עיצוב המגירות, המגשים והקופסאות מעורר רצון לעוד.
כן, זה אפשרי: ניתן לרכוש כלים נוספים בנפרד.

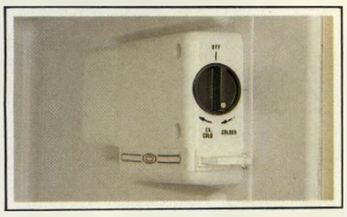
...וגר בקבוק קטשופ עם בקבוק שני ליטר-בדלת

ב אמקור XL מדף הבקבוקים תוכנן לאחסון בקבוקים גדולים, אך הקטנים אינם יוצאים מקופחים: קטשופ, רוטב, או כל בקבוק קטן אחר, מוצמדים היטב למקום ע"י תפסן מיוחד המונע נפילה.

גם מבחוץ הוא נראה מצויין

כבר מבחוץ ניתן לראות את היחודיות של אמקור XL פח רקוע דמוי עור, דלת המקרר נפתחת לימין או לשמאל, ידיות אנכיות דמויות עץ לאורך הדלתות, כיסוי דקורטיבי לגלגלים, פנל תחתון בעיצוב חדש, דוושת רגל לפתיחת המקרר, מפסק תאורה לשומרי שבת.

גימור מושלם והקפדה מקסימלית על כל פרט.
צביעת המקרר נעשתה באבקה – שיטת הצביעה החדישה המעניקה למקרר עמידות לאורך זמן.

עיצוב פנים מודולרי, גמישות באחסון, אפשרויות בלתי מוגבלות וכלים נשלפים הניתנים להגשה לשולחן.

אז איך אפשר שלא להתפעל מ אמקור XL ?

חדש

בואו להתפעל אמקור XL

מקרר האפשרויות הבלתי מוגבלות

שרות
אמפא
שרות ללא תחרות

להשיג בכל חנויות אמפא אצל סוחרים מורשים רשת שקם, מת"מ.

אמקור

(המשך בעמ' הבא)

חדש קוקה-קולה דיאט!

זה הזמן
לקוקה-קולה דיאט
משקה חדש
עם קלוריה אחת בלבד.
לאנשים שאוהבים
לחיות טוב,
להיראות יפה
ולהרגיש נפלא -
יש משקה תוסס
עם הטעם האמיתי
של קוקה-קולה:
קוקה-קולה דיאט.
אם החלטת שזה הזמן
למשקה טעים,
מרווה וקל-
קוקה-קולה דיאט,
בדיוק בשבילך.

שתו קוקה-קולה דיאט

זה הזמן... קוקה-קולה דיאט!

מיוצר בישראל ע"י החברה המרכזית לייצור משקאות קלים בע"מ. יצרן מוסמך של קוקה-קולה.

שידור

צל"ג

ריק מתוכן

● **לטלוויזיה הישראלית**, שבעמל וב־כישרון ראויים־לציון הצליחו מוסדותיה ומנהליה לרוקן את לוח־המישדרים של לילי־שבת מכל תוכן. במעשה־מרכבה מתוחכם הועבר יומן ה־שבוע ליום החמישי בערב, ובמקומו נאלץ עם־ישראל להסתפק במהדורות־חדשות פחות מן הרגילה, שאינה כוללת כימעט כתבות מן השטח.

את התוכנית המקורית סיבה למסיבה יע־בירו בעתיד למוצאי־השבת, כדי שגם הציבור הדתי יוכל לחזות בהפקה היוקרתית, ולהעביר חוויות ביום הראשון בבוקר ביחד עם כל בית־ישראל.

ביום השישי השבוע היה תפריט־השידורים עלוב ביותר, כשלמילוי החור שבין מהדורת־החדשות והסרט האידיוטי, הביא מי שהביא אל המירקע תוכנית־קירקס, כשאפילו בתוכניות־הילדים נגמלו כבר משידור תוכניות כאלה.

התוכנית על הקירקס התחרתה על כתר ה־תוכנית הגרועה עם הסרט השביל האפור. שגם כשהוא נעשה בהולייוד לפני 30 שנה (זו לא הגזמה, הסרט משנת 1955), איש לא חשב שהוא פאר היצירה הקולנועית.

לא ברור מהי המגמה שאליה חותרים מנהלי־הטלוויזיה, הממונים על קביעת לוח־המישדרים לערוץ־טלוויזיה יחידי, לגבי לילי־שבת, שבו יושב כל עם־ישראל מול המירקע (חוץ מן ה־דתיים) ומחכה שיאורו עיניו, והוא רואה חושך.

אולי מגמת היו"ר הדתי של רשות־השידור היא לגרש את היהודים מבתיהם, כדי שייסעו במכונית להצגת־הקולנוע של חצות או למישחק־הקלפים השכונתי.

מאחורי המירקע

לא להיות עורך זקן ומדולדל

מיכה לימור, עורך יומן השבוע, נוסע לגרמניה. להגיד על מישהו בטלוויזיה שהוא נוסע לגרמניה, זה כמו לזרוק פצצה, אחרי הפרשה הסבוכה שהתגלתה עם נסיעתו של **מיכאל קרפין**, עורך מבט לגרמניה. לימור נוסע כאורח של הטלוויזיה הבווארית במינכן. המפיקה מישדר הנקרא בגרמנית „ולט־שפיגל" („ראי־העולם"), תוכנית המקבילה ליומן אירועים. הדברים ש־אינם רומים קשורים, כמובן, בתקציבים, במיספר הכתבים, ביעילות ובמצלמות האלקטרוניות (שיש לגרמנים, כמובן).

לכמה זמן אתה נוסע?

„אני לא יודע!"

מה זאת אומרת? יש לך כרטיס לכיוון אחד?

„תראי, אם יציעו לי עבודה שם, אני אשקול את ההצעה בחיוב. אבל ברצינות, אני נוסע ל־חודשיים."

אומרים שאתה שוקל לעזוב את עריכת יומן השבוע.

„האמת היא שבמלאת שלוש שנים להכותני ביומן..."

ובמלאת שלוש שנים למילחמת־הלבנון...

„את יודעת שהיומן הראשון שערכתי שודר בדיוק כשפרצה המילחמה. אני זוכר את יום השישי הזה. היו עיצומים בטלוויזיה, ואז נודע לנו על הפצצת חיל־האוויר בביירות והעיצומים הופ־סקו בגלל פעולת צה"ל. ביום הראשון נכנסו כוחותינו ללבנון. אז, כמו שהתחלתי לומר, אחרי שלוש שנים היו לי הירהורים בעניין. חשבתי שבעצם כל אחד מקורמי בתפקיד שירת קדנציה של שלוש שנים, גם **יעקב אחימאיר** ויורם **רונן**. כשדיברתי עם הממונים ע"י על פרישתי, התחילה מילחמת היומן. וכשיש מילחמה אי־אפשר לסגת. הסרתי את המחשבה. עד שהיומן חזר להיות משודר. כשהזמינו אותי לגרמניה, התחלתי להרהר שוב. הממונים פנו אליי ואמרו: תחזור ונדבר."

אומרים שאינך מרוצה מאיכותו של „היומן" בצורתו החדשה. מאז שעבר ליום החמישי בערב.

„יש יומנים שאני מרוצה מהם, ויש שאיני מרוצה. בסך־הכל יש גם בעיות עם כוח־אדם ועם ציוד. בכל מיקרה החופשה אינה קשורה לזה, וגם לא ההירהורי־הפרישה. אחרי שלוש שנים אדם ממצה את עצמו, וצריך לחזור לשטח ולעשות כתבות, אחרת הוא הופך להיות עורך זקן ו־מדולדל."

דורי גילבוע יחליף את לימור לתקופת היעדרותו, החל בתחילת חודש יולי.

אברהם בורג
„אתה שתצני"

מאחורי המיקרופון

סוב־יודיצה או לא

אחד הקטעים שלא שודרו בתוכנית ההומור והסאטירה של גל"ץ יתוש בראש. היה שיר של **חיים חפר**. הוא כתב לכבוד התוכנית שיר בן ארבעה בתים, הנקרא הוא היה בחור סבבה. הנוגע לחברי אירגון הטרור היהודי:

„הוא היה בחור סבבה / שש דקות גר מכפר־סבא / עם־ישראל־חי בער בעצמותיו. / הוא היה המי־זומי / גם רתי, גם לאומי / וגם את החוק לקח הוא לידיו...

„לכאורה האיש רוצה / אך אצלנו ישתבח / ומשיח יקראו לו ידידיו. / ורק אלוהים מעל / ידמע על הנבל / שרק את החוק לקח הוא בידיו."

בתיה שושני, מפיקה ועורכת יתוש בראש. השמיעה **לרון בן־ישי**, מפקד גל"ץ, חלק מן התוכנית לפני עריכתה הסופית ושידורה. בן־ישי חשב ששירו של חיים חפר פוגע בכללי סוב־יודיצה, והציע שלא לכלול אותו בשידור. הוא אף טילפן לח"כ שולמית אלוני, שהיא גם עורכת־דין, והתייעץ איתה. אלוני הודתה בחצי־פה שהעניין הוא סוב־יודיצה, אך אמרה שבעניין זה הדברים אינם חד־משמעיים.

השיר לא הוכנס לשידור. ביום הרביעי בבוקר הוא פורסם במלואו במוסף דבר אחר של היומון דבר. כשמסר חפר את השיר לדבר. לא ידע שהוא לא ישודר בגלי־צה"ל.

שוב נפתחות המגירות

התוכנית מגירות הלב. בעריכתה ובהגשתה של **עדנה עברון**, חוזרת אל המיקרופון בגלי־צה"ל. המרואיין הראשון, בתוכנית שתשודר ביום השישי הקרוב ב־7 בערב, הוא אברהם („אברום") בורג, בנו של השר יוסף בורג.

עברון שאלה אותו, בין השאר, איך זה לחיות תחת צילו של איש ענק כאביו. בורג הצעיר סיפר שהיה ילד בודד ואמר: „כשהייתי בכיתה ב' בא אליי ילד אחד, סתם ככה, והטיח בפרצופי: „אני לא אהיה חבר שלך! אתה שחצן! אתה בן של שר! אפרופו, אבא שלו היום מזכיר־הכנסת."

הוא המשיך וסיפר שחברים לא באו לבקר אותו בבית, „כנראה לא אוהבים לבוא אל השררה הביתה."

כששאלה אותו עברון אם אינו חושש ש־עכשיו, כשיוא יועץ ראש־הממשלה לענייני תפוצות, הפך חלק מן השררה, ענה שהוא חושש מאוד. הוא אמר שיש הרבה מיכתבים ושיחות טלפון שהוא מקבל בחלק מתפקידו, ולצערו על הרבה מהם הוא נאלץ, מכל מיני סיבות, לענות בצורה סתמית ופורמלית. „בשביל אלה (שלהם הוא עונה כך) אני בוודאי מצטייר כמתנשא ויהיר, ואולי הדוגמה המגוחכת שעולה בדמיון היא זו של הסידרה הטלוויזיונית יס מיניסטר (כז, ארזני השר), שכל מה שמופיע שם הוא אמת לאמיתה. אתה נכנס למיסדרון מסויים, מתלבש בבגדים של המיסדרון הזה, צוחק על הבדיחות של המיסדרון, הגיחוכים שלך, והידע שלך, הם אחרים לגמרי ממה שהציבור יודע."

הוא סיפר על שירותו הצבאי, ואמר שהיה חייל מצטיין בצורה מופרזת, מכיוון שזה היה המיבחן האוביקטיבי הראשון שלו: „אף אחד לא יכול להגיד לך שאתה רץ הכי מהר בפלוגה מפני שאתה בנו של..."

בתוככי הרשות

„ראגה או יאוש"

כתבים ואנשי־הנהלה בכירים ברשות־השידור התאספו ביום החמישי במרכז־ההדרכה של ה־רשות בירושלים, להרצאה שנתן **יצחק זמיר**, היועץ המישפטי לממשלה, על בעיות מישפטיות הכרוכות באמצעי־התיקשורת.

הוא סיפר שהוא מקבל מיספר עצום של תלונות על אמצעי־התיקשורת ורשות־השידור. יום־יום מבקשים ממנו לתבוע את העיתונות הכתובה והאלקטרונית לדין. חוק־העיתונות הוא חוק מנדטורי מ־1929, ולפי אחד הסעיפים בו רשאי שר־הפנים להורות על סגירת עיתון, אם לדעתו הוא מעורר דאגה או יאוש בציבור. החוק אינו מופעל, למרבה המזל.

בסיום ההרצאה שאלו הנוכחים שאלות, כל־לית וגם ספציפיות לרשות־השידור.

רפיק חלבי שאל על נסיעתו של העיתונאי אמנון קפליוק לירדן, ועל החלטתו של זמיר להעמידו לדין, בעוד שפוליטיקאים נפגשים עם אישים ירדנים ואנשי אש"ף. זמיר ענה שאין איסור להיפגש עם אנשי אש"ף. החוק אוסר נסיעה למדינות ערביות ללא אישור. צפון־אפרי־קה אינה נכללת בקטגוריה זו.

חלבי גם שאל איך יתכן שחברי הוועד־המנהל של רשות־השידור עושים שדולה אצל הפולי־טיקאים, ואם מותר להם להיפגש עם שרים.

זמיר ענה שאינו מוכן להשיב על השאלה, אך אין איסור על כל אזרח בישראל להיפגש עם שרים.

אדמונד סחייק, מנהל הרדיו בערבית, אמר שהוועד־המנהל מונע מהמנכ"ל לנהל. „פנינו אליך בנושא, ואתה לא התייחסת."

זמיר השיב שהעניין בבדיקה, ואין הוא יכול להגיב.

צל"ש בודד בחוכנית

כתב אורן
ללא עזרה

איש אינו יודע היכן נקבר אלי כהן, ואם יש עדיין שרידי־גופה. יש הטוענים שהגופה נשרפה, ושהאפר פוזר. הראייה לכך היא שגופתו של אלי כהן לא שימשה כקלף־מיקוח במשא־ומתן ש־נערך לחילופי־שבויים במשך כל השנים.

אחרי שידור הכתבה יצא יעקב כרוז, אז איש בכיר במוסד, שאף התראיין ארוכות לכתבה, נגד אורן וטען שהכתבה לא היתה מאוזנת, ושהמוסד הותקף ללא פרופורציה. מסתבר שכרוז תקף גם הוא את המודיעין, שגייס את אלי כהן ואת מפקד־דיו. קטעים אלה לא הוכנסו לשידור משיקולי עריכה.

אורן הצליח בפעם הראשונה לערער את החומה סביב המנגנונים העלומים. ובפעם ה־ראשונה העלה ספק מבוסס אם לכידתו של אלי כהן היתה הכרחית. הוא האיר את הצד החשוך בכל הפרשה, הקשור למפקדיו של אלי, ששלחו אותו לדמשק ורצו ממנו תוצרת. „הוא הפך להיות סופרמרקט," אמר מישהו על אלי כהן. „ביקשו ממנו דברים בכל הנושאים: למצוא פושע נאצי, לברר גורלו של חייל שנעלם, לבדוק מה עלה בגורלו של זחל"ם שהתפוצץ. ואילו מטרת הש־ליחות שלו היתה להיות סוכן רדום בדמשק להפ־עלה בשעת־חירום."

● **לאיתן אורן**, כתב הטלוויזיה, על כתבה יוצאת־מן־הכלל: „בודד בדמשק". אורן הצליח, אחרי 20 שנה לתלייתו של אלי כהן, לשפוך אור על אחד המיתוסים הגדולים של מדינת־ישראל. זו הפעם הראשונה שמישהו העז לתקוף בצורה גלויה כל־כך את מנגנוני המוסד, שהפעילו את אלי כהן, ולגלות בקיעים בתעלומה שהיתה לאגדה.

לפני חמש שנים, כשמלאו 15 שנה לתלייתו של אלי כהן, התחיל אורן לצלם כתבה עליו ליומן השבוע. הוא התחיל לערוך את התחקיר, ואף לצלם חלק מן הכתבה. אז גם נפגש ויצר קשרים עם מישפחתו של אלי כהן. בגלל סיבות טכניות הקשורות בטלוויזיה, לא סיים אורן את צילום הכתבה, והיא לא שודרה.

הפעם המשיך את משימתו. הוא ערך תחקיר מוקדם, שארך חודשיים ימים. במהלכם הגיש חמש בקשות למוסדות־הביטחון לעזרה, לחומר, לראיונות. כל הבקשות נדחו. את כל החומר אסף בעצמו. גם את התמונות שנראו בכתבה, של המקומות שבהם גר ובילה אלי כהן בדרום־אמריקה, השיג אורן בעצמו. הוא שלח קרובי־מישפחה שלו לכתובות מדוייקות, שאליהן היה קשור אלי כהן, וביקש שיצלמו עבורו את ה־תמונות.

אחר־כך עבר מסע מורט־עצבים עד שהגיע לידיו הסרט המקורי, ובו צילום־טלוויזיה נדיר של אלי כהן התלוי בכיכר בדמשק, ועל גופו שלט. „ידעתי שהיתה שם טלוויזיה," סיפר אורן, „התקשרתי עם חברת ויז־ניוז. שצילמה בדמשק. בתחילה הם הכחישו שיש סרט כזה. לקח שבועות עד שקיבלנו במערכת מעטפה חומה קטנה. הנחנו את הסרט על שולחן־העריכה וקיבלנו שוק. זה קטע נדיר של 41 שניות שלא שודר מעולם. 41 שניות, כמו שניה על כל שנת חיים של אלי כהן."

שאר התצלומים נלקחו מארכיונים בנבירות של ימים ושבועות. חלק מן הצילומים היו שיח־זורים, כמו בית־הסוהר. הצילומים נעשו בכלא־שכם, שהוא כלא ישן ומתאים לתיאורים של בית־הסוהר בדמשק.

היד המתקתקת את סימני־המורס היא ידו של **מיכאל** („מיקי") **גורדוס** (המכונה „קשבנו"), והוא גם הקליט עבור אורן את אות־התחנה ה־סורית.

הקטע שבו משוחזרים החיפושים האלחוטיים אחרי שידוריו של אלי כהן מדמשק צולם בעזרת ניידת־שידור של גלי־צה"ל, וקריינים מן הט־לוויזיה הערבית עזרו להכניס לאווירה הסורית.

חלק גדול מן החומר שאסף איתן אורן נפסל לשידור על־ידי הצנזורה. קטע אחד שניצל, במיקרה, היה קשור במורים, אחיו של אלי כהן, שעבד גם הוא במוסד באותה המחלקה שבה עבד אחיו, ולעיתים קרובות היה מפענח את מיברקיו מדמשק. הצנזורה לא רצתה לאשר לשידור את סיפורו של מוריס, עד שסיפר אברהם, האח הקטן, שהפרטים הופיעו כבר לפני חמש שנים בתוכנית שרתי לך. ארצי עם **דן אלמגור**, ושודרו אז. מוריס סיפר שם שעבר במוסד. אורן ניגש מייד לארכיון־הטלוויזיה, ואחרי חיפושים רבים גילה את הקטע הרלוונטי, הוציא את אנשי־הצנזורה לצפות בו, ורק אז אישרו אלה את הופעתו של האח מוריס על המסך.

מוריס סיפר (בקטע שלא שודר) איך קיבל יום אחד מיברק מדמשק, שבו אלי מודיע למפקדיו שקיבל מכשיר־טלפון. מוריס חרט בזיכרונו את מיספר הטלפון. כשהגיע אלי כהן לחופשה לארץ, נודע לו שמוריס קיבל אף הוא מכשיר־טלפון, והוא ביקש לרשום את מיספרו. מוריס, כמו כדי לבחון את אחיו, התחיל לומר לו את המיספר בדמשק שזכר. אלי כהן החוויר, כך מספר אחיו, אך המשיך לרשום. כשסיים רץ לטלפון ונזף במפקדיו. אלי כהן לא ידע שאחיו עובר גם הוא במוסד.

אלי ונדיה כהן ביום־חתונתם
רדום לשעת־חירום

ההרשעה תלויה בשרשרת-הזהב

כך נמצאה סימי פרץ הקשישה: מתה, מתחת למיזרונים שערמו עליה, כשידיה קשורות ופיה סתום

השודדים חסרי־המזל לא ידעו כי הגורל היתל בהם. הכסף, בגללו פרצו לבית, נמצא בדיוק באותם מזרנים שערמו על הישישה. הכסף נשאר שם עד שבני־המישפחה, שחזרו הביתה, מצאו את סימי מתה מתחת לערימת־המזרנים מלאי־הכסף.

נתיחת־הגופה הראתה כי הישישה, שכנראה נאבקה בתוקפיה, נחנקה עקב סתימת פיה בסרט הדביק וכיסויה במזרנים.

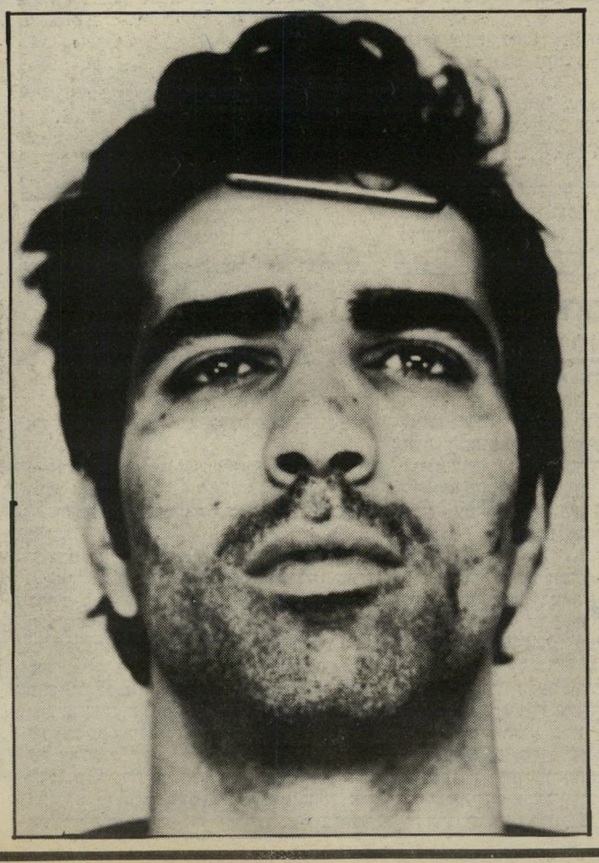
המישטרה גבתה עדויות מבני־המישפחה, ערכה רשימה של התכ־שיטים שנגנבו מעל גופה של המנוחה והחלה בחקירה. אולם עברו ארבע שנים והחשודים לא נתגלו.

בשנת 1984 פנה עבריין, שישב בכלא, למישטרה, וביקש לעשות עיס־קה. הוא הבטיח לפענח פרשת־רצח תמורת סגירת כמה תיקים נגדו. המישטרה חקרה את העבריין, מאיר שייאר, והוא סיפר, כי בעת שישב בכ־לא פגש עצור בשם יחזקאל שמאי. השניים פתחו את לבם אחד בפני רעהו ואז גילה לו שמאי כי בשנת 1980 היה שותף לרצח סימי פרץ ביפו וגנב את תכשיטיה. שמאי סיפר לשייאר, כי שותפו לפשע היה עבריין מתל־כביר, ששמו דויד עמר.

המישטרה והפרקליטות בדקו את האינפורמציה שמסר שייאר. הקליטו את שיחתו עם שמאי והחליטו לעשות איתו את העיסקה.

מאותו רגע היה עמר חשוד ברצח הישישה. הוא נעצר עד תום ההליכים והמישטרה עשתה לו תרגיל מחוכם. השוטרים התירו לעמר לטלפן לאשתו מבית־המעצר, אך הם שמו ציתות לקו. בשיחה אמר הנאשם לאשתו, רבקה, שתלך לאדם בשם משה פרנקו והוא יעזור לה להשיג כסף כדי לשכור עורך־דין. עמר הכחיש בפני המישטרה כל קשר לפשע וטען, כי הוא חף מפ־

ב אוקטובר 1980 עסקה סימי פרץ, בת הששים, בניקוי ביתה בתל־כביר, כאשר הפתיעו אותה שו־דדים. הם גברו על האשה כבדת־הגוף, סתמו את פיה בפיסת סרט מבודד בצבע ירוק, השכיבו אותה על ריצפת־המיטבח וערמו עליה ערימה גדולה של מזרנים.

לשודדים היה, כנראה, מידע מוקדם כי בביתה של פרץ נמצא כסף מזומן

למי היתה שייכת שרשרת הזהב — לסימי פרץ שנרצחה (מימין עם נכדה) או לאשתו של דויד עמר (משמאל) הנאשם ברציחתה?

ותכשיטים. הם הסירו קודם כל את תכשיטי־הזהב הרבים שענדה הישישה על גופה, ואחר־כך פנו וחיטטו בכל מקום בבית. הם חיפשו בארונות ובמ־גירות ואף התכו בסכין תיקים וארי־נקים שמצאו תלויים על הקיר, אך לא מצאו כסף. הם עזבו את הבית והשאירו את האשה תחת ערימת־המזרנים.

שע. אליבי לא יכול היה, כמובן, לספק אחרי ארבע שנים.

המישטרה מיהרה לערוך חיפוש בביתו של פרנקו ומצאה שם תכשיטי־זהב שונים. התכשיטים נאספו והובאו לזיהוי בפני בני־משפחתה של סימי פרץ. חלק גדול מהתכשיטים לא זוהה על־ידי בני־המישפחה, רק שרשרת־זהב עשויה חוליות־חוליות ותליון בצורת פרסה משובץ אבני־חן כחולות, זוהו על־ידי בעלה של הנרצחת ועל־ידי בתה.

פרנקו נחקר על־ידי המישטרה והודה, כי עמר מכר לו את שרשרת־הזהב הזו. התובעת פנינה דבורין השתמשה בשרשרת־הזהב כראיה מרכזית בתיק הרצח. ראיה המוכיחה את הקשר בין הנאשם לרצח הישישה.

לשמוע את רטט הקול

כ אשר הגיע מועד המישפט, התברר כי לתביעה נולד קושי גדול, שכמעט ואין דרך להתגבר עליו. העד העיקרי בתיק, יחזקאל שמאי, שהודה בביצוע הפשע יחד עם עמר, התאבד בתליה בבית־המעצר.

בידי התביעה היו אמנם עדותו המוקלטת של העד שהתאבד ואפילו סרט וידיאו, בו נראה האיש חוזר על עדותו, אולם דיני־הראיות מנעו מהתובעת לעשות שימוש בעדות חשובה זו.

מיד, ברגע שניסתה התובעת להעלות חלקיק מעדותו של המתאבד בבית־המישפט, קפץ הסניגור, עורך־הדין מנחם רובינשטיין, וטען בפני השופטים שאין בידה לעשות כן. על־פי החוק קבילה עדות רק אם ניתנה בפני בית־המישפט. המטרה היא שהשופטים יוכלו להתרשם מהעד, לראות את הבעות־פניו ולשמוע את רטט־קולו. על העד גם לעמוד לחקירה נגדית בידי עורך־דין של הצד שכנגד ורק אז תהיה העדות קבילה ותוכל לשמש ראיה בתיק.

נסיון של מאות שנים גיבש את ההלכה המישפטית כי עד שאיננו עומד בפני בית־המישפט ואיננו נחקר חקירה נגדית על עדותו, כאילו לא העיד. הדבר מקשה אמנם על התביעה, שאיננה יכולה להשתמש בעדות חשובה, אם ניתנה במישטרה או במקום אחר והעד אינו בא לבית־המישפט. רק במקרים חריגים קבילה עדות חיצונית כזו, ומקרים אלה מועטים מאוד. אחד המקרים הוא כאשר העדות היא עדותו של שכיב־מרע. החוק מניח, כי אדם השוכב על ערש־דווי, ויודע כי מותו קרוב, לא ישקר כדי להפליל אדם אחר או להתנקם בו. ולכן כאשר גוסס מוסר עדות בידעו כי הוא עומד למות בכל רגע, תהיה עדות זו קבילה למרות שניתנה מחוץ לבית־המישפט. אלא שעדותו של שמאי לא היתה עדות שכיב־מרע. כאשר מסר שמאי את עדותו היה עדיין בריא מאוד ולא ידע כי מותו קרוב. לכן לא חל על עדות זו החריג המיוחד של החוק.

התובעת, עורכת־הדין דבורין, שהיא פרקליטה מנוסה, ניסתה להכניס את עדותו החיונית של שמאי דרך חריג אחר בחוק, חריג שנתקבל על־ידי הכנסת רק לפני שנים מעטות והוא שנוי עד היום במחלוקת. החריג הזה, הידוע למישפטנים כסעיף 10 א', אומר כי ניתן לקבל עדותו של אדם שנמסרה מחוץ לבית־המישפט, אם נעלם לאחר מכן, או מת, בעקבות השפעה פסולה של הנאשם או שליחיו.

התובעת ניסתה לשכנע את בית־המישפט כי שמאי התאבד מכיוון שחש מנקמתו של עמר ובני־משפחתו. לוא היתה התביעה מוכיחה זאת, היתה עדותו של שמאי הופכת קבילה ונית־נת להגשה בפני בית־המישפט.

אולם עורך־הדין רובינשטיין טען ארוכות כדי לסתור את טיעונה של התביעה. הוא אמר לבית־המישפט כי מניעיו של העד להתאבדות נותרו עלומים. „זה סביר באותה מידה שהתאבד בגלל אהבה נכזבת או חשש ממחלה, ולא בגלל פחד מהנאשם," טען הסניגור ודרש לפסול את העדות.

השופטים ברקו את הענין והחליטו, כי אינם מקבלים את עדותו של שמאי ולכן לא תוכל התביעה גם להביא כל עדות אחרת המתייחסת אליה. כאשר עלה על דוכן־העדים מאיר שייאר, שעשה את העיסקה עם הפרקליטות ורצה להעיד ששמאי התוודה בפניו על הרצח, לא ניתן היה לחקור אותו אפילו מילה אחת על סיפורו של שמאי. שאיננו קביל בבית־המישפט.

לראות את השרשרת

כ כך נשמט הנדבך העיקרי מראיות התביעה, ותכשיטי־הזהב שנמצאו אצל פרנקו, ואשר נמכרו לו על־ידי עמר, קיבלו חשיבות ראשונה במעלה.

בני מישפחת הנרצחת טענו כי שרשרת־הזהב העשויה חוליות־חוליות, היתה תמיד על צווארה של המנוחה, למרות ששכחו לדווח על שרשרת זו ברשימת התכשיטים שמסרו למישטרה מיד לאחר הרצח. הם לא ידעו לומר מה היה אורכה של השרשרת, מכיוון שהאשה נהגה לענוד אותה מתחת לבגדיה, אולם הם היו נחושים בדעתם שאת השרשרת הזו, כמו את רוב תכשיטי־הזהב שלה, הביאה איתה האם עוד ממארוקו.

כאשר הגיע מועד פרשת־ההגנה, הפתיע הסניגור את בית־המישפט. הוא ביקש להגיש כראיה שרשרת־זהב נוספת. גם שרשרת זו עשויה חוליות־חוליות ונראית זהה בכל לשרשרת שהציגה התביעה. „אין כל מחלוקת שהשרשרת היא של הנאשם. לאשתו היתה שרשרת־זהב כזו מזה שנים רבות. כאשר נזקק עמר לכסף, הוא חתך את השרשרת הארוכה לשניים ומכר את חציה לפרנקו, שם נמצא החצי על־ידי המישטרה," טען הסניגור.

היה ברור, כי אפילו זהים שני חלקי השרשרת, עדיין יהיה על הנאשם להוכיח מאיזה תאריך השרשרת בידיו, מכיוון שאם היא הגיעה לרשותו רק לאחר רצח הישישה לא תוכל עובדת רצח סימי פרץ. באחת הונצחה חגיגת בר־מיצווה ובשני הונצחה חתונה. מתוך קלטות אלה צילם הסניגור שתי תמונות. בתמונות נראים בני־המישפחה החוגגים ואיתם גם רבקה עמר. אשתו של הנאשם. כאשר הוגדלו התמונות בידי צלם מומחה נראה בבירור, כי רבקה עמר עונדת על צווארה שרשרת־זהב העשויה חוליות־חוליות. ואורכה של השרשרת מתאים לשתי השרשרות שהוגשו לבית־המישפט. האחת על־ידי התביעה והשניה על־ידי הסניגוריה.

„מאחר שרואים בבירור, כי שרשרת־הזהב הארוכה, עוד לפני שנחתכה לשתיים, היתה ברשות משפחת עמר עוד כשנתיים לפני רצח הישישה, יש בכך לפחות כדי להטיל ספק סביר בחשיבותה של הראיה שהוגשה על־ידי התביעה," סיכם הסניגור.

המישפט הסתיים, וכעת יושבים השופטים יעקב מלץ, יוסף גולדברג ושרה סירוטה על המדוכה, כדי להחליט אם הוגשו להם ראיות מספיקות כדי להרשיע את עמר ברצח המתועב של הישישה, או שמא נותר ספק סביר בראיות התביעה.

אילנה אלון

השרשרת על צווארה רבקה, אשת הנאשם (למטה, בקטעים מוגדלים מתצלומי שמחות)

האם זו השרשרת? על צווארה של רבקה עמר (קיצונית מימין) נראית שרשרת הזהב השנויה במחלוקת. לדברי התביעה נגבה השרשרת מהישישה שנרצחה.

הוכחה מישפטית דויד עמר ואשתו כשעל צווארה השרשרת. התמונה צולמה בבר־מיצווה לפני רצח הישישה. הקלטת עליה צולמה הוגשה לבית־המישפט.

הגדולה בחנויות אבי מודל נפתחה בתל־אביב

ברח' קלישר 21 נפתחה חנות המפעל החדשה של אבי מודל. שתי קומות מפוארות של בית אופנה משוכלל ומודרני.

צריך הרבה אומץ כדי לפתוח בימים אלה, חנות כזאת וכבר נתבשרנו על פתיחתן הקרובה של השמינית והתשיעית ברשת — ברמת־גן וברעננה

מאת: **ש. אביבית**

הזמינו אותי לפתיחה של בית אבי מודל החדש — ובאתי. אני מתביישת להודות, אבל אני מאד אוהבת פרמיירות. אולי זהו ריחו של הצבע הטרי, אולי הבגדים החדשים, או שמא זהו קיסמם של האנשים והנשים היפות של הקיץ — **אני, פרמיירות לא מספידה.**

נקודה!

במקום שבו עמד לפני כן מבנה מתקופת תל־אביב הקטנה, עיצב הארכיטקט הצעיר בית אופנה חדיש ומודרני. תוך שילוב של טוב טעם ופשטות, כשהתוצאה שובת עין. זהו, לטעמי, בית האופנה היפה באיזור

ברגעים חגיגיים אלה אני תמיד מסוקרנת לדעת, מה יש לבעל הבית להגיד. היה לי קשה לתפוס את **אבי שהם** המנכ"ל. אבל אחרי כמה „טיולים" מקומה אחת לשניה הצלחתי להושיב אותו לריאלוג קצר.

אני: (מחייכת) אבי שהם. ראשית מגיע לך מזל טוב.

אבי: (מחייך בחזרה) תודה רבה.

אני: אבי. תמכור לי בשלושה משפטים את חנות המפעל החדשה שלכם.

אבי: חנות המפעל החדשה היא גם חנות הדגל של הרשת כולה. שתי קומות של בית האופנה. הראשונה, לקהל הרחב, השניה, מחלקה סיטונאית. האשה שבאה לקנות — תקנה, וזו שבאה לבלות, להסתכל וליהנות — תיהנה.

אני: מיהן הנשים הלובשות אבי מודל?

אבי: זה מתחיל בגיל 18 ואפילו

אבי מודל – חנות המפעל קלישר 21

לפני כן. הצעירות האלה קונות בעיקר את המכנסיים שלנו. זה ממשיך עם נשים צעירות בגילאי 20–30 וגם נשים יותר מבוגרות, האוהבות להתלבש וחשוב להן להראות במיטבן כל הזמן. בקיצור, נשים מגיל 18 עד גיל 40 מסתדרות יופי עם האופנה שלנו.

אני: (מנסה להקשות) איך זה יכול להיות שאשה בת ארבעים תתלבש כמו פרגית בת 17?

אבי: את זה את אמרת, זה לא מה שאני אמרתי! אבל במפעל המייצר למעלה מ־60.000!!! פריטי לבוש בעונה, ביותר מ־150 דגמים שונים, האמיני לי שגם פרגית בת שמונה עשרה וגם ליידי בת ארבעים יכולות להסתדר יופי. את מכירה הרבה מפעלים בארץ עם כושר ייצור כזה?

אני: (עדיין ממשיכה להקשות) אם הייצור של אבי מודל כל־כך גדול, האם אין זה הופך אתכם לאופנה עממית?

אבי: (בשלווה אמיתית) תראי, אם אופנה עממית היא זו שהעם לובש אותה, אזי אני מסכים שתכני אותי אופנה עממית. אבי מודל מייצר אופנה שנשות ישראל, לא כולן, אבל רבות מהן, אוהבות ללבוש. אף אחד לא יעז לקרא ל„סיור קארדין" או „קלוין קליין" יצרני אופנה עממית והם מוכרים מאות אלפי פריטי לבוש, נכון?

אני: איפה אפשר למצא את האופנה של אבי מודל?

אבי: קודם כל אצלך בארון. כי אם תפשפשי בדש בגדיך, יש סיכוי טוב שתגלי שיש לך משהו של אבי מודל, ודווקא בגד שאת יותר אוהבת ללבוש. לאבי מודל רשת של שבע חנויות אופנה בארץ, ובקרוב, תיפתחנה השמינית והתשיעית שלנו.

אני: אפשר לדעת איפה?

אבי: כן, זה לא סוד. בר"ג וברעננה. כפי שאמרתי, יש לנו רשת משלנו ועוד חנויות אופנה רבות שבחרנו לעבוד איתן. לא תמצאי את אבי מודל ברשתות השיווק הגדולות.

אני: למה?

אבי: ככה.

אני: איך צריכה להרגיש אשה שלובשת אבי מודל?

אבי: (בבדיחות) אם היא קונה את המידה הנכונה, היא אמורה להרגיש מצויין. עכשיו ברצינות, הייתי אומר שהבגדים שלנו, אם נסתכל על כך מבחינה פילוסופית, מתאימים לאישיות של הנשים הלובשות אותם. למה הכוונה? בגד זה לא רק כיסוי לגוף. תפקידו להעניק לאשה הרגשה טובה וביטחון עצמי. היא צריכה לחוש שהבגד שלה משרת אותה, הולך איתה ומחמיא לה ולא מביך אותה. אני מאמין, שהבגדים שלנו עושים את „השרות" הזה.

אני: אבי. לסיום, מה מייחד את רשת החנויות של אבי מודל מרשתות אופנה אחרות?

אבי: ברשותך, אני אדבר על הרשת שלי, בלי השוואה לאחרות. ההישג הגדול ביותר שלנו. הוא לדעתי, הקשר האינטימי שהצלחנו לפתח בכל חנות, עם חוג הלקוחות שלה הצלחנו למצוא את השילוב בין חנות מפעל המאפשרת מבחר גדול ועשיר של דגמים, בשפע מידות וצבעים, מבלי לאבד את הטיפול האינטימי והאישי שהלקוחות אוהבות לקבל בבוטיק. מי שנהנה מכך הן הלקוחות שלנו – **מגיע להן!**

רח' ביאליק בר"ג מחכה ל„שמינית" של אבי מודל

זקני צפת, בתיאום עם זקני ר"ג, מודיעים, שמזמן לא הייתה שימחה גדולה בעיר רמת־גן, כמו זו שהייתה בהיוודע לתושבות המקום, כי בקרוב תיפתח ברח' ביאליק שלהן „השמינית" ברשת אבי מודל. רח' ביאליק, שהוא ללא ספק מהיפים ברחובות הארץ, חוזר לימים הטובים שלו. **כי אם יש אבי מודל בעיר — סימן שרח' ביאליק שוב באופנה!**

... ובשורה גם לתושבות רעננה — „התשיעית" ברשת היא שלכן!

את רחוב אחוזה ברעננה אין צורך להציג. הליצנים אומרים שהרחוב הראשי בעיר גדול יותר מרעננה עצמה. „נכון, רעננה אינה גדולה" — אומר אבי שהם, „אבל משום מה, וקשה לי להסביר מדוע, יש לי סימפטיה חזקה למקום. מה גם שנוכחנו שלנשות רעננה יש מודעות גבוהה לאופנה והן אינן מרגישות צורך לרוץ לדיזינגוף בשביל להתלבש". אם כך, אני שמחה להיות הראשונה לבשר לכן, תושבות רעננה, שבקרוב מאד תיפתח ברח' אחוזה „התשיעית" ברשת של **אבי מודל** והיא, כך מבטיחים לי, תהיה יפה ומשוכללת כמו כל האחרות.

האופנה הרעננה של אבי מודל מגיעה לרעננה.

"מציצים לתא ההלבשה"

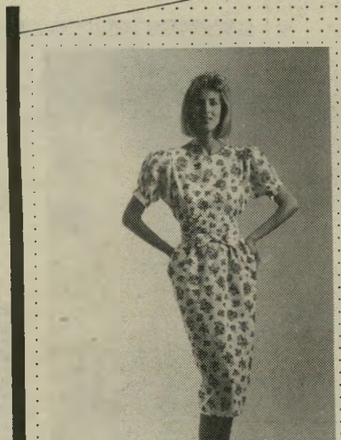

שמלה בד ויסקוזה ברפוס עדין – גב בגיזרת בגד־ים

טריקו רומנטי באורך ¾ (יכולה לשמש כשמלה)

ה„מלאכיות" של אבי מודל

כשמדברים על אופנה, חושבים על תצוגות אופנה. ומה שווה תצוגה יפה ללא דוגמניות יפות?

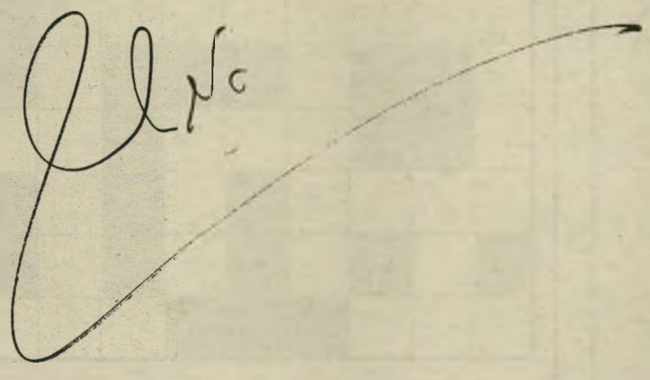
אבי מודל מקיים תצוגות רבות במשך השנה ולאט לאט התגבש צוות נאמן של דוגמניות שאוהבות לעבוד עם אבי והוא אוהב לעבוד איתן. **דנה וכסלר, דורית יולינק, טימונה גוזמן, עירית אלטמן, קיטי ממן וברברה טננבאום. ה„אסיות"** של הדוגמניות בארץ עובדות קשה ב**אבי מודל**. היום, תצוגה בחיפה ומחר, מדרימים עד לבאר־שבע לתצוגה — הפנינג ביום הסטודנט. „הן מאה אחוז" אומר אבי „יפות. אבל בכלל לא מפונקות. אחראיות. דייקניות ומציגות את הבגדים שלנו בצורה נהדרת".

שמלת שנות ה־30 בד כותנה

צילום: אלדד מאסטרי, דוגמנית: דורית יולינק

תודה

...מקרב לב לכל ידידינו המברכים

אגיש – הובלה בינלאומית בע"מ, ריב"ל 18 ת"א, 371282

אדגר – תעשית טכסטיל בע"מ, נחלת בנימין 28 ת"א, 661287

אמי גרוסמן בע"מ – יצרני סריגים ואריגים אופנתיים. נחלת בנימין 51 ת"א 621177

אמזלג אלברט – קבלן שלד. תוספות לבנינים ועבודות שיפוצים כלליים. קיבוץ גלויות 24 בת־ים (גם שלמה המלך 54 ת"א), 871258

אפרתי בע"מ – יעוץ והנהלת חשבונות. ביאליק 71 ר"ג, 731636

אקהאוס – אביזרים אופנתיים. זבולון 10 ת"א 823234

בני סגס – חשמלאות. דיזנגוף 40, 282330

ש. בר־אהרון – רקמה ותחרה. כפר גלעדי 5 ת"א, 825516

ברקוביץ עזרא – מסגרות ואינסטלציה. שטרית 27 ת"א, 809719

ג'קדור – ייצור־יבוא יצוא ושיווק חגורות ואביזרי אופנה. בר־כוכבא 8 בני־ברק, 706861

אחים גרין – מתקני תליה ותצוגה. מסילת חשמונאים 41 ת"א 334795

דולי – טכסטיל. יהודה הלוי 17 ת"א, 654841

דסי טכסטיל – בדים. גרוזנברג 29 ת"א, 657948

דקו צל – סוככים דקורטיביים. מדינת היהודים 60 הרצליה פיתוח, 052־552168

דוגמניות: ברברה טננבאום
דנה וכסלר
דורית ילינק
סימונה גוזמן
עירית אלטמן
קיטי ממן

וריטס בע"מ – תויות. תימנע 3 אזור התעשיה חולון, 891574

חיים מורדוך – עבודות אלומיניום. קפלן 1 יהוד, 362701

יוחנן מדינה – אביזרי אופנה וסידקית. כפר גלעדי 17 ת"א, 823281

יוסי הרצברג – שקיות ניילון. המעלות 36 גבעתיים, 310110

כרית־כף – כריות אופנה. סמטת נס־ציונה 5 ת"א, 858297

כלטקס – פליזלין תוצרת פרוזנברג. כצנלסון 43 גבעתיים, 322080

לויתן מוליתן – חוטי תפירה וריקמה. לוינסקי 16 ת"א, 822002

מנטפילד – הובלה בינלאומית. בן־יהודה 12 ת"א, 204424

מיכה שוורץ – טכסטיל בע"מ. רענן 9 ת"א, 836641

מיכאל צימרמן – אדריכלות ועיצוב פנים. דובנוב 17 ת"א, 265463

מרדיקס – מפעלי מרדיקס. פרץ 24 ת"א, 371173

מור ביטוח – הרצל 61 באר־שבע, 057־78179

סלקתא – שיווק אריגים. נחלת בנימין 37 ת"א, 621145

אחים עזורי בע"מ – טכסטיל. לוינסקי 2 ת"א, 824665

עשת בר־זיו – סוכנויות לביטוח. יבנה 1 ת"א, 200110

עמירם חזן – הדפסות. נחמני 39 ת"א, 623756

פוליבנצ'יק – טכסטיל. בי"ח לאריגה, רענן 18 ת"א, 820630

פולידור – קולבים ואביזרי אופנה. שטימקין 9 ראשל"צ, 951728

פיאמה ישראל בע"מ – יצרני כפתורים ואביזרים אופנתיים. לבנדה 2 ת"א, 399390

צ'ק־פוינט – מערכות אלקטרוניות למניעת גניבות. ת.ד. 2012 אזור התעשייה הרצליה, 052־555550

קופרשטיין אבי ואילן – חגורות ואביזרי אופנה. נגבה 11 ר"ג. חנות המפעל: ביאליק 21 ר"ג, 772553

ריינס – טכסטיל. גרוזנברג 20 ת"א, 656673

רקור – טכסטיל בע"מ. נחלת בנימין 29 ת"א, 615066

שגיא – מחשבים. נחלת בנימין 75 ת"א, 622931

תל־רוף – פרסום חוצות. שאול המלך 37 בית הדר דפנה, 210884

אדית – נתניה
אורדל – יהודה המכבי
אודט – חולון
אילה – כפר־סבא
איסנת גרינברג – רמת־אביב
איסנת עכו
אורן – טבריה
אליסה – כפר שמריהו
אלדין – ראשל"צ
אסף – ירושלים
אפולו – ירושלים
אצל חמדה – ראשל"צ
אשה – נתניה
את – ראשל"צ
אתא – יונגסטר
אתא – גוליאן – קרית־מוצקין
אתא ינאי – טבריה
בגדי רוזן – נהריה
בון טון – חדרה
ביזי – בת־ים
בוטיק השרון
הבוטיק הקטן – ראשל"צ
הבית הירוק – סביון
בלי שם – כרמיאל
גלוריה – צפת
גיני בוטיק – ראשל"צ
גרינפלד אווה בוכבה – גבעתיים
דניאל – רמת־השרון
הולנדר – רעננה
הריכסון והנוצה – נווה מונסון
ויה וינטו – רמת־השרון
ונוס – חדרה
חוה – ראשל"צ
טובה – פרדס־חנה
טוים – קרית־מוצקין
טטי – בת־ים
טיבי – זכרון־יעקב
לה ויולה – רמת־השרון
לה קוקט – חולון
ליאון – נוה שרת
לי לה לו – נוה אביבים
לייד די – הרצליה
לי עזר – ירושלים
מטלון – תל־אביב
מרי – נתניה
נתי – רמת־גן
סופר רוזל – רעננה
סיגל – ירושלים
סמרטוטריה – בני־ברק
ספיר־טליין – ירושלים
עטרת – ירושלים
עלם ועלמה – ראשל"צ
סאר – קרית־אתא
סרסר – ירושלים
קאן־קאן – כיכר המדינה
קסרי – נתניה
רבקה – חיפה
שופינג קלאב – טבריה
שונית – קרית־מוצקין
שוורין – ירושלים
שיק־סריו – ירושלים
שי – יהוד
תהילה – קרית־מוצקין
תמריקות סנינה – ירושלים
תשורות – לונדון מיניסטור

אבי מודל – ת"א, קלישר א/21
אבי מודל – חיפה, נורדאו 20, 04־672680
אבי מודל – רחובות, הרצל 175 08־59195
אבי מודל – בת־ים, רוטשילד 27
אבי מודל – חולון, סוקולוב 44 854644
אבי מודל – פתח־תקוה, ההגנה 14 908555
אבי מודל – באר־שבע (טיפאני) ההסתדרות 73 057־77666

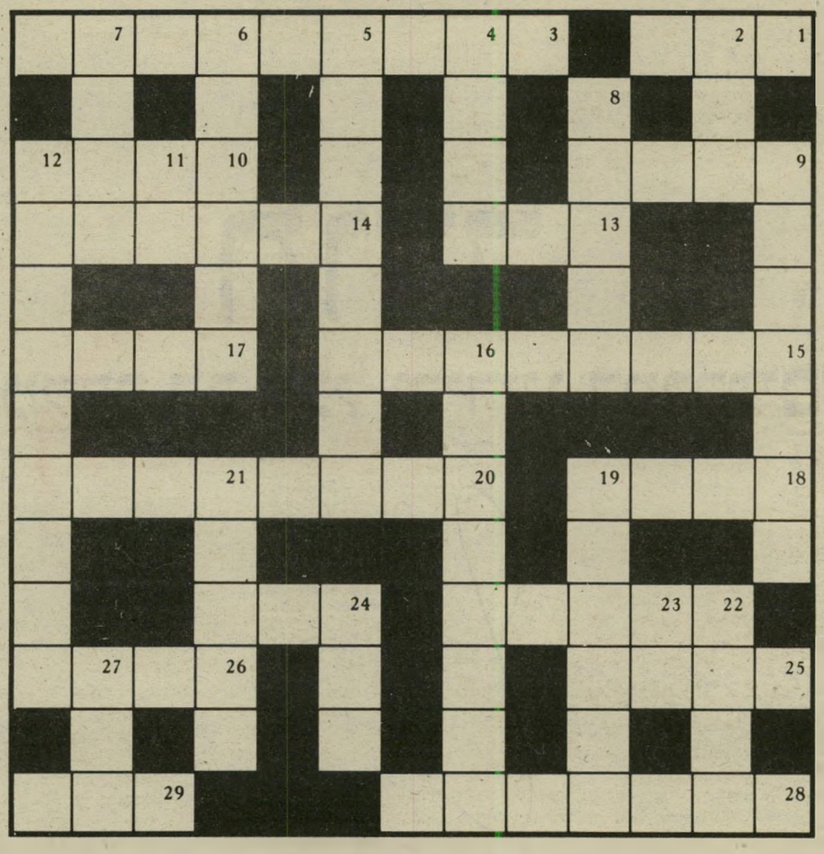
חנות המפעל החדשה בקלישר 21 — חנות הדגל של אבי מודל

תשבצופן השולם הזה 2493

פתרון תשבצופן 2491

מאת אביגיל ינאי

מאוזן:

1) יש רב גם מן היקב (ח) (3)
3) הבעלים שבו הביתה, לא כצדיקים גמורים (5,4)
9) מת על חתול בסנדלים (4)
10) פנו לשר וזירזו את עניינם. זה קרה בתורכיה (4)
13) אורי זהר חוזר מאושר? (3)
14) הפסקת־עבודה בחדר (6)
15) הגנרל המכסיקאני בעד שיטת הזבנג (4,4)
17) סדר נכון ביהודה ושומרון (4)
18) ינשק רק בעיניים (4)
20) מצח לא נחושה, אף להריח ופה לאכול, גם שפה וסנטר, ברוח טובה ובלי לקנטר (4,4)
22) נקשיב בסתר, בפקודה (5)
24) מופת לנהול תיאטרון (3)
25) דן פה אורח (4)
26) לקחה בחכמה מה שנתנו לה (4)
28) הנקודות מגיעות למלאי־מקומו של הנשיא המודח (7)
29) קרבנו של מלחין (3).

מאונך:

2) חצי חצי (3)
4) שמענו מה דעתם עליו, ובכל־זאת קשרו לו כתרים (4)
5) צריך לתקן את המידות, כך שמענו. על־פי צו (3,2,3)
6) עליהם בכרן ואש ברעש עצום: (4)
7) בחישה בהסכם תביא למדון (4)
8) איזה מזל יש לפלישתית (5)
9) גלגל בקבוץ (7)
11) גאה על הסדר (2)
12) המרד גרם שם הלם, בין השאר גם לשמעון פרס (6,3)
16) על־פי הספור טרף החזק את החלש כבר בימי־קדם (8)
19) קמים משנתם צעירים ורעננים (6)
21) החתיכה של הרוזן ברנרוט (בהשראת יגאל קם) (5)
22) קופץ, לא בלי יסוד (4)
23) טורף כלי־שיט (2)
24) עולמו חרב, על־פי שעלה בגורל (3)
27) לא התפלל לריק (3).

הנרון

(המשך מעמוד 7)

המאסר למאסר־על־תנאי.

כך יינתן חיזוק נוסף לרצונם של המשוחררים שלא לחזור לדרך הפשע. יידע הגנב, השודד והטרוריסט הפוליטי שאם ייתפס שוב, יתווסף העונש הקודם על עונשו החדש.

אני אופטימי מטיבעי. אני מאמין ביכולת האדם להשתנות. אדם שנכנס לכלא לפני 15 שנים, אחרי שביצע פשע אכזרי, אינו בהכרח אותו האדם הנמק ברגע זה בכלא. אם ייצא לחופשי, יש סיכוי סביר שיהיה אזרח שומר־חוק.

לא יהיה חלקי עם הציניקאים הקשוחים, השוללים אפשרות זו מראש.

אם יהיה השיחרור מלווה במאמץ חברתי גדול לשיקום האסירים, בעזרת מתנדבים וכל מוסדות הציבור, ובכללם צה"ל, ייטב.

■ ■ ■

א חת **המעלות** הגדולות של ההצעה היא, לדעתי, לגבי טי־בה של מערכת בתי־הסוהר.

זה עתה התמנה אדם חדש כנציב בתי־הסוהר, ונדמה שהוא בעל רעיונות חדשים וגישה הומאנית. אך הוא ירש מערכת של בתי־הסוהר, שהם חרפה למדינה נאורה. בתי־הסוהר הקיימים מפריכים את היומרה ההומאניסטית של החברה הישראלית. הם לא השתנו בהרבה מימי התורכים. אי־אפשר לתקנם כשהם מאוכלסים.

אם יתרוקנו — או במעט יתרוקנו — ניתן יהיה לשנותם ולהתאימם לצורכי הסנולוגיה המודרנית וההומאניסטית.

אפשר יהיה להתקינם למגורי אזרחים, שהחברה נאלצה לכלאם לזמן־מה, אך שהחברה אינה מתכוונת להורידם לדרגת חיות, למנוע מהם כל כבוד אנושי, לצופפם כסרדינים, לשלול מהם כל אפשרות של חיי־מין תקינים.

להלכה לא נועדו בתי־הכלא לנקום את ניקמת החברה במי שעובר על כלליה. מטרתם המוצהרת היא לבודד אנשים המהווים באותה עת סכנה לציבור, ולהכשירם תוך כדי כך לשיבתם לחברה המתוקנת.

כיום אין יומרה זו אלא בדיחה עגומה. בתי־הסוהר הם בתי־אולסנה לפשע, ומי שנכנס אליהם כעבריין מיקרי יוצא משם בפושע מועד, קשוח ומדוסלם.

אפשר לשנות זאת. אם יש נציב חדש, בעל רעיונות מתקדמים, יש לתת לו את ההזדמנות לשנות את המצב מיסודו. מבחינה כלכלית זה יהיה בוודאי יותר זול מאשר ההוצאה הכבירה הכרוכה במילחמה־בפשע ובכליאת המונים.

■ ■ ■

ד **חנינה היא** ערך יהודי עתיק, כשם ש„אמנסטי" היא ערך יור־ני קדום (א־מנסטוס, אי־זיכרון.)

„צדיק, חונן ונותן," אומר משורר התהילים (ל"ז), ובן (ק"ב): „אתה תקום תרחם ציון, כי עת לחננה, כי בא מועד."

במקורות ניתן ביטוי לרעיון יפה זה כמה פעמים. אחד הסיפורים היפים ביותר נוגע ליונתן בן שאול, שטעם מיערת־הדבש בשעת צום, ורינו היה מוות. אביו רצה להוציאו להורג, למען העיקרון, אך העם כולו רצה בחניגתו. „ויאמר העם אל שאול: ... חלילה, חי ה' אם יפול משערת־ראשו ארצה... ויפדו העם את יונתן, ולא מת."

■ ■ ■

ל **אמרו: האם** נבצע רעיון יפה ומתקדם דווקא עתה, בגלל פיש־עיהם של אנשי הטרור היהודי?

אם ממעשיהם של הטרו־ריסטים היהודיים (והערביים) תצמח תועלת זאת, שהיתה רחוקה מדעתם, ניתן לומר על כך: מעז יצא מתוק.

למחזיקי ישראכרט
חייג עכשיו, 03-287651
למסירת מודעות לוח, מודעות מסגרת ומודעות משפחתיות
בשעות 8.30 – 17.00

סנדלי דנוור לטלפון
עוד אין ציטוטים יש ויש
* מכשירים למניעת ציתותים בטלפון
* שירות לגילוי מיקרופונים מושתלים
* מגלי מתכת
* מזכירות אוטומטיות
רדיו דוקטור בע"מ
רחוב שלום עליכם 18
תל־אביב – טל 286444

מתיחת פנים ללא ניתוח
בעזרת תרגילי התעמלות – יוגה לשרירי הפנים
טלפון בבית – 03-479777

שולה
השתלת ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאית — בידיים וגם ברגליים וכן השתלת ריסים.
תל־אביב, המלך גזרג 89
טל. 284919—295318

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
בע"מ
מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
רמת־גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 6-5-790114 רש' מס' 21 עסק 481/75
שמירה על בריאותך ורכושך

מרים בניחיני

מזל החודש:

תאומים

הקשר לכוכב בכחוס

יש סברה שקיים כוכב־לכת נוסף מלבד אלה המוכרים לנו. עד 1930 חשדו בקיומו של כוכב פלוטו, אולם אי־אפשר היה לראותו. ב־1930 התגלה הכוכב, שהוא השליט של מזל עקרב. פלוטו אחראי על מוות ועל היולדות מחדש. הוא קשור במסות גדולות. מילחמת־העולם השניה היטיבה לבטא את הכוח ההרסני והנורא שיש לפלוטו. אף־פעם לפני־כן לא הכירה האנושות הרג בקנה־מידה כל־כך גדול.

וסבורים שקיים כוכב טרנס־פלוטוני ששמו בכחוס. המהלכים של כוכב בכחוס חושבו לראשונה בשנת 1946. זהו הכוכב האיטי ביותר. כפי שמתבקש מהיותו השליט של מזל שור. שור מזל יציב ואיטי. היום נמצא בכחוס במזל אריה ורק בסוף המאה ה־20 הוא ישנה את מקומו וייכנס למזל בתולה.

המיתולוגיה מראה שבכחוס קשור בר־עידות־אדמה והרי־געש. בכחוס היה ידוע כאל הקימה־לתחיה והלידות־מחדש, או כאל הנותן חיים.

מזל שור נקרא כך בטעות. למעשה היה צריך להיקרא מזל פר. התרגום העברי

שיבש את המשמעות האמיתית של המילה. מזל פר הוא סמל הפוריות ובלי פוריות אין חיים. והפוריות שמבטא כוכב בכחוס קיימת במישור החומרי, אך ברמה הגבוהה שלו הוא עוסק בכוחות רוחניים. לבכחוס עוצמה רבה ואקטיביות ולמעשה הוא המאפשר לאדם להגיע לרמה הרוחנית הגבוהה ביותר שניתן להשיג. בכחוס אח־ראי על הטיהור והזיקוק של האופי שאליו יגיע לבסוף האדם.

אחת ממילות־המפתח למזל שור, שליט בית שני באסטרולוגיה, היא נכסים. הנכס הגדול ביותר שאותו בכחוס מעניק זו החירות. עם ישראל יצא מעבדות לחירות בתקופת מזל שור (חג־הפסח או חג־החי־רות), מדינת ישראל קמה גם היא במזל שור. המדינה קמה לאחר השואה, זו התחיה מחדש וייתכן שכל זה קשור בכוכב בכחוס.

כשכוכב פלוטו נכנס למזל שור, שנשלט על־ידי בכחוס, פרצה מילחמת־האזרחים של ארצות־הברית, שנסבה סביב עבדות וחירות. (למעשה טוענים שכל מעבר של פלוטו ממזל למזל מביא עמו מילחמה). באופן טיבעי הסתיימה המילחמה בהשגת חירות. מזל שור קשור גם בדם וזו היתה אחת מהמילחמות העקובות מדם שהחר־ריבה מישפחות, בתים, כפרים וערים.

כוכב בכחוס הוא האוקטבה הגבוהה יותר של כוכב יופיטר. הוא שופט אנשים ברוח החוק, בעוד יופיטר שופט אנשים ככתבו ובלשונו של החוק. גם לכוכב סטורן זיקה חזקה לבכחוס. אבן שניהם כוכבים ארציים, השולטים במזלות־אדמה ולהם תכונות רבות דומות. במפות בהן מופיעים כוכבים אלה באספקט חיובי, אדם מרגיש שאת הכסף יש להרוויח ביושר, במאמץ ובעבודה קשה. מצב של קבלת כסף במתנה, בירושה או בהגרלה, אינו מתאים לכוכב.

ראוי לציון במיוחד – השפל הכלכלי בארצות־הברית, ה־24 לאוקטובר 1929 שהתחיל את הפאניקה הגדולה. במפת־הלידה של ארצות־הברית כוכב פלוטו ב־27 מעלות ו־22 דקות במזל גדי. בתקופת השפל הכלכלי נמצא כוכב פלוטו במזל סרטן (בית שני של ארצות־הברית) ובכחוס נמצא באותו יום ב־27 מעלות ו־23 דקות במזל סרטן, בדיוק מול פלוטו במפת־הלידה. יש הפרש של דקה אחת וזה יוצר אופוזיציה מדוייקת בין שני הכוכבים ההפוכים באופיים – פלוטו ובכחוס. ללא בכחוס אין כל סיבה נראית לעין שהובילה לשפל הכלכלי שהחל אז. שאר הכוכבים לא הראו אפשרות לבהלה כל כך גדולה סביב הכסף.

בכחוס שולט בשור ובבית השני, בית הכספים והרכוש. פלוטו שולט בבית ה־שמיני, שגם הוא קשור בכספים וברכוש הזולת. שני כוכבים אלה יצרו משבר הקשור בכסף פרטי ועיסקי. אספקט כזה יקרה בשנות ה־90 המוקדמות, 1992, שנה זו עלולה להביא למשבר כלכלי עולמי. שכן בכחוס, הנמצא במזל אריה, ייצור זוית קשה לפלוטו, שיהיה בדיוק ב־20 מעלות במזל עקרב. כאשר יתחיל ההיבט המרובע בין פלוטו לבכחוס, יתרחשו אסונות־טבע, רעי־דות־אדמה, התפרצויות הרי־געש. אין צורך לומר שהמין האנושי יעבור נסיונות וילמד שיעור על השימוש הנכון בכוח.

ב־1939, עם פרוץ מילחמת־העולם הש־ניה, נמצא בכחוס בצמידות לפלוטו במזל אריה כששניהם יוצרים אספקט מרובע

בכחוס מייצג חירות ושימחה, זעם ושגעון, חסד ורחמים

לסטורן. היו כאן שלושה גורמים חשובים. זמן – שמבוטא על־ידי כוכב סטורן. חיים – על־ידי כוכב בכחוס. ומוות של המונים שקשור בכוכב פלוטו.

לכוכב בכחוס עוצמה כל כך גדולה שהוא הכוכב היחידי שיש לו כוחות חומריים ורוחניים כאחד. יש לו כוח שיחרור עצום (הורס או בונה חומר ורוח), בכחוס מייצג חירות, הבעה, עדינות, נדיבות, שימחה, זעם, שיגעון, סלחנות, חסד ורחמים. אולם ההדגשה העיקרית היא על אופיו הרוחני ולא על כספים חומריים.

הצירוף של התכונות החומריות והרו־חניות של בכחוס מלמד מדוע מתייחסים אליו כבולל את תכונותיהם של אוראנוס, נפטון ופלוטו.

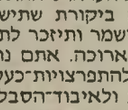
תקופה הרבה יותר נעימה ונוחה צפויה לכם. בשטח הכספי, שבו היו לכם קשיים רבים, צצות כעת אפשרויות חדשות. תוכלו לשפץ ו־לשפר את פני הבית שבו אתם גרים. קשרים עם ידידים, קרובי־משפחה ועבודה עוברים שינוי. רוב הניתוקים, אי־הה־בנות והכעסים שהיו ב־עבר יתוקנו כעת ואפשר יהיה ליהנות מיחסים חדשים. בשטח הרומנטי, בני המין השני יותר מתחשבים בכם ומוכנים ליצור קשר.

* * *

ה־14 וה־15 לחודש לא יהיו קלים. שוב תגלו רגישות גבוהה מהרגיל, וכל הערה, שיחה, או חלילה ביקורת שתישמע, תישמר ותיזכר לת־קופה ארוכה. אתם נו־טים להתפרצויות־כעס חזקות ולאיבוד־הסבל־נות. מה־16 בחודש – הכל נראהי יותר נעים. בשטח הרומנטי צפויות פגישות מקריות, שיחות־טלפון של אנשים מה־עבר הרחוק – ובכלל, הפופולריות שלכם עולה בשטח זה. ה־18 וה־19 לחודש מסוכנים לנסיעות. שימו לב!

* * *

השבוע אתם עלולים לגרום לעצמכם הפ־סדים כספיים בגלל פיזור וחוסר תשומת־לב. אתם נוטים לחלום והעירנות שמאפיינת אתכם בדרך כלל, קצת תתקהה. עד ה־16 לחו־דש תהיו עייפים וייתכן שתצטרכו לגשת לרופא לבדיקה רפואית. ה־16 וה־17 לחודש הרבה יותר טובים, כדאי אז להתפנות לעיסוקים ש־בהם עובדים. מבלים או נוסעים עם אדם נוסף. בשטח הרומנטי מתפתחת פרשה חדשה. מרתקת ושונה.

הכבדות, הלאות והעייפות עדיין לא חלפו. וכל פעולה שצריכה יותר אנרגיה, מכבידה ומתישה אתכם. ה־16, ה־17 וה־18 קשים במ־יוחד. ימים אלה מראים על מצב־רוח עצוב ועל רצון להסתגר בבית. ב־מיטבח או הטוב ביותר. במיטה. עיסקות או ח־תימה על חוזים. או כל התחייבות כספית. מ־סכנים אתכם. קל להע־לים אמת לא רצויה. כך שעליכם להפעיל עכשיו את כל החושים כדי שלא תהיו קורבן לאנשים שאינם ישרים.

* * *

ה־14 וה־15 לחודש אינם נעימים ביותר. תהיו מוקפים באנשים מתוחים ומעוצבנים. ייתכן שיבואו אליכם בדרישות או בתביעות מוגזמות. תנו לימים האלה לעבור – מבלי להיכנס למריבה מיו־תרת. מה־16 לחודש הכל שוב נעים. אנשים יהיו ידידותיים ויס־כימו לשתף פעולה בכל שטח שבו אתם מעונ־יינים. במקום־העבודה תוכלו לכוון את העניינים והישגיכם יהיו מרשימים. ה־18 לחודש מסוכן לנהיגה.

* * *

התחום המקצועי – עומד בראש מעייניכם. הצעות חדשות יוצעו לכם והפעם לא כדאי להסס. להתלבט ולד־חות את התשובה לפעם אחרת. אתם עלולים להחמיץ הזדמנויות טו־בות וחשובות. בין ה־13 ל־15 בחודש תוכלו ליהנות מידיעה משמחת שקשורה לאדם קרוב השוהה בארץ אחרת. ייתכן שקרוב־משפחה עומד לחזור ארצה. אך למרבית־הצער. אתם שוב נותנים יותר דגש לדאגה מאשר להנאה. צפוי סיכסוך עם ידיד.

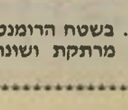
עיסקות של מכירה וקניה שהתעכבו, יוכלו לצאת, לפתע, לפועל. כל מה שגרם קודם לכן לריצות, התרוצצויות ועצבנות, ייעשה עכשיו בקלות וללא מאמץ. ל־13 ול־14 בחודש לא כדאי לתכנן תכניות גדולות, כיוון שייתכן שיהיה עליכם לטפל בבני־מישפחה שאינם חשים בטוב. ב־17 וב־18 בחודש צפויה ידיעה משמחת שקשורה לבן־זוג או אדם חשוב וקרוב, שעימו אתם עומדים להתראות יותר מוקדם מהמצופה.

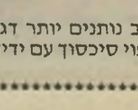
* * *

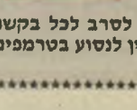
מצב־הרוח וההרגשה הכללית עדיין לא משתפרים, קשה להסביר מה עובר עליכם. אך יש רצון לשינויים. אלא שכל שינוי שעליו אתם חושבים, לא מת־קבל על דעתכם, בסופו של דבר. בשטח הרו־מנטי צפויה אכזבה ב־14 או ב־15 לחודש. אל תתייחסו לכך בקיצו־ניות ואל תסיקו מס־קנות מהירות. מה־18 לחודש תפוצו על כל האכזבות שנגרמו. בשטח הכספי יהיה עליכם לגלות זהירות, ביחוד ב־16 לחודש.

* * *

עד כמה שה־12 וה־13 לחודש עשויים להיות ימים של מזל והנאה מרומנטיקה, נסיעות או כל צורת־בילוי אחרת, כך יהיו ה־14 וה־15 קשים יותר. הקפידו לנוח, לישון ולחדש את הכוחות באותם ימים. נראה שתיפקוד אתכם חול־שה, אבל כל זה יימשך רק יומיים. ה־16, ה־17 וה־18 הם ימים טובים לרומנטיקה. נראה שלא יוכלו להתעלם מכם, או לסרב לכל בקשה, הצעה או אפילו חיזור. אין לנסוע בטרמפים.

במקום־העבודה אינכם מגלים עירנות מס־פקת. על־פי־רוב אי־אפשר להעלים מכם דבר ודווקא השבוע נראית נטיה להיות יותר מדי אופטימיים. רצוי שלא תנסו לשנות דבר. רק בצעו את עבודתכם בצורה הטובה ביותר ואל תתפתו לשתף או להאמין לאנשים, שכב־יכול היוצים בטובתכם. צריך לפעול בדרך גלויה וברורה – שלא יאשימו אתכם מאוחר יותר בכוונות לא־כשרות. ב־14 וב־15 לחודש תוכלו ליהנות מחיי־חברה.

* * *

נסיעות, פגישות וראיונות שתבצעו ב־12 או ב־13 לחודש, יהיו מוצלחים ויביאו לתוצ־אות טובות. ה־14 וה־15 אינם קלים, וייתכן שהמתח שייווצר סביב־כם, ידרוש מכם גישה חדשה. ב־16, ב־17 וב־18 לחודש אפשר יהיה לשוחח שיחת־סיכום עם אנשים שעימם א־תם מעוניינים לסיים את הקשר. כעת טוב לפתוח בקשרים חד־שים. מבחינה בריאותית, תצטרכו להיות זהירים באכילה. נראה שהבטן רגישה.

* * *

בכל דבר שבו אתם עוסקים, לא תוכלו לסמוך על איש. חוץ מאשר על עצמכם. זה לא הזמן להסתמך על הבטחות של ידידים. זה יוביל לאכזבה מאוחר יותר. סכום כסף ממקור לא־צפוי עשוי להגיע ב־12 או ב־13 לחודש. מה־16 כדאי להקדיש חלק מהתקציב לשינויים ב־מקום שבו אתם גרים. כעת הזמן לטפל בתחום זה. ה־18 וה־19 לחודש יפגישו אתכם עם אנשים חדשים – שיהיו מאוד משמעותיים לגביכם בעתיד הקרוב.

מיכתבים לרוחי

בתוך מערבולת

„האם אפשר לפרסם מיכתב זה במדורך?" מתחיל (1050/85) בהיסוס, ומייד מפגיז אותי בשיר. קראתי פעם אחת, הבנתי חלק. קראתי עוד פעם, בתיקווה, הבנתי עוד קצת. טוב, מה אני יכולה לעשות, בפרוזה אני יותר טובה. אבל אני יודעת שהמון נשים רק מזכות לרגע שמישהו יבוא אליהן עם שיר, או אני מצטטת: „ומי שנוסע אל עצמו, חתום בשעווה של זיכרונות/ואותיות השמש — מילים למצחו, ואותיות הירח — מילים לעיניו/ומצפן פרוע־לב בנדודיו, ועושה עם נפשו — אהבה."

אחר־כך הוא עובר למילים של יום־יום, ואני כבר מרגישה יותר בנוח. „זה חלק משיר," הוא ממשיך, „וכמעט הסגרתי את עצמי. אבל ממילא, קרוב לוודאי, שמיכתב זה לא יתפרסם, ואם יתפרסם, קרוב לוודאי שלא אזכה למענה ממישהי שתסכים להתכתב ולחלוק עמי את ביטנת עולמי־עולמה (בייחוד שאשתי מנוכרת ורחוקה מכל זה). וכי אפשר להעלות על הדעת, בימינו אלה, שירה? ספרות? יופי? רגישות? ודווקא בתוך מערבולת הריאליזם (גם שלי)? אבל ככה זה, כשאדם נוסע אל עצמו... ועושה עם נפשו אהבה."

עיניים מגנטיות

זמן רב, ככה מספרת לי (1051/85), היא עוקבת אחרי המדור שלי, בתיק־

יושבת על מיזוודות

סיגל כהן
אוהבת את החיים

הפנים העירונות האלה, השפתיים המצויירות וכל השאר שייכים לסיגל כהן, בת 21, שחקנית. היא כבר יושבת על מיזוודות ארוזות, ועומדת להי־עלם מכאן בקרוב מאוד למשך שנה, כדי ללמוד בסטודיו המפורסם של לי שטרסברג בלוס־אנג'לס. עד עכשיו חשבתי שיש צורך בראיון אישי ובחי־נה כדי להתקבל לשם, אבל אני שומ־עת מסיגל שהיא עשתה את זה בהת־כתבות. שאלה אותם איך מתקבלים, והם כתבו בחזרה שיש צורך בקורות־חיים, תמונות צבע ושחור־לבן, המל־צות מבימאים, וכמה שורות על דיע־תיה בנושא המישחק.

בעזרת הצילומים, האינטליגנציה והאנגלית המצויינת שלה — היא חייתה כמשך שנים עם ההורים בחו"ל כשהיתה קטנה, וכאשר החלה ללמוד את השפה, זה חזר אליה בצורה שר־טפת — היא הצליחה להרשים ממר־חק, וקיבלה תשובה חיובית. בין הממ־ליצים על כישרונה היה אבי נשר, שביים אותה בסידטו זעם ותהילה.

„אני אוהבת את המישחק בקול־נוע," כתבה סיגל לסטודיו, „לא לדבר לקהל של כמה מאות, אלא אל המצ־למה. להתבטא בעזרת הבעה בעיניים. לא אוהבת לשחק בגדול, בצורה תי־אטראלית ועם כל הגוף, כדי שיראו גם בשורה האחרונה באולם. מאמינה בלעשות דמות אמיתית, בלי לזייף ובלי לחפף."

סיפור יקר, הסטודיו הזה, 5000 דולר. חלק היא חסכה, בעבודה קשה כמלצרית, בארמנית בפאב, מורה פר־טית לילדים ושחקנית. בסרט בנות, המוקרן בימים אלה, היא משחקת שם חיילת טירונית, בתורה צפון תל־אבי־בית מטומטמת. בטח היתה צריכה להתאמץ הרבה כדי להיות אמינה בתפקיד כזה.

סיגל היא ילידת חיפה, ממוצא יוד־ני־פולני, רצתה להיות שחקנית מרגע שהיא זוכרת את עצמה. השירות ה־צבאי עבר עליה בתיאטרון צה"ל. טי־פוס אופטימי, כפי שהיא מגדירה את עצמה. אוהבת את החיים.

וזה למצוא את האדם שאיתו היא תרצה ליצור קשר אמיתי, אך מכיוון שתמיד יש משהו שאינו מתאים. כמו גיל, דרישות, היא החליטה לנסות להציג את עצמה ואת הגבר שאיתו היא תשמח ליצור קשר. „אני רווקה בת 30, עוסקת בגרפיקה," היא כותבת. „כנה, סימפטית, שיער חום קצר, עיניים מגנטיות בצבע חום עם תערובת של ירוק־זית וצהוב, מבט חם, חיוך מיסתורי וגוף קטן וגמיש.

„מעוניינת בגבר אמיתי, ספורטיבי, כן, בסביבות גילי, עם צחוק פתוח וחופשי, החושף שיניים לבנות, עיניים חמות ומביעות, מבוסס ומצליח בע־בודתו. גבר המבין אשה והיודע להעניק הרגשת־ביטחון. אחד שאפשר לספר לו הכל ולשוחח על כל נושא. לגבר כזה אני מציעה (בלי שחצנות) אשה אמיתית, חמודה, מבינה, אוהבת, היודעת להעניק, לשמוע, לעזור, לעודד ולתמוך כמעט בכל תחום."

★ ★ ★

שמעתי מרווקה: „נסי להזיז אצלו תמונה על הקיר. אם הוא לא נותן, הוא רווק מושבע."

★ ★ ★

ביישן מטיבעו

הוא רווק בן 25, בן מזל אריה, גובה 1.80 מטר, עצמאי. מחפש בחורה נחמדה, המעוניינת בהיכרות למטרה רצינית בלבד. הוא אוהב תיאטרון, בילוי שקט, להאזין לשירים עבריים. מתוודה שמטיבעו הוא ביישן, ויש לו בעיה: הוא לא שירת בצה"ל מסיבות אישיות. יותר פרטים תוכלי לשמוע ממנו, אם תכתבי לת"ד 6568, חיפה. הוא מבטיח תשובה לכל מי שתכתוב, ומבקש לציין מיספר טלפון.

★ ★ ★

גבס אירוטי

הציירת עדית פאנק פגשה השבוע ידיד טוב, הפנטומימאי חנוך רוזן, מסתובב עם גבס על היד. הוא שיחק תפקיד של שוער־כדורגל עבור סרט־וידיאו, זינק גבוה באוויר, ונפל רע־מאוד. אחרי שגמרה להתעניין בש־לומו, שלפה עדית עט, ושירטטה על הגבס גוף של אשה עירומה. „שיהיה לו כיף להסתכל."

סיפורו של ספר־צמרת

מסופרת אורנה גולום (לפני ואחרי)
אחרי התספורת, לא האמינה למראה־עיניה

דן די (לא מגלה את שם־משפחתו המקורי), ספר, האוהב כשמצמידים לשמו את התואר ספר־צמרת, עם הרבה קליינ־טיות יפות, ביניהן זמרות ודוג־מניות, במיספרה שלו בכיכר־המדינה בתל־אביב. החליט לה־עלות על הכתב מה הן אומרות לו, כאשר הוא מטפל בשיערן, וזה מה שיצא:

● „היי דן, מתוק שלי, איך אתה מרגיש? תשמע, אתמול לסוף־שבוע בטבריה. מה אתה אומר על זה, לצאת איתו לשם, לבד. יש לי בגד־ים חדש משגע, אז אתה חייב לעשות לי את השיער פיקס. ביום חמישי אני באה בלי תור ומתקבלת ישר."

● „היי, דן די, היום אני חייבת לצאת ג'ינג'ית, כמו הזמ־רת הזאת, אני לנוקס מיורי־תמיקס. כבר נמאס לי מהשחור המשעמם הזה. כולן הולכות היום עם צבעים בהירים ובלונ־דיים, וזה פשוט נראה יפה בקיץ. יש לי בגד־ים חדש, ואני בטוחה שזה יהיה מדליק ביחד, רק שלא יהיה קצר מדי, טוב?"

● „יש לי היום מסיבה, ואני פשוט חייבת להיראות טוב, אז תעשה לי משהו ספיישל, בסיג־נון של סו־אלן מדאלאס, סכסי ואלגנטי יחד. רזיתי, לא? הדיא־טה פשוט הולכת לי פנטאסטי. סלט־ירקות בבוקר, בשר וירק בצהריים ופרי בערב. דרך־אגב, הקוסמטיקאית ששלחת אותי אליה נהדרת, עושה לי פנים משהו־משהו, אני פשוט לא מ־כירה ת'צמי בראי. אני רק צרי־כה עכשו לשאוב קצת שומן אתה־יודע־מאיפה, ותראה איך שייצאו לכולם העיניים."

יחד עם הפנינים האלה דיווח לי דן על פעילות התנדבותית שלו, מדי פעם, במועדוני ויצ"ו, עבור נשים ברוכות־ילדים. בש־בוע שעבר הוא בא לערב כזה בית־אליהו, יחד עם מאפרת. מתוך 150 הנשים שהיו שם, הוא בחר ב־20, שנראו לו כז־קוקות באופן הדחוף ביותר ל־טיפוח. דוגמה טובה היא אורנה גולום, בת 40, אם ל־10 ילדים, נכה המתקשה בהליכה. הוא כירה ת'צמי בראי. אני רק צרי־כה עכשו לשאוב קצת שומן אתה־יודע־מאיפה, ותראה איך שייצאו לכולם העיניים."

ספר דן די
איך אתה מרגישו

הייתי בסרט משגע. יצאתי עם הבחור שסיפרתי לך עליו. אחר־כך הלכנו למיסעדה נחמדה, והוא כזה ג'נטלמן, תודה, בב־קשה. תשמע, הוא הזמין אותי

הווי

סוס לכל עת

ב **רעננה** עצרו שני צעירים בעל־עגלה, ביקשו לקחת את סוסו, אותו זיהו, לטענתם, כסוסם הנעדר בן הארבע, לא קיבלו את הסבר בעל־העגלה כי לא ייתכן שזה סוסם, מכיוון שהסוס הוא בן שבע, ויתרו על דרישתם רק אחר שהובא ביחד פנו לווטרי־נאר המקומי, שברק את הסוס והודיע כי הוא בן 15.

★ ★ ★

חגיגת נהגים

ב **ירושלים** הוריעה הלשכה המר־כזית לסטאטיסטיקה כי מספר בעלי רשיונות־הנהיגה בארץ עבר את המיליון ורבע, כשבמעט שליש מהם הן נשים וכמעט רבע — חובשי־מש־קפיים, ובאשר בין כלל הנהגים גם מצויים 272 אלף הרשאים לנהוג במשאיות; 55 אלף במוניות ו־37 אלף באוטובוסים.

★ ★ ★

דולאריזציה

ב **ירושלים** קיבל בעל מכולת משך חודשים המחאות בדולארים, משוכות על בנק ניו־יורקי, כתשלום מקונה קשיש, יוצא ארצות־הברית, שלא הבחין, מפאת גילו, כי הוא כותב המחאות דולאריות ולא שקליות.

★ ★ ★

מחירות לעברות

ב **הר־חברון** מצא בית־דין של שלושה שייח'ים בדווים שייח' בדווי אחר אשם בפגיעה בכבור רעהו (בהקשר למתן מיקלט לצעיר שחטף צעירה). דן את השייח' לקנס של מיל־יון דינרים, 40 גמלים ושני עבדים, ובלבד שאחד העבדים יהיה שחור וה־שני לבן וגובהם יהיה חצי מטר בלבד.

★ ★ ★

אורך־דין

ב **נתניה** הגיש אדם תביעת־פיצויים נגד עורך־הדין שלו. אחר שזה הבטיח לו במשך עשר השנים האחרונות, כי יפתח בהליכים מישפ־טיים נגד חברת־הביטוח, שרכב, שהיה מבוטח אצלה, פגע באותו אדם. והודיע לבסוף ללקוחו, כי משהגיש את התביעה, היא נדחתה על הסף. מחמת שחל עליה חוק־ההתיישנות.

★ ★ ★

להעיף — כן להטיס — לא

ב **ירושלים** הסביר מישרד־הפנים מדוע אינו מתאמץ במיוחד להת־גבר על ריבוי העובדים הזרים. המוע־סקים בארץ ללא היתר. גם אם שירות־התעסוקה מצליח לאתר עובדים אלה. אין בידי מישרד־הפנים הכספים הדרו־שים להטסתם של עובדים אלה מן הארץ. לאחר שיוצא נגדם צו־גירוש.

★ ★ ★

כל האופציות פתוחות

ב **ירושלים** גילה מחקר, כי שלישי מכלל המתאבדים בארץ מתאבדים בתליה; שישית — ביריה והנותרים — בקפיצה ממקום גבוה, בנטילת סמים ובחיתוך ורידים.

★ ★ ★

עברית, קשה לשון

ב **לונדון** פירסם עיתונאי את זיכרונותיו על בסעותיו במרחב. סיפר על ביקורו בשכונת־החרדים ירו־שלמית בשם מאיר שערים לא הסת־פק בסירוס השם, גם תירגם אותו לא נכון: מאה כניסות *.

---

*שם השכונה, מאה שערים, במובן של תפוקה פי מאה לקוח מספר בראשית (פרק י"ב): ויזרע יצחק בארץ ההיא וימצא בשנה ההיא מאה שערים.

לולה בר, אופנאית־הצמרת הוותיקה, מספרת על לקוחותיה המפורסמות ביותר: ורה וייצמן, פולה בן־גוריון, ל״ד הדסה סמואל, לאה רבין, אורה הרצוג, על תל־אביב הקטנה ועל החפתחות האופנה מאז אותם הימים

„פולה בן־גוריון היתה שלומפרית בבית וברחוב, אבל כשהיתה יוצאת עם ב״ג״, היתה תמיד טיפ־טופ!״

„אשתו של קדיש לוז עבדה במיטבח של דגניה ב׳. אז הביאו אותה אלי״, שאתפור לה בגד״

ראיינה שרית ישי־לוי

„ורה וייצמן לא היתה מהקיבוץ. היא היתה מאוד אלגנטית, סנובית גדולה, ובגלל זה לא אהבו אותה״

„כשמאיר עמית הוזמן להכתרת אשתו של השאה, אמר לי: לולה, את מוכרחה ללמד את אשתי להתלבש!״

„לפעמים הייתי עושה לסוניה שימלה. מאז ששימעון נבחר, היא הפסיקה לבוא כדי לא להראות בזבזנית״

„ל״ד הדסה סמואל הכירה לי את ורה וייצמן. שתיהן היו קליינטיות גדולות. ל״ד הדסה חיה עד היום״

„היום זה לא מה שהיה פעם!״

מספרים על פולה בן־גוריון שהיתה לובשת כפפות ומחזיקה כפפה אחת ביד. שאלו אותה: פולה, למה את מחזיקה את הכפפה והיא ענתה: לולה בר לימדה אותי שגברת תמיד צריכה להחזיק כפפה אחת ביד.

לולה בר, הגברת הראשונה של עולם־האופנה הישראלי, אופנאית מהסוג של קוקו שאנל, כריסטיאן דיור וג׳יבנשי, אבל בקנה־מידה ישראלי, כמובן. למרות ששני שליש מלקוחותיה, היא אומרת, הן תוצרת חו״ל. אם תשאלו אותי איך נראית שמלה של אוברזון, אדע לתאר אותה, אם תשאלו אותי כיצד תיראה חליפה של גרא, של מליץ או של פרוביזור, גם אותן אוכל לדמיין. אבל לולה בר היא כל כך בשמיים עד שמימי לא הזדמן לי לראות את יצירותיה.

לא מכבר הזדמן לארץ האופנאי ג׳יבנשי, עם ידידו רוני פורר. ישראלי עשיר, הנשוי לגלית, בתו של המיליונר אבנר פלטק, והוא אירח אותו וערך לכבודו מסיבת־קוקטייל. מספרים שג׳יבנשי ניגש אל גברת אחת, אשת בנקאי נודע, ואמר לה החיקוי כמעט מושלם. אלמלא הכפתורים הייתי בטוח שזה בגד שלי. הגברת היתה במבוכה. את היצירה שלבשה הזמינה זמן קצר קודם לכן אצל לולה בר. גברת בר מכחישה כמובן מכל וכל, כי היצירה היתה חיקוי של ג׳יבנשי. קורה, היא אומרת, ששני אופנאים חושבים לפעמים אותו דבר.

כשהגעתי לביתה ברחוב הירקון בתל־אביב, דרומית לשגרירות האמריקאית, חשבתי שטעיתי בכתובת. הבית, שעמדתי מולו, היה בית מתפורר, מאותם בתים מטים ליפול שברחוב הירקון, באיזור הזו־נות. אבל כבר מהכניסה ניתן היה להבחין כי הבית הזה ידע ימים טובים יותר – חדר־כניסה מרווח, מדרגות־שיש עם מעקה־עץ ובוגונבילייה מטפסת על הקירות. גברת בר פתחה את הדלת, לבושה בחלוק אדום אלגנטי. אולם־המבוא לדירה ענק. הדירה מחולקת לשניים, הסטודיו ודירת־המגו־רים. הכניסה לדירת־המגורים נעולה בש־ער־ברזל דקורטיבי. הרהיטים בדירה לא שונו במשך שנים ארוכות. לולה בר אומרת, אותם הציורים על הקירות, אותו פסנתר־כנף. דירה של שישה חדרים גבוהי־תקרה מרווחים. כבר לא בונים דירות כאלה בתל־אביב.

מההתחלה היא היתה חמוצה. את הצלם כמעט שסילקה, היא לא מצטלמת. בגילה היא לא יכולה להרשות לעצמה להצטלם

(המשך מעמוד 35)

בלי הודעה מראש. זה יקח לה שעות. היא עייפה ואין לה כוח. צילומים אין לה. היא נתנה לאיזה עיתונאית שלא החזירה לה. אותי היא מושיבה על כסא לא־נוח, בלב הסטודיו, בין השמלות התלויות ותאי המדידה. יחסה אליי מלמד על זלזול מוח־לט. אני אומרת לציון הצלם שיילך ולאט־לאט הגברת מתרככת. לזכותה ייאמר שבסוף הראיון היא כבר כמעט ידידותית ואפילו מזמינה אותי לסיור בדירה.

אפשר לשמוע ממנה סיפורים בלי סוף ואצל מי נמצאים הסיפורים הקטנים של החיים אם לא אצל התופרת של כל מי שהיא משהו או היתה משהו בארצנו הקטנ־טונת. מהשיחה איתה קיבלתי רעיונות לעשרות ראיונות עם אנשים שנדמה היה לי שהלכו לעולמם מזמן, או עם צאצאיהם. היא יודעת הכל ולמרות שנדמה שהיא שמחה לגלות על לקוחותיה, במיוחד אלה שהלכו לעולמם, את הכל. הרי שעל עצמה היא מסתירה ואינה מגלה. רק אחרי שנפרדתי ממנה, בשיחה מקרית עם בני־משפחתי, המכירים אותה, נודע לי שלולה בר לא באה ארצה בגפה, כפי שגילתה לי, אלא כאשה עצת־המנהלים. אשה של כבוד, נשואה מזה 42 שנים לאדולף אבנר, סוחר־עצים בעבר ויבואן אבקת־חלב בהווה, ללא ילדים, אבל עם קאריירה עשירה ומקום טוב למעלה במיתולוגיה הארץ־ישראלית.

■ ■ ■

● את נמצאת בארץ כבר 45 שנים ועדיין לא מדברת עברית כהלכה, למה?

לא היה לי זמן ללמוד עברית וחוץ מזה ציונות בעיניי זה לגור פה, יותר טוב לגור פה ולא לדבר עברית מאשר לגור בניו־יורק ולדבר עברית טוב מאוד. מה לעשות, אני כל החיים שלי אומרת בשנה הבאה אני לומדת עברית, אבל אף פעם אין זמן. היום באים, לומדים באולפן. כשאני באתי, לא היה אולפן והיום כבר מאוחר, אני כל כך עסוקה. תמיד סחבתי את לימוד העברית משנה לשנה, עכשיו זה קשה. יש גיל שזה קשה ללמוד.

● באת לארץ עם ההורים?

באתי עם צרטיפיקט קאפיטלסטי מפראג. אז היה הספר הלבן, זה לא היה קל לבוא בארץ. הג'יינט השיג שלוש מאות צרטיפיקאטים וקיווה ששלוש מאות משפחות יהודיות יעלו, אבל בכל פראג לא מצאו שלוש מאות שרצו אמרתי נו, טוב אז אני אעשה משהו אחר ואז פגשתי חברה מווינה שעשתה כובעות...

● כובעים...

כן. אז היו אנגלים וערבים מיפו ואף אחד לא הלך לפארטי בלי כובע או כפפות והיתה לה הרבה עבודה. היא ראתה את השמלות שלי ואהבה מאוד. זה היה המודה של צנטרל־אירופה, פראג, בודפסט, וינה, שהיו אז מרכז־האופנה והיא אמרה לי: יש לי תצוגת־אופנה לכובעות, תני לי שתים־שלוש שמלות לבחורות. אמרתי: למה לא? למחרות באו כל כך הרבה גברות!

זה לא היה נכון שלא התלבשו, רק שלא מצאו איפה להתלבש. אז ראיתי שיש כואת הצלחה, לקחתי דירה בגרוזנברג ואחרי כמה חודשים היתה לי כל כך הרבה עבודה: אז באה העליה מבוקרשט, עלייה מאוד אלגנטית, ומגרמניה, כל האירופאים שהיה חשוב להם אופנה, תל־אביב היתה קטנה ומיד ידעו שיש פה מישהי מאירופה שעושה שמלות יפות. אז היו גם המון תופרות. איזה בעלות־מקצוע: היום זה לא מה שהיה פעם, היום תופרים הכל במכונה או במחשב.

● התופרות היו מאירופה?

כולן. עד עכשיו כולן מאירופה, מרומניה, פולניה, הונגריה. כולן אשכנזיות, עובדות אצלי כל השנים. יותר מאוחר באו תופרות מאוד טובות ממארוקו ומאלג'יר, הן היו בעלות־מקצוע, בוג־רות של בתי־ספר מקצועיים צרפתיים. זה נגמר, עכשיו הכל אוטומטי, קומפיוטר, זה לא אופנת עילית של פעם. לא. בכלל לא.

■ ■ ■

● מי היו הלקוחות שלך בתל־אביב הקטנה?

הרבה ערביות, כולן מיפו, מאוד עשירות וגם מלבנון, שם היו העשירים רגילים לנסוע לפאריס לעלות ארצה, אז החליטו לתת את הצרטיפיקט לצעירים.

● באת לבאן לבדך, מבלי שאת יודעת לאן את הולכת?

לא. היה לי פה אח, הוא היה מזכיר של חלוצים בצ'כוסלובקיה והוא עלה כמו חלוץ ב־1936. באתי אליו. כולם, כל המשפחה, ההורים, כולם, נשארו ונפטרו בשואה. זה היה נורא, היה קשה להם להאמין שהעניין ייגמר לא טוב, הצ'כים לא היו אנטישמים כמו הגרמנים. הם לא ידעו שום דבר על הפתרון הסופי.

הגעתי לכאן עם ההריטים שלי. אז יכולתי להביא הכל. הנאצים היו בפראג רק שלושה חודשים, אני עבדתי במשרד של אייכמן. פתאום כל החיים השתנו, החברים שלי היו גרמנים, כי היהודים היו מאוד קרובים לתרבות הגרמנית עוד מתקופת הקיסרות האוסטרו־הונגרית ופתאום אמרתי להם שלום ברחוב והם סובבו את הראש, פתאום היה אסור ללכת לסינמה, לתיאטרון, היה אסור לצאת אחרי שבע בערב. אמרתי: אני לא נשארת פה, אני יהודיה גאה ולא אסכים לחוקים האלה. אז בפראג היה משרד של פלסטינה וכך באתי דרך הצרטיפיקט שקיבלתי ושלחתי את כל ההריטים.

● ואיך שהגעת לתל־אביב התחלת לתפור לעילית?

גמרתי בפראג אקדמייה לעיצוב־אופנה וכ־שבאתי הנה, אשתו של אחי אמרה: מה? את רוצה לעשות פה סלון־תפירה? זה לא מתאים: יש פה כל כך הרבה תופרות ואין להן מה לאכול. אז והיתה מלחמה אז לא יכלו לנסוע ובאו פה, לתל־אביב, לחופש למלון גת־רימון. זה היה המלון הכי אלגנטי, פה, ממול, כבר איננו, עכשיו יש מגדל גבוה, קוראים אותו ימית.

נו, הם גרו שם במלון והיו באות אצלי לתפור והיו באות גם מקיירו והמשפחות העשירות ביפו. נשואה וכי למרות מה שאמרה לי בר אינו שם נעוריה, אלא שם בעלה הראשון, ממנו התגרשה ושנשא לאשה את התופרת שלה.

לולה בר אשה נאה מאוד. חסרת־גיל, מסוג הנשים שאינך מעז לשאול אותן לגילן. התמונות שמסרה לי הן מלפני למעלה מעשרים שנה. ידידותיה הטובות היו ורה וייצמן, רעיית הנשיא הראשון ופולה בן־גוריון, רעיית ראש־הממשלה הראשון. שתי נשים שונות לחלוטין זו מזו. התופרת הקטנה מפראג אהבה להתחכך בגדולי־האומה. עד היום היא נחשבת לאישיות ראשונה־במעלה, מוזמנת לכל הפתיחות ולכל הסגירות, לכל האירועים ולכל הח־תונות של המי ומי. היא תופרת לאורה הרצוג, כמובן, ולא תפרה לעליזה בגין, כמובן. אחת מלקוחותיה הטובות ביותר היתה לאה רבין, שהעשירה את המלתחה שלה כשנסעה לוושינגטון, כמובן וסוניה פרס, מאז מונה בעלה כראש־ממשלה, מדי־רה רגליה מהסטודיו של אופנאית־הצמרת. גם זה כמובן.

בימים אלה העניקה לה אוניברסיטת תל־אביב כבוד רב, בכך שקראה קומה בפקול־טה לאמנות על שמה. בעלה נתן בתמורה ארבע סטיפנדיות לסטודנטים. בבית־החו־לים תל־השומר חנכו מחלק במחלקה ה־קרדיולוגית על שמה ועל שם בעלה, לזכרו של אחיי־בעלה. בבית־הספר לעיצוב אופנה וטקסטיל היא חברה בועד־המנהל ובמו־חומסי, נאששיבי, המון קליינטיות. עד היום אני מקבלת דרישות־שלום. הן כולן עזבו את הארץ, לא נשארו. הן היו מאוד אלגנטיות, היה להן חינוך צרפתי, כולן שלחו ילדים ללמוד בצרפת, בבריטניה, הם היו אינטליגנציה, כולם נוצרים, לא זוכרת שהיתה לי קליינטית מוסלמית.

● ומי היו הלקוחות היהודיות?

אלו שבאו ארצה בגלל מלחמת־העולם השניה ועזבו כשנגמרה המלחמה. הם באו הנה, כי לא היתה להם ברירה. ברגע שיכלו, חזרו לאי־רופה.

● איך קרה שמהתחלה היית לתופרת עילית?

זה היה הטעם שלי, זה מה שלמדתי בבית־הספר וזה מה שהיה צריך אז בתל־אביב.

● ולמי פרט לערבים העשירים ולנשות האנגלים, היה כל כך הרבה כסף להוציא על בגדים?

אז: היהודים שבאו לפה, בגלל המלחמה באירופה, היו עשירים, הם עשו פה חיים כמו באירופה, עם הקוקטייל־פארטיס והבגדים. אבל הם עזבו ברגע שנגמרה המלחמה, לקחו את הכסף ואת הבגדים ועזבו, הם לא היו ציוניים. אבל הזמן הכי יפה שאני זוכרת זה כשקמה המדינה. פתאום היו כל הגברות שבאו מקיבוצים, נשים שלא חשבו על שמלות, על תיק, על כובע, נשים של דיפלומטים, שנסעו לחו"ל וקיבוצניקיות מה־מיטבח, שהפכו לנשות שרי־ישראל, הן היו צריכות להיות ייצוגיות, אז אני לא רק תפרתי להן, גם לימדתי אותן איך לובשים כובע, איך לובשים כפפה, הרגשתי שאני עושה משהו למדינה שלי. היו לנו גברות שנסעו כשגרירות, נתתי להן עצות, לימדתי אותן איך לובש, מה לובש, מי לובש. זה היה חשוב מאוד בשבילן שתרגשנה נוח, לא כמו איזה מסכנות.

● מי היו הראשונות מנשות השרים שבאו אליך עם קום המדינה?

פולה בן־גוריון וצפורה שרת וגברת וייצמן. היא לא באה מקיבוץ, היא היתה מאוד אלגנטית, היתה פירסט ליידי, מאוד אלגנטית והתלבשה בסלונים הכי גדולים. ליידי הדסה סמואל, ליידי רבקה זיו. וכשמאיר עמית היה ראש המוסד, פתאום הוא מטלפן אליי: לולה, אני צריך משהו בשביל אשתי. היתה אז הכתרה של אשתו של השאה הפרסי והוא נסע עם אשתו ובא הנה עם פרוטוקול, איזה שמלות היא צריכה. הייתי מוכרחה לעשות לה שלוש שמלות־ערב, היא אשה מאוד נחמדה, אבל בחיים שלה לא לבשה שמלת־ערב עם תיק ועם כובע. לימדתי אותה איך.

כשחזרו, באו הנה בשביל להראות לי ול־בחורות את הפילם שצילמו ומאיר עמית אמר: לולה, היו שם נשים שלבשו בגדים מכל בתי־האופנה, דיור, ג'יבנשי, ואני מוכרח להגיד לך שאשתי היתה אלגנטית כמו האחרות, לא נפלה מהן. ואני חשבתי זו התרומה למדינה שלי. וכש־אסתר הרליץ נסעה כשגרירה לדנמרק היא באה אליי עם הפרוטוקול שאומר איך היא צריכה להיות לבושה בשביל להגיש את כתב־האמנה, היא היתה צריכה שמלה ארוכה עם שרוול ארוך בצבע לא שחור ולא לבן, קנינו לה משהו בכחול־כהה ותפרתי לה שמלה משלושה חלקים שתוכל ללבוש לכל מיני ארועים, אחר־כך היא שלחה לי פוטו שלה עם ראש הטקס מדנמרק, שבא לקחת אותה למלך.

● גם לאה רבין לקוחה שלך.

כשלאה הלכה בפעם ראשונה לג'ונסון עשיתי לה שמלת־ערב. תראי בפוטו איך ליידי בירד ג'ונסון מסתכלת עליה. כמה שהיתה יפה. כשנסעה לוושינגטון עשיתי לה הרבה בגדים, חליפות, שמלות קצרות, שמלות־ערב. לאה או־הבת להתלבש.

● ספרי לי על ההברות שלך עם ורה וייצמן, רעיית הנשיא הראשון.

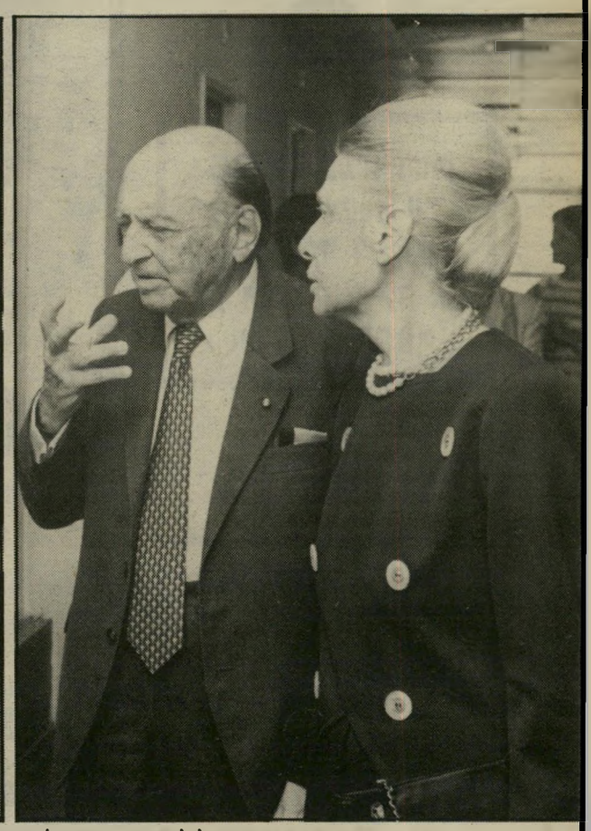
היתה לי קליינטית מלפני המדינה, ליידי הדסה סמואל, וכשהוויצמנים באו הנה ב־1949 היא הביאה את ורה. ב־1950 היה צריך להתקיים המיצעד־שלא־צעד, עשיתי לה בשביל הטריבונה משהו ליום ולרספשן בערב ברחובות, שמלת־קוקטייל. מאז זה היה מסורת, כל יום־עצמאות עשיתי לה שני דברים, אבל גם בין ימי־העצמאות היא היתה באה לעשות שמלות.

● זה הבון שוורה וייצמן לא אהבה לחיות בישראל?

זה לא נכון. היא אהבה את הארץ, אבל ורה היתה סנובית גדולה וזה עורר אנשים נגדה. היא לא היתה חברה של אף אחד והיתה מתיידדת בקושי רב. שלי ושל בעלי היא היתה חברה מאוד טובה. היו לה ולוייצמן שני בנים, בן אחד נהרג. הוא היה טייס ונפל בקרב על בריטניה, מעולם לא מצאו את שרידי־המטוס או את גופתו. הבן השני היה מאוד נגד הציונות, הוא שנא את הציונות, סבל מאוד מזה שאבא שלו ציוני. כמו הבן של תיאודור הרצל, קראו לו בנג'י, הוא נפטר לפני שנתיים ויש לו בן. הנכד, דיוויד, היה תמיד

„הבן של וייצמן שנא את הציונות כמו הבן של תיאודור הרצל. הוא לא רצה לעלות לארץ. הוא גר עד היום בלונדון"

לולה בר עם בעלה דולפי ועם מרים אשכול (משמאל)

כשבאתי לארץ גיסתי אמרה לי: יש פה הרבה תופרות ואין להן עבודה

בא לארץ כשהסבתא היתה בחיים. הוא קיבל מילגה בכימיה לאוכספורד וורה קיותה שהוא יהיה כמו הסבא ושיבוא הנה לעבוד במכון וייצמן. כשהסבתא היתה בחיים הוא בא פעמיים בשנה לבקר, חשבנו שיבוא למכון, אבל כשהוא גמר את אוכספורד, הוא לא רצה לעלות ארצה, לקח ג'וב באיזו חברה לטרנספורטיישן, שם בלונדון, וחי שם עד היום. חיים וייצמן אף פעם לא היה

„היו לי הרבה קליינטיות ערביות מיפו, מישפחת חומסי, מישפחת נאשאשיבי, וגם ערביות מביירות. הן היו באות כל קיץ לתל־אביב, היו גרות ב„גת רימון", שהיה מלון מאוד אל־גנטי"

פופולרי, הוא היה מאוד זקן ומאוד חולה כשבא לפה ובן־גוריון היה פיגורה דומיננטית. בגלל זה אולי לא אהבו אותו או את אשתו.

■ ■ ■

● ואיך קרה שאשה מאוד מרושלת, כמו פולה בן־גוריון, הסכה גם היא ללקוחה שלך?

פולה היתה שלומפר בבית. היא היתה באה הנה, אליי, עם מכנסיים שבן־גוריון כבר לא לבש. הייתי אומרת לה: פולה, איך את יכולה, יש פה אנשים, והיא היתה עונה: אל תבלבלי לי את המוח. אני עייפה וזה נוח. אבל כשיצאה עם ביג'י היתה טיפ־טופ. היא לא היתה יפה ולא היה לה גוף, אז לא ראו שהיא מתלבשת בכלל. כל החיים של פולה היו לשמור על בעלה. בן־גוריון חי כל כך הרבה שנים כי פולה היתה כמו כלב־השמירה שלו. תמיד שמרה שבן־גוריון מוכרח לנוח, בן־גוריון מוכרח לאכול, בן־גוריון מוכרח לקרוא. ביג'י שמע מאוד מה פולה אמרה לו וכשהיא נפטרה, שבועיים לא אכל. הוא לא קיבל את זה שהיא מתה. הוא לא יכול היה לאכול מאף אחד אחר.

פעם פולה באה לפה, ישבה ופתאום קפצה: אני מוכרחה ללכת. לתת לבן־גוריון אוכל. אמרתי־לה: פולה, הבחורה לא יכולה לתת לו? היא אמרה: הוא לא לוקח אוכל מאף אחד. רק ממני.

כשנפטרה, בן־גוריון תרגם ביד שלו את המיכתבים שהוא כתב לה והיא כתבה לו. כשמלאו שנה למות פולה הייתה אסיפה והוא קרא מיכתב אחד שכולנו ישבנו ובכינו. תיכף אחרי זה הוא שלח לנו את הספר מיכתבים לפולה וכתב: ללולה ולדולפי מפולה ודוד בן־גוריון. אפילו שכבר מתה. תמיד. כשפגשתי אותו, היה אומר: למה היא נפטרה לפניי. הוא תמיד. במשך שתים־עשרה שנים שחי אחריה, כל פעם שפגש אותנו היה מדבר רק על פולה.

● הוא דיבר איתך אנגלית?

הייתי היחידה שהסכים לדבר איתה אנגלית. הוא היה אומר: לולה, יש רק דבר אחד שאנשים יכולים להיות נגדך, זה שאת לא מדברת עברית.

● היה לבן־גוריון יחס לאוסנה?

לא. בכלל לא. אבל פעם אחת באתי עם פולה הביתה והיא הראתה לו שתי שמלות שעשיתי לה ואמרה דויד, מה אתה אומר, השמלה הזאת או הזאת, אז הוא ענה: יש לך פה המומחית הכי גדולה בארץ, מה את רוצה ממני. הוא היה איש עם לב. פולה היתה אומרת: בן־גוריון מאוד חכם. אבל לא מבין באנשים, אני מבינה. היתה לה חכמה כפרית והיא תפסה את הבן־אדם. לפעמים היתה אומרת: זה קוץ־מוץ' הבן־אדם הזה, זה שום דבר, לפעמים היתה אומרת: זה איש חכם. איש טוב ואף פעם לא היתה טועה.

● אומרים שהיא לא המציאה את הטקט.

זה נכון. פעם אחת היא ישבה פה, היא אהבה מאוד רכילות ולהסתכל על אנשים, היא אהבה לבוא לפה לראות מה הולך. הייתי אומרת לה: פולה, את לא צריכה לחכות והיא היתה אומרת: **לא, זה בסדר, יש לי זמן והיתה ככה יושבת** ומרכלת ומסתכלת. אז פעם אחת היא ישבה פה ושם מדדה איזה גברת בגד, אז פולה שואלת אותה: את מקרקוב, לא? והגברת עונה: כן, גברת בן־גוריון, איך את יודעת? את נראית לי כמו גלילייה. ענתה פולה והגברת נהייתה חיוורת כמו הקיר.

אם פולה אהבה מישהו, היא אהבה. אם לא אהבה, אז אוי ואבוי. את דאג המרשילד היא לא אהבה ובגלל זה שאלה אותו את השאלה המביכה הזו למה הוא לא מתחתן. היא ידעה בדיוק למה הוא לא מתחתן. אבל רצתה לתת לו להרגיש לא נוח.

היא היתה קנאית עד יומה האחרון. כשבן־גוריון היה בן 80 ומלאו 50 שנה לנישואיהם, הם היו צריכים לנסוע לארוחת־ערב של הבונדס במיאמי. לפני זה פולה צלצלה ואמרה: לולינקה, אני לא מרגישה טוב ומוכרחה לנסוע לארצות־הברית, בואי הנה ותעזרי לי לבחור בגדים. באתי אליה, לא היתה לה עוזרת כל הזמן, רק כמה שעות. אז היא קראה לשוטר מבחוץ שיוציא את השמעטס מהארונות. אמרתי לה: פולה, זה שמעטס, את לא יכולה ללבוש את זה. ואז היא אמרה: אני לא מרגישה טוב ואין לי כוח לבגדים. אמרתי לה: אז אל תסעי. היא הסתכלה עליי ואמרה: מה עם כל הוייברס. שאני אתן לבן־גוריון לנסוע לבד?

הייתי בדיוק בסיור באמריקה ובאתי לפגוש אותם במיאמי. נסענו לשדה־התעופה והיו שם עיתונאים ועיתונאית אחת שאלה: מיסטר בן־גוריון, זהו הביקור הראשון שלך במיאמי... ועוד לפני שבן־גוריון הספיק לענות. ענתה פולה בשמו: כן, זה הביקור הראשון שלו והוא לא הפסיד מייוודע־מה.

בניו־יורק בא לבקר אותם נלסון רוקפלר. שהיה מושל ניו־יורק. הוא בא למלון והביא להם כמתנה לרגל היובל של הנישואין פסל מודרני. מאוד יפה. פולה לא אהבה את הפסל ואז רוקפלר אומר לבן־גוריון: נו. אחרי 50 שנה. מי מנהל את הנישואין שלכם? בן־גוריון ענה, בהומור: שאל את אשתי ואז פולה הסתכלה על רוקפלר במבט הורג ואמרה: אתה יודע מה? שאלת שאלה אחת יותר מדיי. רוקפלר השתתק מיד.

● ואיך הגיב בן־גוריון על הדברים האלה שלה?

הוא צחק. הוא אף פעם לא אמר לה כלום. לפני מלחמת ששת־הימים לא ידענו מה הולך. בן־גוריון לא היה בממשלה והוא ואשכול לא דיברו ביניהם ואז פולה מצלצלת יום אחד ואומרת: לולינקה, בואי הנה! באתי עם בעלי ופולה אומרת: לולינקה, את יודעת מי למעלה? שאלתי: מי? והיא אומרת: יש פה בגין! אמרתי: בגין? איך זה יכול להיות? אז היא אומרת: בגין ויוסף ספיר ופרס ודיין. הם מתייעצים עם ביג'י איך להכריח את אשכול שייתן את תפקיד שר־הבטחון לדיין.

בערב הזה אני זוכרת בא גרשום שוקן, נכנס השוטר ואמר יש פה אדון שוקן מעיתון הארץ הוא רוצה להיכנס. ופולה אמרה: לא בא בחשבון. בעלי אמר לה: פולה, זה עתון חשוב. הארץ. ופולה בשלה: עכשיו, אף אחד לא נכנס! והיא לא נתנה לו להיכנס והוא הלך הביתה.

במלחמת סיני, ב־56', אף אחד לא ידע מה קורה, אז ידעו לשמור סוד. לא כמו היום. שכל הזמן מדליפים. אנשים ברחוב הריחו משהו, בגלל המטוסים בשמיים. בן־גוריון בא מירושלים, היתה לו גריפה, הוא היה חולה. פולה טילפנה ואמרה: לולינקה, מה מדברים אנשים? אמרתי לה: אומרים שיש משהו נגד הפראיון. ואז היא אומרת: לולינקה, אל תשמעי מאנשים מדברים, קחי מזוודה קטנה, שימי בפנים חלוקי־בית חם, גם בש־כיל דולפי וקחי גם ואלריאן שדולפי לא יהיה עצבני.

אמרתי לה: פולה, מה קרה? והיא ענתה: עשי מה שאני אומרת לך ואל תשכחי ואלריאן. אחר־כך היא סיפרה שהיה פחד שהמצרים יתקיפו את תל־אביב ורמזה לי שארד למקלט.

■ ■ ■

● מי הלקוחות שלך ביום?

שני שליש מחו"ל. הן באות לפה במיוחד מאנגליה, מניו־יורק, מברזיל, ממכסיקו.

● יצא לך לסגוש אוסנאים בעלי־שם בעולם?

אני מכירה אישית את כל האופנאים החשובים, דיור, ולנטינו, ג'יבנשי. סן־לוראן גם מכירה.

● סוניה סרס גם תוסרת אצלך בגדים?

היא קליינטית שלי מלפני הרבה זמן. לפני 25 שנים באה לעשות חליפה. היא מאוד צנועה. היא הביאה אליי את לאה רבין. עכשיו לא עשיתי לה בגדים. היא מאוד נזהרת. מאוד לא רוצה שיגידו עליה שהיא בזבזנית.

● תסרת גם לעליזה בגין?

לא. אף פעם היא לא ביקשה.

● ולאורה הרצוג?

כן. היא קליינטית טובה. כל פעם שהיא נוסעת. אני עושה לה בגדים. כשנסעה למלכה

„הנכד של ל"ידי הדסה סמואל, הבן של אדוין, הוא מדען במכון וייצמן. הוא ירש חואר לורד, ויכול לשבת בבית־הלורדים הבריטי"

באנגליה, גם כעת, בשביל הנסיעה לאירלנד. עשיתי לה.

● מי שילם את הבגדים של לאה רבין, כשנסעה לוושינגטון ואת הבגדים של אורה הרצוג?

אני באמת לא יודעת. בטח יש לזה תקציב. הן מוכרחות להיות ייצוגיות.

● כמה עולה לתסור אצלך שמלה?

אני לא מדברת על זה, זה לא יפה לדבר על דברים כאלה, זה תלוי למה, למי, אני באמת לא מדברת על זה.

● את בטח מלמדת אוסנה?

(המשך בעמוד 42)

לולה בארין־ישראל הקטנה
סוניה פרס הביאה את לאה רבין

לולה עם דויד ופולה בן־גוריון
פולה אמרה: „אל תבלבלי במוחי: זה נוח לי!"

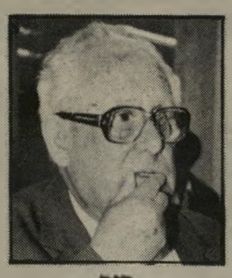
אנשים

למי יש דרישת־שלום מהיענים, מי עובר קורס לקריאה מזורזת ומי כוחו עדיין בידיו למרות שהגיע לגבורות

■ בעלת ההופעה האלגנטית ביותר של השבוע היתה **טובה שפירא**, רעייתו של הח"כ־תע־שיין, **אברהם שפירא**. בחתו־נת בנה **שמואל**, סיפרה כי הצ־טרפה למיבצע הדיאטה של בע־

הנשים בחתונה, ולכן התאכזבה כששלח לה בעלה, שסער במדור הגברים, שליחים שהודיעו לה על רצונו לפרוש מהאירוע. „מ־דוע?" שאלה באכזבה. „הוא לא נהנה כמוני?"

חותמות ומפתחות

רנר

● **הסיפור הבא נשמע כל־קוח מן הדמיון, אך הוא אמת־לאמיתה. מאז פרשת החותמות של אליעזר שוסטק, לא נש־מע סיפור שכזה בהיסטוריה המיפלגתית בישראל:**

הסיפור מתחיל בחברת־הכ־נסת שרה דורון, חברת המיפלגה הליברלית, שלא שבעה נחת מהמועדון שעמד לרשות חברי־המיפלגה, בבניין ה־מיפלגה הליברלית ברחוב אבן־גבירול בתל־אביב.

המועדון, ששימש כמקום־מיפגש לשרידי המיפלגה, היה רעוע ויחסר־מיזוג. „בקיץ היה חם ומחניק, ואילו בחורף – קור־אימים." כפי שתיאר אותו השבוע אחד מבכירי־המיפלגה.

בעידודם של חברים במיפלגה פעלה דורון למען שיפור התנאים במועדון.

לבסוף, אחרי תלאות רבות, זכתה דורון לראות פירות לעמלה – המועדון שופץ, הריהוט הוחלף, נתלו וילונות, הותקן מיזוג־אוויר.

אלא מה? המועדון אינו פועל. משום־מה! או אולי: משום מי! צבי רנר הישיש, היושב־ראש הנצחי של איגוד העובדים הליברליים, פשוט נעל יום בהיר אחד את דלת מועדון־החברים, לקח את המפתחות עימו וזהו. חשל סדר מועדון.

■ כתב קול־ישראל בכנסת, **עודד בן־עמי**, הופתע מאוד לקבל, במהלך דיון בכנסת, פתק שבו היה כתוב: „יש לך דרישת־שלום מהיענים..." בדיקה מהירה העלתה שהכותב היה חבר־הכנ־

לה, והצליחה להפחית 15 קילו־גרמים ממישקלה.

■ גם **לילי שרון**, רעיית שר־התעשיה־והמיסחר, בלטה ב־הופעתה בחתונה זו. שרון ה־אלגנטית נהנתה למדי בעזרת־

סת **שבח ויים**. ויים, שטייל עם מישפחתו בשמורת־טבע בצפון־הארץ, חזה בסרט על היענים שבשמורה. הוא זיהה בנקל את קולו העמוק והמלא של בן־עמי, כקריין שליווה את הסרט בהס־ברים, והביא לו ד"ש חם משות־פיו להסרטה.

■ לאור החוברות עבות־הכרס המציפות את שולחנותיהם של חברי־הכנסת (דו"ח מבקר־המדי־נה, מסקנות וערת־החקירה על רצח ארלוזורוב, ועוד) ומלאי ה־דואר המצטבר בתיבותיהם, יזם חבר־הכנסת **מאיר שיטרית** רעיון מבורך. הוא מארגן בימים אלה הרשמה של חברי־הבית לקורס לקריאה מזורזת. ההי־ענות מפתיעה לטובה.

■ לעיתונאי **אילן שחורי** היתה בעייה עדינה. הוא קבע פגישה עם אחד מפעילי ש"ס, שלא היה מעוניין להדגיש את הפגישה יתר־על־המידה. שחורי הבחין בשולחן עמוס בפעילי־ש"ס במירפסת הכנסת. מובן שלא יכול היה לשלוף מהשולחן את איש־שיחו. הוא המתין והמ־תין, אך השיחה סביב השולחן במרפסת נמשכה. שחורי, שמיהר לרדת לתל־אביב, הסתובב אובר־עצות. לבסוף, בעצת עמית, יצא למירפסת והחל מסתובב בצורה הפגנתית. מקץ כמה דקות, הת־פרק שולחן־ש"ס, אנשיו התפזרו, מלבד האחד שפנה לעבר העי־תונאי.

■ לחיצות־ידו של הפרופסור **ישעיהו ליבוביץ** היוו את שיחת־היום בחגיגות ה־20 ל־קיומו של מוסד החינוך, אוהלו. ליבוביץ, שהגיע כבר לגבורות, היה אחד מאורחי־הכבוד של ה־

אירוע, שהתקיים בשבוע שעבר, והוכיח בשורה של לחיצות־ידיים איתנות שכוחו עדיין ב־ידיו.

■ **סאלי וסם לואים** מ־שיכים בפסטיבל־הפרידות של־הם מישראל. השבוע היו אורחי־הכבוד בהצגה החגיגית של מכור לאהבה. שהועלתה בתי־אטרון יובל. השניים נפרדו באר־תה הזדמנות חגיגית אף מידי־דתם הטובה, **מרים עציוני**, מפיקת־ההצגה.

■ עציוני סיפרה באותה הז־דמנות על חוסר־המזל שפקד אותה לאחרונה: היא פנתה לשח־קנית **חנה לסלאו** והציעה לה הצעה מפתה ביותר — לככב בהצגת־יחיד. לסלאו התרגשה מהרעיון, אך סירבה וגילתה לה שהיא בחודשים הראשונים להר־יונה. זמרמה אחר־כך פנתה עצ־יוני לזמרת **נורית גלרון**, בה־צעה לככב בערב שירי רחל. גלרון ראתה בהצעה מחמאה, אך נאלצה להשיב את פני המפיקה חינם. הסיבה — גם היא בתחילת הריונה. עציוני המיואשת שאלה השבוע: „מה זה, לא נותרו בשוק שחקניות לא מעוברות?"

■ כמדי שנה, חוגגים הווג **מישה אשרוב** (63) ורעייתו, הבימאית **בלהה מס** (41), את יום־הולדתה של בתם, חן, ב־הצגה חדשה. בשבוע שעבר הציגו לפני ילדי שכונת רמת־אביב ג', איזור מגוריהם, את הה־צגה גוזמאי־הבדאי. חן, כוכבת האירוע, לא היתה על הבימה אלא ישבה בנחת וצפתה בהוריה.

■ השחקן **עודד תאומי** הו־מין בשבוע שעבר את כל הפרט־נריות ששיחקו לצידו במשך ה־קאריירה הענפה שלו, כאור־חותיו בפרימיירה החגיגית של על החיים ועל המוות. מחזה שכתב בעצמו. בין האורחות שלו ניתן היה למנות בקהל את **רחל מרכוס**, **יונה אליאן**, **דינה דורון**, **עדנה סלידל** ואחרות. תאומי נימק את זימונן: „לפחות בערב־הכבורה שלי איני רוצה להיות לבד."

■ אחרי ההצגה הזמין תאומי את אורחיו ואורחותיו לסעוד במועדון. בחצות, משהיתה ה־מסיבה בעיצומה, הסתבר שואת גם מסיבת־הפתעה עבור בתו, **עינת**, שחגגה באותו לילה את יום־הולדתה ה־20. **אמירה**, בתו השניה של תאומי, לא נסחפה בשימחה הכללית. הסיבה — אמירה בת ה־17 היא מעריצה מושבעת של הזמר **שלמה ארצי**. זה לא הגיע למסיבה, למרות שהוזמן, והשבית את שימחתה של המעריצה הנאמנה.

■ **יוסף בראל**, מנהל ה־טלוויזיה, אינו חובב־כדורגל

טלוויזיה לפייסי

גרוסר

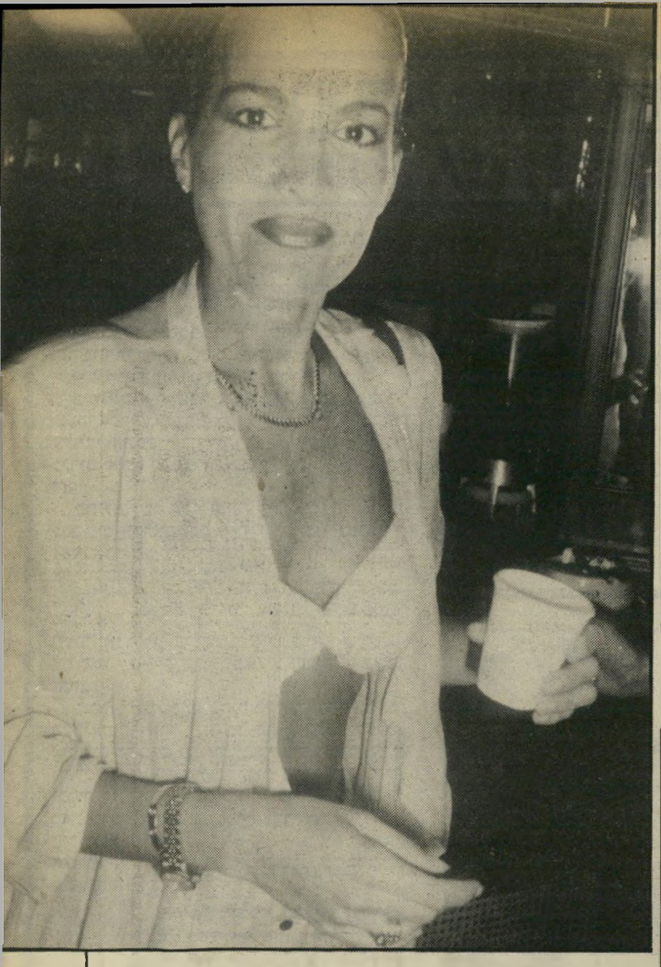
● **פרק נוסף בסידרת־הטל־וויזיה בכנסת־ישראל. הפרק הראשון היה שייך לחבר־ה־כנסת בני שליטא. הוא הת־עצבן, כרבים מחבריו, מהצפייה במכשיר הישן־נושן, המשדר עדיין בשחור־לבן במיזנון־ה־כנסת, ופנה ליושב־ראש ה־כנסת, שלמה הילל, בבקשה שהכנסת תרכוש מכשיר חדש. ציבעוני, למען נבחרי־העם. הילל השיב, כמיצוות־השעה: „אין תקציב!" השבוע קם חבר־הכנסת פסח („פייסי") גרופר והודיע שיש באפשרותו להשיג מכשיר־טלוויזיה חדש למיזנון־הבית. המכשיר, סיפר, הוא תרומה מידיד למען כנסת־ישראל. הילל סירב לקבל את התרומה. בטענה שאין זה נאה שכנסת־ישראל תקבל נדבות. יאה או לא, השבוע, בעת הצפייה במישחק־הגמר על גביע־המדינה בכדורגל, התרעמו על טיב המכשיר הישן רבים מחברי־הבית, שנאלצו לצפות במישחק המכריע בין קריאה לקריאה במליאה. אחדים מהם אף הציעו לגרופר לעשות תרגיל: לקבל את התרומה מידידו, להציב את מכשיר־הטלוויזיה החדש בחדרו שבבניין, ואחר־כך להעבירו למיזנון, בטענה שהחדר קטן מדי וקהל־הצופים גדול מדי.**

אלדד שרים ואשתו ענת שרתוק, הצמד שכותב שירים ביחד – היא את המלים, הוא את הלחן – ישבו צמודים בערסל־הקש במסיבה שערכה רינה כרמלי, מפיקת טקס־הפתיחה של המכביה הקרובה, בדירתה בפתח־תיקווה. אלדד כתב את המוסיקה למופע „12 השבטים", שיועלה באותו ערב. על אותו ערסל תפסה אחר־כך יהודית שוויצר החדרתית (בשמלה הלבנה, משמאל) מורה לריקוד, הכוריאוגרפית של המופע, פוזה יחד עם הבימאי הצעיר אורי פסטר. שוויצר חטובת־הגוף סיפרה שכאשר התחילה בעבודה המעשית במופע, נבהלה, כי הרגישה ש„נכנסה לנעליים גדולות ממידתה". היא נכנסה ללחץ, שקלה פרישה, אבל לבסוף נשארה.

חני פרי הופיעה בפתיחת המיסעדה של חבר שלה בתילבושת־עור, שרכשה בנסיעה האחרונה שלה לארצות־הברית. בתמונה היא נראית עם הזמר שאול נמרי. משמאל: הדוגמנית פינצ'י מור. בלבוש נועז. למטה: מוטלה שיפמן, המלווה על־ידי אשתו שושנה ואחותה התאומה תחיה, שהיא אלמנת אחיו התאום דויד. רק מעטים מבין מכריהן יודעים להבדיל בין השתיים. במסיבה לפתיחת המיסעדה נוכחו כ־2000 איש.

מושבע, בלשון־המעטה. אך הוא נטל פסק־זמן מעבודתו ונסע לצפות עם בנו במישחק־הגמר על גביע־המדינה בכדורגל בין בית"ר ירושלים לבין מכבי חיפה. הוא חזר מלא חוויות מהמישחק. בחדרו בטלוויזיה, אחרי המשחק, לא חדל מלהתפעל, „כיצד ה־צופים ממש מייעצים לשחקנים מה לעשות — זרוק לכאן, כדור לשם — כאילו שהשחקנים יכולים לשמוע." בנו הצעיר ישב כל אותה עת ליד אביו, לבוש בחולצת־בית"ר צהובה, ראשו עטור בסרט צהוב שעליו כתוב בית"ר, ולא הבין ממה מתפעל אביו כל־כך.

■ **האוורד קוסל**, מגדולי השדרנים בעולם הספורט, הגיע לביקור בארץ. הוא בא ל־ירושלים, ויש באמתחתו סיפור מרגש על קורות חזרתו לחיק היהדות. קוסל, שהגיע לסקר את אולימפיאדת־מינכן ב־1972, לא היה מודע למשמעות היותו יהודי. רצח של ספורטאי־ישראל גרם לו לחשוב על כך. הוא התחיל לגלות עניין בישראל, ומה שיותר חשוב — לתרום כספים למוסדות שונים בארץ, ובכללם האוניברסיטה העברית, המארחת אותו בישראל.

■ כוכבת־תקשורת נוספת ה־מתארחת בארץ ובאותו המלון, אך באנונימיות מוחלטת עד לר־גע זה, היא **מורין ליפמן**, עור־כת־עיתון ידועה באנגליה ובע־לת־פינה פופולרית בבי־בי־סי.

■ המיסעדן **ג'קי רונן** שמח בשימחתו של **אורי מלמיליאן** והחליט להעניק לו מתנה אישית — זכיון לאכול חינם במסעדתו במשך כל שנת־מלכותו.

■ רונן, שרואיין לפני שבו־עיים בהעולם הזה וקבל על בעיות־החניה בתל־אביב, המזי־קות לעסקיו, הופתע לטובה. למ־חרת הפירסום בעיתון, כך סיפר, הופיעו פקחים וסידרו מקום־חניה ליד מיסעדתו.

■ המחזאי **יהושע סובול** קוצר הצלחה לאומית חסרת־תקדים בגרמניה, שבה מוצגים במקומות שונים שניים ממחזו־תיו, גטו ונפש יהודי, בעברית וגם בגרמנית, על־ידי שחקנים מקומיים. אחרי הצגת גטו בוויס־באדן, המתין לסובול ולשחקני תיאטרון חיפה אנגלי בשם **פול מאייר**. כשהוא נרגש עד דמעות הוא סיפר לסובול שאת אשתו — היום פסיכולוגית — הוא הכיר אחרי המילחמה, ומ־סיפוריה למד הרבה על מה שע־בר עליה ועל יהודים במילחמה, אך את החוויה האמיתית של השואה העניק לו סובול. הוא ואשתו הזמינו את כל משתתפי מסע־התיאטרון — 45 איש — לארוחת־ערב חגיגית בעיר.

■ להצלחה דומה לזו של סובול זכה כוכב שני המחזות, השחקן **דורון תבורי**. אחרי כל הצגה מתקיים דיון בהשתת־פות הקהל. תבורי הוא המבוקש ביותר, ואליו מפנים שאלות רבות, גם פוליטיות.

■ מנהל התיאטרון, **נועם סמל**, סיפר איך נולד הרעיון להעלות את גטו על הבימה. סובול סיפר לו בנוכחות **גדליה בסר** שהוא מחטט במיסמכים ישנים ששרדו מגיטו ורשה. סמל הוציא מיד פיסת־נייר והחתים את סובול עליה. נאמר שם: „אני מזמין ממך, יהושע, את המחזה על הגטו." כששמע את הסיפור הסופר היהודי, **סטפן היים**, המתגורר במיזרח־גרמניה ושנכח בהצגות בגרמניה המערבית — משום שיש לו זכות־מעבר חופ־שית — אמר לסובול: „הנה, גם אני מוציא מפית־נייר ומזמין אותך לכתוב במשותף איתי את המחזה לספרי אחשוורוש ה־יהודי עבור תיאטרון חיפה."

פסוקי השבוע

● **התעשיין־החכ"כ אבר־הם שפירא**, בהזדמנות של נשואי בנו, שמואל בנימין (ראה גם עמודים 16-19): „אני מיי־בא כלות ומייצא שטיחים!"

● **מסקדים של חטיבת גולני**, עם סיום אימון הקיץ ה־ראשון: „קודם הוצאנו את צה"ל מלבנון ועכשיו אנחנו מוציאים את לבנון מצה"ל!"

● **שר־האוצר יצחק מו־דעי**, על פרשת אתא: „אין טעם להחיות מיפעל שהוא מת!"

● **השר דויד לוי**, במהלך מישחק־הכדורגל בין בית"ר־ירושלים לבין מכבי חיפה: „צריך לשים עין על (אלי) אוחנה. חייבים לשמור עליו!"

● **סטריק ריים**, הקצין שהיה ממונה על חקירת רצח־ארלוזורוב מטעם הבריטים, על השמועות בדבר פרשיית־האה־בים שניהל עם סימה ארלוזורוב, אשת הנרצח: „הלוואי והייתי כזה בן־מזל, שכן היא היתה אשה יפה ומושכת." ריים, שמת לפני כמה שנים, צוטט על־ידי בנו.

דפנה ברק

עופרה בורלא נראתה, ביום שבו נערכה החתונה של שמואל, בנו של אברהם שפירא, במלון „הילטון". כשהיא לבושה בתילבושת בעלת שרוולים ארוכים. עופרה הודיעה בשבוע שעבר להנהלה של המלון שהיא מתפטרת.

„להורים שלי לא היתה מחשבה לשלוח אותי ללמוד פסנתר, אז מה נשאר לי? כדורגל!"

„אני אוהב סרטים, בעיקר ג'יימס בונד. אוהב לקנות בגדים, לשבת בבתי־קפה, לבלות!"

אוחנה: גיון טרבולטה הירושלמי

ד סיפור של אלי אוחנה מורכב מעוני, מוות, כסף והצלחה. באמריקה, ארץ ההוליבוד וההגזמה, היו הופכים אותו למחזמר נוצץ או לסרט מהחיים. והרולד רובינס, מחברם של השאפתנים, ההרפתקנים וסוחרי־החלומות, היה בוודאי מזדרז לשזור אותו אל רב־מכר חדש: המצליחנים. הכדורגלן. או מלך־השערים.

בינתיים, עד שכל זה יקרה, או עד שתגיע שעתו לפרוש, משחק אלי אוחנה כדורגל. מחוזר על־ידי אינספור בחורות, קורא עיתונים, קונה בגדים, אוכל במסעדות. כך בדיוק, על־פי הסדר הזה.

תחילתו של אלי, הוא אליהו, במעברת האז־בסטונים בקריית־יובל בירושלים. ב־1 בפברואר 1964. בן שביעי להוריו, מסעוד ורחל אוחנה. אחריו יבואו עוד שניים.

על ילדותו, כמו על שאר המאורעות בחייו, מדבר אלי בקול רשמי. שוקל בזהירות כל מילה. תמיד יאמר רק מה שנשמע לו כראוי שייקשר עם שמו, ישתדל שלא לפגוע באחרים או בשמו הטוב.

„גדלתי במשפחה שחיה מהיד לפה. ישנו אר־בעה אחים בחדר ולא כל מה שרצינו קיבלנו. אופניים אף פעם לא היו לי. בשביל לקבל נעלי־התעמלות הייתי צריך לחכות הרבה זמן בתור. ובסוף קיבלתי נעליים לא כל כך טובות. אנחנו לא נולדנו לצעצועים וספרים ודברים כאלה. אבל היה לנו טוב עם זה. כי לא היינו רגילים לעושר. וגם לא היה לנו במי לקנא. מסביבנו כל החברים שלנו חיו ממש כמונו".

תפירת־שמלות לערביות

כ אשר יוסי, 31, רס"ר בצבא קבע, הכוכר לבית אוחנה מתערב ואומר „מהאזבסטונים כולם יצאו עבריינים. רק במשפחה שלנו, בזכות אבא סמכותי. לאף אחד אין תיק במשטרה." כועס אלי. יוסי יכול להגיד כל דבר. אבל הוא, אלי, אינו מוכן להאשים את אוהדיו בעבריינות. „אני לא יודע מי עבריין וכמה. איזה מין שטויות אלה?"

אך לבסוף הוא מזכיר את המילה פשע. ולא כדי לפגוע במעריציו, חס וחלילה, אלא כדי לשבח את הוריו. „אם יצאנו איך שיצאנו, זה רק בגלל ההורים. הם החזיקו אותנו חזק. היינו גם פוחדים וגם מכבדים את ההורים. כך שבכלל לא העזנו לחשוב על הנושא של פשע."

מסעוד אוחנה, 58. אבא של אלי, אינו מבין מה כל כך מיוחד בשיטת־החינוך שלו. „הכל פשוט מאוד. אני התחנכתי טוב מההורים שלי, שמעתי אותם עד הסוף. וככה גם הילדים שלי שמעו לי. הייתי אומר להם: תברחו מדבר שאסור לכם לעשות. והם ברחו. לא. לא הרבצתי להם. בשביל מה זה יעזור? לפעמים הייתי מעניש. למשל אלי. אם לא היה רוצה לבוא אתי לבית־כנסת, הייתי אומר לו: אם אתה לא בא אתי, אני לא מרשה לך ללכת לאימון."

מסעוד נולד בעיירה מארוקאית קטנה, סמוכה לקזבלנקה. היו לו ארבעה אחים ואחיות. אמא ואבא שהיה סנדלר של נעלי־בד. כשהיה מסעוד בן שמונה נשלח לקזבלנקה לבן־דודו, שם למד להיות סנדלר של נעלי־עור. עשרים שנים שהה מסעוד בבית בן־משפחתו. עד שנשא לאשה את רחל.

היא נולדה באותה עיירה. ארבע שנים אחריו. אביה־שלה הוציא את לחמו ממכירת חמרי־ניקוי. כשהיתה ילדה קטנה מת האב והותיר אחריו אלמנה ושישה ילדים. רחל למדה לתפור. את חלקה בפרנסת־המשפחה תרמה בתפירת שמלות לערביות.

כשמלאו לרחל עשרים, לחשה לה אחותה שהוריו של מסעוד, שהוא בחור טוב, גרים בשכונתה ואם היא רוצה, אפשר לסדר משהו. רחל רצתה והאחות סידרה ומאז מסעוד ורחל נשואים.

בשנת 1955, עם יוסי, הבכור, בן החצי שנה, עלו מסעוד ורחל לארץ. שש שנים גרו בחיפה, אחר־כך עברו לאזבסטונים בירושלים. לפני תשע שנים נסגרה המעברה. מרבית המפונים, ובתוכם אוחנה, הועברו לקריית־יובל, שם הם מתגוררים עד היום.

מסעוד, שהביא איתו מקזבלנקה את תורת הסנדלרות, עבד במשך 25 שנים כסנדלר בבתי־חרושת קטנים בתל־אביב. שם גם נפצע. שלוש מאצבעות ידו השמאלית קטומות. הביטוח הלאומי קבע לו 100% נכות. כבר חמש שנים הוא אינו עובד.

רחל, שתפרה במארוקו שמלות לערביות, גילתה עד מהרה כי בארץ, בה הערביות הן שתופרות שמלות ליהודיות. היא מחוסרת־עבודה. מייד מצאה לה עיסוקים אחרים, כמו מנקה ועוזרת־לטבח פה ושם. ובינתיים גם ילדה, בזה אחר זה, עוד שבעה בנים ובת אחת.

את אלי זוכרת אמא רחל כתינוק שמן ובכיין. כשגדל היה אלוף הגולות ואהב, כמובן, לשחק כדורגל.

„להורים שלי לא היתה את המחשבה לשלוח אותי ללמוד פסנתר. אז מה נשאר לי לעשות? לשחק כדורגל," אומר אלי. „מאוד אהבתי לשחק. ותמיד חלמתי להיות שחקן כדורגל בבית"ר."

בית"ר, כמובן, בגלל הבית. „בית"ר והליכוד זה התחביב שלי," אומר מסעוד. „אני אוהב את המפלגה הזו מתוך ליבי."

ואלי: „הצבעתי לליכוד אבל. בעצם, אני יותר ימינה מהליכוד."

אבל לפני שהלך לקלפי להצביע עוד למד בבית־הספר, היה חבר של כולם, ואהב ללמוד, בעיקר חשבון והיסטוריה ותנ"ך. כשהגיע לתיכון השתלט עליו משחק הכדורגל. מגיל 13 שיחק בבית"ר. בגיל 16 החלו כולם להכיר בכשרונו. „ואז כבר לא אהבתי ללמוד. רציתי רק לשחק." בכתה י"א עזב את בית־הספר האקסטרני מיכלל, בו למד במשך שנתיים, והתמכר כל־כולו לכדורגל ולבית"ר.

אמא ואבא לא שמחו. רק שניים מבין תשעת ילדיהם סיימו את לימודיהם בבית־ספר תיכון, והם רצו שאלי יהיה השלישי. „עשיתי טעות שהכנסתי אותו לבית־ספר דתי," מחפשת רחל את סיבות הנטישה. „תמיד ביקשנו ממנו שירדוף אחרי הבית־ספר, ולא רק אחרי הכדור. אבל הוא לא רצה. אז אנחנו, חס וחלילה, לא היינו נגדו. לא רוצה בית־ספר, לא צריך. אמרתי לו: מותק, תעשה מה שאתה רוצה. העיקר שתלך בדרך הישרה, בלי סיגריות, בלי יין ורק עם חברים טובים."

מצוייד בעצות אלה, הפך אלי לכוכב־הכ־דורגל המצולם והנערץ ביותר במדינה. „עכשיו אני שמחה שהוא כחר לו את העתיד שלו בעצ־מו," אומרת אמא רחל. „ואיזה כבוד עושים לי בגללו. ביום הרביעי, אחרי המשחק הגדול, הלכתי לשוק לקנות דגים. המוכר של הדגים מייד קרא לשני חברים שלו. אחד נישק לי את היד. האחר נישק לי את הראש, ופתחו בקבוק שמפניה ואמרו: כל הכבוד, הלוואי שכולם היו כמו אלי."

לא שחצן, סתם קר וסגור

כ חדר־האורחים שבדירתו השכורה של אלי אוחנה בשכונת גילה, מוצגים לראווה 11 גביעים, מטעם כל העיתונים וההתאחדויות האפשריים. לצידם שתי כריות בצורת לב, רקו־מות בחוטי זהב וכסף: לאלי באהבה מסיסי. לאלי באהבה מרליה ויפה.

על הקיר הסמוך לדלת־הכניסה, הכרזות־אה־בה עלומות. „לאלי אוחנה, רציתי להתרים במיו־חד פה כדי להתרים אותך ולא היית. התבעסנו. תצפה להפתעה בקרוב." „אלי, הייתי פה ולא היית. אבוא בפעם אחרת. מהשרופה עליך ואו־הבת אותך."

הטלפון מצלצל בתדירות של צלצול לדקה. „חני? איזה חני? את התקשרת גם אתמול? לא זוכר. תתקשרי עוד חצי שעה. טלי? טלי כהן? אבל זה לא הקול שלך. תתקשרי עוד חצי שעה. מירי? מה שלומך? תתקשרי עוד חצי שעה."

כך בשנה האחרונה. לפני זה, במשך שנה, שרית שוורץ הייתה החברה הצמודה של אלי. ביום קיץ אחד, בשנה שעברה, נהרגה שרית בתאונת־דרכים. מה שהפך את אלי, באופן סופי ומוחלט, לג'ון טרבולטה של הספורט הישראלי.

אומר אלי: „היה לי קשה. בטח שהיה קשה. אבל מה לעשות, יש בחיים גם דברים טובים וגם דברים רעים, וצריך לדעת לקבל הכל. וחוץ מזה, אני באופי שלי משתדל להיות מציאותי והגיוני, להתנהג בצורה מחושבת ושקולה ולא לאבד פרופורציות."

אתה נשמע קר ומבוגר.

„כן. אני רק בן 21, אבל אני הרבה יותר מבוגר מהגיל שלי. ואני באמת טיפוס קר ואדיש. ובגלל זה הרבה אנשים חושבים שאני שחצן. אז שידעו, אני לא שחצן, אלא סתם קר וסגור. אני לא מסוגל לחייך ולהיפתח בפני מי שאני לא מכיר."

בפני מי אתה כן נפתח? למי אתה מספר את סודותיך?

„איזה סודות? אין לי שום סודות."

ציון, 20, שחקן־כדורגל בהפועל ירושלים ואחיו של אלי, מתערב: „אלי, מי הכותל המערבי שלך?" הוא שואל. אלי נבהל. למי שמצליח כל כך ומפורסם כל כך אין שום בעיות, וממילא הוא אינו זקוק לכותל מערבי.

עיניו של ציון ננעצות באלי. „ציון, ציון הכותל המערבי שלי," מודה אלי.

למי שיש כותל, יש, אולי, גם חלומות.

אתה זוכר חלומות שלך?

„לא. ואם הייתי זוכר, אז מה? מה זה שייך? איזו מין שאלה זו?"

מה היית עושה אם לא היית כדורגלן?

„לא חושב על זה. בטח הייתי עושה דברים אחרים. לא יודע מה."

מתי תפסיק לשחק?

„כשהגוף שלי יפסיק לסחוב אותי."

ומה תעשה אחר־כך?

„לא יודע. למה לשבור את הראש עכשיו?"

מה אתה עושה. חוץ מכדורגל?

„קורא עיתונים. בעיקר ספורט ומוספי־עס־קים. אני אוהב לקרוא על אנשי־עסקים מצליחים ועל מפעלים מצליחים. אני גם אוהב סרטים, בעיקר ג'יימס בונד. אוהב לקנות בגדים, לשבת בבתי־קפה, לבלות."

ספרים אתה אוהב לקרוא?

„לא. ואולי, בעצם, אני לא מפסיד שום דבר. יכול להיות שבמילא לא כתוב בספרים משהו מעניין."

מה מעניין אותך חוץ מכדורגל?

„שום דבר."

שרה ליבוביץ

ספורט

מהר, גבוה ורחוק
שבוע של שניים

ליד הרשת
יאל הפל

זה היה השבוע של שלמה גליקשטיין ודורון ג'מצ'י, אשר הלהיבו ב־אירופה בשני ענפי הייצוג העיקריים של הספורט הישראלי.

גליקשטיין הוכיח שלא נס ליחו ולמרות הירידה בדירוגו העולמי שב וכבש את הכותרות, יחד עם בן־הזוג השברי, האנס סימונסן, כאשר השניים עלו לגמר טורניר רולאן־גארוס בפא־ריס, הנחשב לאחת מארבע האליפויות החשובות בעולם.

בדרך לגמר ניצחו השניים מספר צמדים הנחשבים לטובים יותר.

גליקשטיין וסימונסן שיחקו יחד, מכיוון ששחר פרקיס, בן־זוגו המיועד של גליקשטיין, חלה.

מחיקת החרפה. דורון ג'מצ'י כבש את אליפות אירופה בזכות קליעותיו המרהיבות לסל ממרחק, קליעות המקנות שלוש נקודות כל קליעה. מה שעוד מאוד במשחק־הנצחון על המארחת, מערב־גרמניה (88:94), בו קלע ג'מצ'י 42 נקודות, גם מיקי ברקוביץ הוכיח שעדיין הוא קליבר רציני, בנצחון על אלופת אי־רופה איטליה (89:92, לאחר הארכה), כשקלע 34 נקודות.

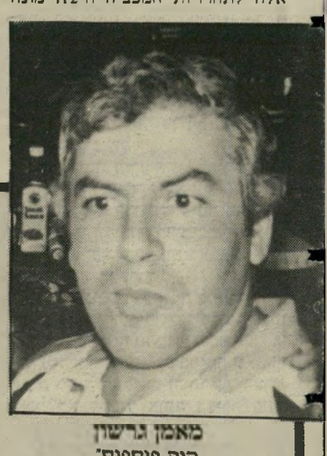
הצלחות אלה לא מנעו את ירידת נבחרת ישראל לדרג ב', בגלל ההפ־סדים לבולגריה, צ'כיה והולנד (ראה גם מסגרת מה הוא אומר).

ובכדורגל הצליחה מכבי חיפה למ־חוק את מה שהיה, מבחינתה, חרפת־הגביע, כאשר גמלה לביתר ירושלים בנצחון רב־שערים 5:2 במשחק על גביע אלוף־האלופים בין האלופה ומח־זיקת הגביע.

סקווש
השמינייה החובטת

מן הישיבה
אל המכביה

נבחרת הסקווש. המתכוננת בימים אלה לתחרויות המכביה ה־12, מונה

מאמן גרישון
.היה פיספוס"

ההפסדים האכזריים של נבח־רת הכדורסל נגד בולגריה, צ'כיה והולנד, באליפות אירופה, אשר גרמו לירידת ישראל לדרג ב', מציבים סימני־שאלה רבים לגבי ענף הייצוג מספר אחד בספורט הישראלי.

פיני גרשון, מי שהיה עוזר־המאמן, רק לפני שנה, בטורניר הקדם־אולימפי וכיום מאמן את נבחרת־העתודה אינו מרוצה מה־ירידה ויש לו מה לומר בנושא.

כבר לפני חורשיים וזעקתי חמס ואמרתי שיפסיקו לדבר על ירידה לדרג ב'. דיברו כל כך הרבה וזה בא. אני חושב שהיה איזה שהוא פיספוס באליפות הזו. אם ניצחנו את הגרמנים ושיחקנו בשווה נגד השאר, אז פיספסנו משהו.

למה? יכול להיות שזו קומבינציה של כושר גופני לקוי והכנה לא טובה מבחינת משחקי־אימון, כי לשחק נגד בלגיה ויוון כהכנה לטורניר כל כך קשה, זה לא קנה־מידה!

יש האומרים שירידה לדרג ב' טובה, כי אפשר להיבנות מחדש.

אני לא חושב כך. זה כמו שקבוצה בליגה הלאומית בכדורגל תאמר שעדיף לרדת לליגה הארצית כדי להיבנות. אך שם היא נתקלת בקשיים ובאווירה שונה.

גם אינני חושב שיש שחקנים ברמה של דורון ג'מצ'י ומיקי בר־קוביץ בדרג ב' של אירופה, אבל גם אף אחד לא מבטיח לנו לעלות בחזרה לדרג א'.

יש לנו שחקנים עם עתידז

ודאי שיש. דורון ג'מצ'י צעיר, חן ליפין, עופר יעקבי, מוטי דניאל הם גם צעירים. יש שניים־שלושה שחד קנים בנבחרת־העתודה. כונים על לאבן מרסר ולדעתי, תהיה לנו נבחרת חזקה.

מה אתה אומר על דורון ג'מצ'י במשחק שראיתי בטלוויזיה נגד צ'כיה נוכחתי שהוא לוקח זריקות לעתים בפזיזות. זה מתאים למכבי רמת־גן. יש לו פוטנציאל עצום ועם עבודה טובה אפשר לשחרר אותו לקליעות קלות. אין ספק שמכבי תל־אביב זקוקה לו לא פחות מאשר הוא זקוק למכבי תל־אביב.

אווירת־הנכאים. בעקבות ה־הפסדים, מזכירה לך את המש־חקים הקדם־אולימפיים?

אנשים לא זוכרים אולי, אבל בטורניר הקדם־אולימפי ניצחנו קבו־צה, שאם היינו מנצחים הפעם היינו עולים לשחק על מקומות אחר עד ארבעה. ניצחנו את בולגריה, הולנד וגרמניה. לכן צריכים לעלות לרגל למאמן, אריה מליניאק, ולבקש סלי־חה, כי אז תלו אותו בכיכר־העיר בעקבות הכשלון.

ספורט השבוע

שירזי מנשק את גביע־המדינה
כספית על המיגרש

שירזי: בולדוזר אמיתי

שירזי, המשחק בעת האחרונה דרך־קבע כמגן, תיפקד בקישור כשומרו של הכוכב החיפאי ברוך ממן, אך לא התמקד רק בשמירה על היריב. הוא נע ככספית על כל המגרש וכשהכדור היה ברגליו קשה היה לעצרו.

באחד מן המשחקים, כאשר אוחנה לא הסכים להעביר את הכדור לשירזי כדי שזה יתרגל עמו.

ההתפייסות היתה בלתי־נמנעת. כו־כבים בקנה־מידה שלהם, המשחקים ביחד בנבחרת הלאומית, לא יכולים להרשות לעצמם להחרים האחד את השני. שניהם גם יחד יכולים לברך על כך והחיבוקים והנשיקות שהרעיפו ה־אחד על השני לאחר הגמר הוכיחו זאת. כי אלמלא שיתוף הפעולה בין השניים אפשר שהגביע לא היה שוכן היום בירושלים אלא למרגלות הכרמל.

היו התנגלויות. שלמה שירזי החל את הקאריירה שלו כחלוץ במכבי נתניה. אך לפני חמש שנים, בהיותו בן 19, כאשר סיים את גיל הנוער ונאלץ לעבור לקבוצה הבוגרת, לא מצא לעצ־מו מקום בהרכב הראשון של נתניה, שם כיכבו עודד מכנס, רוד לביא ומשה גריאני. שירזי הושאל למכבי יפו כדי לעזור לה להחלץ מסבך התחתית.

שירזי, שהיה אלמוני בליגה הלאו־מית, גילה יכולת מעולה וסחף את מכבי יפו לנצחונות ולהישארות בלי־גה. בנתניה לא ויתרו עליו והחזירו אותו לכור־מחצבתו, שם הצליח לזכות פעמיים באליפות המדינה. מוטל'ה שפיגלר הפך אותו למגן מצליח, אך יכולתו הטובה לא הביאה לו הכנסה כיאה לשחקן כוכב. הפיצוץ היה בלתי־נמנע ושירזי נטל את מקל־הנרודים וחתם, בשנה שעברה, עם ביתר ירוש־לים.

ער היום הוא כועס על הנהלת מכבי נתניה, שלדעתו הרסה את האימפריה שנבנתה שם בעשור האחרון. הוא טוען שגם אם יחזרו לשם האחים מכנס וכל הכוכבים יישארו בקבוצה, הוא לא ישוב לשחק ולגור בנתניה.

הוא גם מרגיש שהוא „שרוף" בנ־תניה, אולי גם בגלל שקנה לעצמו שונאים ולא בקרב אוהדי־הכדורגל דווקא. בזמנו עבד ביחידה המרכזית של המשטרה ולא אחת נאלץ להפעיל את סמכותו ועצר עבריינים, שרצו אחר־כך להתנכל לו.

הוא בטוח שלא יחזור לעבוד במ־דור. זה לא שווה את המאמץ. עדיף להשקיע בכדורגל.

יש סוויטה. בירושלים זכה שירזי לא רק בגביע־המדינה אלא הכיר גם את אשתו לעתיד, אירית דניאל בת ה־20, שאיתה התארס בתחילת השבוע. החתונה מיועדת לחודש ספטמבר, לאחר שיסיים מספר ניחות עם ביתר והנבחרת הלאומית לאירופה. הנבחרת חשובה לו מאוד והעובדה שקנה לעצ־מו בה מקום של קבע כמגן הימני בעת האחרונה מתאימה לו מאוד.

בשנה הבאה הוא נשאר בירושלים. למרות שהוא חושש מאוד שעזיבתו של המאמן דוד שוויצר תשבור את מסגרת ההצלחה של ביתר שהיתה מנת־חלקה בשנתיים האחרונות. שירזי שואף למסגר את חוזהו תמורת רכישת דירה בירושלים. כעת הוא מתגורר עם אירית בסוויטה במלון שלום בבירה ומדי פעם יורד לשפלה להוריו ברע־ננה.

בן 24½ זכה שלמה שירזי באליפויות ובגביע, אבל האנרגיה העצורה בו אינה מאפשרת לו מנוח. הוא רוצה עוד ועוד. בירושלים מקווים לאליפות. הוא היחיד שזכה בה (במסגרת מכבי נתניה). אולי בשנה הבאה, גם במסגרת ירו־שלים.

שירזי (משמאל) נגד מכבי חיפה
בדקה ה־120 כמו בדקה הראשונה

מה הוא אומר

„זעקתי חמס!"

שמונה שחקנים, אשר שבעה מהם ממוצא דרום־אפריקאי ואחד הוא יליד הארץ.

אך הפרט המעניין יותר הוא ש־25 אחוז מהנבחרת הם תלמידי־ישיבות. זה אמנם רק שניים מתוך השמונה, אבל גם זה משהו.

המדובר ברייל גודמן בן ה־18 וב־גלעד מורביץ בן ה־17, שניהם תלמידי ישיבת כפר־הרואה שבעמק־חפר.

ואילו הסקווטן היחיד תוצרת־ה־ארץ, יצחק סמו, הוא בוגר מכון וינגייט והמדריך ראשי לסקווש בכפר המכ־ביה.

יאיר עמיקם

הכנס הראשון בישראל לחולי לב

9/7/85 מלון הילטון תל־אביב

מטרות הכנס ונושאי ההרצאות

★ להבהיר את מהות מחלות הלב וגורמי סיכון ★ התקף הלב וסיבוכיו
★ החלמה מהתקף הלב ★ שיקום לאחר התקף הלב ★ מניעת התקף לב נוסף
★ טיפול שמרני וכירורגי.

רשימת המרצים בכנס:

(עפ"י סדר א"ב)

★ **פרופ' גוטסמן** — מנהל מכון הלב הדסה עין כרם ירושלים.
★ **פרופ' מוריס לוי** — מנהל מח' ניתוחי חזה ולב מרכז רפואי בלינסון.
★ **פרופ' צבעוני** — סגן מנהל מח' הלב בי"ח ביקור חולים ירושלים.
★ **פרופ' קלרמן** — מנהל המכון לשיקום הלב בי"ח תל־השומר.
★ **פרופ' שלזינגר** — מנהל מכון הלב והיחידה לטיפול נמרץ לב בי"ח אסף הרופא צריפין.
★ **חיים יבין** — מנחה הכנס.

הכנס יתקיים במלון הילטון ת"א יום ג' 9.7.85 בין השעות 14.30 — 08.30

במסגרת הכנס יערך סימפוזיון בהשתתפות המרצים ושיתוף הקהל, אמצעי המחשה אורקוליים, כיבוד קל וארוחת צהריים.

שובר הרשמה לכנס הראשון בישראלי לחולי לב 9/7/85 מלון הילטון ת"א

לכ' מחלקת כנסים מידיה בע"מ רח' הנטקה 5 ת.ד. 6448 מיקוד 31063 חיפה

נא לרשום את המועמד אשר פרטיו רשומים מטה:

שם משפחה _____ שם פרטי _____ כתובת פרטית _____

שם החברה/המפעל _____ כתובת _____

תפקיד _____ טלפון _____

רצ"ב המחאה לתשלום דמי השתתפות ע"ס 66,000 שקל

מארגנים: מחלקת כנסים מידיה בע"מ טל' 04-257470/1/4.

ע"ז — 12.6

זיוה תלם

מזמינה אותך

אופנת קיץ 1985

תמרה יובל – קולקציה איחודית בלבן
חוה לוי – דגמים מרהיבים אופנתיים
רפי יעקובזון – חליפות. מכנסיים. דגמים אופנתיים
M/N – שמלות קיציות. חצאיות. חולצות. מכנסיים. אוברולים

סריגים עבודת יד: עדנה רוס כפר תבור (פרסטיג)
חגורות. תיקים תואמים לבגדים

עיצוב: רויאלה

המכירה תתקיים ביום ששי 14.6.85
ביום שבת 15.6.85
בין השעות 14–10
17–19

בבית זיוה תלם. דוד המלך 10. הרצליה פיתוח ● טל. 052-72976

תן טרמפ לחייל

„זה לא מה שהיה"

(המשך מעמוד 37)

בטח. אני בהנהלה של שנקר ונ־ותנת הרצאות וגם לימדתי את התופרת של דגניה ב'.

● **התופרת של דגניה ב' למ־דה אצלך?**

פעם קריש לוז, כשהיה יושב־ראש הכ:סת, היה צריך לנסוע לאפריקה. אשתו עבדה במטבח בדגניה ב' ובאפ־ריקה, אם את לא באה אלגנטית, חוש־בים שאת משרתת, זה נורא. עשיתי לה מה שצריכה וכשהיא חזרה אמרה לי: את יודעת, דיברתי בקיבוץ שלנו, יש לנו תופרת עילית לא כל כך טובה כמוך, אז החלטנו שאם את מסכימה, היא תבוא אלייך ללמוד. אמרתי: למה לא והתופרת באה וישבה פה חודש ולמדה.

■ ■ ■

● **כמה שנים אתם גרים בבית ברחוב הירקון?**

42 שנים באותו בית. ב־1943 לקח־נו את הדירה. רחוב הירקון היה פעם

בר
אין מוסר־עבודה

הרחוב הכי יפה בתל־אביב. ממול לא היו בתים וראו את הים, היינו הולכים כל יום לשחות. זה היה הבית הכי אל גנטי, גרו פה אנשים אלגנטים. השכן שלי היה סגל האצ"לניק, יום אחד הבריטים באו ולקחו אותו לאריתריאה. אני אוהבת את הסביבה ואני שמרנית. הולכת לאותה מספרה, גרה באותו בית־מלון. אנחנו רגילים ואפילו שהבית ככה אנחנו לא יכולים לזוז. לקחנו עכשיו דירה בשביל לגור בדוד המלך, בעלי לא רוצה ללכת. כל הזמן הוא דוחה. 43 שנים זה זמן, אתה מתר־גל ואיפה בונים היום חדרים כאלה? יש פה שישה חדרים, כבר לא בונים כך היום.

● **והבית בקיסריה?**

זה רק לוויק־אנד. שם יש לי רי־לקסיישן, אני לובשת מכנסיים ופולר־ברים ועובדת הרבה בגינה.

כואב לי הלב על מה שקורה במדי־נה שלנו. איזה יפה היה פה לפני שהמדינה קמה ובהתחלה. עכשיו לאנ־שים אין סבלנות, רוצים הכל ומהר. כשבאנו הנה לא היה לנו איפה לגור, מה לאכול, עכשיו כולם רוצים בית.

את יודעת מה הצרה שלנו, שלא חינכנו את הנוער לציונות. חשבנו שזה שאנחנו גרים פה, זה כבר ציונות, אבל זה לא נכון.

הנוער לא יודע לעבוד. הנה, הע־זרת שלי, כבר שלושה ילדים שלה ב־ארצות־הברית והבת כותבת לה אמא, פה למדתי לעבוד. היא עובדת 14 שעות ביום. למה לא לעבוד כך גם פה? היום אין מוסר־עבודה. פעם היו בעלי־מקצוע, פעם היו אנשים ישרים. היום זה לא מה שהיה פעם. אני מתגעגעת לפעם. מתגעגעת לתרבות ולנימוסים הטובים. כשתל־אביב היתה קטנה והגברות לבשו כפפות וכובעים והלכו לפייב או־קלוק בגת־רימון. היום זה לא מה שהיה פעם.

דם, זרע וגנל

(המשך מעמוד 14)

לאמת את סיפורה במימצאים אובייק־טיביים. חשוב גם לברר מתי לאחרונה קיימה האשה יחסי־מין מרצון, כדי להבטיח כי הזרע שנמצא בגופה הוא אומנם זרעו של האנס.

גם מסרק

ב שנים האחרונות נוהגים לב־דוק נפגעות־אונס במכון הפאתר־לוגי בתל־אביב. הד"ר בצלאל בלוך, לשעבר ראש המכון, היה ידוע כמומחה גדול בתחום זה. הוא אסף נתונים רבים על הנושא ונתן הרצאות לפני קצינ־מישטרה וסטודנטים. הוא הרגיש תמיד כי רצוי שכל בדיקת מיקרה אונס תיעשה על־ידי אדם אחד, המומחה לרפואה משפטית. „לא די לבדוק רק את הנאנסת, יש צורך שאותו אדם שבדק אותה יבקר בזירת־העבירה, יטול משם את המימצאים ויתרשם מהשטח, והוא שיבדוק גם את החשוד באונס," נהג לומר ד"ר בלוך.

יש לשער, כי מיקרי האונס האחרו־נים אומנם טופלו על־פי שיטתו של הד"ר בלוך.

אחרי הבדיקה הגופנית, על הרופא לבדוק אם נותרו על גופה של האשה סימני־דם של האנס או שערות שלו. בדרך כלל נהוג לעבור במסרק על שיער־הבושת של הנאנסת, כדי למצוא את שרידי שיערו של האנס.

כל המימצאים הללו נשלחים לבדי־קה במעבדה. התוצאות נשמרות עד אשר יתפס חשוד. אז לוקחים ממנו, אם הוא מסכים, דגימות מדמו, רוקו וזרעו, ומשווים אותם לאלה שנמצאו אצל הנאנסות.

עוד אנס

ב דיקות אלה אינן יכולות לעולם להוכיח באופן פוזיטיבי מוחלט כי אדם מסויים הוא האנס. המימצאים יכולים רק לשלול את האפשרות כי חשוד מסוים הוא האנס. אם סוג הדם איננו מתאים לזה של החשוד, נפלה מייד האפשרות כי הוא המבצע.

כיום אפשר להגיע להתפלגות די גדולה של תתי סוג־דם, ואם סוג הדם שאליו משתייך החשוד הוא נדיר, יש בכך משום הוכחה לכאורה בזהותו.

הזרע איננו מתפלג לכל־כך הרבה תתי־סוגים. הוא יכול להעיד כי האדם שממנו נלקח הזרע הוא בעל סוג דם AB, BA או O, וכן PGM, שגם הוא תת־סוג של רם.

כאשר סוג הזרע איננו מתאים לדמו של החשוד, אפשר להוציא אותו מכלל חשד. אבל אם סוג־הזרע מתאים לדם, אין זו עדיין הוכחה חד־משמעית, מכי־וון שהוא יכול להתאים לאנשים רבים בעלי אותו סוג־דם.

בחינה נוספת הנעשית במעבדה היא בדיקת רוק וזרע. ברוק ניכרת תכונתו של האדם, אם הוא בגדר „מפריש" או לא (סקרטר בלעז). גם בדיקה זו מאפ־שרת רק לשלול את זהותו של האדם, אבל לא לקבוע אותה בצורה פוזי־טיבית.

נראה כי כל מימצאי הבדיקות הללו היו השבוע לפני השופט חיים אילת, כאשר אמר כי הראיות שהובאו לפניו הן משכנעות בצורה מדהימה.

שאלה אחת שזרק הסניגור, עורך־הדין אניס ריאד, העלתה אפשרות שבה חשדו רבים. עורך־הדין שאל אם אומנם נכון כי היו מימצאי המעבדה בלתי־אחידים. אם אומנם נמצאו סוגי־זרע שונים אצל כמה מהנפגעות, ברור כי היה יותר מאנס אחד שפעל באותה עת.

יתכן מאוד כי יש מספיק ראיות נגד החשוד, אבל יש בידי המישטרה ראיות נוספות, המצביעות על כך שיש עוד אנס תל־אביבי המסתובב חופשי, וטרם הגיע המועד לפתוח את החלונות בקומות־הקרקע בעיר.

אילנה אלון

אורחים

מרפד הערשים

ממשכנות־העוני לאמבט של חלב־יורדים

אחד האורחים האמיצים ביותר של פסטיבל ירושלים היה שחקן בריטי גבה־קומה, בעל גיזרה דקה, תווי־פנים אנגלוסכסיים גזעיים ועור־פנים בהתאם. עם קצת חמה ירושלמית, האדים כתינוק שבושל באמבט־שמש.

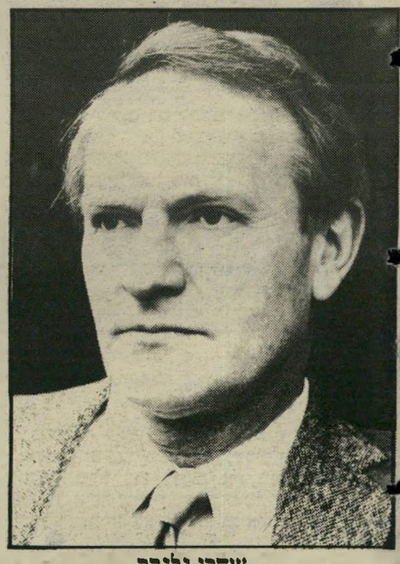
הוא עלה לבמה בגפו, בלי תפאורה, ללא איפור, וללא כל מיצהלי־פירסומת, להגיש יצירה שאיש בארץ לא מכיר מבחינת־הבגרות באנג־לית, פואמה מן המאה העשירית, המבוססת על מיתוס נורדי קדמון בשם באוולף.

באותו הלילה נדדה שנת מבקרי־התיאטרון, גם המכסחים הגדולים של הפסטיבל הודו — ג'וליאן גלובר, זה שמו של הג'נטלמן, עשה אותה. זה היה איש אחד שהיה בעצמו תיאטרון שלם. אבל הפסטיבליירים המושבעים לא התפנו לבדוק מדוע פניו מוכרות להם מאישהו מקום, כל כך מוכרות, שאי־אפשר לטעות.

כי גלובר, לבד מהיותו אמן־תיאטרון בחסד שייך לאותם שחקני־מישנה בקולנוע ובטל־וויזיה, המרפדים במהימנות את ערשו של הכוכב הראשי. אמנם את הנובלה שהסריט עם פיטר או'טול בהודו, קיים. לא ראו בארץ. אבל, לעומת זאת, ראו גם ראו אותו כנבל האלגנטי והחלקלק בלעיניך בלבד. פחות בולטת הופעתו באבק לוהט של ג'יימס אייבורי (הוסרט גם כן בהודו).

ג'יהינום יזוני. אבל נוסטלגיה אמיתית רווחש גלובר לישראל. הוא היה כאן בעבר, בהס־רטת יעקב ובניו של הבמאי מייקל קאקויאניס ועזב ביום ששי הארור, לפני השבת של מילחמת יום־כיפור.

„הצילומים הופסקו באמצע, כי רוב הצוות הישראלי גוייס למלחמה. ביום השני, כשהתופת בעיצומה, צלצל קאקויאניס לידידו הטוב, גנרל משה דיין: מוישה, אני חייב לגמור סרט! ‚מייקב,' ענה לו דיין, ‚אני חייב לנצח במלחמה.'

שחקן גלובר
זוכר את דיין

„אתה תנצח במלחמה שלך," ענה לו קאקויא־ניס, „אבל אם אתה רוצה שישראל תהפוך למרכז של תעשייה קולנועית עולמית, ואני מאמין שאכן תהיה כזו, אתה חייב להבין מה קודם למה."

למחרת, מספר גלובר, הגיע מטוס בריטי מלווה בשני מטוסי־סילון ישראליים, שליוו אותו לאמצע המידבר, ואיתו כל הציוד, המצלמות והתאורה — כל מה שהיה נחוץ כדי לחדש את הצילומים בזמן.

סיפור אחר, המלמד על הטירוף המוזר של אנשי הקולנוע שייך לפרשת לעיניך בלבד. הסאגה האחרונה של ג'יימס מור־בונד.

זה קרה בתקופה שבה היה גלובר מחוסר־עבודה של ממש. הוא פרש מן התיאטרון הלאומי האנגלי, כדי למצוא שממה יחסית בקולנוע. כשעמד לנסוע ליוון להסרטת סרט תנ"כי בוטלה ההסרטה והוא כמעט ומכר את ביתו כדי לקיים את מישפחתו. ואז הגיעה הצעה — לשחק בסרט בשם מחפשים את אלכסנדר. שהשתתפו בו שחקנים ירוע־שם, ביניהם ג'יימס מייסון המנוח, ושהופק בתנאים קשים, גם כן ביוון, בתשלום אפסי, „אבל בתשלום כלשהו".

„זה היה ג'יהינום. עבדנו 15 שעות ביום בחום נוראי, עם הפסקה של כרבע שעה, בתנאי־מגורים מחפירים, שורצים חיידקים למיניהם. ארבעה שבועות נוראים. באמצע כל זה אני מקבל מיברק מן הסוכן שלי: ‚רוצים אותך לסרט של ג'יימס בונד.' אמרתי — לא! אנחנו עובדים כאן ששה ימים בשבוע, יום ארוך ומפרך ואין לי כל אפש־רות לחשוב על משהו אחר.

„אבל, ככל זאת, התפניתי לבוקר אחד של שבת וטסתי ללונדון לכמה שעות כדי לראות את המפיקים. הסיבה שקיבלתי את התפקיד של הנבל בסרט היתה דווקא הדמות החיובית ביותר שגילמתי אי־פעם לטלוויזיה, אלכסנדר דובצ'ק, בסידרה המופלאה פלישה. דמות שהיו בה כל האצילות, העדינות והאנושיות, המהופכים בדיוק לדמות שצריך הייתי לגלם בבונד, ובדיוק משום כך רצו אותי לתפקיד.

„ולפתע־פתאום אני טס לי עם אשתי לקורפו, ישר ממשכנות־העוני ומתקציב־הלחץ של ההסר־טה הקודמת, כדי שלימוזינה תקבל אותי בנמל־התעופה, מעטפה חומה ושמנה עם מזומנים נחתפת לידי, ואני מוטל לאמבט של חלב־יורדים. בפיסגה הזוהרת של עולם־הקולנוע. ואם שואלים אותי מה המרתק ביותר במיקצוע שלי — הנה התשובה: האפשרות להמריא מתחתית הביצה למרומי השמיים."

הניצול בעיקבות משה רבנו

ממחנות־ההשמדה להוליווד, ניו־יורק וירושלים

כובעים רבים החליף ג'ק גרפיין בחייו. ולא כולם עטורי־נוצות. כשניצל מארבעה מחנות־השמדה שונים השתקע בארץ־המשחררים, אר־צות־הברית, ועסק לסירוגין בתיאטרון ובקולנוע. במיסגרת הפרק ההוליוודי שלו עשה שני סרטים יוצאי־דופן, נשא לאשה את השחקנית קרול בייקר, ואחר־כך התגרש ממנה ומהוליוווד גם יחד.

לארץ הוא הגיע מניו־יורק, שם הוא מנהל את אחד מתיאטראות האוונגארד החדשים יחסית (1978), תיאטרון קלורמן, ונחשב לאחד המר־רים המעולים לתיאטרון בעולם כולו.

„אילו סיפר לי מישהו לפני ארבעים שנה, כשיצאתי מברגן־בלזן, שיבוא יום ואבוא לירוש־לים עם התיאטרון האהוב עליי, להעלות את המחזאי החשוב ביותר בעידן המודרני, סמואל בקט, הייתי אומר לו מה שאמר משה רבנו — די לי להאמין בכך."

אבל הנס התרחש וגרפיין, עם בנו, השחקן בלהקתו, הרשל, הגיעו לירושלים ולא בגפם. הם נשאו את זכרו של במאי התיאטרון אלן שניידר, שניספה בתאונת־דרכים לפני כמה חודשים ושתלו, בשם צוות התיאטרון כולו, עצים לזכרו.

מחווה בסארים. דבר אחד שהביא עמו גרפיין הוא סרט תעודי, שעשתה עליו הטלוויזיה הקנדית, בכוונה לתתו כשי ליד ושם. אך ירוש־לים הרי מרכז העולם היא, ובאותו ערב עצמו כשליאה ואן־ליר, מנהלת סינמטק ירושלים, ער־כה קבלת־פנים לאורחים חשובים מאוד, הופגשו במקום ג'ק גרפיין ומנהל סינמטק פאריס, המבקר בארץ, אלן מארשן, המחפש את גרפיין מזה כמה חודשים, כדי לספר לו על מחווה שערך הסינמטק הפאריסי לגרפיין ולשני סרטיו, הזר (בן גאזארה) ומשהו פראי.

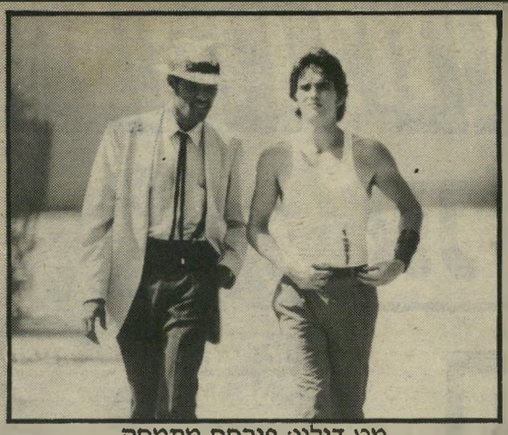
גרפיין היה מאושר כל כך מפגישה זאת עד שמיהר להבטיח לסינמטק ירושלים את שני הסרטים הנ"ל, ובעוד כמה חודשים. משתישכח תרועת־הפסטיבלים, צפוי בסינמטק ערב מיוחד במינו — שני סרטי גרפיין המעולים והסרט

ג'ק והרשל גרפיין
זוכר את שניידר

התעודי, שיילמד פרק חשוב בתולדות ניצול־השואה המופלא.

עדנה פיינרי

מט דילון: פירחח מתמחה

המצלמה המתעמלת

ראסטי ג'יימס (בית־ליסין, תל־אביב, ארצות־הברית) – **אין כמו מבקרי־קולנוע האחוזים בדיבוק שפת־הקולנוע להעריץ ולהוקיר את פראנסיס פורד קופולה. אם היה בעידן משמים זה בקולנוע מין אליעזר בן־יהודה של האמנות השביעית, הרי קופולה הוא האיש. מחייה, מעורר ומחדש, שגם בכישלונותיו אפשר לאלף דור שלם של תלמידים. אך עם כל הרצון להתחשב בשני סנדקים אוכלי־להבות וסרט אינטימי נאוני כמו השיחה, כל מה שאפשר לשבח בטריולוגיה שלו, אחד מן הלב, נערי הכרך ועתה ראסטי ג'יימס (במקור: ראמבלפיש) שייך למראה החיצוני בלבד.**

ספק אם הקהל הרחב, המשלם בכרטיס מלא עבור שעתיים קופולאיות, מוכן להתמסר לחקר האסתטיקה הקולנועית בל־בד מבלי שתוגש לו המנה העיקרית, סיפור הגון, דמויות של ממש, ועלילה בשרית. אבל קופולה מעדיף לעסוק בשעשועים צורניים: אחד מן הלב **היתה הדגמת האולמן הקולנועי כתחליף לעולם הממשי,** נערי הכרך **השתעשע בתחקירי־צבע ומשחקי־פילטרים ועתה עורך קופולה אורגיית־מצלמה עצבנית בשחור־לבן מסביב לעלילה דמויית אידרתו הדקה של דג מלוח.**

אמנם יש כאן איזה סיפור קלוש על אהבת־נעורים, הטובעת בסחי מילחמת כנופיות־נוער בעיר־שדה קטנה, אבל הגיבורה האמיתית היא המצלמה. המשרטטת זוויות מעניינות בחוסר־מנוחה מוחלט, במקביל לחרדה ולחוסר היציבות של השח־קנים. בראשם מט דילון, פירחח מתמחה. אבל לרדידות אין סליחה, גם אם קופולה שולט בה בשפה יפה.

קרולין לנגפורד וענת טופול: שיפשוף נעים

בשר טרי מגזע ציוני

בנות (מוגרבי, תל־אביב, ישראל) – **חוות־דעת זאת, אם מותר לבי־קורת־קולנוע לחטוא לפעמים ב־נבואה, תעמוד בסתירה מוחלטת לצילצול־המרשרשין בקופה. ואם אפילו תישמע נלעגת בשל כך, הרי די שתגרום לבמאי נדב לויתן הרהור שני במה שעשה.**

ומה שעשה אינו בעצם חטא כל כך גדול. הוא אפילו מקובל ולגיטימי בתעשיית־הקולנוע: קומדיה מדברת עברית. על יצורי־אנוש מתוצרת הארץ עם בדיחות כחול־לבן. לא גס נורא, לא כאסח, לא מרגיז או מעליב, להיפך, משהו הנותן הרגשה, כי גם אם הילד קצת מפגר, הרי זה הילד שלנו.

זהו שיפשוף נעים, שעבר לבה"ד 12, שיש בו יותר עליצות קלאב־מדיטראנאית מאשר הלם־טירוניות. כי הרי אף קצי־נת־חן לא כללה בסידרת־שדה שלה תרגיל כגון זה של חילוץ חיילת מבית נטוש על־ידי חוליה לוחמת של טירוניות, כפי שזה נראה בסרט. אבל אסור לקחת את הכל כל כך ברצינות – גם הבמאי לא עשה זאת וכך נראים הסקצ'ים הקצרים שמהם מורכב התסריט (אסי דיין) כאוסף בדיחונים מודבק ברישול וללא עריכה קולנועית כל שהיא. אשר לבדיחות – ייאמר ברוח הכותרת הרדיופונית – „אותי זה לא מצחיק!"

אבל, מי יודע, נוער צעיר מאוד, כל המישפחה בחופש הגדול, ויהודים נדיבים בהרי קאטסקיל, אולי אותם זה יצחיק.

לחלי גולדנברג וחנה אזולאי – בנות, אל פחד, אם לא להקה צבאית, אינשאללה בסרט הבא.

רחל מרחלת על כל העולם

מאת שולמית יריב

אלמה מאהלר הישראלית

אלמה מאהלר
וגם קוקושקה, גרופיוס, ורפל

שיידעו להם האירופאים ש„אוורי תינג די קן רו, ווי קן רו בטר".

עד היום הם מדברים שם, באירופה הקרה, על האשה המהממת, **אלמה מאהלר**, שנולדה ב־1879 ונפטרה בגיל 85 בשנת 1964, ובין השנים האלה היא שיגעה את כל הגברים הכי מבוקשים. היו לה רומאנים אין־ספור ועם אחד מהם, המלחין **גוסטב מאהלר**, היא התחתנה וחיה. כשנפטר מאהלר, היא ניהלה רומאן ממושך עם הצייר **אוסקר קוקושקה**, ואחרי־כן עם האדריכל הידוע **וולטר גרופיוס** ועם הסופר **פראנץ ורפל**, שגם לו נאותה להינשא. כל אלה היו ראשי מיקצועותיהם באירופה.

סודה של אלמה מאהלר היה יופיה, ואולי יותר מכך, כושרה להקשיב לגברים ולתת להם הרגשה שכל אחד מהם הוא הכי־חכם, הכי־מוכשר, הכי־מושך וכך הלאה.

את הסיפור הזה סיפרתי לכם כדי שתנשמו עמוק ותגידו: אוי, אין נשים כאלה היום!

או תדעו לכם — יש! כאן בתל־אביב!

שמה **ריבה אלטשולר**, והיא ליידי במובן העמוק של המילה. היא לא מוכנה שיצלמו אותה, היא לא מוכנה שיראיינו אותה, היא לא נפגשת עם אנשים שאינה מכירה, היא לא מסתובבת ברחובות סתם, היא לא יושבת בבתי־קפה. היא מבינה שחלק מהיותה ליידי אמיתית קשור לכך שלא ידעו עליה, שלא ירכלו עליה.

כל זה עובד על כולם, אבל לא עליי. לי הסיפור הזה עשה אתגר אמיתי, ואני החלטתי לברר מי היא הגברת המסתורית, נושא־הערצתם של כמה מהגברים הכי־נערצים בארץ ובעולם.

הנה, תקראו את הקטע הזה בשקט־בשקט־בשקט, כדי לא לעורר גלים.

ריבה היא בתו של קבלן, שגדלה עם שני אחיה התאומים בתוך צמר־גפן ורוד. למדה בלט כמו כל ילדה, למדה לנגן על פסנתר, קראה שירה וספרות קלאסית, ובאותה הזדמנות גם גדלה והתפתחה ויפתה.

לפני 14 שנה היא נישאה **לאבי עזריאלנט**, וביחד הם בנו את הבורסה לתכשיטים, שאבי הוא כיום המנכ"ל שלה. אחרי שראה אבי כי הכסף זורם לכיסיהם, הוא החליט שאשתו היפה יכולה כבר להרשות לעצמה לשבת בבית, ולהיות ליידי לא־עובדת. ריבה סירבה. מכאן התחילו הצרות ואחרי 12 שנות נשואין הם התגרשו. היא קנתה דירה בתוכנית ל', צבעה אותה בלבן, והיא מסתובבת בתוכה לבושה בגדים שחורים. היא לא יוצאת מהבית למטרות גשמיות, כמו סופרמרקט

יעקב אגם
אלמן

ובנק. בשביל זה יש לה שליח במישרה מלאה. השליח נוהג באוטו שלה, עושה קניות, דואג לאינסטלטור ולחשבון החשמל. אחד הדברים היחידים שריבה מוכנה לעשות בעצמה הוא לחייג לאחד מהקטרינגים הרבים, הרשומים בפינקס־הטלפונים שלה, ולהגיד להם מה להביא ומתי.

הרכילות עליה התחילה לפני כמה שנים, כשהחלה להראות עם המנצח **זובין מהטה**, שבאותה תקופה היה לו משברון בחיי־הנישואין שלו. ביררתי מה קרה ברזיוק, והסתבר שלא היה שם שום דבר ששווה רכילות אצל שני אלה. היחסים הם על רמה קלאסית גבוהה.

ריבה אלטשולר
רק באמצעות שליח

אחרי זמן קצר ראו אותה עם פרופסור **מוטי רביד**, שהוא אלמן, אבל רפואה זה, כנראה, לא השטח של ריבה, ומהר מאוד היא שלחה אותו בחזרה לחולים שלו, שיטפל בהם.

מה היא עשתה אחר־כך לא ידוע, כי לא ראו אותה די הרבה זמן. והנה, בזמן האחרון, פיתאום ראו אותה עם הצייר, הפסל והאלמן, **יעקב אגם**. רואים אותם עוד ביחד אבל סיפרו לי שזאת לא יותר מידידות.

ריבה וזובין מהטה
משברון בחיי־הנשואין

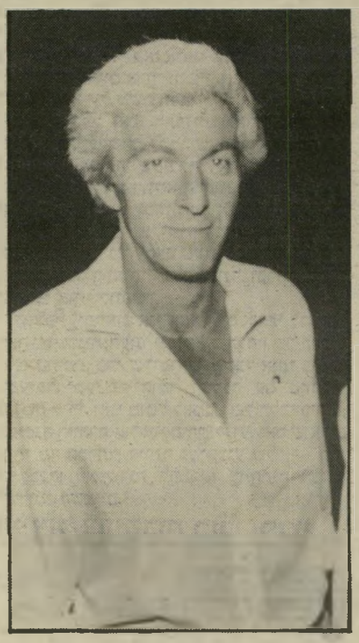
ברגע זה, כשכולכם יודעים שאגם פינה את המקום, אתם כבר מטלפנים ומנסים למצוא את הטלפון שלה כדי לנסות את מזלכם. עזבו שטויות. איפה שזובין מהטה, מוטי רביד ויעקב אגם לא הצליחו, לא תצליחו גם אתם.

למה? כי ליבה של הגברת לא פנוי להוזבלה. כל היציאות האלה הן רק כדי שבינתיים לא יהיה לה לגמרי משעמם. בינתיים, עד שהיא תראה שוב את הגבר שהיא אוהבת באמת.

קוראים לו **הרוזן אוף־בריל דה־בורבון**. בן־דודו הוא **קרלוס**, מלך ספרד. הוא גרוש, בן 43, גבוה ויפה, בעל נימוסים אירופיים, והוא גר באחוזתו הפרטית בצרפת.

כל יום הוא מטלפן אליה, וכמה פעמים בשנה הוא מגיע הנה אינקוגניטו, והיא נוסעת לשם אינקוגניטו, וכאילו הכל נהדר ביניהם. אבל, כידוע, קשה להיות יהודי, ועוד יותר מזה קשה להיות יהודיה מבית מסורתי. הגברת פשוט לא יכולה להשלים עם העובדה שיהיה לה בעל שדם לא־יהודי זורם בעורקיו, ולכן הרומאן מתנהל כבר הרבה זמן, אבל כנראה תוצאות לא תהיינה.

כמה מידידיה, סופרים ואנשי־אמנות, שבאו לבקר אותה כשהיתה חולה מאוד לאחרונה, ושכבה בבית־החולים, מוכנים להישבע שהיא הבריאה כל־כך מהר, כי היא התפללה לאלוהי־ישראל, אז שתיקח גויז?

מוטי רביד
אלמן

ריבה בחתונתה עם אבי עזריאלנט
עצמאית מדי

אסורים ברבנות

אלכסנדר קוסטין
איך להשיג גט –

גברים נכבדים. הקטע הזה שווה לכם כמה אלפי דולארים ירוקים, ואפילו שחורים, שאי־לולא אני, הייתם מפזרים אותם בין שניים־שלושה עורכי־דין, שלא היו עוזרים לכם בכלל.

אני דווקא מבינה את זה שפיתאום בא לכם להתגרש. הנערה היפה שאיתה התחתנתם כבר לא כל־כך צעירה ויפה, ובמשך השנים היא גם תפסה ביטחון ועצמאות וטיפה פמיניזם ובכלל היא די מנרנרת ומבלבלת את המוח, ואין לכם כוח. לעומת זאת, אתם, שפעם נראיתם ילדים מטופשים, קיבלתם כמה קילוגרמים וכמה אלפי דולארים בחשבון־הבנק וקצת שערות־שיבה, שרק עושות אתכם יותר מרשימים. וחוץ מזה, וזה הכי חשוב, פיתאום הארץ הזאת מלאה בחתיכות צעירות ויפהפיות, העושות לכם עיניים נהדרות, עטורות רימייל כחול־כהה.

נו, אני באמת מבינה שאתם ממש מתים להתגרש. אבל — היא לא רוצה. היא אמרה את המישפט הנוראי הזה: על גופתי המתה!

לא עוזר כלום. לא הבטחת הדירה ולא הרבה כסף בבנק, ולא הילדים. הגברת פשוט רוצה להישאר בסטטוס של נשואה.

אז אתם רצים מעורך־דין לעורך־דין, מבלש פרטי לבלש פרטי, ושום דבר לא עוזר.

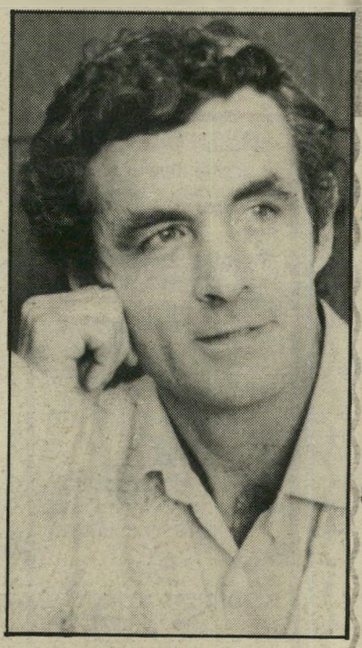
דקה לפני שאתם מתייאשים ואומרים לעצמכם: אין ברירה, כבר נגמור את החיים עם הנודניקית הזאת — בואו, שבו לרגע וקחו בחינם שיעור באיך־להשיג־גט קצר וחלק.

שני המורים לשיעור הנ"ל הם שני גברים יפים ומרשימים. אחד מורה לאנגלית והשני עורך־דין. הנה הצעותיהם לגט בטוח:

עורך־הדין **אלכסנדר קוסטין** מציע: כדי לקבל גט מאשתך, כל מה שאדם צריך זה להיות מואשם במירמה ובסחיטה ובניאוף עם אשת חברך הטוב, ובהחזקת תמונות־עירום במגירה שלך, ולבסוף להיות המרכז של מישפט סנסציוני. וכבר האשה החוקית רוצה גט.

לעומתו, המורה לאנגלית **אריה ניב** עבד פחות קשה כדי להשיג את הגט. כל מה שהוא עשה זה להתעסק עם איזה 10־15 ילדות בנות 16, ואפילו להתאהב בחלקן. עבודה נקיה ונעימה, כנראה. גם אשתו מבקשת גט דחוף.

תלמדו, רבותי, תלמדו!

אריה ניב
– כמעט בלי מאמץ

איזה מין עוזרת?

אם אי־פעם אצביע למפא"י, זה יהיה רק בגלל **סוניה פרס**, שאני חושבת עליה את הדברים הכי טובים שאשה יכולה לחשוב על אשה.

הנה, תשמעו סיפור קצר מהשבוע שעבר, ותשפטו בעצמכם:

ביום השני בבית ראש־הממשלה נערכה מכירת תמונות של עולי־גרוזיה, כשכל ההכנסות היו לטובת אחינו בני עדת אתיופיה. קבלת־פנים כזאת צריך להכין. ואכן, סוניה פרס קמה מוקדם בבוקר והתחילה לעבוד. סידרה את הכסאות, תלתה תמונות, דאגה לכיבוד וכל שאר הדברים שעושה עקרת־בית טובה ביום שהיא מחכה להרבה אורחים.

ב־5 אחרי־הצהריים התחילו להגיע המוזמנים. לא יודעת כמה מהם הגיעו בעניין אמנות ותמונות.

סוניה פרס מגישה בביתה
גברת אלגנטית

מה שברור הוא שכל אחד רצה ללחוץ את ידו של ראש־הממשלה ואת יד רעייתו, כדי שיוכל לרוץ מהר ולספר לחברים. **שימעון פרס** עמד וחייך את חיוכו מלא־השיניים, אבל סוניה לא נראתה בשטח. למה? כי סוניה עמדה במיטבח בלא איפור בשימלת־בית רגילה, ושטפה כוסות. כשהיא לה מגש מלא כוסות נקיות, היא הביאה אותו לחדר. באותו רגע ניגשה אל סוניה גברת אחת, מאותן שיש להן בגדים אלגנטיים אבל נשמה לא־כל־כך, ואמרה לה בקול צעקני, תוך כדי נזיפה: „כמה פעמים אני צריכה לבקש ממך כוס מים? איזה שרות זה?" סוניה פרס רק השפילה את מבטה. היא פשוט לא זכרה שהגברת ביקשה ממנה מים, אחרת לבטח היתה מביאה לה מייד.

מישהי אחרת ניגשה לגברת האלגנטית ושאלה אותה למה היא מדברת בגסות אל אשת ראש־הממשלה. אבל קשה מאוד היה לשכנע אותה שסוניה אינה העוזרת בבית הזה.

חדשות מהבריכה

הכל התחיל בבריכת־השחייה של צהלה. לשם באים כל מי שאוהבים מים, וגם קצת מי שאוהבים אוויר. וכשהם באים לשם, הם מביאים את נשי־תיהם החוקיות, ולפעמים גם הלא־חוקיות, ואז מהמים שנכנסים להם לעיניים הם לא רואים טוב, והם לוקחים ביד איזה אשה ומביאים אותה הביתה, ואז מסתבר להם שזו לא האשה שלהם, אבל זה כבר מאוחר, וכל הבריכה של צהלה מדברת עליהם.

אז עכשיו הם כולם שוכבים שם, בבריכה, מרוחים בשמן, מור ולבונה, משתופים קצת על הבטן וקצת על הגב, ומדברים על **טייס** אחד מפורסם (ואפילו יותר מזה) שתפס את **אשתו** מזה הרבה מאוד שנים בפוזות השתופות־בטן, אבל לא בבריכה אלא במיטה שלו, עם **מלח** ידוע (ואפילו יותר מזה).

יש איזה מזל בהורוסקופ, שאצלו מים ואוויר הולכים ביחד. נראה שזה המזל של הגברת הנ"ל.

שולה חן ואבי קורן
יחד עם מירב בגין

חברת אפריקה ישראל

המישפחה הזאת היא מעוז הרכילות בארץ. שבוע **דני מעוז**, שבוע **ניצה מעוז**, ובשבוע הבא אולי **לורין מעוז**.

את ההיסטוריה של ניצה מעוז אין צורך לספר, כי היא רשומה בכל ספרי דברי־הימים של ארץ־ישראל הזוהרת. קורם היה לה המון כסף ישראלי, שאותו עשה דני מעוז. אחר־כך, כשהכסף הישראלי התחיל לאבד מערכו בשוק העולמי, היא עברה לכסף תורכי, שאותו עשה ארון **תותח**. לאט־לאט נדמו התותחים, וכנראה שהכסף התורכי התחיל גם הוא לאבד את ערכו, וניצה ישבה לחשוב מה הלאה. אמרו לה שבעניינים־כספים הכי טוב לשאול בבנק, ניצה רצה לבנק, ושם אמרו לה שהיום אפריקה מתחילה להתעורר. ניצה חזרה הביתה, ארזה מיזוודה ועלתה למטוס בכיוון בוטצואנה, כדי להיות שם בדיוק ברגע שאפריקה תתעורר לגמרי, ואולי תציע לה משהו.

מה היא עשתה שם לא ברור. אבל היום מסתובבת ניצה ברחובות תל־אביב, כשאחריה הולך משהו הנראה פחות כמו תותח, אבל יותר כמו מרגמה מפוייחת אחרי שימוש.

כולם אומרים שזה האוצר האחרון שניצה מצאה לעצמה. איזה סוג של אוצר זה, אני משאירה לדמיונכם.

ניצה מעוז
ועכשיו מרגמה

אחרי הצהריים, בבקשה!

יום שני, שמונה ורבע בבוקר.

דרינג, דרינג.

„את רחל המרחלת?"

„מדברת!"

„את מכירה אחד בשם **אבי קורן** או קרן?"

„כן, אני מכירה."

„את שמעת שהוא ניסה להתאבד?"

„מה את מבלבלת את המוח?" סגרתי את הטלפון.

עשר וחצי בבוקר.

דרינג, דרינג.

„את רחל המרחלת?"

„מדברת."

„את מכירה אחד בשם אבי? שיש לו אשה זמרת?"

„שמעת שהוא שוכב בבית־החולים. אחרי שהוא התעלף ברחוב?"

אחרי הטלפון השלישי צילצלתי ל**שולה חן**.

דרינג, דרינג.

„מדברת שולה. אפשר לדבר עם שולה?"

„מדברת."

„איפה אבי?"

„הוא בבית־חולים."

„מה קרה לו?"

„גם לך מבלבלים את המוח?"

„ועוד איך!"

„זה נכון שאבי שוכב בבית־החולים בביתן של **מירב בגין**, אבל הוא לא התאבד. סתם ניתוח של דיסקוס. אני מצטערת לקלקל לך את הסי־פור."

מהיום, מי שרוצה לספר לי סיפורים — אנא, צלצלו אחרי־הצהריים!

השולם הבא

העיתון החי ביותר במדינה

גיליון מס' 5 ● עורכים אלכס פז ובנצי לופו

צה"ל הציל חיי רגן

קרא בגיליון יום שישי של „העולם הבא".
„העולם הבאבא מייסעס":
ארלוזורוב – יומן אישי מי באמת רצח אותי? כתבתו של פ"נ (לשעבר כ"נ – כתב נוער) אפ־בצל ו"ל

אזהרה: אל תקראו שורות אלה לפני השעה שש עשרים וחמש (6:25).

בעת מותר לגלות

לא רק חייו של חוסיין ניצלו על־ידי צה"ל, אשר נמנע מלהפגיז את ארמונו במילחמת יום־הכיפורים, אלא גם צ'רנינקו, מנהיגה של ברית־המועצות, שנאלץ לפרוש במיסגרת משחקי רוטציה רוסית, היה חב, משך 36 שנה עד ליום מותו, את חייו לצבא הגנה לישראל, אשר משיקולים הומניטריים נעלים נמנע מלהפגיז את הקרמלין.

חייב נוסף הינו הנישום, עוסק מורשה מס. 12346571 (רב"ט), אשר ניתנה לו ארכה עד סוף חודש יולי.

איך תזהה דולרים מזוייפים

לפניך שני שטרות בני דולר אחד כל אחד. אחד מהם מזוייף. כיצד תדע?

שים לב: הסיפרה השלישית מימין בדולר התחתון (המזוייף) היא 0 ואילו בשטר האמיתי (העליון) הסיפרה השלישית היא 1.

בעל בית־הדפוס שזייף את השטרות בני דולר אחד נשאל מדוע לא זייף שטרות בערך גבוה יותר, למשל של 100 דולר, והשיב: „יש לי בית־דפוס קטן וחסר־אמצעים. לכן לא הייתי יכול להרשות לעצמי לזייף שטר גדול כל־כך."

מסביב לעולם

רבנים מאמריקה מתנגדים ל„מילחמת הכוכבים"

נתיבות. מאות מ־חסידיו של הבאבא סא־לי נתכנסו אמש בנתי־בות, והאזינו לשידור ישיר באידיש מחצרו של הרבי מלובביץ. הרב קרא לממשלת־ישראל להימנע מלהשתתף ב־מילחמת־הכוכבים, מח־שש פן יאכלו מאכלי־בשר בשביל־החלב.

מיספר נהגי המוניות בניו־יורק – יגדל!

ניו־יורק. בכרך ה־גדול מקווים שהמחסור החמור בנהגי־מוניות, ה־מעיק על התושבים, יוקל במעט עם סגירתו של מיפעל אתא.

בתמורה לשיחרור 11 הפינים דורש צד"ל 200 פיניות ושבדיות

17 מילים עם שמיר

שאלה: בעיתונות התפרסם שאתה אמור להכשיר את הקר־קע בבריטניה לקראת ביקורו של פרס, אולם לנו נראה שאתה שורף את הקרקע מתחת לרגליו של ראש־הממשלה.

תשובה: בריוק; בריוק; הלא אני מצווה למעול על פי הדוק־טרינה של ממשלת־האחדות וזו, כידוע לכם, דוגלת בארמה חרר־כה.

בע"ה

מודעה חשובה לחסידינו!

בעיקבות המעשה הנורא שאי־רע לחסיד מחצרנו, אשר נשך וננס בידו של שוטר בהפגנה הק־דושה מול הבימה, הריני פוסק בזאת שחל איסור חמור בהחלט לאכול מאכלי־חלב במשך שש השעות שלפני ההפגנות הבאות!
האדמו"ר מזוגלובק שליט"א

בס"ד (בסיעתא דדנוור)

דבר המייסדים

תעצרו רגע ותקראו בעיון, אבל אל תחנו – תיכף תבינו למה. האקדמיה תגייר את סנדלי דנוור. ממחר לא ינעלו אתכם יותר בסנדלים אלא בסד־חניה.
מה מקור המונח?
סד – על שם ממציא סנדלי אילת, הלא הוא המרקיז דה־דנוור (מקודם דה־סד), מגדולי יהדות פולין ומייסד מיסדר המסתגרים (בירושלים 1983). לדוגמה: סדנא דארעא חד הוא – ובארמית – שנה מאסר למשחרר בעצמו.
חניה – אין. מהשורש א.ס.ר. לדוגמה: החנייה אסורה! אין חניה! ויסעו ויחנו ויחטפו קנס (שמות, סעיף 22 לפקודת־התעבורה).
עכשיו כשהבנתם, שימו לב, חברה. השינוי ייכנס לתוקף אוטומטי בשבוע הבא. אז רוצו מהר לכל הגיליונות הקודמים של העולם הבא ושנו מהר בעט או בעיפרון בכל מקום שבו מופיע המונח נעלי דנוור. מהרו פן תינעלו!

סקופ

אסד החמוטט ומת!

העולם הבא שובר את קשר־השתיקה, את מחסום הקול ואת מחסום הזמן, ומגלה: אמש בתאריך / / מת אסד אחרי שהתמוטט ומת.
(גזור את הידיעה ובבוא היום מלא את התאריך וקרא אותה בסיפוק).

שיחת השבוע

„אדוני דובר המישטרה, האם אתה מוכן לספר כיצד הגיב הח־שוד, האנס מצפון תל־אביב, כא־שר לקחתם ממנו דגימות־זרע?
הדובר: „אההה...אההה..."

הבית"רים חגגו את זיכויו של ארלוזורוב

כל הלילה חגגו אלפי אוהדי בית"ר את זכייתם. בשורת־הניצחון הוציאה רבבות חוגגים, שהפכו את מרכז הבירה לקריית־שימחה ענקית. אוהדי בית"ר סבבו ברחובות כשהם מנופפים בדג־לים, רוקדים, שולפים בקבוקי־שמ־פניה ושואגים: ארלוזורוב! ארלוזורוב!

חיים ארלוזורוב, אחרי שהבקיע את שער הניצחון

המוניות יושוו ל„אגד"

התקבלה דרישתם של נהגי־המוניות לקבלת מעמד זהה לאגד. והחל בשבוע הבא יורשו לקחת נוס־עים בעמידה. במחאה יחלו באגד להי־סיע בישיבה.

במרכז הגליון

תבורת פושעים מהעולם ה־תחתון מנצלת לאחרונה את העובדה כי אזרח, הנחשד בה־סרת סנדלי־דנוור בעצמו, צפוי לשנת־מאסר. עבריינים אלה מאיימים על בעל הרכב הנעול שאם לא ישלם סכום כסול, ישחררו את רייכבו מהסנדל.

■

שוטר שהיכה אזרח הוזהר, התעלם — והועלה בדרגה.

■

יצחק נבון מאיים: אם ה־מצב בחינוך יחמיר, אתחיל לאיים באזומי־התפטרות.

■

רוצח־הקשישים מכלא תל־מונד: אני אופטימי. סבו של הקורבן האחרון שלי היה ערבי.

■

סרם: איני מוכן להטיל אחד ריות על איש, בכל נישא ש־הוא, ובוודאי שלא על עצמי.

■

הוסקו לקחים מאסון בריסל: התאחדות הכדורגל בישראל תמשיך להקפיד על כך שרמת הכדורגל בארץ לא תהיה אנגלית, ותאסור על אבי כהן (שחקנה לשעבר של ליברפול) לשחק בארץ.

■

ישראל תענה בחיוב ליוזמת שולץ ותפתח במשא־ומתן על הסכם־שלום עם ארצות־הברית של אמריקה.

■

המסקנה המזדקרת לעין מדו"ח ועדת ארלוזורוב היא ששלושת חברי הוועדה עדיין בחיים.

דייק בלשונך

פינת הלשון העברית
בעריכת אבי לקקני

לאחרונה נשאלתי על־ידי ידיד ותיק, איך יש לאמר „גימטריה" (מ"ם קמוצה) או שמא „גימטריה" (מ"ם סגולה). ובכן גם זה נכון וגם השני נכון שהרי בגימטריה שווים המה.

משרד החינוך והתרבות

בחינת מועמדים לשיחות־השלום

הבחינה מיועדת לכל הפלסטינים הרוצים להשתתף בשלב המוקדם של שיחות־השלום, ומיועדת לבדוק את התאמתם כשותפים למו"מ. משך הבחינה שלוש שעות. יש לכתוב בעט, ולא בעפרונות־חבלה.

הבחינה בסיגנון אמריקאי.

שאלה ראשונה (25 נקודות):

1. **האם אתה תומך בהפעלת הרכבל החיפאי בשבת?**
   (א) רק בשבת
   (ב) בשבת שהיא ראש־חודש
   (ג) תלוי כמה ישלמו לרב

שאלה שניה (25 שנה מאסר):

2. **האם אתה בעד שיחרור עצורי המחתרת?**
   (א) עכשיו
   (ב) אחרי המישפט
   (ג) אחרי הצהריים
3. **שאלת ראש־הממשלה:**
   (א) כן
   (ב) לא
   (ג) כן ולא

השלם את הסיסמה: ערבי טוב הוא ערבי...
צרף תעודת־פטירה בשלושה העתקים, ושלח תיכף ומייד.

לך יש טעם של
קבוצת דובק
יצרנית סיגריות איכות
מונטנה, טיים 100, ברודווי 100, טיים,
ברודווי 80, שרתון, נלסון פילטר ואירופה.
אזהרה-משרד הבריאות קובע כי העישון מזיק לבריאות

העולם הזה

כ"ג סיון תשמ"ה, 12.6.1985 | מיספר 2493 | שנה 49 | המחיר 1500 שקלים (כולל מע"מ)

החשוד ששמו ופרטיו נאסרו לפירסום (פניו מכוסות)

השופט על החשוד באונס בצפון תל־אביב

„ראיות משכנעות בצורה מדהימה!"

איך זוהה האנס